

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

19'uncu Birleşim 20 Kasım 2018 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	964
II.- GELEN KÂĞITLAR	968
III. YOKLAMA	1081
IV.- ÖLÜM, SAYGI DURUŞU VE TAZİYELER	996
1.- Edirne Milletvekili Erdin Bircan'ın vefatı nedeniyle bir dakikalık saygı duruşu	996
V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI	996
1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine ve Mevlit Kandili'ni tebrik ettiğine ilişkin konuşması	996

VI.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR**996***A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI*

996:1001

- 1.- Afyonkarahisar Milletvekili Mehmet Taytak'ın, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması 996:998
- 2.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması 998:999
- 3.- İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, tarımsal kalkınmada İzmir modeline ilişkin gündem dışı konuşması 1000:1001

VII.- AÇIKLAMALAR**1001,1018,1019,1027,
1037,1043,1044,1051,
1064,1086,1100,1118,**

- 1.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine ve pancar üreticisinin mağduriyetini gidermek için Elbistan'ın afet bölgesi ilan edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 1121
1001
- 2.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine ve iktidarın "Savaş bir halk sağlığı sorunudur." açıklaması yapan hekimlere yönelik öfkesinin devam ettiğine ilişkin açıklaması 1001
- 3.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Mevlidi Nebi Haftası'nı ve Mevlit Kandili'ni tebrik ettiğine, Peygamber'in sünnetinin göz ardı edilerek İslam'ın anlaşılmasının mümkün olmadığına ilişkin açıklaması 1002
- 4.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine, Mevlidi Nebi Haftası'nı tebrik ettiğine, 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü'nü kutladığına ve Elbistan'da pancar konusunda sorun olmadığına ilişkin açıklaması 1002
- 5.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine, uzman erbaşların astsubay orduvelerinden ve polisevlerinden yararlanmasının sağlanmasını Millî Savunma Bakanından talep ettiklerine ilişkin açıklaması 1002
- 6.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine, 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü'nü kutladığına ilişkin açıklaması 1003
- 7.- Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan'ın, DMD hastalarının sorunlarına ve hayat kalitelerinin yükseltilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 1003
- 8.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine, verilen devlet desteğinde kesintiye gidilmesinin çiftçiyi bitireceğine ilişkin açıklaması 1003:1004
- 9.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine ve Gaziantep'in sorunlarıyla ilgili yazılı sorularına yanıt alamadığına ilişkin açıklaması 1004

- 10.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine, 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü vesilesiyle AK PARTİ'nin istismara karşı kapsamlı bir mücadele ortaya koyamadığına ilişkin açıklaması 1004
- 11.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine, Necmettin Erbakan Üniversitesi Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi Dekanı Profesör Doktor Mehmet Karalı'nın açıklamalarına ilişkin açıklaması 1004:1005
- 12.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine, devletin öğretmen ihtiyacı ile mezun ve mezun olacak öğretmen sayısı arasındaki uçuruma dikkat çekmek istediğine ilişkin açıklaması 1005
- 13.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine, sofralık zeytin üreticisine tarım desteği kapsamında ödeme yapılıp yapılmayacağını Tarım ve Orman Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 1005
- 14.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, Türk Akımı Projesi'ne ve Mevlidi Nebi Haftası'nı tebrik ettiğine ilişkin açıklaması 1006
- 15.- Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya'nın, 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü vesilesiyle tüm dünya çocuklarının bu anlamlı gününü kutladığına ilişkin açıklaması 1006
- 16.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine ve 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü'nde hiçbir çocuğun yatağa aç girmediği bir dünya dilediğine ilişkin açıklaması 1006
- 17.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine, İstiklal Harbi'nin meşalelerinden olan Kartal istimbotunun Beşiktaş'ta sergilenmesinde emeği geçenlere teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması 1007
- 18.- Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy'un, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine, 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü vesilesiyle çocukların fiziksel, ruhsal, ve ekonomik olarak korunması için yasal önlemlerin alınması gerektiğine ilişkin açıklaması 1007
- 19.- Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal'ın, iktidarın Kırıkkale'nin sağlık sorunlarını çözmeyi düşünüp düşünmediğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 1007
- 20.- Kırklareli Milletvekili Tüرابi Kayan'ın, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine, istikrarsız tarım politikasının çiftçiyi üretimden vazgeçirdiğine ilişkin açıklaması 1008

- 21.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine, İDO'nun iç hat seferlerini durdurma kararının İstanbul halkının ulaşım hakkını engellediğine ilişkin açıklaması 1008
- 22.- Ordu Milletvekili Cemal Enginyurt'un, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine, tarım kredi kooperatiflerinin uyguladığı faiz oranının aşağı çekilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 1008
- 23.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine ve obezite hastalığıyla mücadele edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 1009
- 24.- İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun, Türk milletinin yeniden Hakk'ın, hakikatin hamisi olmasını arzu ettiğine, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine, 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü vesilesiyle çocuk parklarının EDS'ye dâhil edilmesinin önemine ilişkin açıklaması 1009:1010
- 25.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a, Denizli'de eğitim uçağının düşmesiyle hayatını kaybedenlere, 19 Kasım ölümünün 39'uncu yıl dönümünde İlhan Egemen Darendelioğlu'na ve ölümünün 10'uncu yıl dönümünde İstanbul Milletvekili Gündüz Suphi Aktan'a Allah'tan rahmet dilediklerine, 19 Kasım Çocuğa Yönelik Cinsel İstismarı Önleme Günü'ne, 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü vesilesiyle TBMM'de ihtisas komisyonu olarak çocuk hakları komisyonu kurulmasını önerdiklerine ilişkin açıklaması 1010:1011
- 26.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine, Mevlit Kandili'nin bugün ifade ettiği anlamıyla da yüzleşilmesi gerektiğine, "Dünya bize atalarımızın mirası değil, çocuklarımızın emanetidir." sözü gereği hiç kimsenin mirasyedi gibi davranma lüksünün olmadığına, iki yılı aşkın tutukluluğun Türkiye iç hukuku ve AİHM açısından kabul edilemez olduğuna ilişkin açıklaması 1011:1012
- 27.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Mevlit Kandili'ni tebrik ettiğine, Mevlidi Nebi'nin birlik, beraberlik duygularını pekiştirmeye vesile olmasını niyaz ettiğine, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine, NATO PA Başkan Yardımcısı seçilen Rize Milletvekili Osman Aşkın Bak'a başarılar dilediğine, Türk Akımı Projesi'nin açılışına ilişkin açıklaması 1012:1013
- 28.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine ve bu acıyı paylaşan herkese teşekkür ettiğine, başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere vefat eden milletvekillerinin ruhlarının şad olmasını dilediğine ilişkin açıklaması 1013:1014
- 29.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, AK PARTİ ile diğer partilerin uzlaşısıyla birçok maddenin yasalaşması Parlamentonun etkinliğinin arttığının göstergesi olduğuna ilişkin açıklaması 1018

- 30.- İstanbul Milletvekili Yavuz Ağralıoğlu'nun, geçim darlığı çeken vatandaşların hakkının konuşulduğu her zeminde Cumhurbaşkanının "5 çay, 5 simit" metaforunu hatırlatacaklarına ilişkin açıklaması 1019
- 31.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, geçim standartlarını değerlendirirken asgari ücret ile satın alma kabiliyetini birlikte değerlendirmek gerektiğine ilişkin açıklaması 1020
- 32.- Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine, 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü'ne ve Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'nin 15 Aralık 1994 tarihinde dönemin Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel tarafından imzalandığına, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'ne ilişkin açıklaması 1027:1028
- 33.- Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir'in, Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 1028
- 34.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 1028
- 35.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Adalet ve Kalkınma Partisinin "Bunu araştırmaya gerek yok her şey kontrolümüz altında." tavrıyla yine karşı karşıya olduklarına ve yürütme işini yapmadığı için her gün bir başka acı haber aldıklarına ilişkin açıklaması 1037:1038
- 36.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Milli Savunma Bakanlığının kendi içerisindeki soruşturmayı sürdürdüğüne ilişkin açıklaması 1038
- 37.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 1039
- 38.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 1039
- 39.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, hem milletin teveccühünü hem de Allah'ın rızasını kazanma yolunda çalışmalara devam edileceğine ilişkin açıklaması 1043
- 40.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in AK PARTİ grup önerisi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 1044:1045
- 41.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, seçimlerde siyasi partilerin hayvan haklarıyla ilgili sözler verdiğine ve öneriye "hayır" denilmesinin millete verilen sözün unutulduğu anlamına geldiğine ilişkin açıklaması 1051
- 42.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Özyavuz'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 1064:1065

- 43.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 1065
- 44.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, "bunlar, şunlar" diye ifade edilenlerin milletten oy almış milletvekilleri olduğuna, özensiz söylemleri Parlamento çatısı altında tasvip etmediklerine ilişkin açıklaması 1086
- 45.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 1100
- 46.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu'nun 14 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesi üzerinde şahıslar adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 1118
- 47.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 1118
- 48.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 1118:1119
- 49.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması 1119
- 50.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması 1119
- 51.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Düzce Milletvekili Fahri Çakır'ın 14 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesi üzerinde şahıslar adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 1121

VIII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1014,1049,1051

A) TEZKERELER

1014,1015

- 1.- TBMM Başkanlığının, Akdeniz Parlamenter Asamblesi, Asya Parlamenter Asamblesi, NATO Parlamenter Asamblesi ve Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisinde boş bulunan asıl ve yedek üyelikler için Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu Başkanlığınca bildirilen, 3620 sayılı Kanun'un 12'nci maddesi uyarınca Başkanlık Divanında yapılan incelemede uygun görülen isimlere ilişkin tezkeresi (3/60) 1014
- 2.- TBMM Başkanlığının, TBMM Başkan Vekili Mustafa Şentop'un, 24-27 Kasım 2018 tarihleri arasında Kazakistan Meclis Başkanı Nurlan Nigmatulin'in vaki davetine icabetle "Astana Küresel Entegrasyon, Güvenlik ve Barış Merkezi" konulu uluslararası parlamento konferansı vesilesiyle Astana'ya resmî bir ziyarette bulunmasına ilişkin tezkeresi (3/62) 1015

3.- TBMM Başkanlığının, Ankara Milletvekili Nihat Yeşil'in 16 Ekim 2018 tarihinden itibaren on beş gün izinli sayılmasına ilişkin tezkeresi (3/63) 1015:1016
B) *DUYURULAR* 1015

1.- Mardin 3. Ağır Ceza Mahkemesinin 30/10/2018 tarih ve (2016/240) esas numaralı yazısıyla Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın yargılanmasına devam edildiğinin Anayasa'nın 83'üncü maddesinin ikinci fıkrası gereğince Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bildirildiği hususu Genel Kurulun bilgisine sunulmasına ilişkin duyuru (3/61) 1015

C) *ÖNERGELER* 1049:1050,1051

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, (2/4) esas numaralı 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/8) 1049:1050,1051

IX.- ÖNERİLER

**1016,1018,1020,1029,
1039,1043,1045,1049**

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

*1016:1017,1018:1019,
1020:1027,1029:1037,
1039:1042,1043:1044,
1045:1046,1049*

1.- İYİ PARTİ Grubunun, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan tarafından, iş gücünün önemli bir kısmını oluşturan ancak refah seviyesi açısından beklenen noktada bulunmayan asgari ücretli çalışanların gelir seviyelerinin iyileştirilmesi için ücretleri üzerinden alınan her türlü vergiden muaf tutulmaları gerekmektedir. Bu kapsamlı çalışmanın temelini oluşturması ve asgari ücretli çalışanlarla ilgili detaylı bilgi havuzuna ulaşılması amacıyla 14/11/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (10/499) ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Kasım 2018 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 1016:1017,1018:1019,
1020:1025

2.- HDP Grubunun, Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir ve arkadaşları tarafından, kadın cinayetleri başta olmak üzere kadına yönelik her türlü şiddetin araştırılması amacıyla 12/11/2018 tarihinde TBMM Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Kasım 2018 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 1025:1027,1029:1032

3.- CHP Grubunun İstanbul Milletvekili Ahmet Ünal Çeviköz ve arkadaşları tarafından, Hakkâri ve Şırnak'taki mühimmat depolarında meydana gelen patlamaların nedenleri ve sorumluların araştırılması amacıyla 20/11/2018 tarihinde TBMM Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Kasım 2018 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 1032:1037,1039

4.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma saatlerinin ve gündemdeki sıralamanın yeniden düzenlenmesine; 20, 21, 22, 27 ve 28 Kasım 2018 Salı, Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyerek gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesine; 16 ve 13 sıra sayılı kanun tekliflerinin görüşmelerinin 28 Kasım 2018 Çarşamba günü birleşiminde tamamlanması hâlinde 29 Kasım 2018 Perşembe günü toplanmaması, tamamlanamaması hâlinde ise 29 Kasım 2018 Perşembe günü birleşiminde denetim konularının görüşülmeyerek 16 ve 13 sıra sayılı kanun tekliflerinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesine; 15 ve 16 sıra sayılı kanun tekliflerinin İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi

1040:1042,1043:1044,
1045:1046,1049

X.- SATIŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1046,1064,1099,1102

1.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in AK PARTİ grup önerisi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasında AK PARTİ Grubuna satışması nedeniyle konuşması

1046:1047

2.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın satışma nedeniyle yaptığı konuşmasında Cumhuriyet Halk Partisine satışması nedeniyle konuşması

1047

3.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in satışma nedeniyle yaptığı konuşmasında Adalet ve Kalkınma Partisine tekraren satışması nedeniyle konuşması

1047:1048

4.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın satışma nedeniyle yaptığı konuşmasında Cumhuriyet Halk Partisine tekraren satışması nedeniyle konuşması

1048

5.- Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Özyavuz’un, İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu’nun 14 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin tümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasında Milliyetçi Hareket Partisine satışması nedeniyle konuşması

1064

6.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal’ın, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanı Mustafa Elitaş’ın 14 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesiyle ilgili soru-cevap bölümünde şahsına satışması nedeniyle konuşması

1099

7.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın, Mersin Milletvekili Rıdvan Turan’ın, 14 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasında AK PARTİ Grubuna satışması nedeniyle konuşması

1102

**XI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN
DİĞER İŞLER****1052,1066,1081,1086,
1100,1103,1119,1121***A) KANUN TEKLİFLERİ**1052:1063,1066:1081,
1081:1086,1086:1099,
1100:1102,1103:1117,
1119:1121,1121:1122*

1.- Isparta Milletvekili Recep Özel ve 2 Milletvekilinin Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1287) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 14)

1052:1063,1066:1081,
1081:1086,1086:1099,
1100:1102,1103:1117,
1119:1121,1121:1122

XII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI**1123**

1.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, Basın İlan Kurumuna ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/4517)

1123:1126

2.- İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz'ın, Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş. ile ilgili bir kararname olup olmadığına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'in cevabı (7/4576)

1127:1129

3.- Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral'ın, Devlet Arşivleri Başkanlığı personeli için getirilen sınav esaslarının sebep olduğu iddia edilen olumsuz sonuçlara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/4651)

1130:1133

4.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Millî Saraylar İdaresi Başkanlığında geçici görevlendirmeye çalışan TBMM personeline ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/4655)

1134:1137

5.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, temsil ve tanıtma ödeneğinin kullanımına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanvekili Mustafa Şentop'un cevabı (7/5255)

1138:1140

6.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Kamu Denetçiliği Kurumunda temsil ve tanıtma ödeneğinin kullanımına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanvekili Mustafa Şentop'un cevabı (7/5256)

1141:1161

7.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Sayıştay Başkanlığında temsil ve tanıtma ödeneğinin kullanımına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanvekili Mustafa Şentop'un cevabı (7/5257)

1162:1165

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.03'te açılarak dört oturum yaptı.

Balıkesir Milletvekili İsmail Ok, Balıkesir'in sorunlarına,

İstanbul Milletvekili Ravza Kavakcı Kan, 139'uncu Parlamentolar Arası Birlik Genel Kuruluna,

İstanbul Milletvekili Fatih Mehmet Şeker, Türkiye'nin niçin bir din siyasetinin olmadığına,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Uşak Milletvekili Özkan Yalım, elektrik ve doğal gazdaki KDV oranının yüzde 18'den yüzde 8'e çekilmesini talep ettiğine,

Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel, Mersin Anamur'daki orman yangınından etkilenenlere geçmiş olsun dileğinde bulunduğu ve Aksıfat Barajı'nın zamanında bitirilmemesinden kaynaklanan sorunlara,

Hatay Milletvekili Serkan Topal, Millî Eğitim Bakanından sözleşmeli öğretmenlerin aile birliğini sağlamasını beklediklerine,

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın, 15 Kasım Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 35'inci yıl dönümüne,

Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya, Trabzon Akyazı'daki spor kompleksinin Trabzonspor'a tahsis edilmesini talep ettiğine,

İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir, Avrupa Birliğiyle ilişkilere,

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, çevre kirliliğini önlemek için Sultanbeyli'den geçen otobanın güzergâhının değiştirilip değiştirilmeyeceğini Ulaştırma ve Altyapı Bakanından öğrenmek istediğine,

Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver, işçi, memur ve emeklinin ülkedeki gelir adaletsizliği ve enflasyon karşısında ezilmesini önleyici herhangi bir tedbir alınmadığına,

Mersin Milletvekili Baki Şimşek, 2009 yılından önce yurt dışında eğitim gören, Türkiye'deki üniversitelerde denkliği olan ancak daha sonra çıkarılan yönetmelikle denklikleri kabul edilmeyenlerin mağduriyetine,

Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç, 8 Kasım 2018 tarihinde yapılan Tarım Çalıştayı'na,

Kırklareli Milletvekili Selahattin Minsolmaz, Türkiye'nin yükselişini engellemek isteyenlerin amacının yüz yıl önceki zayıf duruma geri çevirmek olduğuna,

Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet, Atatürk'e hakaret edenlerin ödüllendirildiğine,

Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu, atamaları yapıldığı hâlde göreve başlatılmayan sağlık personelinin mağduriyetine,

Kahramanmaraş Milletvekili Habibe Öçal, 15 Kasım Filistin Devleti'nin kuruluşunun 30'uncu yıl dönümüne,

Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül, süt üreticilerinin mağduriyetine ve yükselen maliyetlere karşı süt üreticilerinin korunup korunmayacağını Tarım ve Orman Bakanından öğrenmek istediğine,

Trabzon Milletvekili Bahar Ayvazoğlu, Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un konuşmasının zihin dünyasının tezahürü olduğuna,

Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan, hastanelerin ödenek probleminin çözülmesi, malzeme ihtiyacının karşılanabilmesi için gerekli önlemlerin alınması gerektiğine,

Kocaeli Milletvekili Radiye Sezer Katırcıoğlu, Filistin halkının bağımsızlığını dikkate almayan hiçbir çözümün kabul edilmesinin mümkün olmadığına ve Filistinli şehitlere Allah'tan rahmet dilediğine,

Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere, 13 Kasım 2018 tarihinde Adıyaman ili Sümer Meydanı'ndaki Atatürk heykeline saldırı yapıldığı şeklindeki haberlere,

Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan, taşerona kadro düzenlemesi kapsamı dışında bırakılan HBYS bilgi işlemede çalışanların mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine,

Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, Afyonkarahisar ili sınırları içinde bulunan Eber Gölü'nün kurtarılması gerektiğine, Tunceli Jandarma Özel Harekatta görevliyen yaralanan Jandarma Uzman avuş Hakan Akbulut'un mağduriyetinin giderilmesi için yetkilileri göreve davet ettiğine,

Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya, Trabzon Milletvekili Bahar Ayzavoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Aksaray Milletvekili Ayhan Erel, 15 Kasım Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 35'inci yıl dönümünde dönemin Başbakanı Bülent Ecevit'i, dönemin Başbakan Yardımcısı Necmettin Erbakan'ı ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kurucusu Rauf Denктаř'ı rahmetle andıklarına, 15 Kasım Orta Doğu Teknik Üniversitesinin kuruluşunun 62'nci yıl dönümüne ve Aksaray'ın yol probleminin özölmesi gerektiğine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, 15 Kasım Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 35'inci yıl dönümünde Kıbrıs mücadelesinin sembolü olan Rauf Denктаř başta olmak üzere şehitleri rahmetle andığına ve vatan toprağı olan Kıbrıs'tan vazgeilmeyeceğine,

Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir, avukat Fadime Eymir'in 9 Kasım 2018 tarihinde Ankara Adliyesinde uğradığı saldırıya ilişkin İçişleri ile Adalet Bakanlığını göreve davet ettiklerine, Mor atı kurucularından Canan Arın'ın Bruno Leoni Enstitüsü Hukuk Ödülü'ne layık görüldüğüne ve eleştiri mahiyetindeki sözlerden dolayı yargılananlar olduğuna,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, 15 Kasım Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 35'inci yıl dönümünde Kıbrıs davasında şehit olanlara Allah'tan rahmet dilediğine, Kıbrıs meselesinin Türkiye meselesi olduğuna, Filistinlilere vize uygulanırken İsrail vatandaşlarına uygulanmamasını Türkiye'nin bir ayıbı olarak Hkmete iletteğine,

ankırı Milletvekili Muhammed Emin Akbaşoğlu, 15 Kasım Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 35'inci yıl dönümünde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kurucusu Rauf Denктаř başta olmak üzere şehitlere Allah'tan rahmet dilediğine, Kıbrıs davasına sahip çıkıldığı gibi Filistin davasına da iletobet sahip çıkılacağına, 19 Kasım Pazartesi günü idrak edilecek Mevlit Kandili'nin insanlığa hayırlar getirmesini niyaz ettiğine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, Çankırı Milletvekili Muhammed Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

ankırı Milletvekili Muhammed Emin Akbaşoğlu, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Avrupa Parlamentosu Katılım Öncesi Eylem Birimi tarafından 19-20 Kasım 2018 tarihlerinde Belçika'nın başkenti Brüksel'de düzenlenecek olan "Avrupa Kültürel Mirası" başlıklı Parlamentolararası Komite Toplantısı'na TBMM'den bir heyetin katılması Genel Kurulun 13/11/2018 tarihli ve 16'ncı Birleşiminde kabul edilen siyasi parti gruplarının bildirmiş olduğu isimlere ilişkin tezkeresi Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Başkanlıkça, Genel Kurulu teşrif etmiş bulunan Rusya Federasyonu Parlamentosu üyesi Gacimurad Omarov ile Rasul Botaşev ve beraberlerindeki heyete “Hoş geldiniz.” denildi.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mithat Sancar, annesinin vefatından dolayı Ankara Milletvekili Tekin Bingöl’e Başkanlık Divanı adına başsağlığı dilediğine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının 1’inci sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Samsun Milletvekili Ahmet Demircan ve 5 milletvekilinin Sağlıkla İlgili Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1186) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 12) görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Ankara Milletvekili Tekin Bingöl’e başsağlığı dilediğine ve Batman Milletvekili Necdet İpekyüz’ün 12 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin ikinci bölümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Batman Milletvekili Necdet İpekyüz, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Batman Milletvekili Necdet İpekyüz’ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kocaeli Milletvekili Haydar Akar, şehir hastaneleriyle ilgili sözleşmenin grup başkanlarına verilmesini rica ettiğine,

Isparta Milletvekili Aylin Cesur, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Isparta Milletvekili Aylin Cesur, tıpta kullanılan medikal sarf malzemelerinde dışarıya bağımlı olunması nedeniyle döviz bazında da karşılaştırma yapılmasının daha doğru olacağına,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, İzmir Milletvekili Murat Çepni’nin 12 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 27’nci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu’nun 12 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 28’inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, 12 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin hukuka, hakkaniyete uygun şekilde çıkması için olumlu katkı sunduklarına,

Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Isparta Milletvekili Aylin Cesur, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ile Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün yaptığı açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Isparta Milletvekili Aylin Cesur’un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in 12 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 35'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve en temel meselenin teröre karşı çıkmak olduğuna,

Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve demokratik siyaset yapan bir parti olduklarına,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, siyasetin tahammül gerektirdiğine, ortak paydanın vatan, toprak ve yurtseverlik olduğuna,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekközeğü'nün 12 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 30'uncu maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mithat Sancar, yürütme ile yasama arasındaki ilişkilerin oluşturulmadığı bir dönemden geçildiğine ve meclisleri var edenin söz özgürlüğü olduğuna ilişkin bir açıklamada bulundu.

20 Kasım 2018 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşime 21.04'te son verildi.

Mithat SANCAR

Başkan Vekili

şeyhmus DİNCEL

Mardin

Kâtip Üye

Mustafa AÇIKGÖZ

Nevşehir

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 28

16 Kasım 2018 Cuma**Raporlar**

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ve Birleşmiş Milletler Arasında En Az Gelişmiş Ülkeler İçin Teknoloji Bankası Kurulmasına Yönelik Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1247) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 13) (Dağıtma tarihi: 16.11.2018) (GÜNDEME)

2.- Isparta Milletvekili Recep Özel ve 2 Milletvekilinin Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1287) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 14) (Dağıtma tarihi: 16.11.2018) (GÜNDEME)

Genel Görüşme Önergeleri

1.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 27 milletvekilinin, eğitim sistemindeki sorunlar konusunda bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/4) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2018)

2.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 28 milletvekilinin, kentleşme ve sanayileşmenin tarım alanlarına etkisi konusunda bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/5) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2018)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal ve 20 milletvekilinin, bazı kamu çalışanlarının 3600 ek gösterge kapsamına alınması için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/446) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.11.2018)

2.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü ve 22 milletvekilinin, çocuk gelin sayıları, çocuk işçiliği oranları ile kayıp çocuk ve çocuk istismarı vakalarındaki artışlar başta olmak üzere çocuk nüfusunun tüm sorunlarının incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/447) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.11.2018)

3.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere ve 20 milletvekilinin, Adıyaman'ın turizm alanındaki potansiyeline ulaşamamasının nedenlerinin incelenerek bu konuda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/448) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.11.2018)

4.- İstanbul Milletvekili Gökân Zeybek ve 23 milletvekilinin, kaçak yapılaşma sorununun ve imar barışı düzenlemelerinin bu soruna etkilerinin incelenerek bu alanda alınması gereken tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/449) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.11.2018)

5.- Ordu Milletvekili Cemal Enginyurt ve 20 milletvekilinin, başta Ordu ilinde faaliyet gösterenler olmak üzere arıcılık yapanların sorunlarının incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/450) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.11.2018)

6.- Mardin Milletvekili Pero Dundar ve 31 milletvekilinin, Mardin Belediyesi'nde yaşandığı iddia edilen usulsüzlüklerin Sayıştay raporları çerçevesinde incelenerek bu uygulamaların önlenmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/451) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.11.2018)

7.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir ve 29 milletvekilinin, kadınlara yönelik şiddet ve ayrımcılığın tüm boyutları ile incelenerek bu sorunlara karşı önleyici politikaların geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/452) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.11.2018)

8.- Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç ve 30 milletvekilinin, çalışan kadınlara yönelik hak ihlallerinin incelenerek kadınların iş yaşamına katılmasının önündeki engellerinin kaldırılması için yapılması gerekenlerin tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/453) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.11.2018)

9.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, birçok Belediye bünyesinde yaşandığı iddia edilen usulsüzlüklerin Sayıştay raporları çerçevesinde incelenerek bu uygulamaların önlenmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/454) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.11.2018)

10.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz ve 19 milletvekilinin, emeklilerin yaşadığı sorunların incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/455) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.11.2018)

11.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Ege Denizi'nde yer alan Türk adalarının Yunanistan tarafından sahiplenildiğine ilişkin iddiaların incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/456) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.11.2018)

12.- Gümüşhane Milletvekili Cihan Pektaş ve 22 milletvekilinin, koruma altındaki tabiat alanları ile tarihi alanların mevcut yönetim ve mevzuat yapısının incelenerek bu alanlarda etkin ve sürdürülebilir yönetimin sağlanması için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/457) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.11.2018)

13.- Karaman Milletvekili Recep Şeker ve 22 milletvekilinin, alzheimer hastalarının sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümü ve hastalıkla mücadelenin etkin bir şekilde yürütülmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/458) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.11.2018)

14.- Kars Milletvekili Yunus Kılıç ve 19 milletvekilinin, istilacı yabancı tür canlıların çevresel ve ekonomik olumsuz etkileri ile sağlık alanında yarattığı sorunların incelenerek bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/459) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.11.2018)

15.- Konya Milletvekili Abdullah Ağralı ve 33 milletvekilinin, obezite hastalığının kişi ve toplum sağlığına zarar vermemesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/460) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.11.2018)

16.- Manisa Milletvekili Semra Kaplan Kıvrırcık ve 30 milletvekilinin, hayvanlara uygulanan şiddet ve kötü muamele olaylarının incelenerek bu olayların önlenmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/461) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.11.2018)

17.- Trabzon Milletvekili Salih Cora ve 26 milletvekilinin, balıkçılık sektöründe yaşanan sorunların incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/462) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.11.2018)

18.- Kayseri Milletvekili İsmail Tamer ve 41 milletvekilinin, kanser tedavisinde belli standartların oluşturularak ülke ekonomisini önceleyen bir sistem geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/463) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.11.2018)

19.- Malatya Milletvekili Ahmet Çakır ve 20 milletvekilinin, kayısı üretim ve pazarlamasında yaşanan tüm sorunların incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/464) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.11.2018)

20.- Bingöl Milletvekili Feyzi Berdibek ve 19 milletvekilinin, bal ve diğer arıcılık ürünlerinin üretiminde ve pazarlamasında yaşanan sorunların incelenerek ülkemizdeki arı varlığının korunması ve arıcıların sorunlarının giderilmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/465) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.11.2018)

21.- Eskişehir Milletvekili Nabi Avcı ve 37 milletvekilinin, sosyal medya bağımlılığının etkilerinin incelenerek olası zararlarının bertaraf edilmesi ve sosyal medyanın kontrollü kullanımının sağlanması için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/466) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.11.2018)

22.- Bursa Milletvekili İsmail Tatlıoğlu ve 19 milletvekilinin, otomotiv sektöründe yaşanan sorunların incelenerek bu sorunlara karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/467) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2018)

23.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 31 milletvekilinin, kent konseylerinde yaşanan sorunların incelenerek bu sorunlara çözümler bulunması ve vatandaşların yönetime katılımının artırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/468) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2018)

24.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 28 milletvekilinin, çarpık kentleşmenin tarım alanlarına etkilerinin incelenerek verimli arazilerin korunması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/469) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2018)

25.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 29 milletvekilinin, çocuk ve genç çalışanların sorunlarının incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/470) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2018)

26.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 26 milletvekilinin, hayvancılık ve besicilik alanındaki sorunların incelenerek vatandaşların et ürünlerine ulaşımının kolaylaştırılması için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/471) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2018)

27.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 26 milletvekilinin, Suriye'den gelen göçmenlerin kayıtdışı çalışmalarının yarattığı sorunların incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/472) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2018)

28.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 25 milletvekilinin, sağlık sektöründeki tüm çalışanların sorunlarının incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/473) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2018)

29.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 25 milletvekilinin, orman alanlarının, orman çalışanlarının ve ormanların çevresinde bulunan yerleşim alanlarının durumlarının incelenerek tespit edilen sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/474) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2018)

30.- Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırılıoğlu ve 21 milletvekilinin, Manisa G6rdes'teki nikel madeninin çevreye ve insan sağlığına etkilerinin incelenerek olası zararlarının bertaraf edilmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin 6nergesi (10/475) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2018)

31.- İstanbul Milletvekili Zeynel Emre ve 23 milletvekilinin, ekonomideki k6tuye gidilişin nedenlerinin tespit edilerek bu konuda alınacak 6nlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin 6nergesi (10/476) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2018)

32.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yuceer ve 25 milletvekilinin, Ergene Nehri'ndeki kirliliğin sebeplerinin ve etkilerinin incelenerek kirliliğin ortadan kaldırılması için gerekli çalışmaların yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin 6nergesi (10/477) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2018)

33.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin ve 21 milletvekilinin, radyoloji alanında çalışanların sorunlarının incelenerek bu sorunlara 6z6mler 6retilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin 6nergesi (10/478) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2018)

34.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 23 milletvekilinin, Yusufeli'nin yeni bir yerleşim alanına taşınacak olmasından kaynaklanan sorunların incelenerek ilçe halkının talepleri doğrultusunda sorunların giderilmesi için gerekli 6z6m yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin 6nergesi (10/479) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2018)

35.- Kırklareli Milletvekili Vecdi G6ndoğdu ve 24 milletvekilinin, T6rkiye'de faaliyet g6steren çok uluslu maden şirketlerinin çevreye etkilerinin incelenerek tespit edilen sorunlara 6z6mler 6retilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin 6nergesi (10/480) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2018)

36.- Kırklareli Milletvekili Vecdi G6ndoğdu ve 23 milletvekilinin, yurtdişına beyin g66n6n nedenlerinin incelenerek bu g66n 6nlenmesi ve tersine çevirmeye y6nelik politikalar oluşturulması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin 6nergesi (10/481) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2018)

37.- Kırklareli Milletvekili Vecdi G6ndoğdu ve 21 milletvekilinin, toprak kayıplarının ve kirliliğinin nedenlerinin incelenerek bu konuda alınması gereken tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin 6nergesi (10/482) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2018)

38.- Tunceli Milletvekili Polat şaroğlu ve 22 milletvekilinin, Tunceli'deki HES inşaatlarının insan yaşamına ve çevreye etkilerinin incelenerek olası olumsuz etkilerin bertaraf edilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin 6nergesi (10/483) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2018)

39.- Tunceli Milletvekili Polat şaroğlu ve 22 milletvekilinin, arıcaların ve arıcılık 6r6nleri 6reticilerinin sorunlarının incelenerek bu sorunlarının giderilmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin 6nergesi (10/484) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2018)

40.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut ve 23 milletvekilinin, kamuda israfın 6nlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin 6nergesi (10/485) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2018)

41.- Çanakale Milletvekili Muharrem Erkek ve 22 milletvekilinin, kamu ve 6zel sekt6rde çalışan avukatlar ile avukat stajyerlerinin t6m sorunlarının incelenerek bu sorunlara 6z6mler 6retilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin 6nergesi (10/486) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2018)

42.- Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek ve 20 milletvekilinin, taşımali eğitimini yarattığı sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/487) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2018)

43.- Adana Milletvekili Orhan Sümer ve 26 milletvekilinin, ceza infaz koruma memurlarının tüm sorunlarının incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/488) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2018)

44.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz ve 19 milletvekilinin, Tokat'ta yapılması planlanan HES projelerinin olası olumsuz etkilerinin ve proje kapsamındaki uygulamaların mevzuata uygunluğunun incelenerek bu konularda alınması gereken tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/489) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2018)

45.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz ve 19 milletvekilinin, bölgesel kalkınma ajanslarının etkinliğinin artırılması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/490) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2018)

46.- İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 22 milletvekilinin, su kıtlığı sorununa karşı alınması gereken önlemlerin belirlenerek konuya ilişkin bir stratejik eylem planı hazırlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/491) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2018)

47.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 26 milletvekilinin, büyükşehirlerde şehir içi trafik ve ulaşım sorununun incelenerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/492) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2018)

48.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 26 milletvekilinin, doğum yapan çalışan kadınların çalışma hayatında karşılaştıkları sorunların araştırılarak bu sorunlara karşı çözüm önerileri getirmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/493) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2018)

49.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 28 milletvekilinin, internet ve oyun bağımlılığı sorununun tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/494) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2018)

50.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 27 milletvekilinin, 2003-2018 yılları arasında yapılan özelleştirmelerden elde edilen gelirlerin kullanım alanlarının araştırılarak özelleştirilen kurumların mevcut durumlarının tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/495) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2018)

51.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 28 milletvekilinin, üniversite öğrencilerinin sosyal ve kültürel etkinliklerden daha sık faydalanabilmeleri için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/496) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2018)

52.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 28 milletvekilinin, eski dönem su yapılarının korunması için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/497) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2018)

53.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 27 milletvekilinin, mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarının tüm yönleriyle araştırılarak bu sorunlara karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması önergesi açılmasına ilişkin önergesi (10/498) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2018)

54.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, asgari ücretli çalışanların yaşam standartlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/499) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2018)

55.- Tunceli Milletvekili Alican Önlü ve 19 milletvekilinin, Tunceli Belediyesi'nde yaşadığı iddia edilen hukuka aykırı uygulamaların Sayıştay raporları çerçevesinde incelenerek bu uygulamaların sona erdirilmesi için gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/500) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2018)

56.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 25 milletvekilinin, kadınlara yönelik şiddetin tüm boyutları ile incelenerek bu soruna karşı önleyici politikaların geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/501) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.11.2018)

57.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 23 milletvekilinin, kamu kurum ve kuruluşlarının isimlerinin önünde yer alan T.C. ifadelerinin kaldırıldığı iddialarının incelenerek kaldırılma gerekçelerinin saptanması ve ifadenin yeniden eklenmesi için gerekli çalışmaların yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/502) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.11.2018)

58.- İstanbul Milletvekili Memet Bülent Karataş ve 20 milletvekilinin, İstanbul Tuzla'daki bazı mevkiilerde gecekondü önlem bölgesi kapsamındaki uygulamalar ve imar planları nedenleriyle yaşanan sorunların incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/503) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.11.2018)

59.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir ve 20 milletvekilinin, hemzemin geçitlerde yaşanan kazaların önlenmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/504) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.11.2018)

60.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir ve 20 milletvekilinin, Kayseri'de ve ülke genelinde mobilyacılık sektöründe yaşanan sorunların incelenerek bu sorunlara karşı çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/505) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.11.2018)

61.- Mardin Milletvekili Pero Dundar ve 19 milletvekilinin, kadına karşı şiddet ve kadın cinayetlerine karşı alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/506) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.11.2018)

62.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 19 milletvekilinin, öğretmenlerin yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/507) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.11.2018)

63.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 19 milletvekilinin, son dönemde askerlerin şehit olmalarına sebep olan olayların incelenerek alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/508) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.11.2018)

64.- Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırhoğlu ve 22 milletvekilinin, zeytin ve zeytinyağı sektörünün sorunlarının araştırılarak bu sorunlara çözüm önerileri getirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması kurulmasına ilişkin önergesi (10/509) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.01.2018)

65.- İzmir Milletvekili Mahir Polat ve 20 milletvekilinin, ülkemizde yaşanan çevre sorunlarının nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/510) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.01.2018)

66.- İzmir Milletvekili Mahir Polat ve 20 milletvekilinin, Gediz Nehri Havzası'ndaki kirliliğin nedenlerinin araştırılarak buna karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/511) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.01.2018)

67.- İzmir Milletvekili Bedri Serter ve 21 milletvekilinin, Ege Denizi'ndeki kaçak göçmen vakalarında yaşanan artışın nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/512) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.01.2018)

19 Kasım 2018 Pazartesi**Milletvekili Teklifleri**

1.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in; 3359 Sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1288) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

2.- İzmir Milletvekili Hasan Kalyoncu'nun; 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1289) (Çevre ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

3.- Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un; Öğretmenlerin Ulaşım Hizmetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/1290) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2018)

4.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1291) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

5.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; 5682 Sayılı Pasaport Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1292) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

6.- Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1293) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

7.- Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un; 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1294) (İçişleri; Milli Savunma ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

8.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun; Pasaport Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1295) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

9.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun; Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurt Hizmetleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1296) (Plan ve Bütçe ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

10.-Muğla Milletvekili Metin Ergun'un; Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1297) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

11.-İYİ PARTİ Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan ve 2 Milletvekilinin; Çanakkale İline Bağlı Kepez Beldesinin İlçe Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1298) (Plan ve Bütçe ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.11.2018)

12.-Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in; Hayvanları Koruma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1299) (Adalet; Tarım, Orman ve Köyişleri; İçişleri ile Çevre Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

13.-Elâzığ Milletvekili Gürsel Erol'un; Emniyet Teşkilat Kanunu ile Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1300) (İçişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

14.-Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş'ın; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1301) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

15.-Samsun Milletvekili Bedri Yaşar'ın; 26.09.2004 Tarih ve 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu ile 24.06.2004 Tarih ve 5199 Sayılı Hayvanları Koruma Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1302) (Adalet ile Çevre Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

16.-Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve İstanbul Milletvekili Serap Yaşar'ın; Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçi Kayıt Sistemine Kayıtlı Çiftçilerin T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ile Tarım Kredi Kooperatiflerine Olan Tarımsal Kredi Borçlarının Ertelemesine Dair Kanun Teklifi (2/1303) (Tarım, Orman ve Köyişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

17.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; 1136 Sayılı Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1304) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

18.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun; Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1305) (Kadın Erkek Fırsat Eşitliği ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

19.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun; Ceza Muhakemesi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1306) (Kadın Erkek Fırsat Eşitliği ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

20.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1307) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

21.-Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un; İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1308) (Milli Savunma ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

22.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1309) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

23.-Adana Milletvekili Ayhan Barut'un; Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1310) (Plan ve Bütçe ile Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

24.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; 492 Sayılı Harçlar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1311) (Adalet ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

25.-Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1312) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

26.-Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın; Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1313) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

27.-Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk'ün; 4/11/2004 Tarihli ve 5253 Sayılı Dernekler Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1314) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

28.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un; Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları ile Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1315) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

29.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve 1 Milletvekilinin; Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1316) (Adalet ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

30.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve 1 Milletvekilinin; Milli Eğitim Temel Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1317) (Kadın Erkek Fırsat Eşitliği ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

31.-Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan'ın; Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1318) (Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

32.-İstanbul Milletvekili İzzet Ulvi Yöner ve 7 Milletvekilinin; Uzman Erbaş Kanunu ile Uzman Jandarma Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1319) (Plan ve Bütçe ile Milli Savunma Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

33.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in; İlköğretim ve Eğitim Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1320) (İçişleri; Tarım, Orman ve Köyişleri ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

34.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in; 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1321) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

35.-Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın; 351 Sayılı Yüksek Öğrenim ve Kredi Yurtlar Kurumu Kanununun 2. ve 14. Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1322) (Plan ve Bütçe ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

36.-Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın; 6114 Sayılı Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Kanununun 7. Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1323) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

37.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in; 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1324) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

38.-Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün; Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1325) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

39.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün; Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1326) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.11.2018)

Rapor

1.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve 6 Milletvekilinin Çevre Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1285) ve Çevre Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 15) (Dağıtım tarihi: 19.11.2018) (GÜNDEME)

20 Kasım 2018 Salı**Rapor**

1.- Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve 5 Milletvekilinin Abonelik Sözleşmesinden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanun Teklifi (2/1286) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 16) (Dağıtma tarihi: 20.11.2018) (GÜNDEME)

Yazılı Soru Önergeleri

1.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İstanbul'da bir kavgayı ayırmaya çalışan HDP Darıca eski il başkanına polis tarafından biber gazı sıkıldığı iddiasına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/5102) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.10.2018)

2.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, gazetecilere yönelik bazı uygulamalara ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/5103) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2018)

3.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Eskişehir'in Mihalıççık ilçesi Koyunağılı köyü sınırları içindeki kayyum atanan maden işletmesinin fiziki yapısı ve çalışma koşullarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/5104) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

4.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, çocuk gebeliği vakalarını adli makamlara bildirmedeği iddiasıyla hakkında inceleme ve soruşturma başlatılan hastane veya doktor bulunup bulunmadığı ve Sağlık Bakanlığı Hukuk Müşavirliğinden hastanelere 15 yaş üzerindeki hamile çocukların bildirilmemesi yönünde genelge yayımlandığı iddiasına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/5105) (Başkanlığa geliş tarihi : 05.11.2018)

5.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Hatay ilinin Kırıkhan ilçesinde bulunan Barbaros Mahallesinde kız çocuklarının bazı ailelere hizmetli olarak verildiği iddialarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/5106) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

6.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, OHAL KHK'larıyla ihraç edilen akademisyenlerin bilimsel çalışmalarının yayımlanmamasına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/5107) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.11.2018)

7.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Tekirdağ 2 No'lu F Tipi Cezaevinde kalan bir hükümlü ile ilgili iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5108) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.10.2018)

8.- Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan'ın, 80 yaşındaki bir hükümlünün tahliye talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5109) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

9.- Mardin Milletvekili Ebrü Günay'm, ailesi tarafından teşhis edildiği halde teslim edilmediği iddia edilen bir cenazeye ve kimsesizler mezarlıklarındaki cenaze sayılarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5110) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

10.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, cezaevi verileri ile DPB üyesi tutuklulara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5111) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.11.2018)

11.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, cezaevlerindeki hasta tutuklu ve hükümlülere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5112) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.11.2018)

12.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 2012 tarihinden itibaren Cumhurbaşkanı, Başbakan ve Bakanlar hakkında sosyal medyada yazılanlardan veya paylaşımlardan dolayı açılan davalara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5113) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.11.2018)

13.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığın hizmet verdiği vatandaş sayısına ve verilen hizmetlere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5114) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

14.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa gelen istek, şikayet ve öneriler ile başvuruların cevaplanma süresine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5115) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

15.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, tutuklu ve hükümlü olarak bulunan yabancı uyruklu kişilere ve 15 Temmuz darbe girişimiyle bağlantılı olarak cezaevinde bulunan yabancılara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5116) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

16.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık bünyesindeki taşıt sayısına ve kiralık taşıtlara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5117) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

17.- İstanbul Milletvekili Ali Şeker'in, 3. Havalimanı inşaatı sırasında bir işçinin cesedinin rögar içinde bulunduğu iddiasına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5118) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.10.2018)

18.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekközü'nün, İstanbul Havaalanı'nda yaşanan iş kazalarına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5119) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.10.2018)

19.- Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, 2018 yılı Ekim ayı içerisinde yaşanan iş kazaları ve iş kazalarında zarar görenlere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5120) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.11.2018)

20.- Adana Milletvekili Kemal Peköz'ün, 2018 yılı Eylül ayı içerisinde yaşanan iş kazaları ve iş kazalarında zarar görenlere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5121) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.11.2018)

21.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Türkiye geneli ve Kocaeli ilindeki yaşlılık ödeneği, engelli bakım ödeneği, çocuk yardımı ve aynı yardım alan kişi sayısına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5122) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.11.2018)

22.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, engelli kişi sayısı, istihdam ve engelli bakım ödeneği verilerine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5123) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.11.2018)

23.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli ilindeki engelli kişi sayısı, istihdam ve engelli bakım ödeneği verilerine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5124) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.11.2018)

24.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, sigorta kollarına göre çalışan sayısı ile emekli, memur, işçi ve işsiz sayılarına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5125) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.11.2018)

25.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 18 yaşını doldurmamış, sokakta yaşayan, çalışan, aile içi şiddete maruz kalan çocuk verilerine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5126) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.11.2018)

26.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, Bakanlığın hizmet verdiği vatandaş sayısına ve verilen hizmetlere ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5127) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

27.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, Bakanlığa gelen istek, şikayet ve öneriler ile başvuruların cevaplanma süresine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5128) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

28.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, Bakanlık bünyesindeki taşıt sayısına ve kiralık taşıtlara ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5129) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

29.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Eskişehir'in Mihalıççık ilçesi Koyunağı köyü sınırları içindeki kayyum atanın maden işletmesinin fiziki yapısı ve çalışma koşullarına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5130) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

30.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, 2018'in ilk 6 ayında gerçekleşen fabrika yangınlarına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5131) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

31.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, otizmli bireylere ve eğitimlerine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5132) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

32.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, İşsizlik Fonu'ndan yararlanan işçi sayısına, fonın yararlanma şartlarının değiştirilmesine ve fonun kullanımına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5133) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

33.- Bursa Milletvekili Ahmet Kamil Erozan'ın, Batı Trakya'dan gelen vatandaşların Yunanistan'daki çalışma sürelerinin, askerlik hizmetlerinin ve doğumların emeklilik hesaplarında geçerli sayılmasına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5134) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

34.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, İzmir Aliğa'da bulunan SOCAR Star Rafineri tesisi ile ilgili iddialara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5135) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.11.2018)

35.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli ilindeki hazine arazilerine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5136) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.11.2018)

36.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, atık ithalatının miktarına ve geri dönüşümüne ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5137) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

37.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Ankara'nın Evren ilçesinde bazı mahallelerin sokak ve bağlantı yollarının yapımına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5138) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

38.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Ankara'nın Evren ilçesi Altınbaşak Mahallesi ile Şereflikoçhisar arasında bağlantı yolunun bakım ve tadilatına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5139) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

39.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, İnebeyli Mahalle Camisi'nin tadilat işlerine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5140) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

40.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığın hizmet verdiği vatandaş sayısına ve verilen hizmetlere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5141) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

41.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa gelen istek, şikayet ve öneriler ile başvuruların cevaplanma süresine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5142) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

42.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık bünyesindeki taşıt sayısına ve kiralık taşıtlara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5143) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

43.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Ankara'nın Şereflikoçhisar ilçesindeki mahallelerin doğalgaz bağlantılarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5144) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

44.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Ankara'nın Şereflikoçhisar ilçesi mahallelerinin su tesisatı ve depo bakımları ile eskiyen tesisat ve depoların değiştirilmesine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5145) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

45.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Ankara'nın Şereflikoçhisar ilçesinde kanalizasyon altyapısı bulunmayan mahallere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5146) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

46.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Ankara'nın Şereflikoçhisar ilçesi yol yapım çalışmalarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5147) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

47.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Şereflikoçhisar ilçesinin elektrik hatlarının yenilenmesine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5148) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

48.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, 2018'in ilk 6 ayında gerçekleşen fabrika yangınlarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5149) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

49.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Şırnak ili Yeşilyurt Mahallesi'nde yaşanan su dağıtımı, şebeke dağıtımı, kanalizasyon ve yol sorunlarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5150) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

50.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığın hizmet verdiği vatandaş sayısına ve verilen hizmetlere ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5151) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

51.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa gelen istek, şikayet ve öneriler ile başvuruların cevaplanma süresine ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5152) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

52.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık bünyesindeki taşıt sayısına ve kiralık taşıtlara ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5153) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

53.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, tutuklu ve hükümlü olarak bulunan yabancı uyruklu kişilere ve 15 Temmuz darbe girişimiyle bağlantılı olarak cezaevinde bulunan yabancılara ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5154) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

54.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Sinop İnceburun Yarımadası'nda inşa edilecek olan nükleer güç santrali için kesilen ağaçlara ve inşaatın çevreye olumsuz etkilerine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5155) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.10.2018)

55.- Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, Adıyaman ilinin Gölbaşı ilçesine bağlı bir mezrada yaşanan elektrik sorununa ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5156) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.11.2018)

56.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcıer'in, Doğu Akdeniz'de sondaj çalışması yapmak üzere satın alınan Fatih gemisine ve Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'nin ülkemizin haklarına yönelik tutumuna ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5157) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

57.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığın hizmet verdiği vatandaş sayısına ve verilen hizmetlere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5158) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

58.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa gelen istek, şikayet ve öneriler ile başvuruların cevaplanma süresine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5159) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

59.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Eskişehir'in Mihaliççık ilçesi Koyunağılı köyü sınırları içindeki kayyum atanan maden işletmesinin fiziki yapısı ve çalışma koşullarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5160) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

60.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık bünyesindeki taşıt sayısına ve kiralık taşıtlara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5161) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

61.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığın hizmet verdiği vatandaş sayısına ve verilen hizmetlere ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5162) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

62.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa gelen istek, şikayet ve öneriler ile başvuruların cevaplanma süresine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5163) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

63.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık bünyesindeki taşıt sayısına ve kiralık taşıtlara ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5164) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

64.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, amatör futbol kulüpleri müsabakalarında meydana gelen kalp krizi ve kazalar için sağlık hizmetlerinin verilmesine yönelik çalışmalara ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5165) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.11.2018)

65.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, son 10 yıl içinde Kocaeli'de yapılan kamu yatırımlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5166) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.11.2018)

66.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, İşsizlik Fonu'ndan yararlanan işçi sayısı ve bu fondan başka kurumlara para transferi yapıp yapılmadığına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5167) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

67.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığın hizmet verdiği vatandaş sayısına ve verilen hizmetlere ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5168) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

68.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa gelen istek, şikayet ve öneriler ile başvuruların cevaplanma süresine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5169) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

69.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık bünyesindeki taşıt sayısına ve kiralık taşıtlara ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5170) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

70.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, halkevlerinin Ankara şubelerine yapıldığı iddia edilen polis baskınına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5171) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.10.2018)

71.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, OHAL KHK'ları ile kamu görevinden çıkarılan akademisyenlere ve OHAL sonrası yapılacak çalışmalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5172) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.10.2018)

72.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Siirt Belediyesine kayyum atanmasından sonraki süreçte ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5173) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.10.2018)

73.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Kütahya Belediyesi Özel Kalem Müdürlüğü kadrosunda işe alınan bir kişinin işe gitmeden maaş aldığı ve internet üzerinden yasal olmayan bir şekilde haksız kazanç elde ettiği iddialarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5174) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.10.2018)

74.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, 25 Mart 2018'de Kayseri Kocasinan'da meydana gelen bir trafik kazasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5175) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

75.- Mardin Milletvekili Pero Dundar'ın, personel alımlarında yapılan mülakat ve güvenlik soruşturmalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5176) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

76.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, kolluk güçlerinin halkın içinde silahlarını görünür şekilde taşıdığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5177) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

77.- Diyarbakır Milletvekili Adnan Selçuk Mızraklı'nın, Mardin'de bir kaymakam, komiser ve polisin gözaltına alındığı iddia edilen operasyona ve söz konusu kişilerin kamu görevine devam etmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5178) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

78.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, OHAL Komisyonuna yapılan müracaatlara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5179) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.10.2018)

79.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, Ağrı'nın Doğubayazıt ilçesinde bir çocuğun mühimmat patlaması sonucu hayatını kaybettiği olayın soruşturulmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5180) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.11.2018)

80.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, son on yıl içinde Türkiye'den Avrupa'ya kaçak yollarla giden mülteci sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5181) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.11.2018)

81.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 2012 yılından itibaren Cumhurbaşkanı, Başbakan ve bakanlar hakkında sosyal medya paylaşımları nedeniyle açılan soruşturmalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5182) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.11.2018)

82.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, son 10 yıl içinde Türkiye'de bulunan Suriyelilere ve mültecilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5183) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.11.2018)

83.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli ve ülke genelinde madde bağımlılığı ve satışına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5184) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.11.2018)

84.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Dernekler Yönetmeliği'nde yapılan değişikliğe ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5185) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

85.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Ege kıyılarında yaşayan kaçak göçmenlerle ilgili tedbirlere, insan tacirleriyle mücadeleyle ve sınır güvenliğine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5186) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

86.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık bünyesindeki taşıt sayısına ve kiralık taşıtlara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5187) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

87.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığın hizmet verdiği vatandaş sayısına ve verilen hizmetlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5188) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

88.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa gelen istek, şikayet ve öneriler ile başvuruların cevaplanma süresine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5189) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

89.- Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır'ın, bazı eski bakanların kendileri için tahsis edilen koruma polislerini kendi aile fertleri için görevlendirdiği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5190) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.11.2018)

90.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, son 5 yıl içinde Türkiye'ye gelen turistlere ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5191) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.11.2018)

91.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık bünyesindeki taşıt sayısına ve kiralık taşıtlara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5192) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

92.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığın hizmet verdiği vatandaş sayısına ve verilen hizmetlere ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5193) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

93.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa gelen istek, şikayet ve öneriler ile başvuruların cevaplanma süresine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5194) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

94.- Bursa Milletvekili Lale Karabıyık'ın, İznik Ayasofya Camii'nde yapılan restorasyona ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5195) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

95.- Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç'un, Hatay'da 1. derece sit alanı olan bir bölgeye RES Projesi kapsamında rüzgar türbini kurulmasına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5196) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

96.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, Mersin ili Anamur ilçesinde bulunan Alaaddin Ak Camii'nin yenilenme çalışmalarına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5197) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.11.2018)

97.- Giresun Milletvekili Necati Tıg'lı'nın, 674 sayılı KHK ile tüm araştırma görevlilerininin 50/d kadrosuna alınmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5198) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.10.2018)

98.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Türkiye genelinde ve Kocaeli ilinde görme, işitme ve zihinsel engellilerin eğitimi için açılan okul sayısına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5199) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.11.2018)

99.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık bünyesindeki taşıt sayısına ve kiralık taşıtlara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5200) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

100.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığın hizmet verdiği vatandaş sayısına ve verilen hizmetlere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5201) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

101.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa gelen istek, şikayet ve öneriler ile başvuruların cevaplanma süresine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5202) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

102.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'm, İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Fakülte Sekreteri hakkındaki iddialara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5203) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

103.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, otizmli bireylere ve eğitimlerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5204) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

104.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'm, Türk Eğitim Vakfı İnanç Türkeş Özel Lisesinin özel statüsünün sona erdirilmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5205) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.11.2018)

105.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık bünyesindeki taşıt sayısına ve kiralık taşıtlara ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5206) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

106.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığın hizmet verdiği vatandaş sayısına ve verilen hizmetlere ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5207) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

107.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa gelen istek, şikayet ve öneriler ile başvuruların cevaplanma süresine ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5208) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

108.- Tekirdağ Milletvekili Enez Kaplan'm, muharip gazilerin haklarının iyileştirilmesine ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5209) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.11.2018)

109.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, üniversite hastanelerininin tıbbi malzeme sağlayan firmalara olan toplam borcuna ve tedarik edemedikleri tıbbi cihazlara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5210) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.10.2018)

110.- Diyarbakır Milletvekili Salihe Aydeniz'in, Bismil Devlet Hastanesi'nin fabrika yanına kurulmuş olması nedeniyle yaşanan olumsuzluklarla ilgili şikayetlere ve hastanenin yapıldığı araziye ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5211) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.11.2018)

111.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, yoğun bakım ünitelerinin fiziki koşullarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5212) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.11.2018)

112.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Türkiye geneli ve Kocaeli ilindeki doktor, hemşire, sağlık personeli, ambulans ve uçak ambulans verilerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5213) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.11.2018)

113.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, diyaliz merkezlerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5214) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.11.2018)

114.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığın hizmet verdiği vatandaş sayısına ve verilen hizmetlere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5215) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

115.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa gelen istek, şikayet ve öneriler ile başvuruların cevaplanma süresine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5216) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

116.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık bünyesindeki taşıt sayısına ve kiralık taşıtlara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5217) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

117.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, hastalığın türlerine göre SMA hastası sayısına ve tip 2 ve tip 3 hastaların ilaçlarının karşılanma durumuna ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5218) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

118.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, otizmli bireylere ve eğitimlerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5219) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

119.- Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu'nun, Adana ve diğer illerde ekonomik sebeplerle bazı ilaçların eczanelerde bulunamamasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5220) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

120.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, amatör spor kulüplerinin maçlarında sağlık personeli ve teçhizatı bulundurulması önerisine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5221) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.11.2018)

121.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'de verilen teşvik belgesi sayısına ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5222) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.11.2018)

122.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık bünyesindeki taşıt sayısına ve kiralık taşıtlara ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5223) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

123.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığın hizmet verdiği vatandaş sayısına ve verilen hizmetlere ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5224) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

124.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa gelen istek, şikayet ve öneriler ile başvuruların cevaplanma süresine ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5225) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

125.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, son bir yıl içinde yangın sonucu yok olan sanayi tesislerine ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5226) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.11.2018)

126.- Mardin Milletvekili Tuma Çelik'in, Mardin'in Nusaybin ilçesinde çıkan orman yangınlarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5227) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.10.2018)

127.- Afyonkarahisar Milletvekili Mehmet Taytak'ın, kuruyan Eber Gölünün eski haline getirilmesine ve vatandaşların mağduriyetinin giderilmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5228) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

128.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığın hizmet verdiği vatandaş sayısına ve verilen hizmetlere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5229) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

129.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa gelen istek, şikayet ve öneriler ile başvuruların cevaplanma süresine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5230) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

130.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık bünyesindeki taşıt sayısına ve kiralık taşıtlara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5231) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

131.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Denizli'de ve ülke genelinde çerezlik ay çekirdeği üretimine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5232) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

132.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, pamuk üretimine ve desteklenmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5233) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

133.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Hatay Erzin'de meydana gelen dolu ve sağanak yağışın neden olduğu hasara ve telafisine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5234) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

134.- İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun, Büyük İstanbul İçme Suyu Projesi (Büyük Melen Projesi)'nin tamamlanma süresinin uzatılmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5235) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

135.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, son beş yıl içinde Kocaeli ilinde ithal ve ihraç edilen ürünler ve ithalat, ihracat oranlarına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5236) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.11.2018)

136.- İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin'in, son dönemde yaşanan fabrika yangınlarına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5237) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

137.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık bünyesindeki taşıt sayısına ve kiralık taşıtlara ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5238) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

138.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığın hizmet verdiği vatandaş sayısına ve verilen hizmetlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5239) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

139.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa gelen istek, şikayet ve öneriler ile başvuruların cevaplanma süresine ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5240) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

140.- Denizli Milletvekili Yasın Öztürk'ün, 2018'in ilk 6 ayında gerçekleşen fabrika yangınlarına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5241) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

141.- Ankara Milletvekili Şenol Bal'ın, 3. Havalimanı inşaatının yapım sürecine ve açılış tarihinin taşıdığı iddia edilen risklere ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5242) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.10.2018)

142.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Hatay ili Erzin ilçesinde bulunan bazı mahallelerin internet altyapı çalışmalarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5243) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

143.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, evrensel hizmet gelirleri ile bu gelirlerin harcandığı kalemler ve Ankara'nın çevre ilçelerine ayrılan paya ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5244) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

144.- Konya Milletvekili Abdüllatif Şener'in, Konya Lojistik Merkezi yatırım projesine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5245) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

145.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın, Kandıra-İzmit duble yolunun ne zaman tamamlanacağına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5246) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

146.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'ın Gerger ilçesinin yol sorununa ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5247) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

147.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık bünyesindeki taşıt sayısına ve kiralık taşıtlara ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5248) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

148.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığın hizmet verdiği vatandaş sayısına ve verilen hizmetlere ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5249) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

149.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa gelen istek, şikayet ve öneriler ile başvuruların cevaplanma süresine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5250) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

150.- Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'in, D2 yetki belgesi yeterlilik şartları nedeniyle mağduriyet yaşayan taşımacı esnaflara ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5251) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

151.- Mersin Milletvekili Zeki Hakan Sıdralı'nın, Çukurova Bölgesel Havalimanı inşaatının akıbetine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5252) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

152.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, İstanbul Yeni Havalimanı inşaatı için kesilen ağaçların yerine yeni ağaçlar dikilmesine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5253) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.11.2018)

153.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, Adana-Mersin Yüksek Hızlı Tren projesinin geldiği aşamaya ve hattın ne zaman açılacağına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5254) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.11.2018)

154.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku'unun, İranlı uyuşturucu baronu Naci Şerif Zindaştı'nın serbest bırakılması sürecine ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/5260) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

155.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku'unun, 2016-2018 yılları arasında tutuklanan üniversiteli öğrenci sayısı ve öğrencilerin tutuklanma gerekçelerine ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/5261) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

156.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku'unun, 2016-2018 yılları arasında kurumlarda ayrılan yedek ödenek miktarına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/5262) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

157.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi hakkındaki 2017 Sayıştay Denetim Raporu'nda yer alan tespitlere ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/5263) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

158.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2003-2017 dönemindeki görevlere ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/5264) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

159.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Yunanistan Energean şirketinin Taşoz Adası'nda petrol aradığı iddiasına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/5265) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

160.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2017'de yurt dışına çıkan kamu görevlilerinden dönüş süresi içinde dönmeyenlere ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/5266) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

161.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, taşeron firmada çalıştıkları halde emekli oldukları için kadroya alınmayıp işlerine son verilen kişilere ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/5267) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

162.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Yerleşik Yüksek Kurulu tarafından yürütülen çalışmalara ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/5268) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

163.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, gazetecilerin sarı basın kartı ve gri pasaport başvurularına ve karşılanma oranına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/5269) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

164.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Suriyeli mültecilere ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/5270) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

165.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku'unun, İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresine mali varlıkların değerlendirilmesi karşılığı banka tarafından lüks araç temin edildiği iddiasına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/5271) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

166.- Konya Milletvekili Abdüllatif Şener'in, Konya ile ilgili olarak yatırım programına alınan projelerin mevcut durumuna ve tamamlanma tarihlerine ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/5272) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

167.- Konya Milletvekili Abdüllatif Şener'in, 2003-2007 yıllarında Konya'da yapılacak üzere yatırım programına alınan projelere ilişkin Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/5273) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

168.- Konya Milletvekili Abdüllatif Şener'in, yeni kurulan Konya Teknik Üniversitesi'nin binasından ve idari işlerinden kaynaklanan sorunlara ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/5274) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

169.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in, Mersin ili Kazanlı Sahilinde yapılmakta olan inşaat çalışmalarının çevreye olan etkilerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/5275) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

170.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Yozgat Çekerek ilçesi Süreyyabey Barajında meydana gelen balık ölümleri ve arıtma tesisi yapımına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/5276) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

171.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, yükseköğretimde uygulanması öngörülen uzaktan eğitim yönteminin yurt dışı ile denklik durumuna ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/5277) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

172.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, kapanan basın-yayın ve haber ajanslarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/5278) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

173.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, hakimlik ve savcılık sınavlarına ve mülakatlarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5279) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

174.- İstanbul Milletvekili Ahmet Çelik'in, gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın cenazesinin bulunduğu yere ve Suudi Arabistan Konsolosluk yetkilileri hakkında bir tedbir uygulanmamasının sebebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5280) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

175.- İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz'ın, bir çocuğu taciz ettiği iddia edilen kişinin serbest bırakılması kararına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5281) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

176.- Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun üyelerinin seçilmelerine ve kurumun çalışmalarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5282) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.11.2018)

177.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, cezaevinde bulunan bir kişiye ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5283) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.11.2018)

178.- Mardin Milletvekili Ebrü Günay'ın, cezaevinde bulunan bir kişiye ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5284) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.11.2018)

179.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, bir madencilik şirketine ait maden sahalarına ve bu şirketin kamuya ve işçilere olan borçlarının ödenmesine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5285) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

180.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, belediyelerde zabıta istihdamına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5286) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

181.- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan'ın, evde bakım maaşı verilecek hasta yakınlarının belirlenmesinde aranan ağır engellilik şartına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5287) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

182.- Ankara Milletvekili Nevin Taşlıçay'ın, lösemili çocukların ebeveynlerinin işleri konusunda yaşadığı mağduriyetin giderilmesine ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5288) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

183.- Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç'un, bir firmanın sendika üyesi olduğu gerekçesiyle işçileri işten çıkardığı iddiasına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5289) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

184.- Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, mevsimlik tarım işçilerine ve sorunlarına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5290) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

185.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, taşeronlara kadro verilmesi düzenlemesinden yararlanamayan çalışanlara ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5291) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

186.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğünde çalışan şoförlerin maaşlarını alamadıkları iddialarına ilişkin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5292) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

187.- İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin'in, imar barışından yararlanmak için yapılan başvurulara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5293) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

188.- Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan'ın, 11 Eylül 2016 tarihinden itibaren Erciş Belediyesince satılan taşınır ve taşınmaz mallara, bankalardan çekilen kredilere ve belediyenin borç miktarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5294) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

189.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi tarafından Umuttepe ormanlık alanında yapılmak istenen atık bertaraf tesisine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5295) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

190.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, 2003-2017 yılları arasında Göller Bölgesinde kuruyan sulak alan miktarına ve alınan tedbirlere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5296) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

191.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Yozgat ili Çekerek ilçesi Süreyyabey Barajında meydana gelen balık ölümleri ve arıtma tesisi yapımına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5297) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

192.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir'in Bergama ilçesinde kurulması planlanan rüzgar enerji santraline ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5298) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

193.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, İzmir'in Dikili İlçesi Çukuralan Mahallesi'ndeki altın madeninın akıbetine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5299) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

194.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Gediz nehrinin Turgutlu sınırlarında kalan bölümünde meydana gelen balık ölümleri ve İl Müdürlüğünce yapılan araştırmalara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5300) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

195.- Mersin Milletvekili Zeki Hakan Sıdalı'nın, Mersin Tarsus'ta yapılması planlanan bir mermer ocağına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5301) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

196.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, bir madencilik şirketine ait maden sahalarına ve bu şirketin kamuya ve işçilere olan borçlarının ödenmesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5302) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

197.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, elektrik fiyatlarındaki artışa ve Artvin'de bir vatandaşa gelen fahiş elektrik faturasının incelenmesi talebine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5303) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

198.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Kredi ve Yurtlar Kurumunda çalışan bir kısım personelin illere göre farklı maaş almasına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5304) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

199.- Mardin Milletvekili Tuma Çelik'in, Türkiye Gençlik Vakfı Midyat İlçe temsilciliğinin Midyat Gençlik ve Spor Müdürlüğüne bağlı tesislerden izin almadan yararlandığı iddiasına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5305) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

200.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, banka hesaplarında unutulmuş paralara ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5306) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

201.- Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek'in, Türkiye geneli ve Çanakkale ili banka kredisi kullanım verilerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5307) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

202.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, ulaştırma ve konut sektöründe yaşanan ekonomik kayıpların ikamesine ve üretim sektörlerinin desteklenmesine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5308) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

203.- İstanbul Milletvekili Edip Semih Yalçın'ın, görevde veya emekli olan binbaşı ve yarbayların özlük haklarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5309) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

204.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Şırnak'ın Uludere ilçesinde bir kişinin yaralandığı olaya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5310) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

205.- Muş Milletvekili Mensur Işık'ın, Antalya'nın Alanya ilçesinde bir beldenin isminin değiştirilmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5311) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2018)

206.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, iki yüz elli dokuz muhtarın görevden uzaklaştırılmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5312) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.11.2018)

207.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Denizli Büyükşehir Belediyesi'nin muhtarlıklara bütçesini aşacak şekilde yardım sağladığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5313) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

208.- Mardin Milletvekili Pero Dunder'ın, görevden alınan köy ve mahalle muhtarlarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5314) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

209.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Manisa Yunussemre Belediyesi için hazırlanan Sayıştay denetim raporuna ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5315) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

210.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Manisa Şehzadeler Belediyesi için hazırlanan Sayıştay denetim raporuna ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5316) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

211.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı otoparklara, belediye tarafından yapılan kiralamalara ve belediye ile ilgili çeşitli konulara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5317) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

212.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, T.C. vatandaşıyken başka ülke vatandaşlığına geçen kişi verilerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5318) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

213.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Emniyet Teşkilatı bünyesinde Emniyet Hizmetleri Sınıfı dışındaki sınıflar için görevde yükselme sınavı açılması talebine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5319) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

214.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, İzmir ve İstanbul gibi risk taşıyan şehirlerde olası bir depreme karşı alınan önlemler ve riskli bölgelerdeki yapıların denetimlerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5320) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

215.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Daire Başkanlığınca düzenlenen defileye ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5321) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

216.- Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk'ün, kıraathane esnafının sorunlarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5322) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

217.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Darıca İlçe Emniyet Müdürlüğü Hizmet Binası inşaatının yarım kalmasına ve yapılacak yeni ihaleye ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5323) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

218.- İstanbul Milletvekili Ahmet Çelik'in, valilerin görevden alınma sonrası atanabilecekleri kadrolara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5324) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

219.- İstanbul Milletvekili Ahmet Çelik'in, gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın cenazesinin bulunduğu yere ve Suudi Arabistan Konsolosluk yetkilileri hakkında bir tedbir uygulanmamasının sebebine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5325) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

220.- Ankara Milletvekili Nihat Yeşil'in, Sayıştay tarafından usulsüz iş ve işlemler yapıldığı tespit edilen bazı belediyelere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5326) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

221.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Yozgat Çekerek ilçesi Süreyyabey Barajında meydana gelen balık ölümleri ve arıtma tesisi yapımına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5327) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

222.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi tarafından işletilen bir eğlence parkında öğrenci velilerinden istenen güvenceye ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5328) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

223.- İstanbul Milletvekili Gökân Zeybek'in, Kaz Gölü'nün Korunması ve Turizme Kazandırılması Projesi'nin durumuna ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5329) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

224.- İstanbul Milletvekili Gürsel Tekin'in, Fatih Projesi kapsamında okulların internet kullanım bedelinin yüksekliğine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5330) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

225.- Ankara Milletvekili Nevin Taşlıçay'ın, lösemili çocukların eğitimleri esnasında yaşadığı mağduriyetin giderilmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5331) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

226.- Mardin Milletvekili Tuma Çelik'in, azınlık okullarının statülerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5332) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

227.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, sözleşmeli öğretmenlerin sorunlarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5333) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

228.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, okul öncesi eğitime ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5334) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

229.- İstanbul Milletvekili Edip Semih Yalçın'ın, binbaşı rütbesinde olanların özlük haklarına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5335) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

230.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, vazife malulü rütbelilerin aylıklarının iyileştirilmesine yönelik bir çalışma olup olmadığına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5336) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

231.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar'ın Şuhut ilçesine bağlı Balçıkhisar köyüne yapılacak sağlık ocağına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5337) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.11.2018)

232.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, yapılacak sağlık çalışanı atamalarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5338) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

233.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, çalışmak üzere yurtdışına giden doktorlara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5339) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

234.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, anestezi bölümü mezunlarının atamalarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5340) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

235.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, ülke genelinde kanser hastası sayısı ve buna yönelik çevresel önlemlere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5341) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

236.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, Antalya, Tekirdağ, Kocaeli, Edirne, Kırklareli İllerinde Çevresel Faktörlerin Sağlık Üzerine Etkileri hakkında bir araştırma olup olmadığına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5342) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

237.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, bazı kanser ilaçlarının SGK'nın geri ödeme kriterlerini sağlayamadığı için ödenmemesine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5343) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

238.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Muğla'da Mentеше Devlet Hastanesi adı altında hizmet verecek olan hastane ile ilgili yapılan çalışmalara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5344) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

239.- Ankara Milletvekili Nevin Taşlıçay'ın, lösemili çocukların ve ebeveynlerinin sorunlarının giderilmesine yönelik çalışmalara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5345) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

240.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Düzce Atatürk Devlet Hastanesinde mevcut sıkıntılar ve hekim istihdamına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5346) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

241.- Hakkâri Milletvekili Sait Dede'nin, Hakkâri ilindeki devlet hastanelerinde anjiyo ünitesi bulunmamasına ve ünite ve uzman doktor teminine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5347) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

242.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, aşı miktarının yeterliliğine ve il dışı ilaç takasına izin verilmesine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5348) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

243.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Aliğa ilçesine tam teşekküllü yeni bir devlet hastanesi yapılmasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5349) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

244.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, çocuk yaşta gebelik vakalarına ve bunların önlenmesine yönelik çalışmalara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5350) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.11.2018)

245.- Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk'ün, kıraathane esnafının sorunlarına ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5351) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

246.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, et ithalatı, ihracatı, tüketimi ve yerli kesim ile ilgili çeşitli verilere ve üreticilerin teşvikine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5352) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

247.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Avrupa'da yasak olduğu belirtilen neonikotinoid adlı ilacın arılara zararlarına ve yerli arı ırkının korunmasına yönelik çalışmalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5353) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

248.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, yer fıstığının yağlı tohum destekleme kapsamına alınması talebine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5354) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

249.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, adına hatıra ormanı bulunan siyasi partilere ve siyasetçilere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5355) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

250.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, Kırklareli'nde içme-kullanma su kaynaklarının artırılması ve içme-kullanma suyu havzalarında, hayvansal ve kimyasal gübre ve zirai ilaç kullanımı denetimlerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5356) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

251.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, 2003-2017 yılları arasında Göller Bölgesi'nde kuruyan sulak alan miktarına ve alınacak önlemlere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5357) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

252.- Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek'in, 2008-2017 yılları arasında Türkiye genelinde ve Çanakkale ilinde üreticilerin kredi borç miktarları ve yeniden yapılandırma işlemlerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5358) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

253.- Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek'in, 2017 yılı itibarıyla Türkiye genelinde ve Çanakkale'deki orman köylüsü sayısına ve orman köylülerine kullandırılan kredilere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5359) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

254.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Yozgat Çekerek ilçesi Süreyyabey Barajında meydana gelen balık ölümleri ve arıtma tesisi yapımına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5360) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

255.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Kocaeli ilinde yapılacak iki proje için çok sayıda ağaç kesileceği iddiasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5361) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

256.- Yozgat Milletvekili İbrahim Ethem Sedef'in, Yozgat'ta tarım ve hayvancılık yapan çiftçilerin girdi maliyetleri nedeniyle yaşadıkları zorluklara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5362) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

257.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, çiftçilerin sorularına yanıt verecek bir çağrı merkezi kurulması önerisine ve Bakanlıkça yapılacak ziraat mühendisi, veteriner ve gıda mühendisi istihdamına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5363) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

258.- Mersin Milletvekili Zeki Hakan Sıdali'nın, Mersin'in Bozyazı, Akdeniz, Toroslar ve Tarsus ilçelerinde meydana gelen hortum, dolu ve sel afetlerinde meydana gelen zarara ve çiftçilerin mağduriyetinin giderilmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5364) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

259.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, tüketici güven endeksi oranlarına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5365) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

260.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 2017 yılı içerisinde gümrüklerde unutulmuş ya da belirlenen sürelerde teslim alınmayan ürünlerin miktarı ve tutarına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5366) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

261.- Mardin Milletvekili Tuma Çelik'in, İdil-Dargeçit kara yolunun asfalt çalışmasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5367) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.10.2018)

262.- Konya Milletvekili Abdüllatif Şener'in, Konya-Mersin Limanı Demiryolu hattı projesinin tamamlanma tarihi ve proje için ayrılan ödenek miktarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5368) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

263.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, siber suçlara dair bazı verilere ve mevzuatın yeterliliğine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5369) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

264.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, İslahiye'de bulunan bir alt geçit çalışmasının durdurulmasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5370) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

265.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, Kayseri-Felahiye yolu yapım çalışmalarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5371) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

266.- Kütahya Milletvekili Ahmet Erbaş'ın, Avrupa Hava Seyrüsefer Emniyet Teşkilatı hizmetleri ile bu Teşkilata üye ülkelerin elde ettiği gelirlere ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5372) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

267.- Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un, deniz çalışanlarının çalışma şartlarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5373) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.11.2018)

268.- Eskişehir Milletvekili Metin Nurullah Sazak'ın, Eskişehir OSB ile TCDD arasında imzalanan demiryolu yapım protokolünün ve diğer bazı projelerin durumuna ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5374) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

269.- Eskişehir Milletvekili Metin Nurullah Sazak'ın, Eskişehir kırsal alanlarında ulaşım sıkıntısı sonucu göçlerin artmasına ve Ankara-İzmir Mavi Tren projesinin Eskişehir'de hangi duraklardan geçeceğine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5375) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.11.2018)

270.- Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, Diyarbakır Tren Garında çalışmakta olan bir kişinin şiddete uğradığı iddiasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/5376) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.11.2018)

20 Kasım 2018 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.01

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Fatma KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 19’uncu Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

IV.- ÖLÜM, SAYGI DURUŞU VE TAZİYELER

1.- Edirne Milletvekili Erdin Bircan’ın vefatı nedeniyle bir dakikalık saygı duruşu

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, vefat eden Edirne Milletvekili Erdin Bircan’ın aziz hatırası önünde Genel Kurulu bir dakikalık saygı duruşuna davet ediyorum.

(Saygı duruşunda bulunuldu)

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan’ın, Edirne Milletvekili Erdin Bircan’a Allah’tan rahmet dilediğine ve Mevlit Kandili’ni tebrik ettiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilimiz Erdin Bircan Bey’in ailesine sabırlar diliyorum, Cumhuriyet Halk Partisine başsağlığı diliyorum. Değerli milletvekilimiz hepimizi üzmüştür, Allah rahmet etsin.

Değerli milletvekilleri, dün Mevlit Kandili’ni idrak ettik. Âlemlere rahmet olarak gönderilmiş Efendimiz’in, Resulullah’ın dünyaya teşrifinin yıl dönümünü dua, minnet ve şükranla andık. Kandiller, öze dönüşün, Rabb’imize yürekten yakarış ve yönelişin, kalplerimizi arındırmanın, nefsin yanıltıcı arzu ve isteklerinden uzaklaşmanın imkânlarını sunan muazzez ve müstesna zamanlardır. Bu vesileyle milletimizin, hepinizin kandilini tekrar tebrik ediyorum.

Gündeme geçmeden önce üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, 24 Kasım Öğretmenler Günü münasebetiyle söz isteyen Afyonkarahisar Milletvekili Mehmet Taytak’a aittir.

Buyurun Sayın Taytak. (MHP sıralarından alkışlar)

VI.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Afyonkarahisar Milletvekili Mehmet Taytak’ın, 24 Kasım Öğretmenler Günü’ne ilişkin gündem dışı konuşması

MEHMET TAYTAK (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 24 Kasım Öğretmenler Günü münasebetiyle söz almış bulunmaktayım.

Tüm öğretmenlerimizin Öğretmenler Günü’nü kutluyor, daha huzurlu, daha mutlu bir ülkede nice yıllar öğretmenlik yapmaları dileğiyle selam ve saygılarımı sunuyorum.

Değerli milletvekilleri, öğretmenlik, insanlık tarihinin en anlamlı ve ölümsüz mesleğidir. Öğretmenliği, ürünü insan olan ve meslek olmaktan öte bizleri yüce gayemize ulaştırın kutsal bir vazife olarak görüyorum.

Ben de 1984-1987 yılları arasında Kayseri'nin Tomarza ilçesinde meslek lisesinde bu kutsal görevi yaptım. O dönemde öğretmenliğini yaptığım öğrencilerimin başarılarını görmek beni her zaman mutlu etmiştir.

Her mesleğin araç ve gereci, kaynağı ve uygulama sahası vardır. Öğretmenlik mesleğinin kaynağı da ilmimizdir. Bu ilim ışığında ortaya çıkan değerlerse her anlamda iyi yetişmiş öğrencilerimizdir. Öğretmenler sevgi dağıtır, içimizi aydınlatır, bizi doğruya yöneltir. Öğretmen her anlamda yeniliği, yenileşmeyi savunur, gerçekleri anlatır. Kısaca, analar doğurur, öğretmenler yetiştirir. Geçmişle gelecek arasında bir köprü vardır ve bu köprü öğretmenler sayesinde kurulur. Öğretmenlerimiz büyük ve yüksek bir ahlakın sınıflara sığmayan temsilcileridir. Bu damarın yeniden canlandırılmasına, öğretmenliğe gereken önemin verilmesine bugün ekmek kadar, su kadar ihtiyacımız olduğunu unutmamamız gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, Millî Eğitim Bakanımız Sayın Ziya Selçuk'un yaptığı açıklamaya göre, ülke genelinde toplam öğretmen açığı 117.403'tür. Şu anda ülkemizde 400 bine yakın atanamayan öğretmen bulunmaktadır. Yine, 300 bine yakın evladımız da üniversitelerde öğretmenlik hayaliyle eğitim görmektedir.

Günümüzde, öğretmenlerimizin birçok problemi vardır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak, öğretmenlerimizin 3600 ek göstergeden yararlanmaları, ek dersle eğitim ve öğretim tazminatlarının yükseltilecek eğitime hazırlık ödeneğinin artırılması, özürlü grubu tayinleriyle ilgili sorunlarının çözülmesi, kadrosu olmadan çalıştırılan, sözleşmeli ve geçici öğretmenlerin daimî kadrolara alınması ile emekli öğretmenlerin mağduriyetlerinin giderilmesi ve atanamayan öğretmenlerin tamamının kademeli olarak atanması için kadro ihdas edilmesi gibi birçok sorunun takibi olacağı.

Hazırlanmış olduğumuz 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nda değişiklik yapılmasına dair kanun tekliflerimizi bu hafta Meclis Başkanlığına sunacağım. Bu tekliflerle öğretmenlerin ek ders ücretlerinin 2 katına çıkarılarak günün şartlarına uygun hâle getirilmesi ve Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullardaki öğretmenlere ödenen ek ders ücretlerinin gelir vergisinden istisna olması hedeflenmiştir. Bu problemlerin giderilmesi için verdiğimiz bu kanun tekliflerinin ve daha önce verdiğimiz önerilerimizin dikkate alınıp bu kutsal mesleği icra eden baş tacı öğretmenlerimizin sorunlarını hep birlikte halledeceğimize inanıyorum.

Değerli milletvekilleri, Genel Başkanımızın deyiimiyle, öğretmenlik kutsal bir meslek, kutlu bir mekteptir; öğretmen ise bu meslekte yoğrulmuş, bu mektepte olgunlaşmış fedakâr, cefakâr, vefakâr insanlarımızın ortak adıdır. Öğretmen kör karanlıkların ışığı, kurumuş vicdanların ilacıdır; cehaletin, ön yargıların da amansız düşmanıdır öğretmen. Ne diyor Ulu Önder Atatürk: “Milletleri kurtaranlar yalnız ve ancak öğretmenlerdir. Öğretmenden, eğiticiden mahrum bir millet henüz bir millet adını alma yeteneği kazanmamıştır.”

Son olarak Hazreti Ali'nin “Bana bir harf öğretmenin kırk yıl kölesi olurum.” kutlu seslenişinin muhatabı öğretmendir. Bu memleketi kuranlar da öğretmenlerdir.

Öğretmenlik mesleği o kadar önemli ki vatan hainleri sürekli öğretmenlerimizi hedef almıştır. 1980 öncesinde öğretmen olma hayaliyle eğitim görmekteyken 8 Haziran 1970'te şehitlik mertebesine ulaşan İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi öğrencisi Yusuf İmamoglu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Milletvekili.

MEHMET TAYTAK (Devamla) – ...23 Kasım 1970’te ciğerlerine pompayla hava basılarak şehit edilen Ertuğrul Dursun Önkuzu, 3 Kasım 1975’te şehit olan Afyonkarahisarlı hemşehrim Alparslan Gümüş ve binlerce öğretmen adayını kara toprağa verdik. Daha sonraki süreçte PKK’lı soysuzlar tarafından 1993’te, henüz yirmi altı günlük öğretmenken babasıyla birlikte, beraber şehit edilen Neşe Alten; 16 Haziran 2007 tarihinde Tunceli’de arabası yakılarak şehit edilen Necmettin Yılmaz, sekiz aylık öğretmenken kaybettiğimiz Şehit Öğretmen Şenay Aybüke Yalçın; saydığım isimler şehitlerimizden sadece birkaçıdır. Daha nice vatan evladımızı hain terör saldırılarında şehit verdik. Başta Başöğretmen Atatürk’ümüz olmak üzere ebediyete intikal eden tüm öğretmenlerimize ve terör nedeniyle şehit düşen öğretmenlerimize Allah’tan rahmet diliyorum.

Bu kürsüden tekraren çocuklarımıza bir harf öğretmek için yurdumuzun her köşesinde heyecanla görev yapan, fedakârlığın zirve isimleri olan saygıdeğer öğretmenlerimizin Öğretmenler Günü’nü kutluyor; aileleri ve öğrencilerimizle birlikte mutlu, huzurlu ve saadet dolu yıllar temenni ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Milletvekili.

MEHMET TAYTAK (Devamla) - Sayın Başkan, bugün Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Kasım 2016 tarihinden beri tutuklu bulunan HDP eski Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş’ın dosyası hakkındaki başvuruyu karara bağlamış ve serbest bırakılmasını istemiştir. Terörle aynı hedefi benimseyenler hesap vermelidirler. Avrupa her zamanki gibi tarafını belli etmiş, Türk düşmanı, Türkiye düşmanı terör ve terörist sevici kim varsa onlardan taraf olmayı tercih etmiştir. FETÖ ve PKK’nın sığındığı liman olmayı tercih eden Avrupa, teröre karşı kanat germesinin bedelini, teröristlere hamilik yapmanın bedelini tarih önünde mutlaka verecektir. “Senin teröristin iyi, benim teröristim kötü.” anlayışıyla bu iş yürümemelidir. Diğer teröristleri iade etmeleri gerekirken topu taca atmayı kendisine yol edinen Avrupa, söz konusu bizim iç hukukumuz olduğu zaman kendisini söz sahibi saymaktadır. Bu kararın millet vicdanında karşılığı yoktur, buradan bu kararı kınıyorum.

Gazi Meclisimizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Çok teşekkür ediyorum Başkanım. (MHP sıralarından alkışlar)

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Biz de seni kınıyoruz.

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, 25 Kasım ve kadına yönelik şiddet hakkında söz isteyen Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu’na aittir.

Buyurun Sayın Kerestecioğlu.

2.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir’in, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü’ne ilişkin gündem dışı konuşması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, öncelikle sevgili Milletvekilimiz Erdin Bircan’ın ailesine ve CHP camiasına başsağlığı diliyorum Erdin Bey’in vefatından dolayı.

Bugün Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Selahattin Demirtaş’ın tutukluluğuna son verilmesi için gereğinin yapılması konusunda bir karar verdi. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi bizim imzacısı olduğumuz sözleşme, Avrupa Konseyi de kurucularından olduğumuz bir konsey. Ve bu kararın halkta öyle bir karşılığı var ki gerçekten bugün herkes, en azından bir yerde, bir nebze olsun, geç de olsa hukuki bir karar verilmesinin sevincini yaşıyor. Bu kararda, Demirtaş’ın makul sürede yargılanma, özgürlük, güvenlik hakkının ve seçilme hakkının ihlal edildiği belirtildi. Ayrıca mahkeme, Türkiye’ye karşı ilk kez 18’inci maddeden ihlal buldu ve Demirtaş’ın siyasi nedenlerle tutuklandığını tespit etti. Şu andan itibaren Sevgili Selahattin Demirtaş’ın tutuklu olması hem ulusal hem de uluslararası hukuka aykırıdır, derhâl serbest bırakılması gerekir ve bizler AİHM kararına uyulsun ve Selahattin Demirtaş özgür kalsın diyoruz.

Evet, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Uluslararası Mücadele Günü. Mirabal kardeşler, 1930'dan 1961'e kadar Dominik Cumhuriyeti'ni yöneten Rafael Trujillo'nun diktatörlüğüne karşı mücadele ediyorlardı. Trujillo'nun "Ülkede iki tehlike var: Kilise ve Mirabal kardeşler." demesinin ardından, "kelebekler" olarak sembolleşen bu üç kadın, 25 Kasım 1960 tarihinde askerler tarafından kaçırılıp tecavüz edilerek öldürüldüler. Mirabal Kardeşlerin öldürülmesinden bir yıl sonra diktatörlük sona erdi. 1981 yılında düzenlenen Latin Amerika ve Karayip feminist buluşmalarının, birincisinde 25 Kasım, Mirabal kız kardeşlerin anısına Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Gün ilan edildi. 1991 yılında da Küresel Kadın Liderliği Merkezinin öncülüğünde 25 Kasım Dünya Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü ile 10 Aralık İnsan Hakları Günü arasında, cinsiyet temelli şiddete karşı 16 günlük aktivizm kampanyası düzenlendi ve aynı yıl Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı ilk defa Türkiye'de 25 Kasım etkinliğini bu kampanyaya katılarak gerçekleştirdi. Mirabal kardeşlerin ölümünden tam otuz dokuz yıl sonra dünyada büyüyen kadın mücadelesinin bir sonucu olarak Birleşmiş Milletler Genel Kurulu 17 Kasım 1999 yılında 25 Kasımı Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele ve Dayanışma Günü ilan etti. İşte o günden bugüne kadınların mücadelesi hiç eksilmeden sürüyor ve 1990'lardan beri verilen mücadeleler sonucunda, gözaltında cinsel şiddet dâhil olmak üzere, kadınlara yönelik şiddetin her türlü suç olarak kabul ediliyor.

Şiddete maruz kaldığımızda başvurabileceğimiz kanunlar var. Bunlardan bir tanesi de 6284 sayılı Kanun. Bu kanun biz kadınların erkek şiddeti karşısında yalnız ya da çaresiz olmadığımızı göstermesi açısından bile hayati bir önem taşıyor ve bu kanunun varlığı bizi güçlendiriyor. Bilgi özellikle biz kadınları güçlendiriyor ve cesaret veriyor. Tam da buradan hareketle, Mor Çatı, bu kanunun kadınlar için yaşamsal önemini vurgulamak için, kadınların 6284 sayılı Kanun kapsamındaki haklarının bilinirliğini de artırmak için bir kampanya düzenledi şu anda. Bu kampanyanın adı "Karar Aldım." Kampanyanın bir de "web" sitesi var, sitenin adı da "kararaldim.org". Sitede paylaşılan hikâyeler gösteriyor ki gerçekten karar aldığımızda, kadınlar karar aldığı anda şiddetten kurtulmayı ve yeni bir hayat kurmayı başarabiliyor. Mesela onlardan bir kadın, Zelal; can güvenliği tehdidi olmadan yaşamak için karar aldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Toparlamam için müsaade eder misiniz.

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Milletvekilim.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Küçük bir şehirde yaşayan Zelal, fiziksel, psikolojik, cinsel ve ekonomik şiddet gördüğü, kendisini öldürmekle tehdit eden kocasından uzaklaşmak amacıyla İstanbul'a geldi. Ailesi tarafından da desteklenmeyen ve aranan Zelal, can güvenliği riski olduğu için yaşadığı şehirden bir an önce uzaklaşmak zorunda kaldı ve koruma kararına bu şehirde başvurmadı. Ama biliyorsunuz, şiddete maruz kalan kadının 6284 sayılı Kanun'dan yararlanmak için mutlaka şiddet gördüğü il veya ilçe sınırları içinde başvuruda bulunması gerekiyor, her yerde başvuruda bulunabilir. Zelal, İstanbul'da bulunduğu yere en yakın karakola giderek koruma kararı çıkarttı. Koruma kararı yanında gizlilik kararı da çıkartan Zelal can güvenliğini sağladı ve şiddetten uzak bir yaşam kurabildi. Evet, Zelal gibi çok sayıda örnek var şiddete karşı karar alan ve hayatını değiştiren.

Ben, tüm kadınlara şiddetsiz bir yaşam ve 25 Kasım'da da birlikte mücadele diyorum.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

Gündem dışı üçüncü söz, tarımsal kalkınma ve İzmir hakkında söz isteyen İzmir Milletvekili Atila Sertel'e aittir.

Buyurun Sayın Sertel. (CHP sıralarından alkışlar)

3.- İzmir Milletvekili Atıla Sertel'in, tarımsal kalkınmada İzmir modeline ilişkin gündem dışı konuşması

ATILA SERTEL (İzmir) – Sevgili Arkadaşım Erdin Bircan'ı sonsuzluğa uğurladık. Onu, yaşadığımız sürece anacak ve onun ne kadar mücadeleci, ne kadar devrimci, ne kadar halktan yana bir çizgi izlediğini asla unutmuyacağız. Işıklar içinde yatsın, mekânı cennet olsun. Ailesine ve yakınlarına sabır diliyorum.

Sayın Başkanım, sevgili arkadaşlarımız; bugün size bir başarı öyküsünden söz etmek istiyorum. İzmir'de tarımda "İzmir Modeli"ni burada bana tanınan kısıtlı sürede sizlere aktarmak istiyorum.

İzmir Büyükşehir Belediyesinin on bir yıl önce başlattığı yerelde kalkınma modeliyle bugün Türkiye'de tarımsal gelişimde büyüme oranı Türkiye ortalaması 2,1 iken İzmir'de 5,5-6 oranına yükseldi.

Önce İzmir Büyükşehir Belediyesi Tire Sütle İzmir'de okul çağındaki çocuklara süt dağıtmaya başladı ve üreticiler direkt Tire Süt aracılığıyla, büyükşehir aracılığıyla okullara süt vermeye, çocuklarımızın gelişmesine yönelik katkı koymaya başladı.

Sonrasında iktidar bu modeli aldı ve Türkiye çapında uygulamaya başladı. Siz de biliyorsunuz, çocuklar önce zehirlendiler fakat sonra doğru yol bulundu, şimdi Türkiye'deki bütün çocuklar İzmir modelinden faydalanıp süt içiyorlar.

İzmir Büyükşehir Belediyesinin on bir yıl içerisinde üreticiye 825 milyon TL destek verdiğini sanıyorum buradaki arkadaşlarımız ve halkımız, Türkiye bilmeyebilir. Bayındır'da çiçek üreticileri desteklendi. Başta İstanbul Büyükşehir Belediyesi olmak üzere bir kısım belediyeler Hollanda'dan lale soğanı ithal ederken bizim belediyelerimiz kendi üreticisinin yetiştirdiği çiçeklerle kenti süsledi.

Tire Süt Kooperatifinin çocuklara yönelik olarak 1-5 yaş grubu İzmir'de yaşayan bütün çocuklar için, talep eden herkes için her hafta 8 litre süt dağıttığını bilmenizi isterim ve bundan 135 bin çocuğun yararlandığını ve başvuran herkese, bütün çocuklara süt dağıtıldığını bilmenizi isterim. Yalnızca İzmir'in çocukları değil, Suriye'den gelen çocuklara da, 6.500 civarında çocuğa da Büyükşehir Belediyesi süt dağıtıyor. İlk yıl 1 milyon 142 bin litre süt dağıtımıyla başlanmıştı. 2017 yılında dağıtılan süt miktarı 55 milyon litre süt. Ne oldu biliyor musunuz arkadaşlar? Bu, Bayındır'da, Tire'de, Ödemiş'te, Kiraz'da, Beydağ'da hayvancılığı geliştirdi; 10 ineği olan üretici bugün 100 ineğe sahip konuma geldi.

Ve Tire Süt bu projesiyle çok büyük bir onurdur bizim için. Birleşmiş Milletler örgütü tarafından dünyaya örnek kırsal kalkınma modeli seçildi ve Birleşmiş Milletler tarafından üreticiyi koruma modeli olarak en büyük ödülü aldı.

Sevgili arkadaşlarımız, sadece süte değil, kırsalda küçükbaş hayvancılığa destek verildi. Kiraz, Ödemiş, Tire, Menderes, Urla, Seferihisar, Selçuk'ta köylülerimize 8.815 küçükbaş hayvan dağıtımı yapıldı.

Arıcılık ve bal üretimi hayat buldu ve özellikle hedef kitle kadınlar olarak seçildi. Bal üretiminde kadınlara hem kovan hem arı yardımı yapıldı. Çiçeğin başkenti Bademler, çiçeğin başkenti Bayındır ve bunun yanı sıra fıstık çamı üretimi gerçekleştirildi.

Siz bilmeyebilirsiniz ama Ödemiş'in Bademli diye küçük bir beldesi var, orada üretilen şecereli fidan Türkiye'nin fidanının yüzde 65'ini karşılıyor meyve fidanının ve küçük bir belden, Ödemiş'in Bademlisinden dünyanın 17 ayrı ülkesine ihracat yapılıyor.

İzmir Büyükşehir Belediyesi Başkanı Sayın Aziz Kocaoğlu sadece arı, bal, peynir üretim kademesinde olmadı; 3,5 milyon meyve fidanı toprakla buluşturmak için köylülere dağıttı ve 7.950 üreticiye 265 bin meyve fidanı, zeytin fidanı, bağ çubuğu dağıttı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ATILA SERTEL (Devamla) – Başkanım, çok az kaldı.

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Milletvekili.

ATILA SERTEL (Devamla) – 15 ilçede, 140 köydeki bütün üreticilerle bu fidanlar toprakla buluşturularak geleceğe tohum atıldı.

Tarım makineleri konusunda da 18 ilçenin ziraat odasına 2,7 milyon liralık tarım makineleri alındı ve köylülerin kullanımı için, kooperatiflerin kullanımı için gerek ilaçlamada gerek hayvan gübresi serpmeye, dal parçalamada, zeytin hasadında, mısır toplama... Bütün bunları büyükşehir belediyesi sağladı.

Şimdi, benim buradan önerim şu: Tarım Bakanı gelsin İzmir Büyükşehir Belediyesinde staj görsün, AKP'li belediyeler gelsin İzmir Büyükşehir Belediyesinde staj görsün. Ve ben buradan bu kooperatif başkanlarını selamlamak istiyorum: Tire Kooperatifi Başkanı Mahmut Eskiyörük, Gödence Kooperatifi Başkanı Özcan Kokulu, İğdeli Kooperatif Başkanı Süleyman Top, Arı Yetiştiricileri Birliği Başkan Yardımcısı Ramazan Kekil, Bademler Kooperatifi Başkanı Mehmet Sever, Bademli Kooperatifi Başkanı Selçuk Bilgi ve son Kırköy Tarımsal Kalkınma Kooperatifi Başkanı Güler Özen'i buradan saygıyla selamlıyor, onları alkışlamanızı rica ediyorum.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi sisteme giren yirmi milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim. Bu sözlerin ardından sayın grup başkan vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

Sayın Öztunç...

VII.- AÇIKLAMALAR

1.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine ve pancar üreticisinin mağduriyetini gidermek için Elbistan'ın afet bölgesi ilan edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Erdin Bircan Vekilimize Allah'tan rahmet diliyorum, Meclisimizin başı sağ olsun, devri daim olsun.

Değerli AK PARTİ'li, AKP'li milletvekilleri, bu elimde tuttuğum pancar, şeker pancarı. Belki ne olduğunu bilmiyorsunuzdur. Bu kolesterole iyi gelir; bu tansiyona iyi gelir, sinirleri yumuşatır, gevşetir. Bu, Anadolu'da binlerce ailenin, binlerce evin ekmeğidir, gelinlik kızların gelinliğidir, damatlıktır, ekmeğidir. Maraş Elbistan Ovası'nda 150 bin ton bu pancardan kar altında kalmıştır. Çiftçi perişan, çiftçi kan ağlıyor. Bu sizin eserinizi fabrikayı özelleştirdiğiniz için. Bari bir işe yarayın, bu çiftçinin bu zararını gidermek için Elbistan'ı afet bölgesi ilan edin diyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bulut...

2.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine ve iktidarın "Savaş bir halk sağlığı sorunudur." açıklaması yapan hekimlere yönelik öfkesinin devam ettiğine ilişkin açıklaması

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Erdin Vekilimize Allah'tan rahmet diliyorum tekrar.

İktidarın "Savaş bir halk sağlığı sorunudur." açıklaması yapan hekimlere yönelik öfkesi devam etmektedir. Evrensel değerleri savunan hekimler gözüaltına alınmakta, disiplin soruşturulmasına maruz bırakılmakta, sonra kamudan dışlanmaktadır. Adana Gazipaşa Aile Sağlığı Merkezinde çalışan "Savaş bir halk sağlığı sorudur." bildirgesine imza atan Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyinin 11 üyesi içerisinde yer alan Doktor Yaşar Ulutaş'ın aile hekimliği sözleşmesi feshedilmiştir. Bugüne kadar hiçbir iktidar kendisinden farklı düşünen insanların hekimlik mesleğini yapmasına engel olmamıştır. Çünkü her hekim ideolojisini bir kenara bırakıp ettiği yemine sadık olarak mesleğini yapmaktadır. Halktan yana taleplerini savunan, etikleri yemin ve meslek etiği gereği insani değerlere sahip çıkan hekimlere yönelik bu tutum kaygı ve utanç vericidir. "Aklievvel sopalık hekimler." diye haksız bir şekilde hedef gösterdiğiniz hekimlerin yakasından elinizi çekin. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

3.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Mevlidi Nebi Haftası'nı ve Mevlit Kandili'ni tebrik ettiğine, Peygamber'in sünnetinin göz ardı edilerek İslam'ın anlaşılmasının mümkün olmadığına ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Diyanet İşleri Başkanlığımız tarafından organize edilen ve bu sene “Peygamberimiz ve Gençlik” teması işlenecek olan 2018 yılı Mevlid-i Nebi Haftası açılışı Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın teşrifleriyle gerçekleştirildi. Bu vesileyle, aziz milletimizin ve Âlemiislam'ın dün gece idrak ettiğimiz mevlit gecesini ve Mevlid-i Nebi Haftası'nı tebrik eder; birlik, beraberlik ve kardeşlik duygularımızı pekiştirmeye vesile olmasını Yüce Rabb'imizden niyaz ederim.

Hazreti Muhammed (AS) Yüce Allah'ın bütün insanlığa rahmet ve hidayet vesilesi olarak gönderdiği son peygamber ve rehberidir. O, güzel ahlakı tamamlamak için gönderilmiştir. Sevgili Peygamberimiz'in sünneti, Kur'an-ı Kerim'in hayata dönüştürmüş şeklidir, Kur'an'dan sonra İslam'ın ikinci temel kaynağıdır.

Dolayısıyla, Peygamber'imizin sünnetini gözardı ederek İslam'ın anlaşılması ve yaşanması mümkün değildir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

4.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine, Mevlidi Nebi Haftası'nı tebrik ettiğine, 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü'nü kutladığına ve Elbistan'da pancar konusunda sorun olmadığına ilişkin açıklaması

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Erdin Bircan'a rahmet diliyorum.

Hicri 12 Rebiülevvel 1440 Mevlid-i Nebi'nin seneidevriyesini idrak ettik, mübarek olsun.

Yine, bugün Dünya Çocuk Hakları Günü'dür, kutlu olsun.

“Muhabbetten Muhammed oldu hasıl, Muhammed'siz muhabbetten ne hasıl?” veciz ifadeleri Peygamberimiz'i (SAV) ne güzel anlatıyor. O, rahmet ve merhamet elçisidir, yeter ki diller, gönüller ona yönelsin. Rabb'imiz insanlığa hayatın anlamını, imtihanın esrarını onunla hatırlatmıştır. O, İnsanlığı yüce değerlerle tezyin etmeye çağırıp çabalamıştır. O'nun dünyaya gelişi, ölüme hayat, zulme adalet, cehalete bilgi, vahşete merhamet, düşmanlığa barış olmuş; karanlıklar içerisinde bocalayan insanlık onun rehberliğinde yeniden yolunu bulmuştur. Kendisi, getirdiği prensipleri bizzat yaşayarak örnek olmuş, güzel ahlakı zirveye taşımıştır. Birlik, kardeşlik, eşitlik, adalet, yardımlaşma ve dayanışma umdelerini ikame etmiş; kendimizle, hemcinslerimizle ve tüm varlıklarla barışı öngörmüş “Asıl hayır, sulhun bizzat kendisidir.” buyurmuştur.

Elbistan'da pancar konusunda da hiçbir sorun yoktur, onu da Genel Kurulun bilgisine sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Topal...

5.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine, uzman erbaşların astsubay orduvelelerinden ve polisvelelerinden yararlanmasının sağlanmasını Millî Savunma Bakanından talep ettiklerine ilişkin açıklaması

SERKAN TOPAL (Hatay) – Erdin Vekilime tekrar Allah'tan rahmet diliyorum, ruhu şad olsun.

Sayın Başkan, terörle mücadelede önemli rol üstlenen uzman erbaşlarımızın ciddi sorunları var. Kadroları olmadığı için ciddi anlamda gelecek kaygısı yaşamaktadırlar. Ayrıca, özlük haklarında da sıkıntıları var. Örneğin, kent merkezlerine geldiklerinde orduvelelerinden yararlanmak bir kenara dursun içeri dahi alınmıyorlar. Erbaş misafirhaneleri varsa orada, yoksa otellerde konaklıyorlar. Bu, uzman erbaşlarımızın hem motivasyonunu bozuyor hem de ciddi anlamda güvenlik sorunu yaratıyor. İç güvenliğin birlikte ele alındığı bir dönemde, bu arkadaşlarımız, en azından astsubay orduvelelerinden ve polisvelelerinden yararlanmak istiyorlar. Biz de bunu Sayın Millî Savunma Bakanından talep ediyoruz.

Teşekkür ediyorum.

Sayın Kasap...

6.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine, 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü'nü kutladığına ilişkin açıklaması

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Yüce Meclisimizin başı sağ olsun. Erdin Bircan Vekilime Allah rahmet eylesin diyorum.

Bugün 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü. Oysa Yemen'de hakları dahi olduğundan habersiz her gün 100'den fazla çocuk hayatını kaybediyor. 5 milyon çocuk dünyada açlıkla mücadele ediyor. Türkiye'deki Suriyeli çocukların durumu ise içler acısı. Dünya bu duruma sessiz. Ülkemizde ise özgürlüğünden, ailesinden, haklarından mahrum binlerce çocuk demir parmaklıklar arkasında, soğuk hücrelerinde, koğuşlarında kendi günlerini yaşıyor. Ülkemizde 3.019 çocuk cezaevinde. Son on altı yılda 18 yaş altı 440 bin çocuk doğum yaptı. Çocuk işçi sayısı 2 milyona yaklaştı. İstismara uğrayan çocuk sayısı ise her gün gitgide artıyor. Çocuklarımızın haklarını koruyalım. Çocuklarımız için sağlıkta, eğitimde eşit, ulaşılabilir, hakkaniyetli bir dünya mümkün. Bu vesileyle 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü'nü kutluyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Taşdoğan...

7.- Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan'ın, DMD hastalarının sorunlarına ve hayat kalitelerinin yükseltilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; “Duchenne Muscular Dystrophy” ya da bilinen adıyla “DMD hastalığı” her yeni doğan 3.500 erkek çocuğunun 1'inde ve çok nadir olarak kız çocuklarında da görülen genetik bir kas hastalığıdır. Nadir hastalıklar içinde en sık görülen ölümcül çocuk hastalığıdır. Ülkemizde epidemiyolojik çalışmalar yetersiz olsa da Türkiye'de 15 bin DMD hastası olduğu tahmin edilmektedir. Tıbbi literatürde yaşam süreleri 20'li yaşların ortası olarak belirtilse de ülkemizde bakım standartlarının yetersizliğinden dolayı 13-16 gibi çok genç yaşlarda birçok DMD'li evladımız solunum ve kalp yetmezliği nedeniyle hayatlarını kaybetmektedirler. DMD'li bireylerin hayat ve bakım kalitesinin yükseltilmesi için acilen çalışma yapılmalıdır. Dünyadaki bakım standartları ve en iyi uygulama örneklerinin Türkiye'ye getirilmesi için çaba gösterilmelidir. DMD hastalarının birçok problemi bulunmaktadır.

Birkaç tanesini sayacak olursak, yetmişmiş uzman eksikliği, farkındalık eksikliği...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – ...tedaviye yönelik ilaç geliştirme çabalarının olmamasıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Başevirgen...

8.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine, verilen devlet desteğinde kesintiye gidilmesinin çiftçiye bitireceğine ilişkin açıklaması

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Erdin Bircan Vekilime Allah'tan rahmet diliyorum.

Tarım ürünlerinin yetiştirilmesinde sınırlama getiren ve ithalatın önünü açan Hükümet, yüksek enflasyon ve yakıt fiyatlarındaki artış nedeniyle zor günler geçiren çiftçiye bir darbe daha vurdu. Son yıllarda tarım ürünlerinin yetiştirilmesinde ciddi zorluklar yaşayan çiftçilere verilen devlet desteğinin artırılması talebimiz gündemdeki yerini korurken Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün Resmî Gazete'de 6 Eylül 2018 tarihinde yayımladığı tebliğe göre, zaten yetersiz olan devlet desteğinde kesintiye gidilecek. Tarımsal destekleme ödemesi almaya hak kazanan çiftçilerin ödenemeyen sulama, işletme ve bakım ücreti Tarım ve Orman Bakanlığınca ödenen destekten tahsil edilecek. Bakanlık,

destek için ödemesi gereken tutardan önce çiftçinin borcunu düşecek, ardından ödemeyi yapacak. Çoğu tarım ürününde destekleme ödemiyorsunuz. Ödediklerinizi de çiftçinin borcundan kesiyorsunuz. Çiftçilerimizi ciddi bir çıkmazın içerisine sokuyorsunuz. Kesinti olmadan yapılan yardımlar bile tam olarak yeterli değilken bu yeni gelişme çiftçiyi bitirecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaplan...

9.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine ve Gaziantep'in sorunlarıyla ilgili yazılı sorularına yanıt alamadığına ilişkin açıklaması

İRFAN KAPLAN (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Erdin Vekilime Allah'tan rahmet diliyorum.

Bakanlara bölgem Gaziantep'te olan sorunlarla ilgili yazılı sorular yöneltiyorum ama yanıt alamıyorum. Gaziantep'in fıstık sorunu, İslahiye'de biber ve üzüm üreticilerinin sorunları gibi tarımsal konulara dahi yanıt yok. AKP iktidarında Gaziantep'te artan uyuşturucu kullanımını, yerel basının durumunu, esnafın ve çiftçinin hâlini anlatıp çözüm talep edemeyecek miyiz?

Yürütmenin yasamadan çıktığı bir hükümet sistemi yerine yürütmenin kendi kendini belirlediği bir sisteme geçtiniz. “Güçlü Meclis” dediniz ama aylardır sorularıma dahi yanıt alamıyorum. Bakanlar sorularımıza yanıt vermeli, halkın milletvekillerine verdiği hakkı gasbetmemelidir. Sorun halkın sorunudur; işçinin ve çiftçinin derdine çare üretilmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özdemir...

10.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine, 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü vesilesiyle AK PARTİ'nin istismara karşı kapsamlı bir mücadele ortaya koymadığına ilişkin açıklaması

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de Değerli Milletvekilimiz Erdin Bircan'ın aramızdan ayrılmasının derin üzüntüsünü yaşıyor, Allah'tan rahmet diliyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü ancak okul sıralarında olması gereken çocuklarımız, iş yerlerinde, sokaklarda ve maalesef doğumhanelerde. Cumhuriyet Halk Partisi İstanbul Milletvekilimiz Doktor Ali Şeker, Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi'ne yaptığı bilgi edinme başvurusu sonucunda Türkiye'de son on sekiz ayda en az 21.957 çocuğun gebe olarak hastanelerde kayıt altına alındığını ortaya çıkarmıştır. Çocukların yaş dağılımına ilişkin sorusu ise yanıtı bırakılmıştır. Hatırlıyor iseniz 2018 yılı başında, İstanbul Kanuni Sultan Süleyman, Bağcılar Eğitim ve Araştırma Hastanelerinde 18 yaş altı gebeliklerin birçoğunun kayıt altına alınmadığı ve adli makamlara bildirilmediği ortaya çıkmıştı. İşte, Adalet ve Kalkınma Partisi çocuklara ilişkin verileri saklayarak istismara karşı etkin mücadelenin önünü kesmekte, bu istismara karşı kapsamlı bir mücadele ortaya koyamamakta ve bedelini çocuklarımız ödemektedir.

BAŞKAN – Sayın İlgezdi...

11.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine, Necmettin Erbakan Üniversitesi Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi Dekanı Profesör Doktor Mehmet Karalı'nın açıklamalarına ilişkin açıklaması

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Erdin Bircan Vekilime Allah'tan rahmet diliyorum.

Dün, kadını kimliksizleştiren, unvanı dekan olan uzay bilimcisinin hâlâ Taş Devri'nde yol aldığına şahit olduk. Bilimden, ilimden ve eşitlikten nasibini almadığı anlaşılan Dekan Mehmet Karalı, kadınların yalnızca iyi ev hanımı olabileceğini söyledi, yerel seçimlerde hiçbir kadına oy vermeyeceğini de belirtti. Karalı, soyadının hakkını verircesine kadınlara kara çalmakta bir sakınca görmedi. Bu saate kadar bekledik, üniversiteleri bilimden uzaklaştıran YÖK'ten, kadroları yandaşlarla dolduran iktidardan çıt çıkmadı. Bu kişinin dekan olarak atanması üniversitelerin içler acısı durumunu bir kez daha gözler önüne serdi. Dünyanın tanıdığı bir hukuk fakültesi dekanını kör karanlıkta polis baskınıyla apar topar aldırnanlar, yerine kadını ötekileştiren bu anlayışı savunmakla ne kadar gurur duysalar azdır. Ancak unutulmasın ki kadınlar kendini ötekileştiren, yargılayan ve suçlayan bu çarpık zihniyeti karanlığa gömecektir. Ne üniversitelerimizi ne siyaseti ne de çocuklarımızı bu zihniyete teslim etmeyeceğiz. Çünkü biz kadınıız, her yerde varız, her yerde var olmaya devam edeceğiz.

BAŞKAN – Sayın Şevkin...

12.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine, devletin öğretmen ihtiyacı ile mezun ve mezun olacak öğretmen sayısı arasındaki uçuruma dikkat çekmek istediğine ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Sayın Başkan, Erdin Bircan Vekilime Allah'tan rahmet diliyorum.

24 Kasım Öğretmenler Günü yaklaşırken devletin öğretmen ihtiyacı ile mezun ve mezun olacak öğretmen sayısı arasındaki uçuruma dikkat çekmek istiyorum. 2017 verilerine göre KPSS'ye başvurmuş fakat öğretmen olarak ataması yapılmamış olan üniversite mezunlarının sayısı 412.134'tür. YÖK istatistiklerine göre 2017 yılı itibarıyla öğretmen olabilmek amacıyla sadece eğitim fakültelerinde okuyanların sayısı 228.279'dur. Fen edebiyat, ilahiyat, insan ve toplum bilimleri fakültelerinde okuyan öğrenciler de dâhil edildiğinde 653.899 lisans öğrencisi mevcuttur. Mezun olacak adaylarla toplamda 1 milyon 92 bin 33 öğretmen atama bekliyor olacaktır. Gençlerimizi derin bir travmaya, buhrana ve hatta intihara sürükleyen, mezuniyetlerinin ardından yaşlı sayılacak dereceye ulaşmasına rağmen atanamayan insanların akıbetini tüm vicdanlara havale ediyor, tüm öğretmenlerimize saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Bülbül...

13.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine, sofralık zeytin üreticisine tarım desteği kapsamında ödeme yapılıp yapılmayacağını Tarım ve Orman Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Erdin Bircan Vekilimize Allah'tan rahmet diliyorum.

Aydın'da yetiştirilen zeytinler sofralık ve yağlık olarak ikiye ayrılıyor. Bakanlıkça zeytinyağı olarak kullanılacak zeytine ödeme yapılırken sofralık zeytine yapılmıyor. Zeytinyağına verilen kilogram başı 80 kuruşluk destek, önemli bir ihraç kalemi olan sofralık zeytin üreticilerimizden esirgeniyor. Yaşanılan ekonomik kriz ortamında girdi maliyetlerinin yükseldiğini, ayrıca faiz oranlarının artmasından dolayı tüccarların zeytine değerinden çok aşağıda tekliflerle geldiğini dikkate aldığımızda üreticilerimizin yaşadığı güçlük daha net görülebiliyor. Bu bağlamda, Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'ye sormak istiyorum, sofralık zeytin üreticimize tarım desteği kapsamında ödeme yapılacak mı?

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Durmuşoğlu...

14.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, TürkAkım Projesi'ne ve Mevlidi Nebi Haftası'nı tebrik ettiğine ilişkin açıklaması

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Dün, Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan ve Rusya Federasyonu Devlet Başkanı Vladimir Putin'in katılımlarıyla TürkAkım Projesi'nin deniz bölümünün tamamlanması töreni gerçekleşti. TürkAkım doğal gaz boru hattının Karadeniz'in altından geçen bölümünün tamamlanarak boru hattının ülkemiz topraklarına ulaşmasının mutluluğu içerisindeyiz. 2014'te ilk adımı atılmış, 2016'da hükümetler arası anlaşmayla somut çerçeve kazanmış bu tarihî proje artık son aşamasına gelmiş durumdadır. Tarihî nitelikteki bu projenin Rusya kara kesimi, deniz kesimi ve Türkiye kara kesimi olarak üç bölümden teşekkül eden TürkAkım Projesi, inşallah 2019'da yapılacak testlerin ardından faaliyete geçmeye hazır olacaktır. Yılda 31,5 milyar metreküp doğal gaz taşıyacak TürkAkım Projesi'nin sadece Türkiye ve Türk milleti açısından değil, komşu ülkeler veya Avrupa açısından da pek çok avantajı bulunmaktadır. Bu projede emeği geçenleri kutluyorum.

Dün gece Peygamber Efendimiz'in dünyaya teşriflerinin yıl dönümü olan Mevlid-i Nebi'yi idrak ettik, hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Allah'tan niyaz ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaya...

15.- Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya'nın, 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü vesilesiyle tüm dünya çocuklarının bu anlamlı gününü kutladığına ilişkin açıklaması

İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Bugün 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü. İnsan yaşamının korunmaya en çok muhtaç olduğu dönem kuşkusuz çocukluk yıllarıdır. Sevgiye, ilgiye muhtaç olan çocuklarımızın temiz hava solumaktan kaliteli eğitim hakkına, uyuşturucu bağımlılığından korunmasına ve cinsel istismardan korunmasına kadar onlarca hakkı bulunmaktadır. Çocukla ilgili işlenen suçlar konusunda yapılan son düzenlemelerle cezai müeyyideler ciddi şekilde artırılmıştır. Çocuklarımız o masum dünyalarına zarar getirecek herhangi bir durumla karşılaştığında bu olayın izlerini yüreklerinden, zihinlerinden silmek bazen onlarca yıl, bazense hiç mümkün olmuyor. Kanun ne kadar etkili olursa olsun, kolluk kuvvetleri bu konularda ne kadar hassas davranırsa davranırsın çocuklarımız, yetişkinlerle aynı toplumda yaşamaları nedeniyle maalesef risk altındalar. Onlara kendilerini koruyacak yöntemleri algılayabilecekleri şekilde anlatmak gerekiyor. Bu işin ayıbı, günahı olmaz.

Bu vesileyle tüm dünya çocuklarının bu anlamlı gününü kutluyor, tüm çocuklarımızın gözlerinden öpüyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Sümer...

16.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine ve 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü'nde hiçbir çocuğun yatağa aç girmedeği bir dünya dilediğine ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Erdin Bircan Vekilime rahmet diliyorum.

Bugün Dünya Çocuk Hakları Günü ama çocuklar için tablo çok karanlık. Bu durumu bütün veriler ortaya koyuyor. Yılda ortalama yaklaşık 8 bin çocuğumuz istismara uğruyor. Sadece son yedi yılda 340 çocuğumuzu iş cinayetlerinde yitirdik. Bakın, daha birkaç gün önce, okulda olması gereken bir yaşta, ailesinin geçimini sağlamak için Adana'da boş bir arazide atık kâğıt toplayan Halil Yeloğlu'nu acı bir şekilde yitirdik. Hiçbir şey bize 15 yaşındaki Halil'i unutturamaz. Biliyoruz ki bu olay ilk değil, son da olmayacak.

Hiçbir çocuğun yatağa aç girmedeği, çocukların eşit, özgür oldukları bir dünya diliyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Çelebi...

17.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine, İstiklal Harbi'nin meşalelerinden olan Kartal istimbotunun Beşiktaş'ta sergilenmesinde emeği geçenlere teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Erdin Bircan Vekilime Allah'tan rahmet diliyorum.

13 Kasım 1918 günü güney cephesinden İstanbul'a gelen Mustafa Kemal, yaveri Cevat Abbas'la Haydarpaşa'ya gelir. Ardından Beşiktaş'a geçmek için Kartal İstimbotu'na binerler. Bu sırada Haydarpaşa'da düşman donanmasının Boğaz'a girişine şahit olurlar. O an Cevat Abbas'ın gözyaşları yanaklarından süzülür, bu yaşları gören Mustafa Kemal Kartal İstimbotu'nun güvertesinde o tarihî cümleyi kurar “Ağlama çocuk, geldikleri gibi giderler.” Bu istimbot hurda hâldeyken bulunup Kartal İstimbotunu Kurtarma ve Yaşatma Platformu Başkanı emekli Amiral Cem Gürdeniz ve ekibi tarafından restore edilip müze gemi olmak üzere Deniz Kuvvetlerine teslim edildi. İstiklal Harbi'nin meşalelerinden olan bu istimbot, deniz kültürümüzün ve antiemperyal duruşumuzun nişanesi olarak Beşiktaş'ta sergilenecek. Emeği geçenlere teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Ersoy...

18.- Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy'un, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine, 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü vesilesiyle çocukların fiziksel, ruhsal, ve ekonomik olarak korunması için yasal önlemlerin alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

AYŞE SİBEL ERSOY (Adana) – Teşekkür ederim Başkanım.

Ben de Edirne Milletvekilimize Allah'tan rahmet diliyorum.

Bugün 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü. Çocuk hakları, hem kanunen hem ahlaki olarak dünya üzerindeki bütün çocukların doğuştan sahip olduğu eğitim, sağlık, yaşama, barınma; fiziksel, psikolojik veya cinsel sömürüye karşı korunma gibi hakların hepsini birden tanımlamakta kullanılan evrensel bir kavramdır. Fakat hâlen çocuklarımızın, Dünya Sağlık Örgütünün istatistiklerine göre, yüzde 23'ü fiziksel, yüzde 26'sı cinsel, yüzde 36'sı duygusal istismara ve yüzde 16'sı ihmal edilmek üzere şiddete maruz kalmaktadır. Bizlerin görevi, çocuklarımızın fiziksel, ruhsal, ekonomik ve manevi olarak korunması için yasal önlemleri almanın yanı sıra, toplumların bilinçlendirilmesi ve güçlü bağlarla birbirine sıkı sıkıya bağlanmasını sağlamaktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Önal...

19.- Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal'ın, iktidarın Kırıkkale'nin sağlık sorunlarını çözmediği düşünüp düşünmediğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

AHMET ÖNAL (Kırıkkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; toplam nüfusu 260 bin, merkez nüfusu 196 bin olan Kırıkkale'de şehir merkezinde bir tane kamu hastanesi bulunmamaktadır. Merkeze bağlı Karacaali, Kazmaca, Ahılı ve Hasandede köylerinde en yakın hastaneye ulaşmak için 3, Karşıyaka, Yuva, Selim Özer, Sanayi ve Kaletepe Mahallelerinde en yakın hastaneye ulaşmak için vatandaşlarımız 2 minibüs kullanmak zorunda kalıyorlar. Türkiye'de belediye otobüsü olmayan tek kent olan Kırıkkale'de akşam 21.00'den sonra özel minibüs hatları da hizmet vermemektedir. Çalışan nüfusun yüzde 50'sinin asgari ücretli, toplam nüfusun beşte 1'inin emekli olduğu, kısacası dar gelirli yurttaşlarımızın yaşadığı Kırıkkale'de, akşam saat 21.00'den sonra, hastanız varsa ve cebinizde taksit paranız da yoksa kendi kaderinizle baş başa kalmaktasınız.

Sağlıkta Türkiye'ye çağ atlattığını iddia eden iktidarınız başkente sadece 76 kilometre uzakta olan Kırıkkale'nin sağlık sorunlarını çözmediği düşünüyor mu?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kayan...

20.- Kırklareli Milletvekili Türibi Kayan'ın, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine, istikrarsız tarım politikasının çiftçiyi üretimden vazgeçirdiğine ilişkin açıklaması

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Erdin arkadaşımıza Allah'tan rahmet, kederli ailesine başsağlığı diliyorum.

Sorum Tarım Bakanıdır: Geçtiğimiz yıl kilogramı 10 lira-15 lira olan nohut bugün çiftçimizin elinden 2 liraya, 2,5 liraya alınmaya çalışılıyor. Dengesiz, istikrarsız bir tarım politikası çiftçilerimizi üretimden vazgeçirdiği gibi, üretim yapmaktan da artık gına getirmiştir.

Değerli arkadaşlar, markette nohudun kilosu 10 lira-15 lira ama çiftçimizde 2 lira. Sayın Bakana soruyorum: Geçtiğimiz yıl verim iyiydi, dekar başına 200 kilogram nohut alıyorduk, bu yıl dekar başına 50-60 kilografa düşmüştür. Bu çiftçi nasıl para kazanacak ve ailesini nasıl geçindirecek? İşi tamamen Türk halkının sofrasına sağlıklı gıda getirmek olan çiftçimiz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) - ...bu çabası sonucunda kendi ailesini beslemekten aciz duruma düşürülmüştür. Sayın Bakana tevdi olunur.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Ersoy, size söz verelim.

21.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine, İDO'nun iç hat seferlerini durdurma kararının İstanbul halkının ulaşım hakkını engellediğine ilişkin açıklaması

OYA ERSOY (İstanbul) – Erdin Bircan Vekilimizin ailesine ve CHP camiasına başsağlığı diliyorum.

İstanbul'da deniz ulaşımında kamu hizmeti veren İstanbul deniz otobüsleri, iç hat seferlerini zarar ettiği gerekçesiyle durdurduğunu açıklamıştır. İstanbul halkının ulaşım hakkı engellenmektedir bu kararlar. Ulaşım haktır, kamusal bir haktır ve halkın en temel yaşamsal ihtiyaçları kâr konusu yapılamaz. İstanbul halkının ulaşım hakkı engellenemez. Bu durum, halkın ulaşım hakkının gaspı sizin özelleştirme politikalarınızın bir sonucudur. İDO'nun gemilerine derhâl el konulmalı ve İDO kamulaştırılmalıdır, seferler yeniden başlatılmalıdır. Yarın şehir hastanelerinde aynı şey başımıza gelirse işletmesini verdiğiniz şirket “Yeterince hasta bulamıyorsunuz.” diyerek “Kâr edemiyorum.” diyerek zarar ettiği kısımlardan veya bütünüyle sağlık hizmeti vermekten vazgeçerse ne yapmayı düşünüyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Enginyurt...

22.- Ordu Milletvekili Cemal Enginyurt'un, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine, tarım kredi kooperatiflerinin uyguladığı faiz oranının aşağı çekilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

CHP Milletvekilimize Allah'tan rahmet diliyorum.

Bugün Sayın Cumhurbaşkanımız grup konuşmasında faizlerin kısmen düştüğünü ifade ettiler, inşallah tamamen de düşer diye umut ediyoruz. Lakin tarım kredi kooperatiflerinde faiz oranları yüzde 30 seviyesinde, gecikme hâlinde yüzde 40'ları buluyor. Dolayısıyla yüzde 30 faiz oranı çiftçi ve köylü için büyük bir zulümdür. Faiz lobisinin eleştirildiği bir Türkiye'de ve faize karşı olduğumuz bir ortamda tarım kredideki faiz oranlarının derhâl aşağı çekilmesi gerekir diyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Arkaz...

23.- *İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine ve obezite hastalığıyla mücadele edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması*

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Sayın Erdin Bircan Vekilime rahmet diliyorum.

Çağımızın en önemli sağlık sorunları arasında yer alan obeziteye dikkat çekmek istiyorum. Obezite, genel olarak bedenin yağ kitlesi oranının artması, vücutta aşırı yağ birikmesi olarak tanımlanmıştır. Obezite kalp, damar, hipertansiyon, şeker hastalığı, romatizma, safra kesesi ve akciğer hastalıklarının en önemli nedenidir. Obezite hastalığına Amerika Birleşik Devletleri'nde yıllık 100 milyon dolar para harcanmaktadır. Dünyada insanlar açlıktan ölümlerine gelmiş ülkelerde obezite tedavisine harcanan para dudak uçuklatmaktadır. Türkiye'de obez oranı yüzde 31 yani 3 kişiden 1'i obez. Sağlık Bakanlığının okullarda yaptığı fiziksel uygunluk araştırmasına göre 10-14 yaş grubu çocukların yüzde 20'si fazla kilolu, yüzde 13'ü aşırı kilolu çıkmıştır. Obeziteyle mücadele konusunda bilgi düzeyini arttırmak, yeterli ve dengeli beslenme ve düzenli fiziksel hareket alışkanlığı kazandırmak amacıyla proje geliştirilmeli ve obeziteyle mücadele edilmelidir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Yavuz Bey...

24.- *İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun, Türk milletinin yeniden Hakk'ın, hakikatin hamisi olmasını arzu ettiğine, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine, 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü vesilesiyle çocuk parklarının EDS'ye dâhil edilmesinin önemine ilişkin açıklaması*

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Efendimiz'in en büyük mucizesiyle karşı karşıyayız. Onun yokluğunda insanlığın ve ümmetinin ne hâle geleceğini gördüğümüz çok çetin şartlar altında yaşıyoruz. Efendimiz'in ümmetinin huzur içinde yaşadığı müstesna yerlerden biridir Türkiye. Türkiye haricinde, Efendimiz'in ümmetinin yaşayıp da hamd ile, salat ve selam ile onu anabildiği çok az yer vardır dünya üzerinde. Bize bırakmış olduğu mesuliyetleri idrak edememişliğimizin Ümmetimuhammed'i ne hâle getireceğine mehzab bir savrulma içerisindeyiz. Allah dirilişimize vesile etsin. Tekrar Efendimiz dünyaya avdet etmiş gibi Ümmetimuhammed Hakk'a, hakikate aşına olsun. Milletimiz, Türk milleti, Efendimiz'in emanetinin bin yıl şerefle, izzetle mihmandarlığını yapmış bir millet olarak yeniden Hakk'ın, hakikatin hamisi, banisi olsun.

Erdin Bircan Bey'e bu vesileyle Allah'tan rahmet diliyorum.

Çocuk haklarıyla ilgili birkaç şeyi arkadaşlarımız ifade ettiler. Münhasıran o hassasiyete Doğu Türkistan'daki çocuklarımızı, Yemen'deki çocuklarımızı, Arakan'daki çocuklarımızı eklemek zorundayız. Kız çocuklarının erken evlilikleri mevzubahis ediliyor. Çin'de çocuklarımızı Çinlilerle zorla evlendirerek asimile programlarına tabi tutuyorlar. Buna da bu vesileyle dikkat çekmiş olayım. Türkiye'de çocuk haklarımızla alakalı, parti gruplarımızın sözcüleri hassasiyet izhar ettiler. Birkaç şeyi onlara ilaveten söylemek zorundayım. Çocuk parklarının Elektronik Denetleme Sistemi'ne dâhil edilebilmesi lazım, uyuşturucu kullanımının buralara kadar uzanan şer ellerinin kesilebilmesi için...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – ...buralarda devlet denetimini daha verimli hâle getirecek Elektronik Denetleme Sistemi'nin çocuk parklarını izleyebilir hâle gelmesi lazım.

Son olarak, Rahim Cavadbeyli'yle ilgili Meclisin söylemesi gereken bir sözü söyleyeceğim: Tebriz sokaklarında “Azerbaycan var olsun, Cavadbeyli azat olsun.” diye çılgık çılgıca yürüyen Türk çocuklarının sesine TBMM'den mukabele ediyorum.

Azerbaycan var olsun, Cavadbeyli azad olsun. Bu mevzuda, devletimizden hassasiyet talep ediyorum. Üç buçuk aydır Van'da tutuklu, biliyorsunuz. Devlet bazen misafir ederken de devletliğini gösterir; ağırladığına misafir muamelesi yapmak da devletini büyütür. Kardeşimizdir; Türk milletinin varlığının namus borcudur, dolayısıyla, hiç değilse ağırlanırken misafir gibi ağırlansın. Yetkilileri özel ihtimam göstermeye davet ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Akçay...

25.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a, Denizli'de eğitim uçağının düşmesiyle hayatını kaybedenlere, 19 Kasım ölümünün 39'uncu yıl dönümünde İlhan Egemen Darendelioğlu'na ve ölümünün 10'uncu yıl dönümünde İstanbul Milletvekili Gündüz Suphi Aktan'a Allah'tan rahmet dilediklerine, 19 Kasım Çocuğa Yönelik Cinsel İstismarı Önleme Günü'ne, 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü vesilesiyle TBMM'de ihtisas komisyonu olarak çocuk hakları komisyonu kurulmasını önerdiklerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Cumhuriyet Halk Partisi Edirne Milletvekili, Değerli Arkadaşımız Erdin Bircan'ın vefat haberini üzüntüyle öğrendik. Merhuma Cenab-ı Allah'tan rahmet, başta Meclis grubu olmak üzere Cumhuriyet Halk Partisi camiasına, ailesine ve sevenlerine sabır ve başsağlığı diliyoruz.

Sayın Başkan, çocuklarımıza yönelik iki önemli günü üst üste yaşıyoruz; dün Çocuğa Yönelik Cinsel İstismarı Önleme Günü'ydü, bugün de Dünya Çocuk Hakları Günü'dür. Çocuklarımıza yönelik işlenen suçlar, çocuk haklarının ihlali, çocukların cinsel istismara maruz kalması ve tabii ki onların eğitim ve öğretimden uzak kalması günümüz toplumlarının en önemli sorunlarından biridir. Bununla birlikte, çocuk işçiliği, erken yaşta evlilik gibi vakalar sağlıklı bir toplum inşa etmenin önündeki engellerdir. Çocuk haklarını korumanın hukuki bir müeyyideye bağlanması aslında karşımızdaki sorunun ne denli büyük ve önemli olduğunu göstermektedir. Gerek uluslararası sözleşmelerde gerekse anayasalarda ve bizim Anayasa'mızda da çocukların korunmasına ilişkin hükümler yer almaktadır. Ülkemizde çocukların korunmasına yönelik İçişleri, Sağlık, Millî Eğitim ve Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlıklarının görev alanına giren farklı çalışmalar vardır. Elbette bakanlıkların bu istikamette çaba gösterdiklerini de biliyoruz ancak gerek yasal düzenlemeleri yapmak gerek uluslararası gelişmelerle politika belirlemek gerekse de farklı bakanlıklar arasındaki eş güdümü sağlamak üzere Türkiye Büyük Millet Meclisinde bir ihtisas komisyonu olarak çocuk hakları komisyonu kurulmasını öneriyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başkan.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Denizli Başkarı Dağı'nda dün düşen eğitim uçağından bugün acı haberi de aldık. Eğitimci pilot ve öğrenci kardeşlerimizin cansız bedenlerine ulaşıldığını da üzüntüyle öğrenmiş bulunuyoruz. Elim kazada hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, ailelerine ve sevenlerine de başsağlığı diliyoruz.

19 Kasım 1979 günü vefatlarının seneidevriyeleri olan, Toprak Dergisi'nin çıkışı sırasında şehit edilen Ortadoğu Gazetesi yazarı İlhan Egemen Darendelioğlu ile 2008'de hayatını kaybeden kişiliği, bilgisi ve tecrübesi, millî bakış açısıyla Türk düşünce ve siyaset dünyasında iz bırakan 23'üncü Dönem Milletvekilimiz merhum Gündüz Suphi Aktan'ı rahmet ve minnetle anıyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Bilgen...

26.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine, Mevlit Kandili'nin bugün ifade ettiği anlamıyla da yüzleşilmesi gerektiğine, "Dünya bize atalarımızın mirası değil, çocuklarımızın emanetidir." sözü gereği hiç kimsenin mirasyedi gibi davranma lüksünün olmadığına, iki yılı aşkın tutukluluğun Türkiye iç hukuku ve AIHM açısından kabul edilemez olduğuna ilişkin açıklaması

AYHAN BİLGEN (Kars) – Sayın Başkan, ben de öncelikle Erdin Bircan'ın ailesine başsağlığı dileyerek, acılarını paylaştığımızı, bütün CHP camiasının acılarını paylaştığımızı ifade ederek başlamak istiyorum.

Şüphesiz, Mevlit Kandili, sadece bin dört yüz yıl öncesinden bir nostalji, bir ritüel değildir. Çürümüş, kokuşmuş zulmün, adaletsizliğin egemen olduğu bir toplumda yeni bir insan tipi, yeni bir toplum inşa etmek, insanların özgürlüğünü, her türlü dünyevi baskıya karşı insanın doğasının, fıtratının gereği olan özgürlüğünü, insanların eşitliğini hayata geçirmenin bir mücadele timsalidir. Dolayısıyla da anarken galiba sadece bir öykünme, geçmişte yaşanmış ama geçmişte kalmış bir yaşama biçimi değil, bugün için ifade ettiği anlamla da yüzleşmemiz gerekiyor.

Sayın Başkan, galiba yarın, çevre konusunu da kapsayan bir düzenleme buraya gelecek, bir torba yasa buraya gelecek. Çevre hareketinin çok güzel bir sözü vardır, derler ki: "Dünya bize atalarımızın mirası değil, çocuklarımızın emanetidir." Dolayısıyla, bir mirasyedi gibi davranma lüksümüz, hakkımız yoktur; başkasının hakkını gasbetmiş oluruz.

Çocukların dünyada bu kadar söz sahibi olduğu, söz sahibi olması gerektiği hâlde bir kısmının umudu ararken denizlerde boğulması, bir kısmının ömürlerini cezaevi kapılarında anne babalarının eğer bir suçu varsa bile onun bedelini, diyetini ödeyerek geçiriyor olması, bir kısmının zulme, baskıya uğraması, kiminin açlıktan, ilaçsızlıktan, suya erişememekten ölmesi ya da istismara, tacize maruz kalması hepimizin sorumluluğudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

AYHAN BİLGEN (Kars) – Dolayısıyla da rakamları telaffuz etmeyi bile tüyler ürpertici buluyorum; kaç çocuğun istismara uğradığı, kaç çocuğun çocuk yaşta hamileliğe maruz kaldığı ve bunların sadece rakamlar olarak geçilmesini bile bir ayıp, bir zül olarak görüyorum. Elbette ki bir çocuk için bile ciddi, etkin bir soruşturma yapılması, sorumluların görevden alınması fazlasıyla hak edilen bir durumdur. Bırakın on binlerce çocuğu bir çocuk için galiba onlarca memuru, bürokratu feda etmeyi öğrenmek, görevden almak ya da görevi bırakmak hepimiz için çocuklarımıza karşı bir sorumluluk, bir görev.

Sayın Başkan, çok uzatmadan bir de biraz önce kürsüde de ifade edildiği için ve bu konuyla ilgili Sayın Cumhurbaşkanının ve Adalet Bakanının da sözleri olduğu için AIHM kararıyla ilgili çok kısa bir değerlendirme yapmak istiyorum.

AIHM, Türkiye iç hukukunun bir parçasıdır. Anayasa'nın 90'ıncı maddesi dolayısıyla Türkiye'nin taraf olduğu sözleşmeler, anlaşmalar iç hukukun bir parçasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYHAN BİLGEN (Kars) – Biz arzu ederiz ki bu ülkenin sorunları burada konuşulsun, burada çözülsün ve yurt dışındaki mahkemelerle değil, burada adaleti tesis ederek sorunlarımızı çözebilelim ama AİHM kararını tanımamak, işte, tırnak içerisinde söylüyorum gereğini yapmak, işi bitirmek, bu konuyu muhataplarla başka türlü bir pazarlık konusu gibi görmek hukuki açıdan kabul edilemez bir durumdur. Dolayısıyla, Anayasa'nın açık hükmüne rağmen tahliye yönünde bir tavır koymamanın kendisi suçtur. Dolayısıyla, burada kişilerden bağımsız olarak bir kere kararın gereğini hemen yapmak ve nasıl yorumlanması gerekiyorsa bunu ortaya koymak gerekir. Adalet Bakanının “Yargı mercisi karar verir.” cümlesi elbette ki “Hukuka uygun biçimde karar verir.” biçiminde yorumlandığında kabul edilebilir bir durumdur ama bunun dışındaki karşı hamle, işi bitirme ifadeleri aslında bu konuya yaklaşımdaki ciddi bir sorunu ortaya koyar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYHAN BİLGEN (Kars) – Sayın Başkan, bitiriyorum, toparlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

AYHAN BİLGEN (Kars) – Türkiye eğer bir hukuk devleti olmanın asgari koşullarını yerine getirecekse, zaten iki yıl tutukluluk, iki yılı aşmış bir tutukluluk Türkiye iç hukuku açısından da AİHM açısından da kabul edilemez bir durumdur. Dolayısıyla, bunun gereğinin bir an önce yapılması gerektiğini düşünüyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

27.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Mevlit Kandili'ni tebrik ettiğine, Mevlidi Nebi'nin birlik, beraberlik duygularını pekiştirmeye vesile olmasını niyaz ettiğine, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet dilediğine, NATO PA Başkan Yardımcısı seçilen Rize Milletvekili Osman Aşkın Bak'a başarılar dilediğine, TürkAkımı Projesi'nin açılışına ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

19 Kasım Pazartesi günü, dün itibarıyla Sevgili Peygamberimiz Hazreti Muhammed (AS)'ın yeryüzüne teşriflerinin 1447'nci yıl dönümünü idrak ettik.

O, Yüce Allah'ın insanlığa gönderdiği son Peygamber ve bütün insanlığın rehberidir. Ahlaki değerleri ve erdemleri kaybeden insanlık, onun gelişyle tekrar hak, hukuk, merhamet, güzel ahlak değerleriyle buluşmuştur. Bilinmelidir ki Hazreti Peygamber'in sünneti Kur'an'ın hayata dönüşmüş şeklidir. Kur'an'dan sonra İslam'ın ikinci temel kaynağıdır. Dolayısıyla, onu göz ardı ederek İslam'ın doğru anlaşılması ve yaşanması mümkün değildir. Mevlid-i Nebi'yi anmak aynı zamanda savaşlar, yoksulluk ve ümitsizlik gibi devasa sorunların kuşattığı yeryüzünü yeniden adalet, merhamet ve muhabbetle tanıştırmamızın yolunu ve yöntemini anlamaktır.

Bu vesileyle, bir kez daha, aziz milletimizin, Âlemiislam'ın mevlit gecesini tebrik eder, Mevlid-i Nebi'nin birlik, beraberlik ve kardeşlik duygularımızı pekiştirmeye vesile olmasını Yüce Allah'tan niyaz ederim.

Cumhuriyet Halk Partisi Edirne Milletvekili Erdin Bircan'ı Hakk'ın rahmetine gönderdik. Çalışkan, gayretli mücadelesiyle, güler yüzüyle Edirneli vatandaşlarımızın ve aziz milletimizin sevgisini kazanan sayın milletvekilimiz, Iğdır'da geçirdiği rahatsızlık sonucu hastaneye kaldırılmıştı. Doktorların tüm gayretlerine rağmen Bircan'ı maalesef kaybettik. Kendisine Allah'tan rahmet, ailesine, Cumhuriyet Halk Partisine ve aziz milletimize başsağlığı diliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – 16-19 Kasım tarihlerinde Kanada’da gerçekleştirilen NATO Parlamenterler Asamblesi toplantısında yıllık Genel Kurulda yapılan seçim neticesinde NATO PA Türk Delegasyonu Başkanı ve Rize Milletvekili Sayın Osman Aşkın Bak NATO PA Başkan Yardımcısı seçilmiştir. Türkiye’nin diplomatik ve uluslararası alanda vizyonunu ve misyonunu daha etkin bir şekilde gerçekleştirmek üzere seçilmiş olan NATO PA Başkan Vekilimiz Sayın Osman Aşkın Bak’a başarılar diliyorum.

Aynı zamanda, dün itibarıyla, bilindiği üzere, TürkAkımı Projesi’nin deniz altındaki kısmının açılışı Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan’ın himayelerinde, Rus mevkidaşı Putin’in katılımlarıyla gerçekleştirilmiştir. Açılışı gerçekleştirilen proje kapsamında yılda 63 milyar metreküp...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Başkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – TürkAkımı Projesi kapsamında yılda 63 milyar metreküp doğal gazdan Türkiye yaklaşık 14 milyar metreküpü kendisi kullanacak, geriye kalan 49 milyar metreküpün de Avrupa’ya ihracı söz konusu olacaktır.

Bu dev projenin gerçekleşmesinde emeği geçen başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’a, Rus mevkidaşı Sayın Putin’e ve tüm yetkililere teşekkür ediyor, başarılar diliyorum.

Yine, bu hafta gerçekleştireceğimiz yasama faaliyetlerinde tüm gruplarımıza ve Genel Kurula hayırlı, başarılı bir hafta diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özel...

28.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Edirne Milletvekili Erdin Bircan’a Allah’tan rahmet dilediğine ve bu acıyı paylaşan herkese teşekkür ettiğine, başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere vefat eden milletvekillerinin ruhlarının şad olmasını dilediğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

25, 26, 27’inci Dönem Edirne Milletvekilimiz Erdin Bircan’ı uzun süredir sürdürdüğü yaşam mücadelesini kaybetmesi neticesinde maalesef kaybettik. Aynı çatı altında bulunmaktan büyük onur duyduğumuz Erdin ağabeyi kaybetmek, ailesini, sevenlerini, biz siyaset arkadaşlarını ve onu tanıyan herkesi derinden sarstı.

31 Temmuz 2018 günü Iğdır’da beyin kanaması geçirdiği andan itibaren başta ilk müdahaleyi yaparak onun aylar sürecek bu mücadelesine bir umut olan değerli doktorumuza ve sağlık ekibine, sağlık emekçilerine; ardından İbni Sina Devlet Hastanesi yönetimine ve orada bulunan tüm sayın doktorlara ve sağlık emekçilerine; o gün görev yapan ve daha sonra görev yapan değerli sağlık bakanlarımıza; dün Edirne’de yapılan cenazeye bizzat katılan başta Türkiye Büyük Millet Meclisinin Sayın Başkanı Binali Yıldırım’a, grup başkan vekillerimize, tüm siyasi partilerin genel başkan yardımcılarına, değerli milletvekillerimize; bugün açılışa saygı duruşuna davet ederken değerli görüşlerini paylaşan zatiâlinize; tüm Meclis başkan vekillerimize; grup toplantılarında Erdin Bircan’ı anarak, rahmet dileyerek değinen siyasi partilerin değerli genel başkanlarına; aileyi arayan, bizleri arayan, bugün burada Erdin ağabeyimizin manevi huzurunda gelip grubumuza taziye dileklerinde bulunan değerli milletvekillerimize; kendisiyle birlikte çalışan ve kendisiyle birlikte geçirdiği günlerden sonra taziyelerini ileten, üzüntülerini ileten tüm Meclis personelimize; acımızı paylaşan herkese yürekte teşekkür ediyoruz, ailesine başsağlığı diliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Erdin ağabeyimizin Meclisteki sırasındaki yerinde bugün resmi var, çiçekler var. Onun, yüreklerimizdeki yeri asla doldurulmayacak. Bu Meclis çatısı altında görev yapan herkese görev süresi boyunca sağlık, sıhhat, afiyet diliyorum ve -bu duyguları bizimle paylaşan herkesin- başta bu Meclisin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere bugüne kadar görev yapmış ve kaybettiğimiz tüm milletvekillerinin ruhu şâd olsun diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Allah rahmet etsin.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup bilgilerinize sunacağım.

Buyurun.

VIII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) TEZKERELER

1.- TBMM Başkanlığının, Akdeniz Parlamenter Asamblesi, Asya Parlamenter Asamblesi, NATO Parlamenter Asamblesi ve Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisinde boş bulunan asıl ve yedek üyelikler için Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu Başkanlığınca bildirilen, 3620 sayılı Kanun'un 12'nci maddesi uyarınca Başkanlık Divanında yapılan incelemede uygun görülen isimlere ilişkin tezkeresi (3/60)

20/11/2018

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında 3620 sayılı Kanunun 2'nci maddesine göre, Akdeniz Parlamenter Asamblesi (AKDENİZ PA), Asya Parlamenter Asamblesi (APA), NATO Parlamenter Asamblesi (NATO PA) ve Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisinde (AKPM) boş bulunan asıl ve yedek üyelikler için Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu Başkanlığınca bildirilen, mezkûr Kanunun 12'nci maddesi uyarınca Başkanlık Divanında yapılan incelemede uygun görülen ve aşağıda isimleri belirtilen milletvekillerinin üyeliği Genel Kurulun bilgilerine sunulur.

Binali Yıldırım

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

Asıl:

Mehmet Altay	(Uşak)	AKDENİZ PA
Hüseyin Yayman	(Hatay)	APA
Taner Yıldız	(Kayseri)	NATO PA

Yedek:

Canan Kalsın	(İstanbul)	AKPM
--------------	------------	------

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

B) DUYURULAR

1.- Mardin 3. Ağır Ceza Mahkemesinin 30/10/2018 tarih ve (2016/240) esas numaralı yazısıyla Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın yargılanmasına devam edildiğinin Anayasa'nın 83'üncü maddesinin ikinci fıkrası gereğince Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bildirildiği hususu Genel Kurulun bilgisine sunulmasına ilişkin duyuru (3/61)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Mardin 3. Ağır Ceza Mahkemesinin 30/10/2018 tarih ve 2016/240 esas numaralı yazısıyla Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın yargılanmasına devam edildiği, Anayasa'nın 83'üncü maddesinin ikinci fıkrası gereğince Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bildirilmiştir.

Genel Kurulun bilgilerine sunulur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi daha vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

Buyurun.

A) TEZKERELER (Devam)

2.- TBMM Başkanlığının, TBMM Başkan Vekili Mustafa Şentop'un, 24-27 Kasım 2018 tarihleri arasında Kazakistan Meclis Başkanı Nurlan Nigmatulin'in vaki davetine icabetle "Astana Küresel Entegrasyon, Güvenlik ve Barış Merkezi" konulu uluslararası parlamento konferansı vesilesiyle Astana'ya resmî bir ziyarette bulunmasına ilişkin tezkeresi (3/62)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

TBMM Başkan Vekili Sayın Mustafa Şentop'un, 24-27 Kasım 2018 tarihleri arasında Kazakistan Meclis Başkanı Nurlan Nigmatulin'in vaki davetine icabetle "Astana Küresel Entegrasyon, Güvenlik ve Barış Merkezi" konulu uluslararası parlamento konferansı vesilesiyle Astana'ya resmî bir ziyarette bulunmaları hususu Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında 3620 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesi uyarınca Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Binali Yıldırım

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Ankara Milletvekili Sayın Nihat Yeşil'in izin talebine ilişkin bir tezkeresi vardır, okutuyorum:

3.- TBMM Başkanlığının, Ankara Milletvekili Nihat Yeşil'in 16 Ekim 2018 tarihinden itibaren on beş gün izinli sayılmasına ilişkin tezkeresi (3/63)

15/11/2018

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanının 26 Ekim 2018 tarihli toplantısında milletvekili izin talebine ilişkin olarak Ankara Milletvekili Nihat Yeşil'in on günü aşan izin talebinin kabulünün Genel Kurulun onayına sunulmasına karar verilmiştir.

Genel Kurulun onayına sunulur.

Mustafa Şentop

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı Vekili

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi Başkanlığın okunan tezkeresine konu Başkanlık Divanı kararını okutup oylarınıza sunacağım:

Buyurun.

26 Ekim 2018

Ankara Milletvekili Nihat Yeşil'in 16 Ekim 2018 tarihinden itibaren on beş gün izinli sayılmasının İç Tüzük'ün 151'inci maddesi uyarınca Genel Kurulun onayına sunulmasına karar verilmiştir.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İYİ PARTİ Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önergesi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Buyurun.

IX.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- İYİ PARTİ Grubunun, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan tarafından, iş gücünün önemli bir kısmını oluşturan ancak refah seviyesi açısından beklenen noktada bulunmayan asgari ücretli çalışanların gelir seviyelerinin iyileştirilmesi için ücretleri üzerinden alınan her türlü vergiden muaf tutulmaları gerekmektedir. Bu kapsamlı çalışmanın temelini oluşturması ve asgari ücretli çalışanlarla ilgili detaylı bilgi havuzuna ulaşılması amacıyla 14/11/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (10/499) ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Kasım 2018 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

20/11/2018

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 20/11/2018 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Yavuz Ağırlioğlu

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İş gücünün önemli bir kısmını oluşturan ancak refah seviyesi açısından beklenen noktada bulunmayan asgari ücretli çalışanların gelir seviyelerinin iyileştirilmesi için ücretleri üzerinden alınan her türlü vergiden muaf tutulmaları gerekmektedir. Bu kapsamlı çalışmanın temelini oluşturması ve asgari ücretli çalışanlarla ilgili detaylı bilgi havuzuna ulaşılması amacıyla Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan tarafından, 14/11/2018 tarihinde -(10/499) esas numaralı- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 20/11/2018 Salı günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Bildiğiniz gibi, ülkemizde asgari ücret konusu uzun yıllardır tartışılan bir konu. Yine hepinizin bildiği gibi, bir seçim öncesi asgari ücretliye 400 lira birden zam yapıp yapılmaması büyük tartışma konusu olmuştu ama sonra görülmüştür ki bin liradan 1.400 liraya asgari ücret çıkarılabiliyordu. Bugün yine gündemimizde. Enflasyonun yüzde 25'lere vardığı, faizlerin yüzde 40'lara dayandığı, ekonominin taban yaptığı, alım gücünün yüzde 40 zayıfladığı bir süreci yaşıyoruz. Bu süreçte, şu anda, asgari ücretimiz, tabiri caizse inim inim iniyor. Henüz yeni yıla bir buçuk ay var. Bir buçuk ay sonra asgari ücret komisyonu toplanacak, yine her zaman yapıldığı gibi işveren itiraz edecek, hükümet arayış bulmaya çalışacak, sonunda işverenin dediği olacak.

Değerli milletvekilleri, aslında asgari ücret konusunu çok kolay çözebiliriz eğer işveren payını yarı yarıya düşürürsek, eğer işvereni kısmen rahatlatabilirsek, primleri düşürebilirsek. Eğer kayıt dışı istihdamla samimiyetle mücadele edecek bir yönetim anlayışı olabilirse asgari ücret bu şartlar altında rahatlıkla yeni yılda en az 2 bin liraya çıkarılabilir ama bu iradeyi koyabilecek bir siyasi iktidara ihtiyaç var. Çünkü yönetim kabiliyetini kaybetmiş, ne yaptığını bilmeyen, hele hele “başkanlık” “yarı başkanlık sistemi” ya da “Cumhurbaşkanlığı yönetim sistemi” denilen, daha hiçbirimizin anlayamadığı, kavrayamadığımız bir yönetim anlayışıyla zaten iktidarınız asgari ücretlinin derdine de çare bulamaz, bulması da mümkün değildir çünkü iktidarımızın işi gücü rantıye. Şimdi, duymaya başladık; efendim, konut sektörü sıkıntıdaymış; efendim, yapılan on binlerce konut müteahhitlerin elinde kalmış. E, ne yapalım? Bu müteahhitleri kurtaralım, devlet satın alsın. Devlet para versin, hem bankalar kurtulsun hem müteahhitler kurtulsun. E, kardeşim, asgari ücretli ne olsun? O beklesin. 3600'ü bekleyenler, memurlar? Onlar da beklesin. Emekliler? E, onların adı yok. Çiftçi zaten perişan, şu girdiler önümüzdeki yıl ekimleri neredeyse yüzde 100 düşürecek. Ama iktidarın böyle bir derdi yok çünkü kafa ancak rantıyeye çalışıyor. Dedik ya, yönetim kabiliyetini kaybetmiş.

Sayın Cumhurbaşkanı işaret buyuracak, her konuda bütün yetkiler onda olacak. Yazık ya, hiç mi sizde acıma duygusu yok? Bir insan bütün yükü nasıl taşır Allah aşkına? Ve biz burada şunları söylüyoruz: Kardeşim, eğer bu Meclise yarın bütçe geldiğinde Cumhurbaşkanının maaşına yüzde 26 oranında zam yapacaksanız ve bu Meclisten o geçerse, aynı oranda zammı memura, asgari ücretliye vermezseniz, vallahi -hiç kusura bakmayın- sadece bu dünyada değil, öteki dünyada bile elimiz iki yakanızda olur. Adalet olacak, adalet beyler, öyle yağma yok. Eğer bu ülkede hak, hukuk, adalet geleceksse herkese eşit gelecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Milletvekili.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – O bakımdan, buradan Hükümeti uyarıyorum, Hükümetin her dediğini yapan, aslında, gerçekten... Meclis, güya vekillerimiz, AK PARTİ'li vekillerimiz kendilerini kanun çıkarıyor zannediyorlar. Hükümetten geliyor, burada imzalayıp bizim önümüze getiriyorsunuz. Aslında bu oyunu bozmamız lazım, bu Meclisin iradesinin önce bu oyunu bozması lazım. Hükümet mi yasa tasarısı yolluyor, burada biz mi hazırlıyoruz? Bunu yiğitçe şurada söyleyecek bir AK PARTİ'li milletvekili bekliyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başkan.

VII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

29.- *Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, AK PARTİ ile diğer partilerin uzlaşısıyla birçok maddenin yasalaşması Parlamentonun etkinliğinin arttığına göstergesi olduğuna ilişkin açıklaması*

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Tabii, Türkiye demokratik bir hukuk devleti. Parlamento çoğulcu bir anlayışla meseleleri müzakere eder, karara bağlar, Hükümet de milletin seçmiş olduğu bir hükümet olarak milletin hizmetinde çalışır. Descartes “Düşünüyorum, o hâlde varım.” diyor. On sekiz yılda rüştu yaşına erişmiş, on sekiz yılı geride bırakmış, on beş yıl her seçimde milletimizin takdiriyle iktidara gelmiş Hükümetimiz, eğer milletimizden her seçimde teveccüh görekerek yoluna devam ediyorsa aynen Descartes’in dediği gibi o hâlde güzel ve doğru işler yapmış, milletimizin emanetini milletimize sunmuştur.

Onun için, bu Mecliste de demokratik bir meclis olarak teklifler artık milletvekilleri tarafından yapılıyor. Bakınız, 27’nci Dönem ilk dönem yeni sistemde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – ...ve 27’nci Dönemde bugüne kadar yaklaşık 40’ın üzerinde madde AK PARTİ ve diğer partilerin gruplarıyla uzlaşma çerçevesinde yasalaşmıştır. Demek oluyor ki Parlamento etkinliği artmıştır ve Parlamentoda iktidar kavgaları yerine, kısır çatışmalar yerine “de lege ferenda” olması gereken hukuka uygun, ideal yasalar hayata geçmeye başlamıştır.

Onun için, arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler.

IX.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- *İYİ PARTİ Grubunun, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan tarafından, iş gücünün önemli bir kısmını oluşturan ancak refah seviyesi açısından beklenen noktada bulunmayan asgari ücretli çalışanların gelir seviyelerinin iyileştirilmesi için ücretleri üzerinden alınan her türlü vergiden muaf tutulmaları gerekmektedir. Bu kapsamlı çalışmanın temelini oluşturması ve asgari ücretli çalışanlarla ilgili detaylı bilgi havuzuna ulaşılması amacıyla 14/11/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (10/499) ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Kasım 2018 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika.

MHP GRUBU ADINA TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk Meclisi; asgari ücretten vergi alınmaması ve asgari ücretliler hakkında detaylı bilgi havuzu oluşturulması için verilen grup önerisi üzerine söz aldım. Muhterem heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Asgari ücret, çalışanların ve ailelerinin insan onuruna yaraşır hayat seviyelerini sağlayan bir gelir tabanı olarak ele alınmaktadır. Asgari ücretin uluslararası uygulamaları, çalışanlara ve onların ailelerine insan onuruna yaraşır bir hayat seviyesini sağlamak üzere yapılmaktadır. Bu anlamda, asgari ücret, ülkemizin büyümesi ve kalkınması için temel önceliklerden biridir.

Asgari ücret çalışanların çalışma hayatında can simididir, ekonomik gelişmelerden bağımsız olarak ele alınamaz. Bu anlamda bakmamız gereken ilk veri enflasyon oranıdır. Ekim ayı itibarıyla yıllık enflasyon oranı yüzde 25,24’tür. Enflasyon oranındaki artış en çok dar gelirli vatandaşımızı etkilemektedir.

Özellikle asgari ücretli vatandaşlarımız zor günler geçirmektedir. 2018 yılı için asgari ücret tespit edilirken 2018 yılı enflasyon oranı orta vadeli planlamadaki gibi yüzde 7,6 olarak belirlenmiştir. Ancak bugünkü tabloda yaklaşık 3 katı oranında artan enflasyon, asgari ücretliyi zor durumda bırakmıştır.

Asgari Ücret Tespit Komisyonu mutat olarak aralık ayında toplanmaktadır. Komisyonun 2019 yılı için gerçekçi bir rakam belirlemesini bekliyorum. Ancak önümüzde kış aylarını geçireceğimiz bir buçuk ay vardır. Bu bir buçuk ayda gıda ve ısınma giderleri artacaktır. Yaklaşık 6 milyon çalışmamızın dâhil olduğu asgari ücret için, önümüzdeki iki yıl için acil ve 2019 yılından itibaren alınması gereken önlemler vardır. Bunlardan en önemlisi, asgari ücretin ve çalışanların asgari ücret kadar gelirin vergi dışı bırakılmasıdır. Ayrıca önümüzdeki iki ay içinde asgari ücretteki diğer kesintiler; yüzde 14 SGK primi, yüzde 1 İşsizlik Sigortası Fonu, yüzde 15 gelir vergisi ve yüzde 07,59 damga vergisi de tamamen kaldırılmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TAMER OSMANAĞAOĞLU (Devamla) – Başkanım, bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun sayın milletvekili.

TAMER OSMANAĞAOĞLU (Devamla) – Milliyetçi Hareket Partisi 24 Haziran seçim beyannamesinde bu hususlara yer vermiştir. Asgari ücretten vergi alınmaması, ücretlilerin asgari ücret kadar gelirin vergi dışı bırakılması Milliyetçi Hareket Partisinin seçim taahhütlerindedir. Bu konuda kanun tekliflerimiz vardır. Bu anlamda sorun da bellidir, çözüm de bellidir. Asgari ücretlilerin acil çözüm bekleyen sorunlarına karşı, oyalamaya meydan vermeden yasal düzenlemeler yapılmalıdır. Milliyetçi Hareket Partisi geçmiş dönemlerde olduğu gibi, 27’nci Dönemde de çözümünü kanun teklifleriyle aramaktadır.

Konuşmama burada son verirken heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkürler sayın milletvekili.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Yavuz Bey, buyurun.

VII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

30.- İstanbul Milletvekili Yavuz Ağiralıoğlu'nun, geçim darlığı çeken vatandaşların hakkının konuşulduğu her zeminde Cumhurbaşkanının "5 çay, 5 simit" metaforunu hatırlatacaklarına ilişkin açıklaması

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Cahit Bey'e cevap mahiyetinde değil ama -mevzu konuşuluyor- mevzunun ehemmiyetine binaen kayıtlara geçsin diye arz ediyorum.

Sayın Cumhurbaşkanımız "Kimsesizlerin kimi olacağım." diye başladığı siyasi mücadelesine simit hesabıyla başlamış, simit hesabıyla millet vicdanına yürümüş, simit hesabıyla millet vicdanında makes bulacak bir siyasi iradenin taçlandırmış olduğu o esaslı metaforu hiç unutturmayacağız size. 5 çay, 5 simitle başladığınız yarışın bugün geldiğiniz yerde kaç çay, kaç simide tekabül ettiğini asgari ücret üzerinden her konuşmada size hatırlatmak bizim borcumuzdur. 2002'de asgari ücret 1.573 dolardı, şimdi 299 dolar. 5 çay ve 5 simit metaforu üzerinden, hem bütçede hem de geçim darlığı çeken vatandaşlarımızın hakkını, hukukunu konuştuğumuz her zeminde Sayın Cumhurbaşkanının bu 5 çay, 5 simit metaforunu size hatırlatacağız.

Arz ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkan.

31.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, geçim standartlarını değerlendirirken asgari ücret ile satın alma kabiliyetini birlikte değerlendirmek gerektiğine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Yavuz Ağırhaoğlu'na cevap niteliğinde değil ancak şunu da açıklamak gerekir: Tabii, geçim standartlarını değerlendirirken bir taraftan asgari ücret bir taraftan da satın alma kabiliyetini birlikte değerlendirmek lazım. Şu anda OECD ülkeleri arasında, dünyada, bakınız, 13'üncü sırada satın alma kabiliyeti olan bir ülke hâlindeyiz. Yani 25 bin dolarlara tekabül eden bir satın alma kabiliyeti söz konusudur. Bu da biraz önce dediğim gibi, milletin emanetini yine milletimizin hizmetine hasretmekten, sunmaktan kaynaklıdır.

Arz ederim.

IX.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- İYİ PARTİ Grubunun, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan tarafından, iş gücünün önemli bir kısmını oluşturan ancak refah seviyesi açısından beklenen noktada bulunmayan asgari ücretli çalışanların gelir seviyelerinin iyileştirilmesi için ücretleri üzerinden alınan her türlü vergiden muaf tutulmaları gerekmektedir. Bu kapsamlı çalışmanın temelini oluşturması ve asgari ücretli çalışanlarla ilgili detaylı bilgi havuzuna ulaşılması amacıyla 14/11/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (10/499) ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Kasım 2018 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Kemal Bülbül.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

HDP GRUBU ADINA KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Sayın Başkan, Sayın Genel Kurul; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bahse konu kavramda “asgari” kavramına takılan ve “asgari” kavramını anlamakta zorlanan kişi, kurum ve makamlar bu “asgari” kavramından en az ücret, ücretin en aza indirilmiş, ücretin kadük edilmiş, neredeyse yok edilmişini anlıyor olmalı ki bu asgari ücret her dönemde, her zaman, her yerde, yolda yolakta, sokakta, iş yerinde, pazarda tartışma konusu olduğu hâlde bir türlü bu konuda bir gelişme sağlanamıyor ki Türkiye'nin yüzde 52'sinin asgari ücretli olduğunu düşündüğümüz bir tablo söz konusu.

Asgari ücretin net 1.603 TL, brüt 2.029 TL, vergilerle birlikte 2.400 TL olduğunu biliyoruz. Maaşın yaklaşık yüzde 50 oranını vergiye veren bir asgari ücretlinin bırakın çalışma yaşamında üretime dâhil olmayı, kendi yaşam olanaklarını, kendi yaşamını sürdürme olanağı dahi söz konusu değilken görülüyor ki hem vergi hem üretim anlamında maalesef ülkemizin kalkınması, gelişmesi, üretimi de asgari ücretlinin sırtında.

Teklifte belirtildiği üzere, Türkiye'de çalışanların yüzde 52'sinin asgari ücretli olması, aynı oranın ABD ve gelişmiş Batı ülkelerinde yüzde 2 dolayında seyretmesi işçi ve emekçilere buradaki bakış açısının aslında bir tür kölelik olduğunu göstermektedir.

Gelir adaleti ve paylaşım açısından çalışanların ve emekçilerin aleyhinde bir sistemle karşı karşıyayız. Bu durum, mevcut Hükûmetin yıllardır sürdürdüğü ekonomi politikasının işçi ve emekçilerin aleyhine olduğunu bariz bir şekilde göstermektedir.

Olağanüstü hâl koşullarında grev yasaklamayı güya bir demokrasi, güya bir açılım, güya bir tür kendi politikasının meşrulaştırılması olarak gören anlayıştan aslında asgari ücret konusunda bir insaf, bir anlayış beklemek de maalesef söz konusu olamaz.

Üretim ekonomisine değil ranta dayalı, paradan para kazanmaya dayalı bir ekonomik tarz yürüten, zenginin daha zengin, yoksulun daha yoksul olduğu bir ortama yol açan bu anlayış bilmiyor ki uluslararası teamüllerde çok kazandıktan çok, az kazandıktan az vergi alınır. Ancak, mevcut sistemin var olduğu gündün bu yana ve bugün de dâhil olmak üzere, maalesef yarınlarda da karşı karşıya...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Açar mısınız arkadaşlar?

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – ...olduğumuz durumun halk dilindeki tabiri şudur: Örneğin, Cumhurbaşkanlığı bütçesi, Diyanet bütçesi, örtülü ödenek ve benzeri söz konusu olduğunda her türlü kaynağı bulan, işçi, emekçiler, asgari ücretliler söz konusu olduğunda maalesef kaynak bulamamakta, yoksulluğa gark olmakta ve halk tabiriyle “Oğlan yedi oyuna gitti, çoban yedi koyuna gitti.” rollerini oynamaktadır. Bu anlamda, olması gereken elbette ki vergilerin, harçların kaldırılmasının yanında, asgari ücretin de yaşanabilir bir boyuta gelmesidir ama ondan daha önemlisi de şudur: Türkiye’nin bütün emekçilerinin, işçilerinin birleşmesi; işçilerin, emekçilerin özgürlüğü, hakkın ve adaletin gelmesi için mücadeleyi yükseltmesidir.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bülbül.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Muğla Milletvekili Süleyman Girgin.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

CHP GRUBU ADINA SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, dört ay boyunca verdiği yaşam mücadelesini kaybeden Edirne Milletvekilimiz Erdin Bircan’a Allah’tan rahmet diliyorum, ailesine ve sevenlerine başsağlığı diliyorum.

Değerli milletvekilleri, on altı yıldır ülkeyi aralıksız şekilde yöneten ve her fırsatta ekonomik büyümeden, ekonomik model olmaktan bahseden bir Hükûmetin yaklaşık 6 milyon asgari ücretliye reva gördüğü ücretin adıdır ve bunun adı da “sefalet ücreti”dir. Türkiye’deki asgari ücretin anlamı tam da budur.

Geçen gün Çalışma Bakanlığı bütçesi görüşülürken Plan ve Bütçe Komisyonluğunda Sayın Bakana şu soruyu sordum: “Sayın Bakan, niçin asgari ücreti artırmıyorsunuz?” Cevabını vereyim sayın milletvekilleri: Çünkü AKP iktidarı siyaset olarak, siyasi olarak yoksulluktan rant kazanıyor. Bundan dolayıdır ki asgari ücreti artırmıyorlar.

Türkiye’nin sözde büyümesinin arkasında ezilen, sömürülen milyonlarca asgari ücretli bulunmaktadır. AKP’nin asgari ücret politikası ücretliyi açlık sınırının altında yaşamaya mahkûm etmektedir. Yoksulluk sınırının 6.250 lira, açlık sınırının 1.919 lira olduğu ülkemizde asgari ücretin 1.603 lira olarak belirlenmesi ve bunun AKP iktidarı tarafından makul olduğunun iddia edilmesi AKP’nin işçiye verdiği önemi de ortaya koymaktadır.

Ben buradan Sayın Maliye Bakanımıza, tüm bakanlarımıza ve Çalışma Bakanına bir çağrıda bulunuyorum: Ekonomi politikalarını McKinsey’e değil, gelin asgari ücretliye teslim edin, ondan sonra da kendiniz bir ay asgari ücret alın, geçinebiliyor musunuz bakın. Bunu özellikle istirham ediyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün asgari ücretliler için durum daha da vahimdir. Mutfaktaki yangın giderek artmaktadır. Siz her ne kadar “Kriz yok.” deseniz de kriz sizler için yoktur; vatandaş için, asgari ücretli için kriz giderek derinleşmektedir. Çünkü her krizde olduğu gibi krizin faturasını yine asgari ücretliler ve emekçiler ödemektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SÜLEYMAN GİRGİN (Devamla) – Bakıyoruz, temmuz ayından bu yana, ekonomiden sorumlu damat her konuşmasında işverenlere teşvik paketi açıklıyor. Dar gelirliye, işçiye ise bu teşviklerin bedelini ödemek düşünüyor. İşverenler “Kriz var.” diye bağırınca hemen düzenleme yapıyorsunuz, borçlarını donduruyorsunuz.

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Milletvekili.

SÜLEYMAN GİRGİN (Devamla) – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Bakıyoruz sevgili milletvekillerimiz, temmuz ayından bu yana, ekonomiden sorumlu damat sürekli olarak teşvik üstüne teşvik açıklıyor işverenler için ama dar gelirliye geldiğinde bu teşvikler verilmiyor. İşverenler “Kriz var.” deyince hemen imdada yetişiyorsunuz ancak işçinin derdini duymuyorsunuz.

Son olarak, Anayasa’nın “Vergi ödevi” başlıklı 73’üncü maddesi mükellefin ve dar gelirlinin korunmasını emrediyor. Dünyada asgari ücret uygulanan ülkelerde de asgari ücretliyi koruyan birçok mekanizma var ama bunlar ülkemizde yok.

Gelin, asgari ücretliyi koruyan yasaları hep beraber çıkaralım. Gelin, emekçiler üzerindeki bu vergi adaletsizliklerini giderelim. Gelin, bir yaşam için zorunlu alt ücret olan asgari ücret üzerindeki vergileri kaldıralım.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Milletvekili.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Halil Etyemez.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA HALİL ETYEMEZ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; asgari ücretli çalışanlarla ilgili verilen grup önerisiyle ilgili söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü’nü kutluyorum. Bugün, maalesef Suriye’de, Filistin’de, Doğu Türkistan’da, Arakan’da ve birçok mazlum coğrafyada, binlerce çocuk savaşlar yüzünden ölmekte, sakat kalmakta ve kötü yaşam koşullarına maruz kalmaktadır. Çocuklarımızın güvenliğinin, geleceğinin Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi daimî üyesi 5 ülkenin tasarrufunda olması kabul edilecek bir durum değildir. Sayın Cumhurbaşkanımızın “Dünya 5’ten büyüktür.” diyerek yaktığı ateşin tüm dünya çocuklarının güvenle, huzurla yaşayacağı bir dünya sistemine vesile olmasını diliyorum.

Değerli milletvekilleri, on altı yıllık iktidarımız döneminde ekonomiden sanayiye, tarımdan turizme, bütün alanlarda atılımlar gerçekleştirerek milletimizin refah seviyesini artırdık. Kişi başına düşen millî geliri 3.500 dolardan 11 bin dolara yükseltirken, ülkemizi millî gelir sıralamasında 17’nci sıraya, satın alma paritesindeyse 13’üncü sıraya yükselttik.

Ekonomik kalkınmanın yanında, çalışamayanına bakan, çalışanını koruyan gerçek bir sosyal devlet anlayışıyla politikalarımızı belirledik.

Yaptığımız çalışmalarla 10 milyonun üzerinde ilave istihdam sağlayarak istihdam edilenlerin sayısını 29 milyonun üzerine çıkardık. İş gücüne katılım oranını ise yüzde 54'lere çıkararak büyük bir başarı elde ettik. 1 milyon taşeron işçisini daimi işçi kadrosuna geçirerek sendikal haklara sahip olmalarını sağladık. 2018 yılını da Çocuk İşçiliğiyle Mücadele Yılı ilan ederek sokakta çalıştırılan çocuklara müdahale etmek için 81 ilde 117 mobil ekip oluşturduk.

Değerli milletvekilleri, asgari ücret, devlet, işçi ve işveren kesimlerinden 5'er temsilciden oluşan 3'lü yapı içindeki bağımsız bir Komisyon aracılığıyla, Asgari Ücret Tespit Komisyonunca belirlenen bir sosyal korunum alt sınırınıdır. Asgari ücrete yönelik çalışmalarımızı işçilerimizin memnuniyeti ve piyasa dengelerini de göz önünde bulundurarak, sosyal taraflarla istişareye önem vererek yürütmekteyiz.

Gelecek hedeflerimizde daha da iyi noktalarda olmasını ümit ettiğimiz asgari ücreti devraldığımız noktadan çok daha ileriye taşıdık. 2002 yılında 184 TL olan asgari ücreti 2018 yılı Ocak ayı itibarıyla 1.603'liraya çıkardık. Böylelikle 2018 yılında asgari ücret 2002 yılına göre reel olarak yüzde 26, nominal olarak da yüzde 770 oranında artmış oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Milletvekili.

HALİL ETYEMEZ (Devamla) - Gelir Vergisi Genel Tebliği'yle asgari ücretlimizin vergi dilimi mağduru olmaması için asgari geçim indirimi ilavesi yaptık.

Değerli milletvekilleri, önümüzdeki ay toplanacak olan Asgari Ücret Tespit Komisyonunun, vatandaşlarımızın beklentilerini ve sosyal dengeleri göz önünde bulundurarak, asgari ücretle çalışanlarımızın tamamını memnun edecek bir düzeye çıkartacağına inancımın tam olduğunu buradan ifade ediyor ve hepinizi tekrar saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN – Oylamayı yaparken karar yeter sayısı arayacağım

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.41

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 16.58****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: Emine Sare AYDIN YILMAZ (İstanbul), Fatma KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 19'uncu Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

İYİ PARTİ Grubu önerisinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı. Şimdi öneriyi tekrar oylarımıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Kâtip üyeler arasında ihtilaf, fikir ayrılığı olduğu için oylamayı elektronik cihazla tekrar edeceğim, karar yeter sayısı arayacağım.

Oylama için üç dakika süre veriyorum ve süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.01

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 17.18****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: Emine Sare AYDIN YILMAZ (İstanbul), Fatma KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 19’uncu Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

İYİ PARTİ Grubu önerisinin ikinci oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı. Şimdi öneriyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Kâtip üyeler arasında anlaşmazlık söz konusu dolayısıyla fikir ayrılığı olduğu için oylamayı elektronik cihazla tekrar edeceğim ve karar yeter sayısı arayacağım.

Oylama için üç dakika süre veriyorum ve süreyi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Öneri kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir ve arkadaşları tarafından, kadın cinayetleri başta olmak üzere kadına yönelik her türlü şiddetin araştırılması amacıyla 12/11/2018 tarihinde TBMM Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Kasım 2018 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

20/11/2018

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 20/11/2018 Salı günü (bugün) toplanmadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Fatma Kurtulan

Mersin

Grup Başkan Vekili

Öneri:

12 Kasım 2018 tarihinde Ağrı Milletvekili Sayın Dirayet Dilan Taşdemir ve arkadaşları tarafından verilen 819 sıra numaralı kadın cinayetleri başta olmak üzere kadına yönelik her türlü şiddetin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak, görüşmelerinin 20/11/2018 Salı günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere öneri sahibi Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

HDP GRUBU ADINA DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Sayın Başkan, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi bir önceki Eş Genel Başkanımız Sayın Selahattin Demirtaş'ın tahliyesine yönelik bir karar aldı. Aslında bu yargılamanın kendisinin hukuki olmadığını, siyasi olduğunu biz sürekli ifade ediyorduk. Bu mahkeme kararı da bir kez daha göstermiştir ki bu yargılamanın kendisi hukuki değil, siyasi. Dolayısıyla iki yıldır rehinelik durumu devam eden Eş Genel Başkanımız Sayın Selahattin Demirtaş'ın bir an önce tahliye edilmesi gerekmektedir. "Ben bu kararı tanımıyorum." şeklinde beyanların hem hukuk açısından hem demokrasi açısından çok vahim bir durum olduğunu da ifade etmek isteriz. Dolayısıyla Sayın Demirtaş'ın bir dakika bile bu karardan sonra cezaevinde tutulmasının hukuka karşı, demokrasiye karşı, halkın iradesine karşı işlenmiş bir suç olduğunu da ifade etmek isterim.

Değerli arkadaşlar, bugün grup önerimiz üzerinde söz hakkı almış bulunmaktayım. Biliyorsunuz bu hafta 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü. Dolayısıyla bir haftaya yayılan etkinlikler var, kadınlar bir hafta boyunca alanlarda, her yerde seslerini duyurmaya çalışıyorlar.

Değerli arkadaşlar, kadınlar toplumun yarısını oluşturuyor. Bu toplumun yarısı maalesef sistematik bir biçimde şiddete uğruyor. Meşrulaştırılan, görmezden gelinen bu şiddet kadınların yaşamını her alanda, cezaevlerinde, Mecliste, evde, sokakta, iş yerlerinde tehdit eder ve hedef alır hâle gelmiştir.

Kadına yönelik şiddet şiddete uğrayan kadınlara gelmiş görünse de aslında tüm kadınları hedef almaktadır çünkü bu şiddetin amacı kadınları susturmak, kadınları itaate zorlamaktır. Çoğu zaman da bunun karşısında gelişen kadın itirazına, kadınların özgürlük talebine yönelik gelişen şiddettir. Onun için de bizim çokça defa ifade ettiğimiz gibi kadına yönelik şiddet politiktir, ideolojiktir.

Türkiye'de kadına yönelik şiddete dair verilere, istatistiklere aslında bakmaya pek gerek yok. Açıkçası bu konuyla ilgili çok da açık ve net istatistikler de söz konusu değil, var olanlar da her nedense var olan şiddeti örtbas etmek için paylaşılmıyor ama bizler, kadınlar, yaşadıklarımızla ve tanıklıklarımızla biliyoruz ki kadın cinayetlerinden örneklerle de gündeme geldiği gibi kadına yönelik şiddetin bir cins kırımı boyutuna vardığını söyleyebiliriz.

Değerli arkadaşlar, kadınlara yönelik şiddet elbette ki ülkeye hâkim kılınmaya çalışılan antidemokratik uygulamalardan bağımsız değil.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, hatibi dinleyelim, çok gürlü geliyor.

DİRAYET DİLÂN TAŞDEMİR (Devamla) – Cinsiyetçiliği, erkek egemenliğini, ayrımcılığı bir değer hâline getiren bir iktidarla karşı karşıyasınız. Bu iktidarın mensupları çoğu zaman bu değerleri bu kürsüde savunmak durumunda da kalmışlardır. Dolayısıyla kadınlara yönelik uygulanan bu şiddet uyguladığımız politikalarından bağımsız değil çünkü kadınlara yönelik uygulanan şiddet cezasızlıkla bırakılıyor, çoğu zaman açık ya da üstü örtülü bir şekilde bu destekleniyor. Bir kısa örnek vermek istiyorum. Sizlerin de bildiği gibi çokça basında da yer aldı. Bir kadın bindiği otobüste sadece giyindiği kıyafetten kaynaklı şiddete maruz kalmıştı. O dönemin Başbakanının bunun karşısındaki tavrı "Mırın kırım edin." şeklinde bir ifadede bulunarak olmuştu.

Değerli arkadaşlar, her yıl 300'e yakın kadın öldürülüyor, binlerce çocuk istismara uğruyor. Kadına yönelik şiddetin haddi hesabı yok ama bu konuda sorumluluğu olan, bununla mücadele etmesi gerekenlerin ağzından biz tek bir kelime maalesef duymuyoruz. Örneğin, evlere şenlik bir İçişleri Bakanımız var. İçişleri Bakanımız bununla ilgili bir şey söyleyeceğine, bir proje geliştireceğine daha çok kendi emrindeki kolluk kuvvetlerine kol bacak nasıl kırılacağına talimatlarını veriyor. Kendini o kadar çok kaptırıyor ki Plan ve Bütçe Komisyonunda kendisinin Bakan olduğunu, karşısındakilerin de kadın milletvekili olduğunu unutarak arkadaşlarımızı tehdit etme cüretinde bulunuyor. Hatta oradaki polislerin kamerasıyla da bu şovunu kayda alıyor, sonra da kamuoyuyla paylaşıyor. Dolayısıyla biz bu zihniyetin kadına yönelik şiddetle mücadele etmeyeceğini, mücadele beklentimiz olmadığını da ifade etmek isteriz. Kadınlar açısından ancak bu zihniyetle mücadele edilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın sayın milletvekilim.

DİRAYET DİLÂN TAŞDEMİR (Devamla) – Tabii, bir dakika Başkanım, tamam.

Değerli arkadaşlar, kadınlar tarih boyunca şiddete, faşizme ve eril zihniyete karşı mücadelelerini sürdürdüler, bugün de kadınlar her yerde bu mücadeleyi sürdürüyor. Buna en iyi örnek Rojava’lı kadınların geliştirdiği mücadeledir. Maalesef Rojava’lı kadınların geliştirdiği kadın devrimine yönelik de IŞİD barbarlığının bir müdahalesi söz konusu. Bu kadın devrimine karşı geliştirdikleri köle kadın pazarlarıyla cevap vermeye çalışıyorlar.

Yine, bu IŞİD zihniyetinin Şengal’de esir aldığı, zorla alıkoymuş binlerce Ezidi kadın hâlâ bu karanlık zihniyetin elinde rehin tutuluyor.

Yine, benzer bir biçimde IŞİD türevi örgütlerin ve çetelerin Afrin’de Afrinli kadınlara yönelik şiddeti hâlâ devam ediyor. Yıl içerisinde 200’e yakın Afrinli kadın kaçırıldı, yüzlerce kadın ve kız çocuğu şiddete maruz kaldı. Bu şiddet hâlâ devam ediyor.

Değerli arkadaşlar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DİRAYET DİLÂN TAŞDEMİR (Devamla) - Peki.

Kolaylıklar diliyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Cesur, uzun süredir söz istiyorsunuz.

Buyurun bir dakika söz veriyorum size.

VII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

32.- Isparta Milletvekili Aylin Cesur’un, Edirne Milletvekili Erdin Bircan’a Allah’tan rahmet dilediğine, 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü’ne ve Çocuk Haklarına Dair Sözleşme’nin 15 Aralık 1994 tarihinde dönemin Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel tarafından imzalandığına, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü’ne ilişkin açıklaması

AYLİN CESUR (Isparta) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Evet, Cumhuriyet Halk Partisi Milletvekili Sayın Erdin Bircan’a Allah’tan rahmet diliyorum. Gerek Cumhuriyet Halk Partisi camiasına gerek yüce Meclisimize taziyelerimi sunuyor ve kederli ailesine sabır diliyorum.

Bugün 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü ve aynı zamanda, önümüzdeki günler de 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü. Bu günlerle ilgili az önce beyanlar yapıldı ve kutlamalar yapılıyor.

Elbette Dünya Çocuk Hakları Günü çocuklarımızın kutlu olsun, hepsini sevgiyle kucaklıyorum buradan. Ancak iki tane örnek vermek istiyorum ülkemizde cereyan eden: PKK’li teröristler otuz yılı aşkın süredir yüzlerce çocuğu katletti, yaraladı ve sakat bıraktılar ve Hakkâri Yüksekova’da 2 Ağustos günü yola döşenen patlayıcıları teröristlerin infilak ettirmesi sonucu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Toparlayın Sayın Milletvekilim.

AYLİN CESUR (Isparta) – ...11 aylık Bedirhan bebek orada katledildi annesiyle beraber ve şehit oldu. 11 aylık Bedirhan bebeğin çocuk olma hakkı elinden alındı ve öğrencilerin kaldığı kız yurdunda, Adana’da, yaşları 12-13 yaşında olan 11 ana kuzusu yavru can verdi. Eğer birtakım insanlar yola patlayıcı döşeyerek veya ellerine silahları almışlar, masum çocukları öldürüyorlarsa, devletin yapacağı şey bunları etkisiz hâle getirmektir. Bunun nasıl yapılacağı da yine kanunlarla sınırlandırılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti devleti adına, 15 Aralık 1994 yılında, Çocuk Haklarına Dair Sözleşme, dönemin Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel tarafından imzalandı ve görevini tamamladığı 2000 yılında bu ülkede terör neredeyse sifira inmişti. Şimdi, Hazreti Ömer'in bir sözü var:

“Kenar-ı Dicle’de bir kurt aşırса koyunu,
Gelir de adl-i ilahî sorar Ömer’den onu.”

Evet sayın milletvekilleri, bu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYLİN CESUR (Isparta) – ...ülkede, temelinde ihmal ve sorumluluk olan ne varsa, her olayın sorumlusu, başta iktidar partisi, iktidar milletvekilleri olmak üzere, bizleriz, hepimiziz. Çocuklarımızı sevgiyle kucaklarken, bunların dikkatle altını çizmek istiyorum ve hepimize sorumluluk düştüğünü belirtmek istiyorum.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Milletvekilim.

Sayın Özdemir...

33.- Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir'in, Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

AHMET ÖZDEMİR (Kahramanmaraş) – Sayın Başkanım, Cumhuriyet Halk Partisi Kahramanmaraş Milletvekilimiz Sayın Ali Öztunç'un, bugün, Kahramanmaraş'ta şeker pancarı üreticileriyle ilgili bir konusu gündeme geldi. Ben kendisine duyarlılığı için teşekkür ediyorum ama kendisiyle birlikte dün biz de İsmet Özdemir adındaki şeker pancarı üreticisi vatandaşımızın sorunuyla derhâl ilgilendik ve Tarım İl Müdürlüğümüz üreticimizin ürünü bugün itibarıyla topladı. Kar yağmasından mütevellit şeker pancarının sahada kalacağını ve zarar göreceğini söylemişti. Onunla birlikte sahada kalan toplam 70 bin ton şeker pancarının da araç kiralananarak, yeni iş makineleri kiralananarak on gün içerisinde fabrikaya intikal ettirilmesi sağlanmış oldu; ben hem kendisine teşekkür ediyorum hem de sorunun bundan sonra Tarım İl Müdürlüğümüz tarafından çözüleceğini bilmenizi istiyorum.

Teşekkür ederim.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Sayın Başkanım, ismim geçtiği için, benim soruma cevap verdiği için 60'a göre bir dakika söz istiyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Pek kısa bir açıklama...

BAŞKAN – Buyurun.

34.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Kahramanmaraş Milletvekilimiz Sayın Ahmet Özdemir naif kişiliğiyle tanınır, aynı zamanda kendisi samimi ve ciddi bir siyasetçidir, ben kendisinin sözünü ciddiye alıyorum. Umarım bu sorun çözümlür. Söz senettir; eğer bu bahsettiğiniz şeker pancarı alınırса senedi bozdurmamış oluruz, alınmazsa senedi bozdurmak zorunda kalırız, bilginiz olsun.

Ben de az önce Elbistan Ziraat Odası Başkanıyla görüştüm Sayın Vekilim; 150 bin ton pancardan 10 bin tonu alınmış, 140 bin tonu hâlâ tarlada ve fabrika önünde bekliyormuş. Umarım bir hafta, on gün içerisinde çözümlür.

Tekrar ilginiz için teşekkür ediyorum.

IX.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

2.- HDP Grubunun, Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir ve arkadaşları tarafından, kadın cinayetleri başta olmak üzere kadına yönelik her türlü şiddetin araştırılması amacıyla 12/11/2018 tarihinde TBMM Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Kasım 2018 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Öneriyle ilgili İYİ PARTİ'nin söz talebi yoktur.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Arzu Erdem...

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

MHP GRUBU ADINA ARZU ERDEM (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Edirne Milletvekilimiz Sayın Erdin Bircan Beyefendi'ye Allah'tan rahmet; kederli ailesine, CHP camiasına ve tüm sevenlerine de sabırlar diliyorum.

Kadın cinayetleri başta olmak üzere kadına yönelik her türlü şiddet olayının önlenmesine ilişkin verilmiş olan grup önerisi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisi ve ekranları başında bizleri izleyen aziz Türk milletini saygılarımla selamlıyorum.

Bugün 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü. İnsan hakları temelde doğumla birlikte kazanıldığına göre çocuk hakları da dünyaya gelmekle beraber başlar ve devam etmektedir. Devletimizin de imzası bulunduğu Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne göre her birey 18 yaşına kadar çocuktur. Çocuk hakları, kanuni veya ahlaki olarak dünyadaki tüm çocukların doğduğu andan itibaren sahip olduğu eğitim, sağlık, barınma, yaşama, fiziksel ve psikolojik veya cinsel sömürüye karşı korunma hakları olarak da belirlenen bir kavramdır.

Değerli milletvekilleri, çocuk dünyadır; çocuk dünyanın devamıdır; çocuk dünyamızın ta kendisidir; korunmaya muhtaçtır. Fiziksel olarak, ruhsal olarak, duygusal olarak hepimizin çocuklarımızı sarıp sarmalamamız gerekmektedir. Şiddet, çocukların karşılaştıkları en büyük sorunlardan bir tanesidir. Evde, okulda, sokakta, sosyal medyada, internet üzerinden özellikle şiddete maruz kalan çocuklarımızın sayısı her gün artmaktadır. Bunu önlemek her birimizin vazifesi, boynumuzun borcu. Bu anlamda üzerimize düşeni yapmamız gerekmektedir. Milliyetçi Hareket Partisi bu anlamda kanun teklifleriyle ve yapmış olduğu çalışmalarla üzerine düşeni yaptı, bundan sonra da mücadelesini sürdürecektir.

Özellikle kadınlara yönelik şiddet hususunda da yine aynı şekilde aslında doğum itibarıyla çocukların eğitilmesiyle başlayıp, aile içerisinde yönlendirmelerde bulunup cinsiyete dayalı ayrımın ortadan kaldırılması için elimizden geleni yapmamız gerekmektedir. Bunu yaparsak eğer özellikle güçlü olan erkek birey güçsüz olan kadın bireye şiddet uygulama noktasında geri duracaktır. Bu açıdan Milliyetçi Hareket Partisi olarak Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonuna vermiş olduğumuz önergede İstanbul Sözleşmesi'nin etkin olarak uygulanması hususunda bir alt komisyonun kurulması ve aynı şekilde kız çocukları başta olmak üzere, tüm gençlerimize mühendislik ve diğer, aslında erkeklere biçilen meslekler gibi bilim dallarında, teknoloji dallarında eğitim kazandırılmasına yönelik bir alt komisyon kurulmasına ilişkin önergemiz vardı. Bu hususta ortak, anlaşız Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunda bu alt komisyonların kurulmasına karar verdik. Bunun çözümünü Allah'ın izniyle hep birlikte bulacağız ve kadına şiddetin önlenmesi başta olmak üzere cinsiyete dayalı ayrımın ortadan kaldırılması, kadın-erkek fırsat eşitliğinin yaratılması ve hep birlikte Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında kadın, erkek, tüm partiler el ele vererek bunu çözmeyi hedeflememiz gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Milletvekilim.

ARZU ERDEM (Devamla) – Liderimiz Sayın Devlet Bahçeli Beyefendi'nin de dediği gibi: “Çocuğa sahip çıkamazsak medeniyetimizle övünmeye hakkımız, insanlığımızla gururlanmaya yüzümüz kalmayacaktır.” Bu açıdan hem çocuklarımıza sahip çıkmak, onları koruyup kollamak hem kadınlarımızı şiddete maruz bırakmamak, istismara bırakmamak hepimizin boynunun borcudur.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Suzan Şahin.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

CHP GRUBU ADINA SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Sayın Başkan, yüce Meclisin değerli üyeleri; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Kaybettiğimiz değerli Erdin Bircan ağabeyimiz için değerli ailesine ve tüm sevenlerine başsağlığı diliyorum, mekânı cennet olsun.

Sayın üyeler, kadının tüm toplum kesimlerinin istihdam edildiği sanayide, tarımda, siyaset alanında, sanatta, kültürde, sokakta, evde yani erkeğin olduğu her alanda olması gerektiğine inanıyoruz. Kadın ve çocuk hakları ve kadın-erkek fırsat eşitliği mücadelesi Parlamentoda görev yapan tüm milletvekillerinin asli mücadele alanıdır. Kadına şiddet, taciz, tecavüz, çocuk istismarı ve çocuk gelinler siyasetüstü bir konudur ve Parlamentodaki tüm vekillerin büyük bir hassasiyetle sahiplenmesi gerekir. Ülkemizde kadın ve çocuğa şiddet vahim hâldedir. Son iki yılda öldürülen kadın sayısı en az 1.021, şiddet gören kadın sayısı en az 870 ve tecavüze uğrayan kadın sayısı en az 342'dir. Küresel, Toplumsal Cinsiyet Uçurumu 2017 Raporu'na göre ise Türkiye, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Endeksi'nde 144 ülke arasında 131'inci sırada yer almıştır. Son on yılda tam 2.337 kadın şiddet göyerek hayatını kaybetti maalesef. Her geçen gün kadın cinayetleri, tecavüz, şiddet ve çocuk istismarı olayları artıyor.

Bugün kutlamakta olduğumuz 20 Kasım Çocuk Hakları Günü kapsamında hatırlatmak isterim ki TÜİK'in “Annenin yaş grubuna göre doğumlar tablosu”na göre de verilerin en güncel olduğu 2016 yılında anne yaşının 15'ten küçük olduğu toplam 234 doğum gerçekleşmiş. 15-17 yaş arası annelerin sayısı da oldukça fazla. Bu yaş aralığında yer alan toplam 16.396 doğum var. 2016 yılında gerçekleşen toplam 1 milyon 309 bin 771 doğum içerisinde 18 yaşından küçük anne olanların oranı da yaklaşık yüzde 1,3. Ancak, kayıt altına alınmayan, bilinmeyen olarak raporlanan doğumların sayısı da düşünüldüğünde, aslında çocuk annelerin görünenden daha büyük bir sorun olduğu tahmin ediliyor. Çünkü bu sayılar yalnızca hastanede doğum yapan ve kaydettirilen çocukları kapsıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Milletvekili.

SUZAN ŞAHİN (Devamla) – Eğer, 6284 sayılı Koruma Kanunu etkin uygulanmış olsaydı bu veriler bu kadar yükselmeyecekti. Öldürmenin ve istismarın bahanesi olamaz. Bu cinayetleri ve istismarları durdurmak Hükümetin birinci görevidir.

Cumhuriyet Halk Partisi, Hükümetin ve yüce Meclisin bu konuda yapacağı tüm olumlu çalışmalara katkı vermeye hazırdır. Erkek egemen toplumun kadını sokmak istediği kalıplarla “kadın evin süsüdür” algısına son verilmelidir. Yazılan raporların, alınan kararların, kâğıt üzerindeki mevzuatların samimiyet olmadan hiçbir şeyi çözmediğini, çözemeyeceğini görüyoruz. Hükümet de bunu görmeli ve toplumdan gelen bu utanç verici çığlıklara ses vermelidir. Uygulamakta olduğunuz projelere rağmen şiddet,

taciz, tecavüz, istismar neden artıyor? Sessiz kalınıyor olabilir mi? Hükümetin erkleri de kadını ikinci sınıf gören, aşağılayan, onu sadece anne ve eş kapsamına hapseden eylemlerden ve söylemlerden uzaklaşmalı, toplumu olumlu yönde teşvik etmelidir. Niyetinizi, dilinizi, politikalarınızı düzeltin! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Şahin.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sakarya Milletvekili Çiğdem Erdoğan Atabek.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlamadan evvel milletvekilimize Allah'tan rahmet, ailesine, Cumhuriyet Halk Partisi mensubu olan tüm değerli milletvekillerine, seçmenlerine ve tüm sevenlerine sabırlar diliyorum.

Grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

Kadına yönelik şiddet sadece ülkemizin değil, tüm dünyanın sorunudur. Kadına şiddeti insanlığa ihanet olarak gören Cumhurbaşkanımız ve Genel Başkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan ve partimiz, iktidara geldiği günden bugüne, şiddetle mücadele hususunda sıfır toleransla çok önemli adımlar atmıştır. Asıl mesele, cinsiyetten öte, insana bakış meselesidir, insana verilen değer meselesidir.

Öneriye konu olan kadına yönelik şiddete dair bir veri tabanı oluşturulması hususunda zaten gereken bütün çalışmaları yaptık. Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele 3. Üçüncü Ulusal Eylem Planı'nda “Kadına yönelik şiddet verilerinin etkin biçimde izlenmesi amacıyla kurumlar arası ortak veri tabanı oluşturulacaktır.” şeklinde belirlenen faaliyet kapsamında Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından 6284 sayılı Kanun'a istinaden verilen tedbir kararlarının kurumlar arası entegrasyon çalışmasıyla ortak bir veri sisteminde kaydedilmesine yönelik çalışmalar devam ediyor. Bakanlıklarımız tarafından il müdürlükleri, sosyal hizmet merkezleri, ŞÖNİM, kadın konuk evi ve ilk kabul birimleri tarafından sosyal hizmet faaliyetlerine ilişkin bilgileri veri tabanı aracılığıyla izlemek, güncellenmesini sağlamak, yapılacak çalışmaları değerlendirmek ve bilgi paylaşımında bulunmak amacıyla “aile bilgi sistemi kadın modülü” oluşturulmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir. Bu kapsamda, sistem, 81 ilde ŞÖNİM'ler ve kadın konuk evlerinin kullanımına açılmış olup sisteme ilişkin iyileştirme çalışmaları devam etmektedir.

Ayrıca, 6284 sayılı Kanun kapsamında verilen tedbir kararlarının UYAP üzerinden Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Adalet Bakanlığı arasında gerçekleştirilen entegrasyon çalışması tamamlanmıştır. Kararların takibi ve izlenmesinin etkinliğine katkı sağlayacak olan “6284 karar takip sistemi” Bakanlığın 81 il müdürlüğü ve şiddet önleme ve izleme merkezlerinin kullanımına açılmıştır. Böylelikle 6284 sayılı Kanun kapsamında hükmedilen koruyucu ve önleyici tedbir kararlarının elektronik ortamda il müdürlükleri ve ŞÖNİM'lere iletilmesi sağlanmış, şiddet mağduruna ulaşma süresi kısaltılmıştır. Eylül 2017'de İçişleri Bakanlığı ile Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı arasında imzalanan Bilgi Paylaşımı Protokolü ile...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Milletvekili.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Devamla) – ...Emniyet Genel Müdürlüğünce düzenlenen 6284 sayılı Kanun kapsamında Aile İç ve Kadına Karşı Şiddet Olayları Kayıt Formu ile 6284 sayılı Kanun kapsamında verilen tedbir kararlarına ilişkin verilerin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığıyla elektronik olarak paylaşılmasına yönelik çalışmalar tamamlanmıştır. Söz konusu veri entegrasyonu ile birlikte, şiddet mağduru bireylere ulaşma süresinin kısaltılması ve korumanın etkinliğinin artırılması beklenmektedir.

Diğer taraftan, 6284 sayılı Kanun'un ilgili maddesi kapsamında şiddet mağduru hakkında hükmedilen gizlilik kararlarının Sağlık Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü, SGK, Türkiye Bankalar Birliği gibi ilgili kurum ve kuruluşlarla elektronik ortamda paylaşılmasına yönelik entegrasyon için gerekli çalışmalar yapılmıştır. Tüm bu entegrasyon çalışmalarıyla birlikte, 2019 yılı itibarıyla şiddet mağduru ve şiddet uygulayanlara ilişkin yaş, il, düzeyi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Milletvekili.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Devamla) – ...fail-mağdur ilişkisi gibi konularda detaylı veriler elektronik sistem üzerinden hızlı biçimde elde edilecektir. Annenin ayaklarının altına cenneti seren bir inancın mensupları olarak kadına yönelik şiddetle mücadele hususunda sıfır tolerans ilkesiyle çalışmalarımıza devam edeceğiz.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunacağım: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Buyurun.

3.- CHP Grubunun İstanbul Milletvekili Ahmet Ünal Çeviköz ve arkadaşları tarafından, Hakkâri ve Şırnak'taki mühimmat depolarında meydana gelen patlamaların nedenleri ve sorumluların araştırılması amacıyla 20/11/2018 tarihinde TBMM Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Kasım 2018 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu, 20/11/2018 Salı günü (bugün) toplanmadığından, Grubumuzun aşağıdaki önerisinin, İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Özgür Özel

Manisa

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili Ahmet Ünal Çeviköz ve arkadaşları tarafından, "Hakkâri ve Şırnak'taki mühimmat depolarında meydana gelen patlamaların nedenleri ve sorumluların araştırılması" amacıyla 20/11/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin (565 sıra no.lu), diğer önergelerin önüne alınarak, görüşmelerinin 20/11/2018 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, öneri sahibi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Ahmet Ünal Çeviköz, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

CHP GRUBU ADINA AHMET ÜNAL ÇEVİKÖZ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Merhum Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet ve ailesine başsağlığı diliyorum.

Değerli milletvekilleri, Hakkâri ve Şırnak'ta mühimmat deposunda meydana gelen patlamalarla ilgili olasılıkların ve sorumluların araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif için CHP Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, tekrar, yüce Meclisimizi saygıyla selamlarım.

Değerli milletvekilleri, bildiğiniz üzere, Hakkâri'nin Şemdinli ilçesi Ortaklar Köyü kırsalında bulunan Süngü Tepesi'nde 9 Kasım 2018 tarihinde mühimmat patlaması meydana gelmiş 7 askerimiz şehit düşmüş, 25 askerimiz ise yaralanmıştır. Patlamanın atış sırasında gerçekleştiği daha sonra yapılan açıklamalarda belirtilmiştir.

Hakkâri'nin Şemdinli ilçesinde 9 Kasım akşamı meydana gelen acı olayın ateşi sönmeden ve üzerinden henüz bir hafta dahi geçmeden benzer bir haber de 16 Kasım tarihinde Şırnak'tan gelmiştir. Şırnak'ta havan topu atışı sırasında nedeni henüz bilinmeyen bir patlama meydana gelmiştir.

Patlamanın Uludere ilçesine bağlı Şenoba beldesi Biliç Tepe üs bölgesinde öğle saatlerinde havan atışı yapıldığı sırada meydana geldiği belirtilmiştir. Patlamada ilk belirlemelere göre 1 askerimiz şehit düşmüş, 4 askerimiz ise yaralanmıştır.

21'inci yüzyılda askerlerimizin bu tür hatalarla canlarından olmasının kabul edilemeyeceği ortadadır. Terörle etkin mücadele yürütülen bölgelerde üst üste mühimmat patlamaları yaşanmaktadır. Soruyoruz: Mehmetçik'imiz nasıl bir özensizlikle karşı karşıyadır? Neden üst üste mühimmat patlamaları yaşanmaktadır?

25 Mehmetçik'in şehit olduğu 5 Eylül 2012 tarihinde meydana gelen Afyon Mühimmat Deposu faciasını unuttuk mu? Hatırlar mısınız, bilirkışı raporlarına göre, oraya 286 bin el bombası kurallara uyulmadan gönderilmişti.

2012 yılında yaşanan faciada el bombalarının alüminyum pimleri eğrilmiş ve kırılmış, maşası koli bantlarıyla bağlanmış, özel kutularından çıkarılmıştı. O gün depodaki patlamayan 23 bin el bombası "kritik arızalı" çıktı. Patlamanın da kritik arızalı bir el bombası sandığının düşmesinden kaynaklanmış olabileceği vurgulanmıştı.

Yine, bildiğiniz üzere, Afyonkarahisar'da 25 askerin şehit olduğu patlama davasında tam 1.952 gün sonra karar çıkmış, dönemin Bölük Komutanı, Mühimmat Bölge Komutanı ve bir üsteğmen hapis cezasına çarptırılmıştı.

Değerli milletvekilleri, 2012 yılındaki Afyon faciasından 2018'e yani bugüne kadar bir ders alınmadı mı? Terörle etkin mücadele yürütmek için şehitlerimizin kanlarının yerde kalmaması ve tüm Türkiye'nin vicdanında olayın aydınlatılması gerekmektedir. Gece gündüz, yaz kış demeden ülkemizin güvenliği için mücadele eden askerlerimizin can güvenliğini sağlamak konusunda Türkiye Büyük Millet Meclisi üzerine düşen görevi yerine getirmelidir.

2 askerimizin daha kısa bir süre önce donarak ölmesi de henüz hafızalarımızdan silinmemiştir. Bu olay ve mühimmat kazaları NATO'nun en önde gelen güçlü ve tüm dünyada başarılarıyla anılan, övündüğümüz Türk Silahlı Kuvvetlerinin prestijini zedelemekle kalmamakta, her şeyden önce vatan evlatlarının ocaklarına şehit ateşi düşmesiyle tüm halkımızın yüreklerini dağlamaktadır.

Türkiye son zamanlarda yoğun bir askerî faaliyet içindedir. Bu faaliyetler ordumuzun profesyonel yeteneklerinin ve kapasitesinin de sınıdığı bir dönemden geçmemize yol açmaktadır. Suriye'deki mevcudiyetimiz terörle mücadele alanında kaydedilen başarılarla rağmen her an daha büyük bir sıcak çatışmanın içine girebilmemize de yol açabilecek kadar kritik bir ortamda devam etmektedir. Elbette Silahlı Kuvvetlerimizin böyle tehlikeli gelişmelerin içine çekilmesini arzu etmeyiz. Ancak böyle bir olasılık mevcut ortamda, hele günümüz koşullarında ve bulunduğumuz coğrafyada asla göz ardı edilmeyecek kadar ciddi bir tehlikedir.

Biz buna hazır mıyız? Mehmetçik'in ihmal ve kusur sonucu şehit düşmesi ve Silahlı Kuvvetlerimizin mühimmat hatası ya da yanlış kullanımı gibi bir görüntü vermesi her şeyden önce inandırıcılığımızı, güvenilirliğimizi ve caydırıcılığımızı kuşku içine sokmaz mı?

Değerli milletvekilleri, şehit olan askerlerimizin yakınlarının acılarını paylaşıyor, tüm yurttaşlarımıza başsağlığı diliyoruz. Şehitlerimizin ölümünün nedenini sorgulamak bizim vazifemizdir. Hangi ihmal zinciri bu patlamalara neden oldu? Bunların nedenini adım adım sormak yüce Meclis önünde bizlerin görevidir.

Bütün bu nedenler ışığında, Hakkâri ve Şırnak'ta mühimmat deposunda meydana gelen patlamalarla ilgili olasılıkların ve sorumluların araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri uyarınca Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Meclis araştırması açılmasını talep ediyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN –Teşekkürler Sayın Milletvekili.

İYİ PARTİ Grubu adına Mersin Milletvekili Behiç Çelik, buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Hakkâri ve Şırnak'ta mühimmat deposunda meydana gelen patlamalarla ilgili olasılıkların ve sorumluların araştırılmasına ilişkin Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi üzerine İYİ PARTİ adına söz aldım. Bu münasebetle yüce heyetinizi saygılarımla selamlıyorum.

Askeriyenin veya güvenlikle ilgili birimlerin geçmişten bugüne kadar buna benzer birçok hadiselerle karşı karşıya kaldığını hepimiz biliyoruz. Özellikle Afyon mühimmat deposu patlaması bizi ziyadesiyle üzmüştür. Çünkü orada Susurluk'taki mühimmat deposunun iptal edilerek Afyon'a taşınması ve Eskişehir'deki birtakım mühimmat birikimlerinin Afyon'a getirilmesi esnasında tasnifte birtakım ihmallere olduğu daha sonra raporla teyit edilmişti. Ancak bu ihmallere çok pahalıya mal oluyor. Afyon'da 25 askerimizi maalesef kaybettik, şehit verdik; 5 Eylül 2012 tarihi bu açıdan çok önemlidir.

Son günlerde, özellikle 9 Kasım ve 16 Kasım'da Hakkâri Şemdinli Süngü Tepe üs bölgesinde 7 askerimizi şehit vermemiz bunun diğer manidar bir yönüdür. Tabii, burada yoğun miktarda, çok fazla yaralımız var; 25 askerimiz yaralı. Yüksek bir tepe üzerinde kurulu olan Süngü Tepe üs bölgesi çok kritik, konumu itibarıyla özellikle dikkate şayandır. Diğer taraftan, 16 Kasım'da Şırnak Uludere Şenoba Biliç Tepe üs bölgesinde de yine patlamadan mütevellit 1 askerimizi şehit verdik, 4 asker yaralı.

Dolayısıyla, Silahlı Kuvvetlerimizin bu konuda ihmali en asgariye indirecek çalışmalar yapması lazım. Bu konuda Millî Savunma Bakanının ayrıca Genelkurmay Başkanının, Kara Kuvvetleri Komutanının ve 2'nci Ordu Komutanının bu patlamalardan sonra bölgeye intikal ederek orada ordu mensuplarımızla bir araya gelmesi sevindiricidir. Dolayısıyla, bunun dışında idari, teknik ve adli soruşturmanın da yürütülüyor olması ve bunun...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Milletvekili.

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – ...bir an önce sonuçlandırılması fevkalade önem arz ediyor çünkü hepimizin çocukları Mehmetçik oluyor, bölgede askerlik yapıyor. Onları bu şekilde riske etmeden vatani görevlerini rahatlıkla yapmalarını sağlayıcı önlemler almak, doğal olarak yetkililerimizin görevi ve uhdesindedir.

Bu münasebetle, şehitlerimizi yâd ederken, yakın zamanda kaybettiğimiz Erkin Bircan Vekilimi de rahmetle anıyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Manisa Milletvekili Erkan Akçay.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

MHP GRUBU ADINA ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; hepimizi saygıyla selamlıyorum. Geçtiğimiz 9 Kasım'da Hakkâri ve Şırnak'ta mühimmat deposunda meydana gelen patlamaya ilişkin verilen önerge üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım.

9 Kasım'da Hakkâri Şemdinli'de askerî mühimmat deposunda meydana gelen bu patlama neticesinde maalesef 7 askerimizin şehadeti ve 25 askerimizin de yaralanmasıyla meydana gelen bu hadise hepimizi üzüntüye gark etti. Öncelikle bütün şehitlerimize Allah'tan rahmet, aziz Türk milletine ve ailelerine başsağlığı ve sabırlar diliyorum. Yaralı askerlerimize de acil şifalar temenni ediyorum.

Tabii, bu tür hadiseler üzerine söylenecek sözler vardır, cevabı aranan sorular vardır. Biz de Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak, Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli'nin de patlamanın akabinde ifade ettiği üzere, acaba bu, mühimmatla ilgili... Millî Savunma Bakanlığından, Genelkurmay Başkanlığı tarafından mühimmattaki bir arızadan meydana geldiği ifade edilmişti. Acaba, bu arıza tespit edilmiş midir, tespit edilmişse arıza giderilmiş midir, giderilmemişse bu arızalı mühimmat envanterden niye düşülmemiştir gibi sorular cevabını aramaktadır. Öyle ümit ediyoruz ki yapılan idari ve adli tahkikat sonunda bu, açıklığa kavuşturulacak, varsa ihmal, kusur ve hatalar da gereken cezaya çarptırılacaktır.

Tabii, bu yaşadığımız hadiseler, öncelikle, 25 Eylül 2012 tarihindeki Afyon patlamasını hatırlatıyor ve bu Afyon patlamasında da yine 25 askerimiz şehit olmuştu, 11 askerimiz de yaralanmıştı. Geçtiğimiz haftalarda da aylar içerisinde de buna ilişkin mahkeme kararı da neticeye vardı, mahkeme karar verdi. Çeşitli rütbelerdeki askerî görevlilerin, on üçle altı yıl arasında değişen değişik cezalara çarptırıldığını biliyoruz.

Tabii, bilhassa, askerî birliklerdeki mühimmat depolarına ilişkin çalışmalar, bunların korunması, depolanması, denetlenmesi fevkalade büyük önem arz ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Başkanım.

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Ayrıca, bu konudaki eğitim ve tatbikatlara daha bir özenle ağırlık verilmesi gerektiği düşüncesine ulaşıyoruz.

Bu düşüncelerle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

HDP GRUBU ADINA MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisinin Hakkâri ve Şırnak'ta meydana gelen iki olayla ilgili önergesi üzerine söz aldım. Genel Kurulu bu vesileyle saygıyla selamlıyorum.

Tabii, bundan önce, Cumhuriyet Halk Partisi Milletvekili Erdin Bircan'ın yaşamını kaybetmesinden dolayı büyük üzüntü duydum. Ailesine ve Cumhuriyet Halk Partisi camiasına başsağlığı dileklerimi iletiyorum.

Değerli arkadaşlar, tabii, bu ülkede maalesef kırk yılı aşkın bir süredir çatışmalı ortam var. Bu çatışmalı ortamın neticesinde bazen kazaen, bazen başka nedenlerle bu ülkenin çocukları toprağa düşmektedir. Aslında bu sorunun, bu meselelerin araştırılması yanında asıl bu çatışmalı ortamı bitirmek için bunun arkasındaki siyasal, sosyal, kültürel, tarihsel, psikolojik nedenleri hep beraber değerlendirip "Bu çatışmalı süreçten nasıl çıkarız?" tartışmak belki daha önemlidir. Bu, bu Meclisin bence en önde gelen görevlerinden bir tanesidir.

Değerli arkadaşlar, size bir kitap tavsiye etmek isterim. İngiliz Hükûmeti ile IRA militanları arasındaki görüşmeleri İngiliz Hükûmeti adına yürüten Jonathan Powell'ın bir kitabı, "Silahlı çatışmalar nasıl sona erdirilir?" gibi bir kitap. Bu kitapta, tabii, "Terörist kimdir, nedir?" tanımlamasına girilmemiş ama -ben de burada girmek istemiyorum- değerli arkadaşlar, Jonathan Powell bu kitapta iki önemli belirleme yapar; birincisi, ülke hükümetleri öncelikle şunu söylerler: Biz asla ve asla..." Terörist dedikleriyle konuşmazlar." İkinci bir yanlışı ısrarla söylerler, "Son terörist kalana kadar mücadeleye devam edeceğiz." derler. Hiçbir ülkede böyle toplumsal desteği olan bir çatışma karşınızdakiyle konuşmadan bitirilmemiştir. Yine hiçbir ülkede, maalesef, son terörist kalana kadar o çatışma sürmemiştir. Dolayısıyla bizim de bu meseleleri burada oturup grubu olan partilerle çözmemiz önümüzde duran bir görevdir. Bunun yolu, ülkedeki demokratik siyaset alanını yok etmek, daraltmak değildir. Bunun yolu, tüm bu Meclisin görevi olarak karşılıklı bu meselenin hâl yolu konusunda uzlaşmak, konuşmak, tartışabilmektir.

Değerli arkadaşlar, bu açıdan Sayın Öcalan üzerindeki mutlak tecridin kaldırılmasıyla başlayabiliriz. Yine demokratik siyaset alanını yok eden dilden uzaklaşarak başlayabiliriz. İçişleri Bakanının ikide bir demokratik siyaset alanını tehdit eden dilinden...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Sayın Başkan, son cümle.

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Milletvekili.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – ...uzaklaşarak ve yargı kararlarına, uluslararası yargı kararlarına saygı duyarak başlayabiliriz. Bakın, partimizin bir önceki dönem Eş Genel Başkanı Sayın Selahattin Demirtaş'la ilgili Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin verdiği karara -üst normdur- uyarak başlayabiliriz diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kilis Milletvekili Mustafa Hilmi Dülger...

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA HİLMİ DÜLGER (Kilis) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Hakkâri ve Şırnak'ta mühimmat deposunda meydana gelen patlamalarla ilgili ihtimallerin ve sorumluların araştırılması amacıyla CHP Grubu adına verilen grup önerisinin aleyhinde AK PARTİ Grubum adına söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlarken, bu olayda hayatını kaybeden 7 aziz şehidimizi ve daha sonra Şırnak'ta hayatını kaybeden 1 şehidimizi rahmetle, tazimle, minnetle anıyorum.

Aynı zamanda, birkaç gün önce ebediyete intikal eden değerli mesai arkadaşımız Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet, ailesi ve sevenlerine başsağlığı diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 34'üncü Hudut Tabur Komutanlığı sorumluluk sahasında bulunan Süngü Tepe Üs Bölgesi'nde konuşlu 3'üncü Piyade Tümeni Topçu Alay Komutanlığına ait topçu bataryasında atış yapıldığı esnada bilinmeyen bir nedenden dolayı meydana gelen patlamanın akabinde tugay reviri, Şemdinli Devlet Hastanesi, Derecik Acil Merkezi ve 3'üncü Hudut Tabur Komutanlığında bulunan tüm ambulans ve sağlık personeli bölgeye sevk edilmiş, ilk müdahalenin olay yerinde yapılmasından sonra kahraman evlatlarımız helikopterlerle bölgedeki Yüksekova, Hakkari devlet hastanelerine, Van Bölge Araştırma Hastanesine sevk edilmişlerdir.

Patlamanın etkisiyle üs bölgesinde çıkan yangın Şemdinli ve Derecik bölgesindeki itfaiye araçlarıyla söndürülmüş, kayıp personeli arama çalışmaları da 34'üncü Hudut Tugay Komutanlığı emir ve komutasında sonuçlandırılmıştır.

Kaza sonrasında üs bölgesinde bulunan personel, yoklama yapılarak güvenli bir şekilde emniyet bölgesine alınmıştır. Patlamanın yaşandığı bölgede 10 Kasım 2018 tarihinde AFAD'a ait 17 araç ve 60 kişilik bir personel ile yine Jandarma Arama ve Kurtarma ekiplerinin katılımıyla arama-kurtarma çalışmaları yapılmış ve sonuçlandırılmıştır.

Değerli milletvekilleri, olaydan sonra Kara Kuvvetleri Komutanlığının emriyle 175 milimlik K/M topları atıştan hemen men edilmiştir. Lojistik Komutanlığından görevlendirilen idari tahkikat ekibinin teknik incelemeleri sonucunda hazırlanan ilk ön görüş raporuna göre, hem mühimmatın hem de topun göreve elverişli olduğu, topun ateşlenmesini müteakip merminin namluyu terk ettiği esnada namlu gerisinde meydana gelen yüksek basınçtan dolayı geriye doğru bir alevin çıktığı, bu alevin de patlamaları tetiklediği ortaya konulmuştur. Bu konuda teknik incelemeler devam etmekte olup çalışmaların sonuçlanmasını müteakip sonuçlar kamuoyuyla paylaşılacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Milletvekili.

MUSTAFA HİLMİ DÜLGER (Devamla) – Değerli milletvekilleri, şunu da belirtmek isterim ki bu tür kazaların dünyanın her yerinde olabileme ihtimalini hepimiz biliyor ve kabul ediyoruz. Temennimiz, bu ihtimallerin bundan sonra gerçekleşmemesi ve böyle talihsiz kazalarla karşılaşmamamızdır. Bu kazada kesinlikle üst bölgesinde patlamaya neden olabilecek hiçbir dış etki söz konusu değildir. Adli, idari ve teknik yönden çalışmalar devam etmektedir.

Değerli milletvekilleri, sözlerime son verirken tekrar bu olayda hayatını kaybeden 7 şehidimizi ve yine Şırnak'ta meydana gelen olayda hayatını kaybeden şehidimizi saygıyla, rahmetle anıyor “Mekânları cennet olsun.” derken yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

Bu konuda CHP Grubunun vermiş olduğu önergeye katılmadığımızı ve aleyhte oy vereceğimizi belirtiyor, Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, kısa bir söz...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Grup Başkan Vekili.

VII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Adalet ve Kalkınma Partisinin “Bunu araştırmaya gerek yok her şey kontrolümüz altında.” tavrıyla yine karşı karşıya olduklarına ve yürütme işini yapmadığı için her gün bir başka acı haber aldıklarına ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, yine bir Adalet ve Kalkınma Partisinin “Bunu araştırmaya gerek yok, her şey kontrolümüz altında.” tavrıyla karşı karşıyayız.

Şunu hatırlatmak gerekiyor: Geçtiğimiz dönem pek çoğu Manisa'da olmak üzere “Asker zehirlenmeleriyle ilgili araştırma komisyonu kurulsun.” dediğimizde de her seferinde reddettiler. En son, bundan üç gün önce yine aynı kışlada yine asker zehirlenmesi var. Bu meseleye Meclis el koymuyor.

Necdet Özel'in Vali İrfan Balkanlıoğlu'ndan kilim, lokum, sucuk alıp kahkahalar atarak gidip de bilgi aldığı, 25 kişinin hayatını kaybettiği Afyon'daki mühimmat patlamasından sonra da "Her şey kontrol altında. Soruşturma devam ediyor, gereken yapılır." denmişti ancak Hakkâri'de 7 Mehmetçik'in, Şırnak'ta 1 Mehmetçik'in hayatını kaybedip şehit olmasına, çok sayıda Mehmetçik'in yaralanmasına engel olunamadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Müsaadenizle toparlıyorum.

Belli ki bu konuda yine yolunda gitmeyen bir şeyler var. Bu rejime kasteden Anayasa değişikliği olmasaydı bu tip ölümlerden sonra, biz, burada, 10 kere ilgili bakanı buraya çağırılmış, kendisinden konu hakkında bilgi almış, grupların bu konudaki hassasiyetlerini dile getirmiş olurduk ancak bir demokrasi meclisi yerine "Siz 1 kişiyi seçin, o istediğini atasın, onlar bildiği gibi yapsın, Mecliste bu işlere karışmasın." Meclisinde, Mehmetçikler ölüyor, göz göre göre daha büyük bir felaket geliyor ama AK PARTİ Grubuna yürütmenin verdiği bilgi "Her şey kontrol altında, Meclis bu işe karışmasın." Güçlü Meclisse, Meclis bugün bu meseleye el koymalıdır. Ne malum her şeyin yolunda gittiği? Yürütmenin işini yapamadığı ortada, her gün bir başka yerde bir başka acı haber alıyoruz.

Bu konuyu bütün Meclisin dikkatlerine ve oy verecek milletvekillerimizin vicdanlarına sevk ediyoruz.

Teşekkür ederim.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Grup Başkan Vekili.

36.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Millî Savunma Bakanlığının kendi içerisindeki soruşturmayı sürdürdüğüne ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Tabii, demokratik anayasal düzende her kurumun kendi işleyişi içerisinde değerlendirmeler yapılır. Montesquieu, kuvvetler ayrılığı prensibini ifade ederken parlamentonun çok kişiden oluşacağını, hükümetin de kendi işlerine yoğunlaşabilecek şekilde ne kadar az ve hızlı iş yaparsa başarılı olacağını ifade etmiştir. Tabii, burada, grubu olan 5 parti, Parlamentoda ülke meselelerini tartışıyor ve değerlendiriyor. Tabii, bir grubun "Sadece benim dediğim olur." demesi kabul edilebilir bir şey değildir. Cumhuriyet Halk Partisi, kendisine göre bir meselenin Mecliste araştırılacağını düşünmüş olabilir ancak şu anda bizim grubumuzun yaklaşımı da... Konuya ilişkin ilgili makamlardan da aldığımız bilgiye göre bahsi geçen topta herhangi bir sorun olmadığı, "Atış yapar." raporunun bulunduğu, ayrıca mühimmatta da herhangi bir sıkıntının olmadığı ifade edilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Başkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Plan ve Bütçe Komisyonunda da Sayın Bakana yöneltilen konuya ilişkin sorulara Sayın Bakan cevap vermiştir.

Bu bağlamda, Savunma Bakanlığı da kendi içerisindeki soruşturmayı sürdürmektedir. Eğer bu hususta netice ortaya çıktıktan sonra gerek görülürse, bütün gruplar da anlaşırsa böyle bir çalışmaya gerek olabilir ancak şu anda böyle bir çalışmaya gerek olmadığı kanaatindeyiz.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, müsaadenizle.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

37.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Zaten esas sıkıntı şu: Topta sorun yok, mermide sorun yok, mühimmatta sorun yok, kontrolde sorun yok ama bir yerde sorun var ve bu sorunu yürütmenin temsilcisi, daha doğrusu Savunma Bakanlığı teknisyeni, Mehmet Uçum'un ifadesiyle “atanmış olan teknisyen” bir netliğe kavuşturamadığı için biz bunu bugün buraya getirdik ve esas sıkıntı şu: O zaman Genelkurmay Başkanıydı. -Askerî vesayetle mücadele edeceğimiz diye iddiada bulunanlar- bir Genelkurmay Başkanı Darbe Araştırma Komisyonuna getirtip de onun sorularına bilgi verdirmediniz. Bugün de o zamanki şımarıklıkla hareket eden şimdiki Millî Savunma teknisyeni Meclisi yeterince aydınlatmamakta, yolladığı bilgi notlarıyla da Meclisi oyalamaktadır. Bu meseleye Meclis el koymalıdır, teknisyenin açıklamaları tatmin edici değildir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Başkanım.

38.- *Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Tabii, Sayın Grup Başkan Vekilinin ikinci konuşması, tamamen grup araştırma önerisinin dışında farklı bir konuya ilişkindir, onun altını çizmek lazım.

Bakınız, bugün Türkiye’de belediyeler, yargı, savcılık, mülki amirlikler veyahut da bürokratik herhangi bir makam kendi içerisinde bir soruşturmayı yürütür.

Şimdi, bahsettiğimiz meselede Savunma Bakanlığı, Türk Silahlı Kuvvetleri içerisinde sadece meseleyi değil, meselenin çok daha geniş çaplı bir şekilde ön değerlendirmesini zaten kendileri yapıyorlar. Biz diyoruz ki: Zaten bu soruşturmalar devam ediyor, soruşturma tamamlanmadan, “Neticeye vardırılamamıştır.” demek de kabul edilebilir bir durum değil. Çünkü soruşturma devam ediyor. Mevcut durumda topla ilgili herhangi bir sorun olmadığı, atış yapılabilir, yapabilir durumda olduğu, mühimmatta da herhangi bir arızanın olmadığı tespit edilmiş. Ancak bu tür durumlarda olası benzer risklerle karşılaşılması için soruşturma çok daha çaplı ve çerçeveli olarak yapılarak devam etmektedir. Soruşturmanın neticesi ortaya çıktıktan sonra, bütün grupların da mutabakatı olursa, gerekirse bu hususta bir değerlendirme yapılabilir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

IX.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- *CHP Grubunun İstanbul Milletvekili Ahmet Ünal Çeviköz ve arkadaşları tarafından, Hakkâri ve Şırnak'taki mühimmat depolarında meydana gelen patlamaların nedenleri ve sorumluların araştırılması amacıyla 20/11/2018 tarihinde TBMM Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 20 Kasım 2018 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

4.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma saatlerinin ve gündemdeki sıralamanın yeniden düzenlenmesine; 20, 21, 22, 27 ve 28 Kasım 2018 Salı, Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyle gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesine; 16 ve 13 sıra sayılı kanun tekliflerinin görüşmelerinin 28 Kasım 2018 Çarşamba günü birleşiminde tamamlanması hâlinde 29 Kasım 2018 Perşembe günü toplanmaması, tamamlanamaması hâlinde ise 29 Kasım 2018 Perşembe günü birleşiminde denetim konularının görüşülmeyle 16 ve 13 sıra sayılı kanun tekliflerinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesine; 15 ve 16 sıra sayılı kanun tekliflerinin İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 20/11/2018 Salı günü (bugün) toplanamadığından, İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince, grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Cahit Özkan

Denizli

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Genel Kurulun;

20, 21, 22, 27 ve 28 Kasım 2018 Salı, Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyle gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan 14 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin bu kısmın 1’inci sırasına alınması,

Bastırılarak dağıtılan 15 ve 16 sıra sayılı Kanun Teklifleri’nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının sırasıyla 2’nci ve 3’üncü sıralarına alınması ve diğer işin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi,

20 Kasım 2018 Salı günü (bugün) birleşiminde 14 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

21 Kasım 2018 Çarşamba günü birleşiminde 15 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölüm görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

22 Kasım 2018 Perşembe günü birleşiminde 15 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

27 Kasım 2018 Salı günü birleşiminde 16 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölüm görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

28 Kasım 2018 Çarşamba günü birleşiminde 16 ve 13 sıra sayılı kanun tekliflerinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

Çalışmalarını sürdürmesi;

16 ve 13 sıra sayılı kanun tekliflerinin görüşmelerinin 28 Kasım 2018 Çarşamba günü birleşiminde tamamlanması hâlinde 29 Kasım 2018 Perşembe günü toplanmaması, tamamlanamaması hâlinde ise 29 Kasım 2018 Perşembe günü birleşiminde denetim konularının görüşülmeyle 16 ve 13 sıra sayılı kanun tekliflerinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi;

15 ve 16 Sıra sayılı kanun tekliflerinin İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi ve bölümlerin ekteki cetvellerdeki ek olması;

Önerilmiştir.

15 sıra sayılı Çevre Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1285)		
Bölmeler	Bölüm Maddeleri	Bölümdeki Madde Sayısı
1. Bölüm	1 ila 17'nci maddeler arası (8'inci maddeye bağlı ek madde 11, ek madde 12 ve ek madde 13 ile 17'nci maddeye bağlı geçici madde 17 ve geçici madde 18 dâhil)	20
2. Bölüm	18 ila 30'uncu maddeler arası	13
Toplam Madde Sayısı		33

16 Sıra Sayılı Abonelik Sözleşmesinden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanun Teklifi (2/1286)		
Bölmeler	Bölüm Maddeleri	Bölümdeki Madde Sayısı
1. Bölüm	1 ila 9'uncu maddeler arası ve geçici madde 1	10
2. Bölüm	10 ila 27'nci maddeler arası	18
Toplam Madde Sayısı		28

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere öneri sahibi Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Manisa Milletvekili İsmail Bilen.

Buyurun.

Süreniz beş dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL BİLEN (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ grup önerimiz üzerine söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Âlemlere rahmet olarak gönderilen Peygamber Efendimiz'in dünyayı şereflendirdiği mübarek Mevlit Kandili'ni en içten duygularıyla tebrik ediyor, ülkemize ve İslam âlemine hayırlar getirmesini Cenab-ı Hak'tan niyaz ediyorum.

Yine, ebediyete irtihal etmiş Cumhuriyet Halk Partisi Edirne Milletvekilimiz Erdin Bircan'ın da vefatı nedeniyle kendisine Allah'tan rahmet; Cumhuriyet Halk Partisine, sevenlerine ve ailesine Cenab-ı Allah'tan sabırlar niyaz ediyorum.

Gerekçeyi de arkadaşlarımız okudu, bu haftanın ve önümüzdeki haftanın çalışma takvimini planlamaktayız. Önümüzdeki hafta çarşamba gününe kadar bu önerdiğimiz kanun teklifleri görüşülebilirse perşembe günü Genel Kurulun çalışmamasını, toplanmamasını teklif etmekteyiz. Bitirilmemesi hâlinde, görüşmelerin tamamlanmaması hâlinde perşembe günü de kanun teklifleri bitirilinceye kadar Genel Kurulun çalışmasını önermekteyiz.

Bu önerimizi yüce heyetinizin takdirlerine arz ediyor, sizleri saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Adana Milletvekili İsmail Koncuk.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL KONCUK (Adana) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Edirne Milletvekili Sayın Erdin Bircan’a yüce Allah’tan rahmet diliyorum, bütün sevenlerine başsağlığı diliyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin etkin çalışması elbette önemli ama tabii, burada, aslında hepimizin bu etkin çalışmanın ne olduğunu tanımlaması lazım. Etkin çalışma nedir? Etkin çalışma, insana dokunan, vatandaşlarımızın ihtiyaçlarını önceleyen çalışma biçiminin adıdır. Merkezine insanı almayan hiçbir çalışmanın, hiçbir kanun teklifinin bir kıymetiharbiyesinin olmadığını hepimizin bilmesi lazım. 81 milyon vatandaşımız, seçmiş olduğu 600 milletvekilinden, kendi dertlerine merhem olacak kanunların, çözümlerin oluşmasını Türkiye Büyük Millet Meclisinden bekliyor. Neden 550 milletvekilini 600’e çıkardığımızı bu millete anlatabilmemiz lazım. Öyle ya, 550’den 600’e çıkardık, seçim öncesinde reklam afişlerinde “Güçlü TBMM” reklamı da yaptık ama o güçlü TBMM’de insanı önceleyen, Türk vatandaşını merkeze alan, samimi çalışmaları görmüyoruz. 1 Ekim tarihinden bu yana yaptığımız hangi kanun teklifi insanı merkeze alan, insanın derdiyle dertlenen, problemlerini çözmeye matuf kanun teklifleridir, ben bilmiyorsam lütfen siz söyleyin. Neyi çözdük? Çiftçinin problemini çözdük mü? Çözmedik. Burada konuşmak bile neredeyse mümkün olmuyor. Esnafın problemlerini çözdük mü? Hayır. Çalışma hayatında memurun problemlerini çözdük mü? Hayır. Dolayısıyla burada bu teklifleri vermek kolay.

AK PARTİ milletvekili ya da Grubu işine gelen şekilde Türkiye Büyük Millet Meclisini çalıştırmak için teklifler veriyor. İşte 13, 14, 15, bir de 16 sıra sayılı Kanun’dan bahsedildi. Doğrusu ben milletvekili olarak 16 sıra sayılı bir Kanun görmedim, elimizde de yok henüz. Dolayısıyla haberimiz olmayan bir kanun teklifinden burada bahsediliyor.

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Komisyonunda görüşüldü.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Ama elimizde yok, bize ulaşmadı, bize ulaşması lazım. Yani komisyonlarda görüşülmesi, burada 600 milletvekilinin bilgisi olması anlamına geliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Milletvekili.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Onun için, AK PARTİ Grubunun işi zor. Niye işi zor? Yarın biz vatandaşlarımızın huzuruna çıktığımızda ruzumahşerde görevimizi yaptığımızı, uyardığımızı ifade edeceğiz ama Halil Etyemez ne diyecek? Orada bana gülüyor. Ne diyecek? “Saraydan gelen her türlü kanun teklifine el kaldırdım.” diyecek ama biz, uyarı görevimizi yaptık, biz uyardık ama sözümüz dinlenmedi diyeceğiz. Yarın seçim sathumailinde -yerel seçimler geliyor- vatandaşlarımızla karşı karşıya kalacağız, emekli karşımıza çıkacak, memur, öğretmen, işçi karşımıza çıkacak. Çiftçiye ne diyeceksiniz ya? “Tarlayı ekerim ama gübresini atamam, zehrini atmaya gücüm yok.” diyen çiftçiye mazotu yüzde 50 indirmediginizi nasıl izah edeceksiniz? Kaldı ki seçim sathumailinde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSMAİL KONCUK (Devamla) - ...mazotun yüzde 50 azaltılacağına dair vaatleriniz de vardı.

Saygılar sunuyorum, sağ olun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkan.

VII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

39.- *Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, hem milletin teveccühünü hem de Allah'ın rızasını kazanma yolunda çalışmalarına devam edileceğine ilişkin açıklaması*

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Burası millî iradenin tecelligâhı Türkiye Büyük Millet Meclisi. Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir. Millet de seçtiği temsilcileri vasıtasıyla bu yetkisini kullanır. Tabii her zaman söylüyoruz, on altı yıldan beri aziz milletimiz, eğer kendisine hizmetkâr olan kadrolara sürekli destek üstüne destek veriyorsa o zaman demokrasi kuramı çerçevesinde doğru işler yapıyoruzdur ki desteğine devam ediyordur. Eski Yunan'dan beri sorulan bir soru vardır: Ayakkabının ayağı sıkıp sıkmadığını giyen mi bilir, üreten mi bilir? Bunun dünyada cevabı tektir. İnşallah, millete hizmet yolunda yaptığımız bu icraatlarla hem ruzumahşerde hem de dünyada hem milletimizin teveccühünü hem de yüce Allah'ın rızasını kazanma yolunda çalışmalarımıza devam edeceğiz.

Arz ederim.

IX.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

4.- *AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma saatlerinin ve gündemdeki sıralamanın yeniden düzenlenmesine; 20, 21, 22, 27 ve 28 Kasım 2018 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmemek üzere gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesine; 16 ve 13 sıra sayılı kanun tekliflerinin görüşmelerinin 28 Kasım 2018 Çarşamba günkü birleşiminde tamamlanması hâlinde 29 Kasım 2018 Perşembe günü toplanmaması, tamamlanamaması hâlinde ise 29 Kasım 2018 Perşembe günkü birleşiminde denetim konularının görüşülmemek üzere 16 ve 13 sıra sayılı kanun tekliflerinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesine; 15 ve 16 sıra sayılı kanun tekliflerinin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisinin söz talebi yok, değil mi Sayın Akçay?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Evet, yok.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Filiz Kerestecioğlu, Ankara Milletvekili, buyurun.(HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

HDP GRUBU ADINA FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, burada gerçekten aslında çok etkin bir Meclis olabilirdi ama uzun zamandır biz bunun olmasının istenmediğini görüyoruz. Yani ne doğru dürüst bir yasama faaliyeti yapılsın ne de denetleme görevi yerine getirilsin.

Bugün Çocuk Hakları Günü. Bir yıl önce diyoruz ki: Çocuk hakları daimî komisyonu kurulsun. Bütün partiler anlaşıyor bununla ilgili ama hâlâ ortada hiçbir şey yok. Ve zannediliyor ki tepeden bir şey söylendiği zaman o artık kanun hükmünde ve bütün ülke için en ferah, en rahat, en geçerli kanun o. Hayır arkadaşlar, biz bu Meclisi hâlâ halkın iradesinin temsil edildiği bir yer olarak, bir mecra olarak, önemli bir alan olarak görüyoruz ve buranın yasama faaliyetini de, denetleme faaliyetini de sürdürmesini istiyoruz.

Perşembe günleri çalıştırılmama gibi bir fiilî durumu kabul etmiyoruz. Perşembe günleri de çalışır bu Meclis, gerektiğinde cuma da çalışır, pazartesi de çalışır, hafta sonları da çalışır çünkü aslında halk, kesinlikle bizden bunu bekliyor. Ama bütün bu keyfilik aslında yukarıdan başlıyor.

Bugün bir bakıyoruz, mesela AİHM'in kararıyla ilgili, "Selahattin Demirtaş serbest bırakılsın." kararının Türkiye'yi bağlamadığını söylüyor Erdoğan ve "Biz karşı hamlemizi yapar, işi bitiririz." diyor. Bu sözler akıllara Erdoğan'ın partisiyle birlikte iktidara gelmeden önce AİHM'e yaptığı başvuruları getiriyor. O AİHM, aynı AİHM değil miydi? Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Erdoğan'ın başvurduğu İnsan Hakları Mahkemesi değil miydi? Aynı mahkemeydi. Ve Erdoğan şu gerekçelerle başvurmuştu: 312'nci maddeden, cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti hükümetini ortadan kaldırmaya veya görevlerini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüsten hüküm giyen Erdoğan, AB uyum yasaları çerçevesinde hüküm giydiği suçun ortadan kalktığı tezine dayanarak milletvekili adayı olabilmek amacıyla adli sicil kaydının silinmesi için mahkemeye başvurmuştu, mahkeme bunu reddetmişti, itiraz etmişti. Ondan sonra, sonunda Yargıtay 8. Ceza Dairesi, Diyarbakır 4 no.lu DGM'nin kararını yok hükmünde saymıştı ve sicil kaydını silmemişti. Ne yaptı Erdoğan? AİHM'e başvurdu 2002 yılında. İşte o AİHM, o Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, aynı sözleşmeyi uygulayan, aynı kararları uygulayan, sizin genel başkanınızın da aslında yolunu açmış olan kararı veren mahkemedir. O nedenle, mahkeme kararları da yargı karar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Toparlayalım.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları herkes için bağlayıcıdır, özellikle 18'inci maddenin uygulanması daha önce sadece Gürcistan ve Azerbaycan için işletilmiştir ve burada AİHM'in, tutuklama kararının hukuki değil, siyasi gerekçelerle verildiğine hükmetmesi ve Demirtaş'ın serbest bırakılmasına karar vermesi uygulanması gereken bir karardır. AİHM kararları sadece sizin genel başkanınız için değil, bizim başkanımız için de bizim milletvekillerimiz için de uygulanması gereken kararlardır. Bu Meclisin de halk iradesi için çalışması ve sonuna kadar bu çalışmaya devam etmesi, bu iradeyi temsil etmesi gerekir.

Saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

Buyurun Sayın Grup Başkan Vekili.

VII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

40.- *Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in AK PARTİ grup önerisi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

On altı yıldan beri AK PARTİ Grubu olarak Mecliste yaptığımız anayasal ve yasal reformlarla ülkemizin demokratik standartlarını yükseltirken, bir taraftan da Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi müktesebatı, Avrupa Birliği müzakere süreci çerçevesinde hukuk devleti standartlarımızın tahkim edilmesi yönünde reformlar gerçekleştirdik. Eğer sayın hatibin kastı insan hak ve özgürlüklerinin, demokrasinin kurumsallaşmasıysa; Menderes'in ifadesiyle, cihazlandırılmasından bahsediyorsa, on altı yıldan beri bunu yapmış olmanın haklı gururunu yaşıyoruz.

Bakınız, şu anda Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin verdiği veya vereceği kararların iç hukuk yollarında mahkemeler nezdinde bağlayıcı olmasına ilişkin yaptığımız Ceza Muhakemesi Kanunu da yine grubumuzun ve Mecliste grubu olan diğer partilerin destekleriyle olmuştur. Ancak, demokratik hukuk devletinin standartlarının yükseltilmesiyle ilgili yaptığımız bazı reformlarda da -ki burada saymak istemiyorum, bundan defalarca kürsüden bahsettik ve bu kutsal Meclis çatısı da bunu dinledi- destek göremeyişimizin üzüntüsünü yaşıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Grup Başkan Vekili.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – İnşallah, bütün gruplarımızı demokratik hukuk devletimizin standartlarını yükseltmek için hep birlikte çalışmaya davet ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

IX.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

4.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma saatlerinin ve gündemdeki sıralamanın yeniden düzenlenmesine; 20, 21, 22, 27 ve 28 Kasım 2018 Salı, Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmemek üzere gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesine; 16 ve 13 sıra sayılı kanun tekliflerinin görüşmelerinin 28 Kasım 2018 Çarşamba günü birleşiminde tamamlanması hâlinde 29 Kasım 2018 Perşembe günü toplanmaması, tamamlanamaması hâlinde ise 29 Kasım 2018 Perşembe günü birleşiminde denetim konularının görüşülmemek üzere 16 ve 13 sıra sayılı kanun tekliflerinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesine; 15 ve 16 sıra sayılı kanun tekliflerinin İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Manisa Milletvekili Özgür Özel konuşacaktır.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

CHP GRUBU ADINA ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aslında tarih konuşacağız ama bir konuşma çok tanıdık gelecek, birkaç saat önce iktidar partisinin hararetle alkışladığı bir konuşma. Diyor ki iktidar partisinin Sayın Genel Başkanı: “Büyük hiciv şairimiz Eşref bir ilçede kaymakamlık yaparken merkezden bir telgraf gelir.” Dikkatle dinliyor AK PARTİ Grubu. “Telgrafta ‘Kaymakamlık binalarının ihtiyaçlarını bildirin, stop.’ yazmaktadır. Eşref bu telgrafta ‘Binanın muhtelif yerleri akıyor, stop.’ diye cevap verir. Ardından merkezden ikinci bir telgraf gelir: ‘Binanın nereleri akıyor, teker teker bildirin, stop.’ Şair Eşref sinirlerini, iner telgraf memurunun başına, der ki: Yaz oğlum, ‘Binanın muslukları hariç, her tarafı akıyor, stop.’” AK PARTİ Grubu bunu müthiş alkışlarken şöyle devam etti Genel Başkanları: CHP’nin memleketi yönettiği, tasallut altına aldığı dönemi tam bu şekilde tarif etmenin mümkün olduğunu söyledi ve alkışladınız.

Şair Eşref, Kırkağaç doğumludur, benim hemşehrimdir; 1800’lerin ilk yarısında doğmuş, 1876’da Ordu Fatsa’da kaymakamlık yapmıştır. Bu telgrafı Fatsa’dan İstanbul’a çekmiş, bu cevabı o zaman almıştır. Hani, CHP zihniyeti dönemiymiş ya bakalım kimin dönemiymiş: Sultan II. Abdülhamit Han hazretlerinin dönemiymiş. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Hani, böyle, bazen “prompter”dan döndükten sonra diyor ya: “Yine baltayı taşa vurdun be, yine baltayı taşa vurdun.” Reis, bugün baltayı yine taşa vurdu arkadaşlar, yine taşa vurdu. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, elimizde ibretlik bir basın bilgi notu var. Bu basın bilgi notu Osman Kavala’yla ilgili. Geçen sene 1 Kasım’da tutuklanıp bir sene boyunca iddianamesi hazırlanmıyor diye döndüm ve dedim ya: “Kamu Başdenetçisi, Ombudsman, bu işle ilgilenmeyeceksen neyle ilgileneceksin?” Osman Kavala bir yılı geçti içeride, iddianame yok. Kamu Başdenetçisi meseleden oldukça rahatsız oldu, AK PARTİ Grubu meseleden rahatsız oldu, iddianameyi yazdırmak ya da tutuksuz yargılamayı savunmak yerine Osman Kavala’ya suç icat edilmeye girişildi ve geçtiğimiz günlerde 14 kişi sabahın altısında gözaltına alındı. Bu gözaltı işlemi sırasında Emniyet Müdürlüğü tarafından basına bir bilgi notu geçildi. Nasıl bir bilgi notu? FETÖ’cül akılla hazırlanmış bir bilgi notu. Biz bu bilgi notlarını çok dinledik. Ne zaman dinledik? Bu ülkenin kahraman subaylarına, kahraman komutanlarına...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Müsaadenizle Başkanım, tamamlayayım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başkanım.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Orduyu çökertmek için bu ülkenin vatanseverlerine karşı kumpas davalarında, sabah altıda kapıya dayanıldığıında FETÖ’cüler böyle bilgi notları yollardı ve öyle bir bilgi notuydu ki adam daha yolda, Emniyete gidiyor, sayıyorlardı “darbeye girişmek, anayasal düzeni ayaklar altına almak, mühimmatlar saklamak” falan. Bugün diyorsunuz ki: “Millî orduya kumpas kuruldu o günlerde.” Bakın, bugünlerde kim kime kumpas kuruyor diye bir bakarsanız, bilgi notunda, sivil itaatsizlik, şiddet eylemleri, duran adam, piyano çalan adam, kırmızılı kadın gibi eylemlerle anayasal düzeni yıkmaya çalışmak için cebir ve şiddet kullanarak Osman Kavala’nın kontrolünde birilerinin anayasal düzene kastettiğini söylüyor ve altında da diyor ki: “Yakalanması için çalışmalar yaptıkları tespit edilmiştir.” Aramızda hukukçu milletvekilleri var, böyle ifadeler ancak mahkemelerin nihai karar metinlerinde olur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Bir kişiyi gözaltına almaya giderken emniyet müdürlüğünden polis arabaları, eğer emniyet müdürlüğünün basın bürosundan böyle kesin hükümler, “Şu suçtu işledikleri, bunu yaptıkları tespit edildi. Anayasal düzeni yıkıyorlardı. Bilmem ne yapıyorlardı.” diye basın bildirimleri fakslanıyorsa bilin ki hukuk devleti de ayaklar altındadır, masumiyet karinesi de ayaklar altındadır; bilin ki birileri FETÖ’den öğrendikleri yollarla, belki de FETÖ’ye kendi öğrettikleri yollarla, devletin gücüyle millete karşı operasyon yapmaktadırlar. Bu süreç, Cumhuriyet Halk Partisinin de bu ülkenin aydınlarının da görmezden geleceği, affedeceği, unutturacağı bir süreç değildir. Nasıl, biz Balyoz’a “kumpas” derken “Ateş olmayan yerden duman çıkmaz.” diye bağırınlar sonra mahcup oldularsa bugün Gezi’ye “kalkışma” Gezi’ye “darbe”, Osman Kavala’ya “terörist” diyenler de tarih önünde mahcup olmaya mahkûmdurlar.

Teşekkür ederim. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özel.

CAHİT ÖZKAN – (Denizli) – Sayın Başkan, grubumuza...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkan.

X.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in AK PARTİ grup önerisi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasında AK PARTİ Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, sayın hatip, Şair Eşref’in Ordu’daki görevi sırasında Sultan Abdülhamit dönemine ilişkin bir sataşmada bulundu. Sultan Abdülhamit burada yok ancak...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yok, onu sizin Genel Başkanınız yaptı.

ORHAN SÜMER (Adana) – Siz söylediniz onu.

CAHİT ÖZKAN (Devamla) – Müsaade ederseniz...

Bakın, hukukta şöyle bir delil vardır: Her zaman karşı tarafın ikrarı en güzel delildir, karşı tarafın.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ya, seni değiştirsinler, sen bu işi yapamıyorsun ağa ya. Grubu da komik hâle getiriyorsun, grubu da komik duruma düşürüyorsun.

CAHİT ÖZKAN (Devamla) – Hani herhangi bir sataşma yapılmasını istiyorsunuz ya, İsmet İnönü’nün 1918 tarihine kadar anılarını topladığı anıların ilk cildinde İttihat ve Terakkinin Türk Silahlı Kuvvetleri

içerisinde, bürokrasi hâkimiyetinden bahsederken... (CHP sıralarından gürültüler) Dikkat edin, bakın, bilgi veriyoruz hem de İsmet İnönü'den, İsmet İnönü'nün anılarından. Balkanlarda Firzovik'te toplanan İttihat ve Terakki üyeleri...

ORHAN SÜMER (Adana) – Sen olaya gel, olaya.

CAHİT ÖZKAN (Devamla) – Bakın, hiç sataşmaya gerek yok.

Firzovik'te toplanan İttihat ve Terakki üyeleri diyorlar ki: “Sultan Abdülhamit’i indirmenin yegâne yolu: Vergileri toplamayalım, bürokrasideki gücümüzü toplayalım. Böylelikle ekonomi zayıflar, böylelikle Sultan Abdülhamit’ten kurtuluruz.” Acaba Şair Eşref’in o dönem yaşadıkları İttihat ve Terakkinin devlet içerisinde devlet olup paralel bir devlet kurmak suretiyle Sultan Abdülhamit’i tahttan indirme gayretlerinin bir neticesi olmuş olabilir mi? Genel Kurulun ve aziz milletin dikkatlerine sunuyorum.

Saygılarımla. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu açık sataşmadan dolayı cevap hakkımı kullanmak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

2.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bazı durumlar zordur, bazı şeyleri yaşamak istemezsiniz. Allah hiçbir grup başkan vekilini grup başkanının bugün yaptığı gaftan sonra onu savunmak için buraya çıkıp da bu hâllere düşen Cahit Özkan’ın durumuna düşürmesin inşallah. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Meclisin tarihinde çokça kullanıldığı gibi sesleneyim: Efendiler, karşı karşıya olduğumuz durum, bir cumhurbaşkanının, bir partinin grup başkanının çıkıp da Cumhuriyet Halk Partisi dönemini -bir partinin genel başkanının, pardon, “grup başkanı” demek doğru değil- bir dönemi kötülecek, Cumhuriyet Halk Partisini kötülecek için tarihten yaptığı özensiz alıntının sonucunda ortaya çıkan durumdur. “Bakın, bu telgrafta Şair Eşref ne güzel taşı gediğine koymuş. ‘Musluklar hariç kaymakamlığın her yeri akıyor.’” diyor. İşte CHP’nin memleketi yönettiği, tasallut altına aldığı dönemi tam bu şekilde tarif etmenin mümkün olduğunu bildiren Erdoğan. CHP’yi kötüleyorsunuz değil mi arkadaşlar? O tarihte ülkeyi yöneten kişi... Yıl 1876, kaymakam hemşehrim Kırkağaç doğumlu Şair Eşref. Telgrafın muhatabı İstanbul Hükûmeti, telgrafın muhatabı Osmanlı’nın padişahlığı, telgrafın muhatabı Sultan II. Abdülhamit Han kardeşim. Sen nereden dönüyorsun da İsmet İnönü’ye, tek parti rejimine... Ha, diyorsan ki: “Tek adam rejimi kötüdür. O zaman Sultan Abdülhamit Han yanlış işler yaptı, Genel Başkanımız da bunu söyledi.” O zaman bugünkü tek adam yönetimine, onun yaptığı yanlış işlere, yarattığı mağduriyetlere, anasını ağlattığımız vatandaşa dönüp bakacaksınız.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sataşmadan bir cevap verin.

3.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında Adalet ve Kalkınma Partisine tekraren sataşması nedeniyle konuşması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, bugüne kadar, on beş-on altı yıldan beri 14 seçime girip kaybeden ve bu nedenle de her türlü olumsuzluğu, başarısızlığı kendinden sâdir olduğunu düşünen bir anlayışın nasıl bir anlayışla tezahür ettiğini burada gördük. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bakınız, bir: Sultan Abdülhamit Han'ın ne kadar çalıştığını aziz milletimiz biliyor, sevgisiyle, teveccühüyle her daim gösteriyor. Hani Manisa'dan bahsettiniz ya, Manisa'daki o valilik binası ne zaman yapılmış bir bakalım, Sultan Abdülhamit döneminde. Eminim, her ilin merkezlerinde kara yollarıyla, demir yollarıyla bu ülkede ne hizmetler yapıldığı bir vakiadır. Ancak bugün -grup başkanımız olarak ifade etti- Genel Başkanımız ve Cumhurbaşkanımız grup toplantısında ne diyor? Keşke bunu net bir şekilde ifade etseydiniz de o zaman noterlerden belge almaya gerek kalmazdı, milletimiz hemen güvenirdi. Ne diyor Cumhurbaşkanımız? “Bakınız, Osmanlı Dönemi’ndeki bir vakiayı anlatıyorum.” diye anlatıyor, sonra da bunları işte Cumhuriyet Halk Partili dönemlerde akmayan musluklar, toplanmayan çöpler olarak ifade etti.

Bakınız, yapılacak şey ortadadır Sayın Grup Başkan Vekili ve değerli hazırun, sayın milletvekilleri; eğer çalışırsak -denildiği gibi- çalışan kazanır, elması kızarır ve her yaptığımız hadisede de sürekli yenilmişlik psikolojisiyle bütün kötü giden işlerin kendinizden sadır olduğu düşüncesinden bir anda kurtulursunuz.

Bu vesileyle, tekrar söylüyorum, millete gideceksiniz, milletten yetki alacaksınız, milletin emanetini de millete hizmet olarak sunacaksınız. İşte böyle çalışkan kadrolar olarak bu milletin önüne çıkma imkânına sahip olursunuz.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Benden sana tavsiye, biraz tarih kitabı oku, haberin olsun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bana göre meramınızı gayet iyi anlattınız.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, yeni bir satışmada bulundu, ona cevap vermek durumundayım.

Çok da uzatmayacağım Sayın Başkan. Buna cevap verirsem...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Yılbaşı hediyesi olarak tarih kitabı hediye edelim.

4.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşmasında Cumhuriyet Halk Partisine tekraren satışması nedeniyle konuşması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, yılbaşı hediyesi olarak tarih kitabı önerenler var Sayın Grup Başkan Vekiline. Bence kendisinden önce Genel Başkanına götürsün okusun ama ben öncelikle şunu söyleyeyim: Şimdi, öyle bir durumda kaldınız ki Cahit Özkan'ın biraz önce söylediği son cümlelerden, bir önceki satışmada söylediği son cümle: Tarih ne Cahit Bey? 1876. Yer, Ordu Fatsa. Cahit Bey ne diyor? “İnsanın aklına şu geliyor: Acaba o zaman İttihat ve Terakki mevcut Hükümeti yıpratmak için bunu yapmış olabilir mi? İnönü'nün bundaki payı nedir?” diyor.

Sayın Cahit Özkan, tarih dersi geliyor, hazır: Olayın geçtiği tarih 1876, İttihat Terakkinin kuruluşu 1889. (CHP sıralarından alkışlar)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ya Cahit konuşma, grubu da rezil ediyorsun, gözünü seveyim ya! Gruba günah ya, vallahi gruba günah.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Allah aşkına, buraya çıkıp bir şeyler savunacaksanız birtakım tarihi bilip gelin. Bu olayın olduğu tarihten tam on üç yıl sonra kurulmuş İttihat Terakki.

İkincisi: “Acaba İsmet İnönü'nün payı nedir?” dediniz ya, olayın olduğu tarih 1876, İsmet İnönü'nün doğum tarihi 1884; Paşamız henüz 6 yaşında.

Takdirlerinize sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

IX.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

4.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma saatlerinin ve gündemdeki sıralamanın yeniden düzenlenmesine; 20, 21, 22, 27 ve 28 Kasım 2018 Salı, Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyle gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesine; 16 ve 13 sıra sayılı kanun tekliflerinin görüşmelerinin 28 Kasım 2018 Çarşamba günü birleşiminde tamamlanması hâlinde 29 Kasım 2018 Perşembe günü toplanmaması, tamamlanamaması hâlinde ise 29 Kasım 2018 Perşembe günü birleşiminde denetim konularının görüşülmeyle 16 ve 13 sıra sayılı kanun tekliflerinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesine; 15 ve 16 sıra sayılı kanun tekliflerinin İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İç Tüzük’ün 37’nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınma önergesi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VIII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)*C) ÖNERGELER*

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu’nun, (2/4) esas numaralı 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/8)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

(2/4) esas numaralı Kanun Teklifi’nin İç Tüzük’ün 37’nci maddesine göre doğrudan Genel Kurul gündemine alınmasını arz ederim.

Saygılarımla.

19/11/2018

Mustafa Sezgin Tanrikulu

İstanbul

BAŞKAN – Önerge üzerinde teklif sahibi İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu konuşacaktır.

Buyurun Sayın Tanrikulu. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Hayvanlara uygulanan eziyetin, işkencenin ceza yasalarındaki yaptırımının eksik olması nedeniyle verdiği kanun teklifi üzerine söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bu Parlamentoda birçok konuda uzlaşamadık bugüne kadar. Yaklaşık yedi-sekiz yıldır 37’nci maddeden birçok kanun teklifini buraya getirdim ama maalesef bir uzlaşma olmadı. Birçok konu geldi burada; cezaevleri, kadın hakları, kadına karşı şiddet, siyasal konular, işçiler, emekliler ama tümüne “ret” dediniz. Ama burada hepimizin vicdani olarak ortaklaşabileceği bir mesele var, hayvan hakları. Sonuçta, hayvanlara yapılan eziyet konusunda son zamanlarda ortak bir duyarlılık da ortaya çıkmış durumda. Sapanca’da bir köpeğe karşı yapılan eziyet bütün toplumda infial yarattı, bunu hepimiz biliyoruz. Her gün hayvanlara karşı yapılan işkence, kötü muamele, sahipsiz bırakma konusunda birçok haber var ve kamuoyunda da büyük bir talep var. Şimdi artık Hükümet yok, tasarı gelmiyor ve milletvekillerinden teklifle yasama faaliyeti yürüyecek ve sonuçta, hayvanların oyları da yok yani bu bir oy meselesi de değil. Hani bunlar, işte, emeklilikte yaşa takılanlar ya da başka

meseleler, taşeron işçiler meselesi falan da değil. Hayvan hakları yani başka bir şey değil, hepimizin vicdanen ortaklaşacağı bir mesele ve 37'nci maddeye göre de gündeme gelmiş. Ben, özellikle Adalet ve Kalkınma Partisi çoğunluğuna sesleniyorum: Burada, hiçbir siyasal konuda anlaşamadık, 37 konusunda anlaşamadık bugüne kadar. 37 nedeniyle, burada karşınıza çıkmayayım diye benim için İç Tüzük'ü değiştirdiniz ama şimdi başka bir konuyu da gündeme getirmedim. Verdiğim birçok kanun teklifi var. Sadece, sizin de “evet” dediğiniz, Sayın Cumhurbaşkanının da “evet” dediği ve gündeme getirdiği bir mesele var. Hiç olmazsa bu konuda, buna “evet” deyin, eksiği varsa Komisyonda tamamlarız. Zaten bugün “evet” deseniz yasalaşmayacak, Komisyona havale edilecek, orada diğer tekliflerle beraber görüşülecek. Hiç olmazsa bugün, Parlamentoda, bu kadar gürlütüden sonra, bu kadar uzlaşma hususundan sonra bütün toplumun birleştiği bir konuda beraber el kaldıralım.

MHP Grubuna da sesleniyorum, İYİ PARTİ Grubuna da sesleniyorum, HDP Grubuna da sesleniyorum: Hayvan hakları, gerçekten de hayvanseverlerin, onlara ilişkin sivil toplum örgütlerinin girişimleri, önerileri doğrultusunda hazırlanmış bir teklif, bugün için eksiği olabilir ama tamamlanması da mümkün. Bu nedenle, ortaklaşalım ve ortak bir biçimde bunu bugün Parlamentoda kabul edelim ve birlikte hiç olmazsa hayvan hakları konusunda bir mesaj verelim. Siz diyorsunuz “Ceza Yasası’ndaki yaptırımlar eksik.” Evet, siz şimdi söylüyorsunuz, biz yedi yıldır söylüyoruz.

Geçen dönem de bunu gündeme getirdik, kabul görmedi. Burada olmayan milletvekillerimiz var, Melda Onur, çok defa bu kürsüde hayvan haklarıyla ilgili olarak gündem oluşturmaya çalıştı ama hep sizin duvarınızla karşılaştı ama gelen baskılar bir vicdan ortaklığı yarattı, Adalet ve Kalkınma Partisi siyasetinde de bir vicdan ortaklığı yarattı, diğer siyasi partilerde de yarattı. Bu ağır gündem içerisinde, topluma “Bu Parlamento, hiç olmazsa ama hiç olmazsa oy hakkı olmayan hayvanların hakları konusunda bir adım attı.” dedirtecek bir şey yapalım ve bu da muhalefete bir jestiniz olsun. Ben de diyeyim ki: Vallahi, sekiz yıldır bu kürsüde konuştum, her şeye ama her şeye “hayır” dediniz, çok haklı taleplerimize de “hayır” dediniz ama hayvan hakları konusunda bir uzlaşma sağladık. Bu da sizin şerefimiz olsun, başka bir şey söylemeyeğim.

Ben hepimizi saygıyla selamlıyorum. Biraz sonra oylaması yapılacak bu konuda Parlamentodan, bütün siyasi partilerden ortak bir duyarlılık bekliyorum.

Bütün Genel Kurula saygılarımı sunuyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, sadece kayıtlara geçmesi için ifade ediyorum. Hayvan hakları konusunda AK PARTİ Grubu olarak ta 2002’den bugüne kadar hassasiyetimiz her zaman var olagelmiş ve buna ilişkin de Ceza Kanunu, Kabahatler Kanunu’nda gerekli çalışmaları yaptık. Ancak şu anda meseleyi doğrudan Genel Kurulun gündemine getirmek yerine bütün gruplar kendi çalışmalarını hazırlasın, ki biz şu anda konunun tarafı olan akademik çevreleri, sivil toplum kuruluşlarını bir araya getirerek iki toplantı gerçekleştirdik.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Biz onu on senedir yapıyoruz Sayın Özkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bundan sonra yapacağımız toplantıyla yapacağımız çalışmayla son şeklini vererek Genel Kurulun gündemine getireceğiz inşallah. Hassasiyetimiz vardır ve çalışmalarımızı yürütüyoruz.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – İttihat Terakki de olacak mı?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, müsaadenizle.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

VII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

41.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, seçimlerde siyasi partilerin hayvan haklarıyla ilgili sözler verdiği ve öneriye "hayır" denilmesinin millete verilen sözün unutulduğu anlamına geldiğine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sayın Başkanım, iki hususa dikkat çekmek lazım: Birisi, bu, tüm siyasi partilerin seçimlerde vatandaşa verdiği ortak bir söz. Tüm siyasi partiler "Biz bu konuda çalışacağız." demiş. Birazdan emeklilikte yaşa takılanlar benzeri bir hayal kırıklığı kamuoyunda yaşanacak mı yaşanmayacak mı, milletvekilleri bunu partilerin önerisi mi görecektir yoksa Parlamento'nun genel kuralı ve genel, olması gerektiği gibi gelene kadar CHP'nin önerisiydi, gelene kadar Sezgin Tanrıkulu'nun kanun teklifiydi, bu çatının altında milletin kanun teklifidir. Millete söz verenler nasıl oy verecek, göreceğiz.

İkinci husus Sayın Başkanım: Bu oylama gündeme alınma oylamasıdır, kanunun geçmesi oylaması değil. Gündemde bir yer alacak kendine, onu öne çekmemiz, o konuda hazırlanmamız, birlikte bir çalışma yapmamız ve bir gün gelip onu görüşmemiz yine bize bağlı. Bu, bunun gündeme alınması önerisi. Bu gündeme alınmaya "Hayır." demek bu konuda halka karşı samimi davranmamak, millete verdiği sözü unutmak demektir.

Teşekkür ediyorum.

VIII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)**C) ÖNERGELER (Devam)**

1.- *İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, (2/4) esas numaralı 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/8) (Devam)*

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.58

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 19.18****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: Emine Sare AYDIN YILMAZ (İstanbul), Barış KARADENİZ (Sinop)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 19’uncu Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sıraya alınan, Isparta Milletvekili Recep Özel ve 2 Milletvekilinin Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

XI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER****A) KANUN TEKLİFLERİ**

1.- Isparta Milletvekili Recep Özel ve 2 Milletvekilinin Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1287) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 14) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon raporu 14 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen, İYİ Parti Grubu adına Yavuz Ağırhaoğlu, İstanbul Milletvekili. Süreniz yirmi dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iktidar grubumuzun verdiği teklif üzerine söz almış bulunuyorum. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine usulden esasa birkaç hususu beyan etmek için karşınızdayım.

Kanun, 2010 yılında Milliyetçi Hareket Partisinin teklifiyle değiştirildi, Milliyetçi Hareket Partisinin teklifine AK PARTİ’nin verdiği destekle. Bugün değiştirmeye kalktığımız kanun bu çerçeveye o zaman ulaştı. O zaman Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına mevzuyu dillendiren arkadaşlarımızın hassasiyetleri bugün de bizim hassasiyetlerimizdir. Siyasallaşma tehlikesine atf yapılarak seçim süreçlerinden sonra tekrar geri dönmeyi ilgili kuruluşlar adına, “siyasallaşma tehlikesi var” diye tenkit ederek bugünkü hâline getirdikleri kanunu aradan geçen sekiz yıl sonra eski hâline dönüştürmeye çalışıyorsunuz.

Gerekçelerinde demokratik katılıma atf var, gerekçelerinde Türkiye’de siyasal yarış içerisinde dışarıda kalan insanları bu yarışın içine katarak siyasetin zenginleşmesi var. Bu çerçeve içerisinde bizim de makul bulacağımız, bunlar Türk demokrasisine katkıdır diyebileceğimiz gerekçeler içerisinde belli maddeler var.

Ben, Türk siyasetinin, Hükûmetin on altı yıllık fasılasız iktidarında bütün bürokrasiyi aşındıran gücü karşısında siyasallaşmamış birkaç mevzi kaldı, bunları da siyasallaştırmayalım hassasiyetiyle konuşuyorum. Çünkü Türk demokrasisi ilk defa on altı yıllık aralıksız iktidarın bütün tesirlerini ilk defa tecrübe ettiği bir siyasal iklimde siyaset konuşuyor. Yani biz daha önce başımıza bu kabil bir güç, bu gücün temayüz etmesinden doğan siyasal iklimin bu kabil bir siyasal dille inşasının tesirlerini ilk defa görüyoruz.

(x) 14 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Dolayısıyla, aziz arkadaşlar, siyaset ikliminin daha demokratik olması yönünde hassasiyetinizin bizi duyulandırdığını bilesiniz. Lakin siyaset, iktidar grubunun da, bugün kurucu iradesini temsil eden Sayın Cumhurbaşkanının da, evvelen adını hayırlarla yâd ettiğimiz pek çok devlet, millet kahramanı adamın da bedel ödeyerek yaptığı bir şeydir. Siyaseti bedelsiz bir saha hâline getirmek siyasetçiyi de itibarsız hâle getirmektedir. Bugün adı sanı belli, ismini hayırlarla yâd ettiğiniz nice adam vardır ki millet meydanlarında, milletin kendilerini duyacağı meydanlarda itibarlı sözlerini uğruna bedel ödedikleri işlerden almaktadırlar, almıştırlar. Bundan sonra da siyasetin iklimi, on altı yıllık fasılasız iktidarın gücünü kullanırken muhalefetin tamamen suspus olabildiği bir siyasal iklimde siyasetçinin itibarının bedel ödemek olduğunu düşünüyoruz. Dolayısıyla biz, aslında, oda başkanları seçilemezlerse ilgili meslek kuruluşlarından, seçilemeyenlerin riskini sıfırlayarak onları siyasete davet etmeyelim, onlara bedel ödeme imkânı verelim. Bedel ödeme imkânı verelim ki uğruna fedakârlık ettikleri milletlerinin gözlerinin içine bakarak “Biz sizin için şu fedakârlıkları yaptık.” diyebilme imtiyazı düşün hisselerine.

Bugün Recep Tayyip Erdoğan’ın evvelen önüne birtakım mâniler konularak “Ben de o engelleri aş aşa buraya geldim.” cümlelerini kurarak itibarlı hâle getirdiği siyasal iklimin, bugün kendisine rahat siyaset imkânı sunmaya çalıştığımız insanlar için de bir mecburiyet alanı olmasını sağlayalım. Sağlayalım ki millet için fedakârlık yapmanın imtiyazını millet lehine karar verecek mekanizmalara geldikleri zaman korkmadan, yutkunmadan onlar da temsil etsinler.

Biz, bugün, sizlerin, münhasıran iktidar partisi milletvekillerinin gözlerinin içine baka baka konuşabilmemizi, bir dehşetli dille terörize ettiğiniz, belli illegal alanlar içerisine hapsedip, illegal bir parantezde tutup terörize ettiğiniz iklim içerisinde oy verilemez hâle getirmeye çalıştığımız bir siyasal alandan mücadele ederek geldik buralara. Yani bize Türkiye Cumhuriyeti devletinin, Türk milletinin başına gelmiş en ağır kalkışmanın içerisinde sanki bir suçluluk alanımız varmış gibi bir itham çerçevesinin içerisinde bizi tutarak bizi oy verilemez bir parti, saflarında siyaset yapılamaz bir parti, memleket, millet hizmetine gönül rahatlığıyla koşulamaz bir parti hâline getirerek bizi çetin şartlarda mücadeleye davet ettiniz. Biz de bu çetin şartlarda mücadeleyi kendimiz ve milletimiz için bir samimiyet karinesi hâline getirmeye çalıştık, cehdettik. Abdestimizden şüphemiz yoktu, kıldığımız namazla ilgili de tereddüdümüz yoktur. Şimdi, bugün, iktidar grubumuz dâhil, milletimizin gözlerinin içine baka baka konuşuyor olma imtiyazını biraz da buralara borçluyuz.

Biz iktidar grubumuza karşı, münhasıran Tayyip Bey’in siyasal diline karşı sipersiz bir savaşın içinden geldik buralara arkadaşlar, bilesiniz. Milletvekili grubumuz, milletvekillerimiz, parti grubumuz burada. Devletin bütün imkânlarını siyaset etme şeklinin üslubu içerisinde âdeti kendisine mermi etmiş bir siyasal asabiyeye itiraz ederek geldik buralara. Tekraren ifade ediyorum: Devletin imkânlarını kendi siyasal üslubu içerisinde partisi lehine, bizim aleyhimize siyasi mermiye çevirmiş bir üslupla kavga ederek geldik biz buraya. Mücadele böyledir, mücadelenin böyle olması sözü itibarlı hâle getirir. Biz âdeti arkasına sığınılacak bir çöp bile olmayan savaşın mücadelesiyle buralara geldik. Arkadaşlarımız burada. Çanakkale Savaşlarında siper vardı içine kazılıp girilecek; bizim siyasi mücadelemizde, Hükümetle olan siyasi mücadelemizde arkasına sığınacağımız bir çöp yoktu.

Parolası şu olan bir mücadele ritmini yakaladık biz, dedik ki: Devletin bütün imkânları elinde olan Hükümetimizin bize attığı onca iftiraya rağmen, altında kaldığımız onca iftira ve suçlamaya rağmen; Tayyip Bey’in elinde imkâna dönen, kendisi lehine cephaneye, bizim aleyhimize mermiye dönen bunca saldırıya rağmen, biz parolası şu olan bir mücadele ikliminden geldik buraya, milletvekili arkadaşlarımızla fiilen şöyle kavilleşmiş olduk: Arkadaşlar, bu, âdeti siyasi ayaklı bir makinenin taraması altındayız, yaşayanlar mebus. Parolası bu: Yaşayanlar mebus, bu taramadan kurtulandan önümüzdeki seçime kadar tedavi edeceklerimiz il ve ilçe başkanlarımız, öbür seçime kadar yaşatıp sandıklara taşıyacaklarımız da seçmenlerimiz.

Bunu şunun için arz ediyorum: Siyaset, uğruna bedel ödemeyi göze aldığımız bir alanda sizin sözünüzün itibarı olduğu kadar, milletin ümidi olma imtiyazına da dönüşebilir bir şeydir. Dolayısıyla siyaseti bedel ödemek, milleti için fedakârlık etmek, konforundan vazgeçmek, çoğundan çocuğundan, evladüyalından vazgeçmek üzerine kodlayan bir siyasal iklimin içerisinde, aslında ağırlaşan memleket şartlarını ödemek için “Biz ne türlü fedakârlıklar göze aldık.” demenin bir mecburiyet alanı hâline getirelim, o yüzden itiraz ediyoruz. Yoksa bu çerçeve metnin içerisinde, odaların, ilgili meslek kuruluşlarının, birliklerin, birlik başkanlarının siyasete girmiş olmalarına karşı çıkmıyoruz aslında; girebilirler, girsinler. Lakin geri dönmelerini temin ederek bu güvenli alanı siyaset için fedakârlık yapma alanı hâline getirmekten imtina etmeyelim, bunu teklif etmekten imtina edelim daha doğrusu. Buna hassasiyet göstermemizin arkasında, çerçevesine değil de usulüne itiraz var. Yani oda başkanlarına “Seçilemezseniz geri dönün.” demeye, odaları da siyasallaştıracak, odaları da politize edecek, odaları da STK olmak ya da bir baskı grubu olarak Hükümeti denetleme alanında Hükümete karşı sahipsiz hâle getirecek bu düzenlemeye bu hassasiyetler çerçevesinde karşı çıkıyoruz.

Bugün, siyasetin itibarlı insanları millet hafızasında ödemeyi göze aldıkları bedel yüzünden itibarlıdır. Meral Akşener, 28 Şubatın netameli zamanlarında, mukaddesatçılığımızın ağır bir istiskale uğradığı zamanlarda, koltuğuyla itibarı arasına sıkışmış vicdanında koltuğunu feda edip itibarını seçtiği için millet vicdanında karşılığı olan biridir. Rahmetirahman’a kavuştular, rahmetli Hasan Celal Güzel ve rahmetli Muhsin Yazıcıoğlu, 28 Şubatın o baskın günlerinde milletin gür sesi olmayı göze aldıkları için itibar buldular. “Bu milletin, bu memleketin İran olmasına müsaade etmeyeceğimiz gibi Suriye olmasına da müsaade etmeyeceğiz.” gür sesini söyleyebildikleri için vedalarında, bütün milletin hüsnüşahadetle arkasında durdukları günlere şahit oldular.

Dolayısıyla siyaseti, demokrasinin şartları bu kadar ağırlaşırken, Türkiye’de iktidara rağmen bir şeyler söylemenin bedeli bu kadar ağırlaşırken bu kadar konforlu buluşturmanın siyasi kadro kaybına sebep olacağına inananlardanım. Ben, siyaseti böyle netameli zamanlarda yani ilk defa tecrübe ettiğimiz böyle bir siyasi güç karşısında itiraz etme ahlakını kaybetmemek gibi bir hassasiyetle yapıyorum. Çünkü nihayetinde demokrasinin de aslında teminatı dediğimiz işin iktidarın her an ensesinde, yerine ikame edilebilir bir siyasal kürsüyü kurmakla bereketleneceğine inanıyorum. Dolayısıyla bizim muhalefet hassasiyetimiz, sadece her olana bitene karşı çıkalım, karşı çıkarken de Hükümetin her yaptığına itiraz edelim cinnetinin değil, Hükümetin gücü karşısında o güce ram olmamanın bedelini ödemeye razı olacak bir siyasal iklim oluşturmanın hassasiyetindeyiz. Dolayısıyla, aziz arkadaşlar, bu teklif ettiğiniz kanunun siyasal iklimin ağırlaşan şartlarını göğüslemek anlamında bir kadroyu çıkarmak yerine siyaseti itiraz esaslı değil, daha tabiiyet esaslı, daha iktidar lehine sükûnete sebep olacak itaat esaslı bir alan hâline getirdiğini düşünüyorum. Dolayısıyla, biz bu çerçeve içerisinde, siyasetin iktidar tarafından bütün verim şubelerinin tasnif edilebildiği bir alan olmasının önüne geçmek için itiraz ediyoruz. Yani on altı yıllık iktidarın -bununla ilgili bir araştırma bile yapılamaz, Hükümetin gücü karşısında ben bu anlamda yapılmış bir araştırmaya şahit değilim; bilenleriniz, bulanlarınız, araştırma yaptırmanız varsa lütfen bize takdim etsinler- bürokrasideki aşınma anlamında tesirlerini henüz ölçemediğimizi inanın bilmiyorum. Dolayısıyla, biz iktidarın bu kadar gücü karşısında susmamak, itiraz etmek, iktidarın gücüne ram olmamak falan gibi imtiyazları muhalefetin denetleme imkânına dönüştürmeye çalışıyoruz. Hassasiyeti bu olan bir çerçeve içerisinde biz mevcut kanunun Türk demokrasisine bir kazanç olamayacağına inanıyoruz. Kanun 2010 yılında bu hâle getirilirken Milliyetçi Hareket Partisinden teklifi getiren arkadaşlarımızın hassasiyetlerini aynı hassasiyetler çerçevesinde paylaşıyoruz ve benimsiyoruz. Dolayısıyla, bunu göz önünde bulunduracağımıza dair itimadımızla, biz siyasi iklimin itiraz etme ahlakını kaybetmemek üzerine irade koyanlar lehine de hassasiyetle, toleransla davranılarak bu endişeleri karşılayacak şekle dönüştürülmesini istiyoruz.

Bugün, arkadaşlar, iktidar grubumuzun siyasi gücü karşısında gençlerimiz dâhil, iş adamlarımız dâhil, esnafımız dâhil, akademik kadrolarımız dâhil siyaset dilinin dehşetinden korktukları için muhalefet partilerinde gönül rahatlığıyla aday olamaz hâle geldiler. Öğrenci arkadaşlarımız var, sizin de çocuklarınız -belki sizin çocuklarınız bizim çocuklarımızın hissettiklerini hissetmiyorlardır ama bilesiniz diye söylüyorum- 19 yaşında, 20 yaşında çocuklarımız, üç dört sene sonra girecekleri KPSS sınavında mülakatta sosyal medya hesaplarında neyi beğenip neyi beğenmediklerine bakılacağını bildikleri için iktidar grubunun paylaşımlarını beğeniyorlar. 20 yaşında şahsiyetleri bu şekilde baskı altında olan çocuklardan 30'lu, 35'li yaşlarda devletin, milletin ihtiyacını görecek, hamiyetli vatan evlatları zor çıkarırız biz.

Efendim, akademik kariyeri olan, müktesebatı olan, memleket, millet derdine çözüm iradesi olan ama bunu iktidar partisinin yanında değil de muhalefet partileri lehine kullanabilecek olan arkadaşlarımızın iktidarın gücü karşısındaki endişeleri, Türk siyasetindeki kaliteyi, tek düze hâlde, kalitesizliğe mahkûm etmeye başladığını görmenizi istirham ediyoruz. Dolayısıyla, iktidarın gücünün buralarda siyasetin denetlenme havzalarını kurutacağı yönündeki endişelerimizi görmenizi, duymanızı istiyoruz. Hassasiyeti bu olan bu çerçeve içerisinde, mevcut kanunun Türkiye'deki ilgili kuruluşları siyasallaştıracağını düşünüyoruz, bu siyasallaştırmadan demokrasimizin zarar göreceğine inanıyoruz. Aynı zamanda bu meslek odalarında siyasallaşma eğiliminin artacağına inanıyoruz. Propaganda süreçlerinde bu odaların ve ilgili meslek kuruluşlarının maddi imkânlarının siyaseten kullanılması yönünde demokratik rekabeti olumsuz yönde etkileyeceğini düşünüyoruz. Çerçevesi bu olan hassasiyetler dolayısıyla itiraz ediyoruz.

Sadece bilmenizi istiyorum ki bu güvenli siyaset, bu konforlu siyaset, Cumhurbaşkanımız Abdullah Gül tipi siyaset demektir. Biraz konforlu siyasetten kurtulmak için bedel almak lazımdır. Tayyip Bey siyaseti kendisi için risk havzası hâline getirdi yani vatana ihanetle suçlanmayı göze alarak yapılan şeyin adı siyasettir bazen. Göze alırsınız bunu, yaptığınız işler öyle ağırdır ki o kadar ağır bedeller ödemeyi göze alırsınız ki icabında siz divanîharbe yollanmayı, mahkemelerde yargılanmayı göze alırsınız. Dolayısıyla siyaseti, yaptığımız ve itibar bulduğunuz yerde itibarlı hâle getiren riskli alanları kurutarak yapmayın. İstirham ettiğimiz şey şu: Oda başkanlarımız siyaset yapmak istiyorlarsa istifa etsinler, ayrılınsınlar, milletleri için fedakârlık etsinler. Çok iktiza ediyorlarsa kazanamadıkları zaman yeniden seçim önceliği oluşturulsun onlara, tekrar seçilmeleri yönünde bir alan oluşturulsun. Bu şekilde yapılabilirse şayet bunun Türkiye'ye daha kuvvetli, milletin, devletin hakkı, hukuku mevzu bahis edilince fedakârlık edebilecek kadrolar kazandıracağına dair bir kanaat taşıyoruz.

Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Milletvekili.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Baki Şimşek, Mersin Milletvekili. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi adına söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, Türk-İslam âleminin Mevlit Kandili'ni kutluyorum. Kandiller öze dönüşün, Rabb'imize yürekten yakarış ve yönelişin müstesna zamanlarıdır. Hazreti Peygamber bir ahlak abidesiydi; şefkat, samimiyet, cesaret, dürüstlük ve hoşgörü meşalesiydi. Onun kutlu hayatını örnek alıyor, kutsal mesajlarını özümüyor, daha iyi anlamak ve anlatmak için çaba sarf ediyoruz. Mevlit Kandili, Peygamber Efendimiz'in bütün zamanlara hitap eden, bütün insanlığa umut ve huzur

vadeden evrensel mesajlarını değerlendirmemiz bakımından önemli bir fırsattır. Onun doğumu insanlık tarihinin en önemli hadiselerinden biridir. Sevgili Peygamberimiz'in dünyaya geldiği dönemde her tarafı zulüm kaplamış, Cahiliye Devri hâkimiyet kurmuş, insanlık her türlü değer ölçülerini yitirmiş ve yolunu şaşırmişti. Sosyal hayat bozulmuş, iyilik ve güzellik adına ne varsa terk edilmişti. Tıpkı bugünkü gibi mazlumlar inim inim inliyor, feryat figan ediyorlardı. Peygamber Efendimiz'in dünyayı şerefendirmesiyle birlikte umut kapıları aralanmış, toplumların hasret kaldığı huzur ve refah yeniden yeşermiş, âdeta kabuğunu kırmıştı. Biliyoruz ki İslam toplumları dinimizin ana rotasından ne zaman sapmış ve Efendimiz'in duruşundan ne zaman savrulmuşsa anında krize sürüklenmiş, derin bir uçuruma yuvarlanmıştır. O, bir sözünde "Ben, ne kralım ne de zorbayım; bilakis Kureys'ten kurutulmuş et yiyen bir kadının oğluyum, yalnızca insanım." diyerek engin ve mütevazı vasfını göstermiştir. Hayranlık ve gıptayla andığımız bu tavır ve tutuma bir bakınız; bir de İslam ülkelerinde şehvet, servet ve şöhret batağına saplanmış emirlere, şeyhlere, prenlere, hanedanlara ve krallara dikkat ediniz. Bugün, İslam coğrafyasına baktığımızda, kan ve gözyaşı görüyoruz, nice vandallık ve vahşete tanıklık ediyoruz. Ölen hep Müslüman'dır, öldüren Müslüman geçinenlerdir; ağlayan Müslüman'dır, ağlatan yine Müslüman geçinenlerden başkası değildir.

Bu düşüncelerle Mevlit Kandili'mizin, milletimizin birlik ve beraberliğine, güzel vatanımızın huzur ve esenliğine, kalplerimizi Efendimiz'in merhamet, hoşgörü, şefkat ve muhabbetiyle süslemesine, O'nun ahlakıyla ahlaklanmasına ve bütün İslam Âleminin huzuruna vesile olmasını Cenab-ı Allah'tan niyaz ediyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün Dünya Çocuk Hakları Günü. Çocuk, bugünün yarını, yarının umududur. Çocuğa sahip çıkamazsak medeniyetimizle övünmeye hakkımız kalmayacaktır. Çocuklarına kastedilmiş bir medeniyetin umutları kırgın, hayalleri kırıktır. Gülmeyi çocuklar icat etti, bizler ise tüketmeye devam ediyoruz.

Birleşmiş Milletlerin utanç verici raporuna göre, dünyada her beş saniyede 1 çocuk açlıktan ölüyor. Çocuklara Yardım Fonu UNICEF, Nijerya, Somali, Güney Sudan ve Yemen'deki 1 milyon 400 bin çocuğun açlıktan ölüm riski taşıdığı uyarısında bulunuyor. Güney Sudan'daki 270 bin çocuğun ciddi şekilde yetersiz beslendiği ve açlık sınırında olduğu belirtiliyor. Somali'de 185 bin çocuğun, Yemen'de ise 462 bin çocuğun yetersiz beslenme sorunu yaşadığı bilinmektedir yani bu çocuklar ya açlıktan ölüm riskiyle karşı karşıyalar ya da yetersiz beslenme sebebiyle hayatlarını kaybedecekler. Nijerya'nın bazı bölgelerinde geçen yıldan bu yana açlık yaşanıyor. Bu bölgede yaklaşık 450 bin çocuk açlık sınırıyla karşı karşıya. Bu çocukların kaderi ya açlıktan ölecekler ya da en iyi ihtimalle ömür boyu bodur kalacaklar, büyüme geriliği yaşayacaklar. Kısacası küresel bir soykırım. İkinci Dünya Savaşı'nda Naziler tarafından Yahudi soykırımında öldürülen çocuk sayısından fazla çocuk açlıktan ölüm riskiyle karşı karşıya. Dünya seyreliyor. Bu rakamlar sadece UNICEF'in bu bölgelerde yaptığı araştırmalar. Mesela bu araştırmanın içerisinde diğer coğrafyadaki çocuk ölümleri yok. Örneğin Suriye'de ölen 26 bin çocuk yok, Arakan'da annesine uygulanan vahşete tanık olması istenen ve izletilen çocuklar yok, bir pazar yerinde patlayan bir bombada parçalanan minik eller yok, bu araştırma içerisinde Gazze'deki çocuk hastanesinde gerekli tıbbi imkânlar sağlanamadığı için sağlıklarına kavuşabilecekken ölümü bekleyen çocuklar yok.

Tüm bu duygu ve düşüncelerle çocuk işçilerin, çocuk cinayetlerinin ve çocuk istismarının olmadığı, çocuk haklarının ihlal edilmediği bir dünya isteyerek tüm çocuklarımızın Dünya Çocuk Günü'nü kutluyorum. Ve dünyadaki bütün çocuklara "Güzel günler göreceğiz çocuklar. / Motorları maviliklere süreceğiz. / Çocuklar inanın, inanın çocuklar. / Güzel günler göreceğiz, güneşli günler. / Motorları maviliklere süreceğiz." diyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'yle seçim hukuku ve çerçevesinde adaylık için görevden alınan oda başkanlarına, yönetim kurulu üyelerine seçilemedikleri takdirde eski görevlerine dönebilme imkânı sağlayan bir kanun teklifi Meclisimizin gündeminde. Bu kanun teklifiyle konunun gelişimi içinde birçok kanun değişikliği yapıldı. Herkesin aday olmasının önünün açılması ve uygulamada görüleceği üzere, bu imkânın tanınmasıyla her siyasal partiden aday çıkarabileceği ifade edilmektedir. Komisyon üyelerince ise temelde özerk olması gereken kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının Anayasa'dan aldıkları yetki ve görevleri yerine getirirken bu kuruluşların içine siyasetin nüfuz etmemesi gerektiği belirtilmektedir. Sayısı 20'yi bulan kamu kurum ve kuruluşları niteliğindeki meslek kuruluşlarına yetki ve görevleri, yönetim organlarının oluşumu, istifaları, görevlerine geri dönme olanakları açısından tutarlı, eşit ve adil yaklaşılması gerektiği, ilkesel olarak kuruluşların da bu düzenleme kapsamına dâhil edilmesinin uygun olacağı ifade edilmektedir.

Tabii, odalarla ilgili birçok başka sorunla da karşı karşıya kalmaktayız. Seçimle ilgili, devlet memurlarına tanınan haklar gibi oda başkanlarına da bu hakkın tanınmasını olumlu buluyoruz. Yalnız, devlet memurlarından istifa edenlerin, özellikle iktidar partisi dışından aday olanların seçimden sonra aynı görevlerine dönmelerinde birtakım sorunlar yaşandığını da bilmekteyiz. İktidar partisinden aday olan milletvekili adayları ya da belediye başkan adayları kazanamadıkları takdirde hemen, en kısa süre içerisinde il müdürüye il müdürlüğüne, millî eğitim müdürüye millî eğitim müdürlüğüne, başka görevdeyse bu görevine hemen dönebilmekte ama maalesef muhalefet partisinden aday olanların görevlerine dönmekte birçok sorunla karşı karşıya kaldıklarını bizzat yaşamakta ve görmekteyiz.

Ayrıca yine, ticaret ve sanayi odalarına ve ticaret borsalarına... Bunlar bölgelerde birtakım örnek projeler yapmak istiyorlar, soğuk hava depoları gibi, kurutma tesisleri gibi; direkt oda adına da tanınan teşviklerden ve kredilerden faydalanmak istiyorlar. Yalnız, oda üyelerinin faydalandığı kredilerden ve teşviklerden maalesef odanın kendisi faydalanamıyor. Bunlar, bunu zaten ticari bir amaç için yapmıyor, bölgedeki insanlara örnek olması açısından birtakım projeler yapmak istiyorlar ama buna destek verilmiyor. Önümüzdeki günlerde bankaların ve devletin diğer kuruluşlarının bu tip projelere destek vermesini; yine, esnaf kefalet oda üyelerine Halk Bankası aracılığıyla kullanılan kredilerden ticaret ve sanayi oda başkanlarının, yönetim kurulunun ve ticaret ve sanayi odası üyelerinin veya borsa üyelerinin de yüzde 5-6 gibi... Esnaf kefalet üyeleri Halk Bankası kanalıyla ipotek karşılığı kredi kullanabiliyorlar ama maalesef ticaret odası ve borsa üyeleri bu haktan faydalanamıyorlar. Elbette KOSGEB'den ya da diğer bankalardan birtakım farklı destekler var ama bunların mevzuatları ve bürokrasisi çok ağır. Özellikle küçük şirketler bu imkânlardan faydalanamıyor. Yine bununla beraber buna da destek verilmesini talep ediyoruz.

Bir tarım bölgesi olan Mersin'de geçtiğimiz hafta sonu Uluslararası Narenciye Festivali'ni Mersin halkı ve yaklaşık 30'a yakın ülkeden katılan misafirlerle beraber kutladık. Rusya, Kamerun, Hırvatistan, Hindistan, Kırgızistan gibi 30'a yakın ülkeden gelen misafirler Narenciye Festivali'ni coşkuyla kutladılar. Türkiye'nin narenciye ihracatının yüzde 52'sini tek başına gerçekleştiren Mersin'de maalesef narenciye üreticisi umutsuzdur. Narenciyeyle ilgili verilen DFIF destekleri kaldırılmış, tır başı verilen destekler iptal edilmiş ve narenciye üreticisi şu anda çok sıkıntılı günler geçirmektedir.

Narenciyeyle ilgili, ayrıca bir de benim özellikle Hükûmetten farklı bir talebim... Mutlaka, özellikle Millî Eğitim Bakanlığı kanalıyla okullarda portakal suyu içilmesini, kamu spotlarıyla ve Millî Eğitim Bakanlığı aracılığıyla bunların dağıtılmasını, gerekirse de bu üreticilere destek verme adına bunun teşvik edilmesini talep ediyorum. Yurt dışına çıktığımız zaman, birçok ülkede, bir restorana, kafeye, lokantaya gitseniz, hiç kimse istemeden önünüze portakal suyu getirilip ikram ediliyor ama

bir narenciye ülkesi olan Türkiye’de maalesef hepimizin önüne gazlı içecekler ve Coca-Cola getirilip ikram ediliyor. Bununla ilgili mutlaka televizyonlarda reklam filmleri oynatılmalı ve bu teşvik edilmelidir. Bu, narenciye üreticisine de destek olacaktır, aynı zamanda ülkemiz insanının daha sağlıklı beslenmesine de yol açacaktır.

Konuşmamın son kısmını da seçim bölgem olan Mersin’le ilgili yıllardır söz verilip maalesef istenilen seviyede gitmeyen projelere ayırmak istiyorum. Mersin’de yıllar önce temeli atılan Çukurova Havaalanı’yla ilgili şu anda, bölgede çok ciddi bir sorun yaşanmaktadır. Bunu Ulaştırma Bakanımıza ve Hükümetin birçok bakanına aktarmamıza rağmen konuyla ilgili henüz bir çözüm üretilmemiştir. 2011 yılında istimlak yapılan Çukurova Havaalanı’nda, yedi yıl sonra mahkemeye yapılan itirazlar sonucunda çiftçilere, tarla sahiplerine ödenen ücretlerin yüksek olduğu belirtilerek yedi yıl sonra çiftçilerden mahkeme kararıyla dönüm başına 3 bin lira gibi bir para talep edilmektedir ve çiftçilerin birçoğunun şu anda hesaplarına bloke konulmaktadır.

Şimdi, düşünün, yedi yıl önce bir vatandaşın, bir ailenin arazisini istimlak etmişsiniz. Normalde devletin bilirkişisinin koymuş olduğu bedel 18 bin lira. Mahkeme kararıyla bunlara 21 bin lira bedel ödenmiş yani dönüm başı 3 bin liralık farklı bir bedel ödenmiş. Aradan yedi yıl geçmiş, parayı alanların bir kısmının mirasçıları paylaşmış, bir kısmı ev almış, araba almış veya arazi almış. Bu bedeller, Çukurova gibi tarımın merkezi olan bir yerde çok yüksek bedeller değil. Bugün aynı bölgede arazinin metrekaresi, değerine göre, yaklaşık 30 bin lira, 35 bin lira. Ama yedi yıl sonra, insanlara gidip şimdi “Faiziyle beraber bu paraları ödeyin.” diyor. Çiftçinin bu paraları ödeme şansı yok, ya evini satacak ya arabasını satacak ya da aile düzenleri bozulacak. Bununla ilgili Sayın Bakanımızın ve Hükümet yetkililerinin mutlaka bir çözüm üretmesini ve... Zaten havaalanı inşaatı da ağır aksak gidiyor. Yedi yıldır orada ne havaalanı yapıldı ne inşaatı doğru düzgün devam edildi. Çiftçilerin elinden alınan araziler maalesef boş ve atıl vaziyette kaldı. Havaalanı inşaatıyla ilgili de ödeneklerin mutlaka artırılarak...

Türkiye’de 2 milyon nüfuslu bir kentte havaalanı yok. Yani “Hava yolu halkın yolu.” diyoruz. Türkiye’de hava yoluna ciddi yatırımlar yapıldı ama Mersin maalesef bunu sadece uzaktan izliyor. Yani havaalanıyla ilgili yer seçimi de zaten yanlış ama artık başladı, biz bir an önce bitirilmesini istiyoruz. Çünkü Adana Şakirpaşa Havaalanı ile Mersin havaalanının arasında sadece 15 kilometrelik bir mesafe var. Yani Mersin’den havaalanına gitmek için yola çıkan bir şahıs Adana Havaalanı’na şu anda yapılacak olan Mersin havaalanından daha önce ulaşacak çünkü yer seçimi tamamen yanlış, ana yoldan içeride bir bölgede. Ama biz artık, ne olursa olsun yine de bu havaalanının bir an önce bitirilmesini istiyoruz.

Bir de bizim bölgemizde devam eden 2 tane büyük baraj inşaatımız var. Yıllardır bu baraj inşaatları, maalesef yeterli ödenekler aktarılmadığı için... Her yıl söz verilir. Önceki dönemki Sayın Orman Bakanımız da burada. Sayın Bakanımız da görev yaptığı süre içerisinde, her yıl, önümüzdeki yıla bu barajların, Aksıfat ve Pamukluk barajlarının bitirileceğini söyledi ama maalesef... Sayın Bakanım ben buradan tekrar sesleniyorum: Görevi bıraktınız ama şu anda mevkidaşınız olan Sayın Bakandan bunu rica edin. Siz “2013” dediniz, ben 2015’te konuşma yaptım burada, 2016’da konuşma yaptım, 2017’de konuşma yaptım, 2018’de yine konuşma yapıyorum; Allah ömür verirse 2019’da o barajın bitmemiş olduğunu size buradan yeniden bir kez daha anlatacağım çünkü bu çalışmalarla barajın bitme şansı yok Sayın Bakanım. Bu baraj gerçekten Türkiye’nin en önemli projelerinden biri; binlerce dönüm arazinin sulanmasını sağlayacak, hemen geri dönüşümü olacak ve aynı zamanda da bu barajdan elektrik enerjisi üretecek, 2 milyonluk kentin içme suyu bu barajdan sağlanacak. Bununla ilgili mutlaka... Diğer projelerde öteleme yapılabilir, gölet projelerinin de çoğu yarım, çoğu atıl ama iki büyük proje bizim vazgeçilmezimiz. Hükümetten, Aksıfat ve Pamukluk Barajı’yla ilgili gerekirse diğer projelere ayırdığı ödeneklerin bir kısmını kısarak buralara yeterli ödeneği ayırmasını ve iki büyük barajın inşaatının mutlaka bir an önce bitirilmesini talep ediyoruz.

Yine, Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından, seçim dönemi, 24 Haziran seçimlerinden önce -hep birlikte- yıllardır konuşulan, Akdeniz Oyunları'na gelen sporcuların kalacağı söylenen Kazanlı turizm bölgesindeki otellerin temeli atıldı. Girişimci firmalara, yüklenici firmalara devletin kredi kolaylığı sağlayacağı ve 8 tane büyük otelin yapılacağı ve Kazanlı turizm bölgesinin hayata geçirileceği vad edildi. Yalnız, bugün, Kazanlı turizm bölgesinin yerinde yeller esiyor. Bu yatırımcı firmaların yetkilileriyle görüştüğümüz zaman "Bizim bu oranlarda, bu faizlerle kredi bulabilmemiz, yatırım yapabilmemiz ve bu otelleri yapabilmemiz mümkün değil." diyorlar. Gerekirse, eğer bu firmalar yapmıyorlarsa yeni girişimci firmalar bulunsun. Bizim bölgemize Arap sermayesi çağırabilir, ta Karadeniz'e kadar, Trabzon'a kadar, İstanbul'a kadar gelen Arap sermayesi Çukurova'ya gelebilir. Burada imkânlar onlar için daha iyi. Birçok Arap turist Mersin'e, Adana'ya kara yoluyla da gelebilir. Bunun mutlaka önünün açılması...

Yine, Sayın Kalkınma Bakanımız Lütfi Elvan tarafından, Tarsus Gıda OSB'yle ilgili, seçimlerden önce, 50 milyon lira gibi bir rakamın Gıda OSB'nin müteveli heyetine aktarılacağı ve bununla ilgili istimlaklerin yapılarak bir an önce organize sanayi bölgesinin faaliyetlerine başlayacağı belirtildi. Gıda OSB'yle ilgili bütün prosedür hazırlandı, bütün her şey yerine getirildi, imar planları yapıldı. Gıda OSB'nin müteveli heyeti Hükümetten gönderilecek olan 50 milyonluk ödeneği sabırsızlıkla bekliyor.

Yine, aynı şekilde, Mut ve Erdemli organize sanayi bölgelerimizle ilgili Hükümetin söz verdiği kaynakları mutlaka aktarmasını ve bu projelerin de bir an önce bitirilmesini talep ediyoruz.

Adana-Mersin hızlı tren hattı yine ağır aksak gidiyor. Adana-Mersin arasında günlük 100 bine yakın insan yolculuk yapmaktadır yani yolcu sayısı olarak Türkiye'de en çok kullanılan güzergâhlardan biridir ama maalesef, hızlı tren inşaatı çok ağır gidiyor. Bir an önce, bunun da tamamlanmasını talep ediyoruz.

Türkiye'de iki büyükşehir arasında Türkiye'nin birçok yerinde double yollar, geniş yollar yapıldı ama 2 milyon nüfuslu Mersin ile 2 milyonun üzerinde nüfusu olan Adana arasında vadedilen, seçimlerde gösterilen "İhalesini yaptık, hayırlı olsun." denilen 8 şeritli yolla ilgili 2015 yılından bu tarafa herhangi bir çalışma görmemekteyiz. Sadece Mersin'in serbest bölge ve liman girişinde yapılan bir köprü üst kavşak vardır, o da maalesef süresinde bitirilememiş. Şehrin doğudan tek girişi olan serbest bölge ve liman girişinde Mersinli vatandaşlarımız yaklaşık bir buçuk, iki yıldır çok büyük sıkıntılar çekmekte ve çile çekmektedirler. Bu üst geçidin ve Adana-Mersin 8 şeritli yolun da bir an önce bitirilmesini talep etmekteyiz.

Antalya yoluyla ilgili de vadedilen 28 tünel vardı. Mersin-Antalya yolunda 28 tünelin şu ana kadar 13 tanesi bitirilebilmiş, 15 tünel henüz yapılmamıştır. Biz Mersin ile Antalya komşu illeriz ama Mersin'den yola çıktığımız zaman Ankara'ya daha erken geliyoruz, arada çok sayıda ili geçmemize rağmen yani komşu olan iki il arasındaki mesafe dört beş saat sürmektedir. Yapılan çalışmalar vardır, biz yapılanlarla ilgili teşekkür ediyoruz ama Hükümetin öncelikli olarak, büyük projelerle ilgili kaynak transferini doğru yerlere yapmasını ve öncelikle... Antalya-Mersin ve Silifke-Mut-Karaman Mersin'in iki ana güzergâh yoludur, diğer ara yollar ötelenebilir, biraz daha sonraya bırakılabilir ama bu iki ana güzergâhın özellikle kışın Sertavul Geçidi'nde -o bölgenin de tünelle geçilmesi hesaplanmaktadır- ulaşımında çok büyük sıkıntılar yaşanmaktadır. Buzlanma ve kar o bölgede yoğun yaşanmaktadır. Bu bölgedeki çalışmalara da hız verilmesine...

Mersin bir tarım ve turizm kenti ama maalesef, Mersin Türkiye'nin en çok ihracatını yapmasına rağmen Hükümetten tarımla ilgili gerekli desteği görememekte. 350 kilometrelik sahili olan bir kentte on altı yıllık AK PARTİ hükümetleri döneminde maalesef Kazanlı-Tarsus turizm bölgesinde yarım kalan bir tane yoldan başka bir çivi çakılmamıştır. Turizm Bakanımıza da Komisyondaki görüşmeler sırasında aktardım. Sadece İstanbul, Bodrum ve Antalya merkezli bir turizmin Türkiye'de turizm

patlaması yapması mümkün değil. 350 kilometrelik sahil şeridi olan, Türkiye'nin en güzel sahillerine sahip olan, iç turizmde belki milyonlarca insanı misafir eden Mersin de turizmden istediği katkıyı, istediği payı almak istiyor. Mersin'le ilgili bu projelerin tamamına destek verilmesini talep ediyorum.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Ali Kenanoğlu, İstanbul Milletvekili... (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Edirne Milletvekili Erdin Bircan'a Hak'tan rahmet diliyor, ailesine ve CHP camiasına da başsağlığı diliyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerinde HDP Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yaklaşık on dakika bu konuyla ilgili görüşlerimizi dile getirdikten sonra, diğer kalan on dakikada bağlı konular ve diğer gündemlerle ilgili görüşlerimizi ifade edeceğim.

13 Kasım günü Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar, Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu'nda değişiklik yapılmasına yönelik Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan bu yasa teklifi hızlıca Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun gündemine getirildi. Anlaşıyor ki yerel seçimle ilgili bir telaş var. Biz kamu görevlilerinin siyaset yapmasının yanındayız, bununla ilgili demokratik koşulların oluşturulması, her türlü hak ve özgürlüklerin oluşturulması ve bununla ilgili kanunların topyekûn olarak çıkartılmasını da destekliyoruz.

Ancak yapılması düşünülen değişikliğe göre oda ve borsa başkanları, seçimlerde, gerek milletvekili seçimleri gerekse yerel seçimlerde aday olduktan sonra eğer seçimi kazanamazlarsa seçimle geldikleri odadaki, borsadaki görevlerine geri dönecekler. Bunu öneriyor ve burada kendilerinin yerine gelen yedek üye de tekrar yedek üyeliğe gitmiş olacak. Şimdi, orada bir seçim söz konusu ve bir işleyiş söz konusu. Bir mesleki görevi yerine getirme söz konusu değil buradaki. Yani kamu görevlilerinde olduğu gibi bir durum değil. Seçimle iş başına gelmiş bir odalar, borsalar meslek kurumunun yöneticisi, yönetim kurulu üyesi ya da başkanı aday oluyor, yarışa giriyor, seçilemezse kendisinin yerine gelen yedek üye geri dönüp o tekrar oraya oturuyor. Bunu doğru bulmuyoruz ve bu anlamıyla da bu teklifi kabul edilebilir görmüyoruz.

Bunu sadece biz mi söylüyoruz? Bakın, bu konuda Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı ne diyor? “Meclise bugün sunulan bir kanun teklifiyle milletvekili ve yerel seçimlerde aday olmak üzere görevlerinden ayrılmak durumunda olan oda, borsa, birlik başkanlarının seçilmemeleri hâlinde görevlerine geri dönmelerinin yolunun açılması istenmiş. Bunu doğru bulmuyor ve kanun teklifinin geri çekilmesi gerektiğine inanıyoruz. Oda, borsa, birlik başkanlığı görevimizle siyaset arasındaki ayırım kesin bir çizgiyle belirlenmiş durumda. Bu çizgi bir defa delinirse, temsil ettiğimiz kurumlara da günlük siyasetin nüfuz etmesi söz konusu olur ki, bundan da en fazla bizlere bu görevleri emanet eden üretici, tüccar ve sanayicilerimiz zarar görür. Bu camiada görev üstlenmek ile siyasette yer almak arasındaki kesin çizgi aynen korunmalıdır.” diyor Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu.

Şimdi, bu açıklama bize şunu gösteriyor ki yani bu kanun teklifi hazırlanırken diğer birçok meselede olduğu gibi, iktidarın birçok meseleye yaklaştığı gibi konunun muhatabı olan kurumlarla oturulup istişare edilmemiş, bunların fikirleri alınmamış, bunların görüşleri sorulmamış, sizin için hangisi daha iyidir, bu doğru mudur, kurumunuz buna nasıl yaklaşıyor şeklinde bir görüş alınmamış. Herhâlde görüş alınsaydı bunlar dikkate alınır ve bu şekilde gelmezdi kanun.

AKP iktidarı döneminde biz bunu çok fazla sayıda gördük. Kadın kurumlarının görüşleri alınmadan kadınlarla ilgili kanun teklifleri, Alevi toplumunun, onların kurumlarının teklifleri dikkate alınmadan onlarla ilgili görüşler, öneriler -şükür hiçbir kanun teklifi gelmedi gerçi Alevilerle ilgili de-keza Kürtlerle ilgili de diğer etnik inançsal ya da mesleki gruplarla ilgili de ne yapılacaksa bunların muhataplarına sorulmadan, kendileri en doğrusunu bildikleri tezinden ibaretle, kanun tekliflerini hazırlayıp karşımıza çıkarıyorlar. Bu kanun teklifinin de bu şekilde olduğunu görüyoruz.

Bu kanun teklifinin esasında bu ilgili kurum ve kuruluşları teşkil eden ekonomik koşulların düzenlenmesine, düzeltilmesine ve ülkemizdeki yaşanan ekonomik krize yönelik birtakım düzenlemelere ihtiyaç olduğu anlaşılıyor. Örneğin TÜİK tarafından açıklanan işsizlik oranları yüzde 11,2'ye dayanmış durumda. Daha da önemlisi TÜİK verilerine yansımamış olsa da genel işsizlik oranı yüzde 19,3'e tekabül etmektedir. Türkiye'de kayıt dışı çalışan işçilerin oranı ise yüzde 34'ü bulmaktadır.

Bugün Dünya Çocuk Hakları Günü. Bu vesileyle, tüm dünya çocuklarının Çocuk Hakları Günü'nü kutluyor ve gözlerinden öpüyorum. Ama maalesef ki bu tür ekonomik kriz süreçlerinde kaçınılmaz bir şekilde çocuk işçiliği de karşımıza çıkan en önemli sorunlardan biri olarak gözüküyor. Çocuk işçi sayısı bu çalışma yaşının 15'e düşürülmesi nedeniyle düşük gösterilmiş olsa bile bu sayının 2 milyon civarında olduğunu biliyoruz ve çocukların yüzde 80-85'inin de kayıt dışı olarak çalıştığı bilinmektedir. Bu veriler bir anlamıyla daha ucuz iş gücü elde etmek adına açılan merdiven altı işletmelerin Türkiye'de iş sahasındaki yaygınlığının emaresi olarak da değerlendirilmelidir çünkü böyle olduğu sürece çocuk işçilerin çalıştırılması daha kolay bir hâl almaktadır.

Mevcut ekonomik kriz ancak "konkordato" kavramı üzerinden açıklanmakta ve bu kavram üzerinden tartışılmaktadır ve ekonomik kriz sanki sadece şirketlerin, holdinglerin yaşadığı bir krizmiş gibi konkordato üzerinden gösterilmektedir. Oysa bu krizin mevcut fay hattının yakınında emekçiler, yoksullar oturmaktadır. Fakat bu risk grubu tali bir mesele olarak alınmakta, tali bir grup olarak alınmakta ve mesele yalnızca sermayedarların sorunuymuşçasına tartışılmakta, işin emek, emekçi kısmı göz ardı edilmektedir.

Bakan Pekcan'ın yakın zamanda yapmış olduğu açıklamaya göre Türkiye'de 356 firma konkordato ilan etmiş durumda. Yalnız bu verilere ekim ayı verileri dâhil değildir. Ekim ayı içi ondan önceki altı aylık süre içerisindeki konkordato ilanının daha da fazla üstünde şirketlerin konkordato ilan ettiği bir ay olarak geçmiştir. Dolayısıyla bu hızla da devam edeceği gözükmektedir. 2018 yılı tamamlandığında konkordato ilan eden şirketlerin sayısının bini geçeceği öngörülmektedir.

Genel başkanlarının açıklamasından sonra "Bu ülkede kriz yok." diye çeşitli AKP milletvekillerinin de açıklamalarına maruz kaldık yani bunları duyar olduk ama şöyle bir komedi de yaşadık: "Kriz yok." diye açıklama yapan milletvekillerinin ağabeyleri konkordato ilan ettiler, böyle bir sahne de karşımızda sergilendi.

Yine, geçen yıllı kıyaslandığında, yılın ilk dokuz ayında kapanan iş yeri sayısının yüzde 12 oranında artış gösterdiği gözükmektedir. Sayısal olarak ifade etmek gerekirse, TESK Sicil Gazetesi'nden hareketle sunduğu verilere göre, kapanan iş yeri sayısı 80 bini geçmiştir. TOBB'un haziran ayında açıkladığı verilere göre, kurulan şirket sayısında ciddi bir azalma söz konusuysa, kapanan şirket sayısında yüzde 16'lık bir artış göze çarpmaktadır. Başka türlü ifade edersek, yakın zamanda yayınlanan bir rapora göre her gün 38 şirket kapatılmaktadır yani kapanmaktadır.

Dolayısıyla, krizi tartışırken evine ekmek götüremediği için intihar eden, yoksulluğun yaşattığı yoksunluktan ötürü saç kurutma makinesiyle çocuklarını ısıtmaya çalışan anneleri de bu sorunların merkezine oturtmak durumundayız. Açlıktan hayatını kaybeden çocukları, tartışmasız, bu ekonomik krizin merkezine oturtmakta şu an için bir şey yapamıyorsak bile önümüzdeki süreçte bunların bir daha yaşanmaması konusunda siyasalar üretmek zorundayız.

Bu ekonomik darboğazın sebep olduğu işçi intiharları ise altının çizilmesi gereken bir konudur. Burada size şu tabloyu göstereceğim, 2013'ten 2017'ye kadar işçi intiharlarını gösteriyor ve işçilerin intiharında çok ciddi bir şekilde artış gözüküyor çünkü yaşadıkları sıkıntılar ve çocuklarına aş götürememeleri bunları bu yola sevk ediyor. Çocuk işçilikte yakaladığı yüksek sayılarla utanç listesine giren memleketimiz, maalesef, işçi intiharlarıyla da bu utanç sıralamasında yerini almaktadır. Henüz bu konuda 2018'e dair veriler netleşmemiş durumdadır fakat tarihsel örneklerden bildiğimiz kadarıyla, bu kriz ve bu krize dayalı olarak da işçilerin ve işsizlerin intiharları da çoğalacak gibi gözükmektedir. "Enflasyonla topyekûn mücadele" adı altında esnaf da birtakım mecburiyetlere zorlanmakta. Bunların bunu reddetmesi durumunda da hem ekonomik olarak hem toplumsal yaşam alanlarında tehditlerle karşı karşıya kaldıklarını hepimiz bu toplum içerisinde yaşayan insanlar olarak biliyoruz. Oysa bu arada ne oluyor? Bu işçi intiharları, insanların yaşadığı bu sıkıntılara rağmen diğer taraftan bir bakıyorsunuz, Diyanet İşleri Başkanlığının bütçesi yüzde 34,5'luk rekor artışla 7,7 milyar liradan 10,5 milyar liraya çıkarılıyor. Yine İçişleri Bakanlığının 2019 yılında güvenlikçi politikalar ışığında savaş ekonomisine ayırdığı tutar 140 milyar liradan, üç yıl öncesine göre ayrılan rakamın yüzde 200 daha fazlasına tekabül ediyor. Burada böyle bir artış söz konusuysen sosyal güvenlik ve sosyal yardımlara ayrılan tutarlarda da 10 milyar liralık bir kısıtlamaya gidiliyor.

Bütün bu veriler bize aslında, bir taraftan Diyanet İşleri Başkanlığı gibi yani inancı, dini, herkesin tartıştığı ve bugün Diyanet İşleri Başkanlığının temsil ettiği din anlayışının toplum tarafından da tartışıldığı bir yerde, özellikle Diyanet İşleri Başkanının son ziyaretlerinin herkes tarafından tartışıldığı bir yerde Diyanet İşleri Başkanlığının hem bütçesi hem de personel istihdamı artırılıyor. Bunlarla da birlikte enflasyonla topyekûn mücadele de mümkün gözüküyor.

Değerli milletvekilleri, bu kanun teklifini sunan AK PARTİ milletvekilleri herkesin aday olmasının yani siyaset yapmasının önünün açılmasının demokratik bir gerek olduğunu söylüyorlar. Bu kanunla siyasette başarısız olanlara yani seçim kaybedenlere bir şekliyle ödül veriliyor ve onların tekrar görevlerine geri dönmesi sağlanıyor. Ya, peki, siyaseten başarılı olanlar, siyasi alanları sizlere dar edenler? İşte, bugün açıklanan Sayın Selahattin Demirtaş kararında olduğu gibi hiçbir hukuki dayanağı olmadan çok rahatlıkla içeride tutulabiliyorlar yani o zaman sizin demokrasi anlayışımızın bundan ibaret olduğunu da çok net görebiliyoruz.

Yine, başka bir örnek, AKP Şanlıurfa milletvekili aday adaydı, şimdi MHP Siverek Belediye başkan adayymış bir kasaba politikacısı. Herkesi tehdit ediyor ve diyor ki rakiplerine: "Elleriyle mezar kazmaya başlasınlar, hiçbir rakip partinin arabası bu ilçede, buralarda dolaşamaz." Tabii, siz Suruç'taki katliamın, orada katledilen insanların hesabını sormazsanız, hastaneye girilip insanların hasta yataklarında kurşunlandığı bir katliamın hesabını sormazsanız bu tür kasaba politikacıları da çıkar, kendileri dışındaki tüm siyasi partileri böyle kolaylıkla tehdit eder ve sizin savcılarınız da bunu böyle seyrederekler.

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Kendi ailesi için söyledi onu.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Sayın Selahattin Demirtaş'la ilgili bugün verilen AİHM kararı çok nettir ve bu karar uygulanmak zorundadır. Türkiye'nin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesiyle, Avrupa Birliğiyle ve Avrupa Konseyiyle sözleşmesi çok açıktır, Türkiye Anayasası'nın 90'ıncı maddesi de bunu bağlamaktadır ve iç hukuk ile dış hukukun uyuşmadığı yerlerde AİHM kararları geçerlidir ve uygulanması zorunluluğu vardır; dolayısıyla bu kararın da uygulanması zorunludur, sadece Demirtaş'la ilgili değil, başta Leyla Güven olmak üzere bütün milletvekili arkadaşlarımız için de uygulanmak zorundadır.

Sevgili arkadaşlar, AKP'nin antidemokratik uygulamaları sadece bu kesimi, bizleri hedef almıyor, diğer taraftan da mensubu olduğum biz Alevi toplumunu da hedef alıyor. Geçtiğimiz günlerde bir televizyon kanalında bizim Avrupa Alevi hareketi, Avrupa Alevi Birlikleri Konfederasyonu hedef alındı ve bunların Alman devletiyle iş birliği yaptığı, Türkiye'yi bölmeye yönelik faaliyetler yürüttüğü ve bunların

Ali'siz Aleviliği yaymaya çalıştığı üzerinden bir hedef alma söz konusu oldu. Bu sadece televizyonda konuşan Genelkurmay Eski İstihbarat Başkanının sözleri değildir, aynı zamanda Tayyip Erdoğan da 2015 yılında bizim 25'inci Dönem Milletvekilimiz Avrupa Alevi Birlikleri Konfederasyonu Genel Başkanı Turgut Öker için de aynı şeyleri ifade etmişti. Ve Hüseyin Mat, Avrupa Alevi Birlikleri Konfederasyonu mevcut Başkanıyla bugün görüştüm, kendisinin söylediği şudur: "Biz bu iddiada bulunanları istedikleri her ortamda tartışmaya davet ediyoruz, istedikleri televizyon kanalında ya da istedikleri mecrada." Bu hamle tamamen Alevilerin içine yönelik oynama hareketidir. Avrupa'daki Aleviler orada darıyla demiyle, saziyla sözüyle, divanıyla inancıyla, itikadıyla, yoluyla, erkânıyla inançlarını yürütmektedirler ve inançlarını yürütürken de Almanya hükümetinin, diğer Avrupa ülkelerinin tüm inançlara sağladıkları imkânları aynı eşit koşullarda kullanmaktadırlar. Buradakilerin, sizlerin esas zoruna giden, Alevilere verilmeyen buradaki hakların orada verilmiş olması ve orada Alevi toplumunun eşit bir şekilde inancını, ibadetini yerine getiriyor olmasıdır. Çünkü, bu topraklarda siz, Alevileri kendi inançsal çerçevenizde bir yere oturtmaya çalıştınız, bir tanım biçtiniz, o tanım oturmadı ve bunun itirafını 2007 yılında Diyanet İşlerinden sorumlu Başkanı Sait Yazıcıoğlu ifade etti. Dedi ki: "Biz Alevilere bir tanım biçtik, bir tanım yaptık ama bu maalesef olmadı." dedi. Çünkü sizin istediğiniz tanım kendi Ali'nizi ve Aleviliğinizi yaratmaktı, bu da Alevi gerçekliğine uygun düşmüyordu. Oradan kaynaklı olarak, dernekler kurdurdunuz, Fetullah Gülen cemaatiyle birlikte dernekler kurdurdunuz ve bu derneklere karşı çıkan bizlere de dediniz ki: "Siz Ali'siz Alevi'siniz." Ondan sonra bu dernekleri 15 Temmuzdan sonra kapattınız. 15 tane Alevi derneği 15 Temmuzdan sonra kapatıldı. Sebebi neydi? Sebebi, bunların FETÖ'cü olmalarıydı yani -bizim dediğimiz gibi- bunların aslında Alevilikle bir alakaları olmamalarıydı. O yüzden bizi o gün onlarla yan yana Ali'siz Alevilikle suçlayanlar bugün de Avrupa'da yaşayan ve inançlarını, ibadetlerini özgürce yaşayan Avrupa Alevi toplumunu da aynı şekilde suçluyorlar. Ne ilginçtir ki kapattıkları Alevi derneklerine yani FETÖ'cü Alevi derneklerine de aynı suçlamayı yaptılar, dediler ki: "Onlar Türkiye'de Ali'siz Alevilik yaratmak istiyordu, bu yüzden kapatıldı."

Sevgili dostlar, sayın milletvekilleri; netice itibarıyla, biz laikliğin gerçek anlamda uygulanmasını, Türkiye'deki bütün inançların özgür bir şekilde yaşamasını talep ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Milletvekili.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Dolayısıyla Avrupa Alevi hareketini ya da Alevi temsiliyetinde yer alan kurumlarımızı hiçbir şekilde ötekileştirmek kimsenin faydasına değildir. Bunlar Avrupa'da özgürce inançlarını, ibadetlerini yaşarken biz kendi vatanımızda, kendi topraklarımızda bu inancımızı özgürce yaşayamazken, ibadethanelerimiz, cemevlerimiz ibadethane sayılmazken bunların kabul edildiği, sayıldığı yerlerde bu tür suçlamaları yapmak buradaki Alevi toplumunu da yok saymanın başka bir yönüdür, kriminalize etme çalışmasının başka bir boyutudur, bundan vazgeçilmesi gerekiyor.

Son olarak şunu söylüyoruz ki: Aleviler vardır, Alevilik haktır.

Eyvallah. (HDP sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, biraz evvel kürsüde konuşan sayın konuşmacı partimizin adını da zikretmek suretiyle, Milliyetçi Hareket Partisinin Urfa Siverek Belediye Başkan adayı hakkında "adayıymış", "kasaba politikacısı." vesaire diyerek birtakım konuşmalar yapmıştır. Bu, açık bir sataşmadır ve bu sataşmaya yönelik olarak cevap hakkımızı Grubumuz adına Şanlıurfa Milletvekilimiz Sayın İbrahim Özyavuz kullanacaktır.

BAŞKAN – Buyurun.

X.- SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

5.- Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Özyavuz'un, İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun 14 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

İBRAHİM ÖZYAVUZ (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; az önce, hatip konuşmasında Şanlıurfa'nın Siverek ilçesiyle ilgili, orada Milliyetçi Hareket Partisinden aday olan, yıllarca bölücü terör örgütüyle mücadele etmiş bir ailenin ferdi olan Sayın Fatih Bucak'la ilgili bir sataşmada bulundu. Dolayısıyla, bizim partimizi de hedef aldı; onun için cevap vermek üzere huzurunuzdayım.

Bölgede on beş sene belediye başkanlığı yapan bir siyasetçiyim. Bucak ailesinin ne mücadelelerle Siverek'te siyaset yaptığını çok iyi biliyorum. Dolayısıyla, bölgede siyaset yapan birisi olarak PKK terör örgütü tarafından defalarca tehdit edilmiş bir siyasetçiyim. 2015 yılında Milliyetçi Hareket Partisi Merkez Yönetim Kurulu üyeliğine seçildiğimde tehditler alarak Şanlıurfa Yenişehir'de arabam bombalandı. Yine, orada Milliyetçi Hareket Partisi çatısı altında siyaset yapanların sürekli tehdit edildiğini biliyorum. Fakat burada önemli olan, Şanlıurfa'nın ilk bayan milletvekilini de çıkaran ve geçmişte il olan Siverek'in ve Siverek halkının da küçümsenerek bir kasaba olarak bahsedilmesi. Dolayısıyla hatibi kınıyorum. Siverek geçmişten bugüne Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin gerçekten yanında yer alan yiğit insanların diyarıdır. Siverek Karacadağ bölgesi yaşayanları Türkmen'dir. Şanlıurfa kenti bir Türkmen kentidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın sayın milletvekili.

İBRAHİM ÖZYAVUZ (Devamla) – Dolayısıyla hatibin buradan yaptığı bu yanlış ve aşağılayıcı konuşmasını reddediyorum, kendisini de buradan kınıyorum. Çünkü Fatih Bucak kendisine yapılan tehditlere karşı orada “Ben buraya siyaset yapmaya değil, ölmeye geliyorum.” terimini kullandı. Doğru yerde ve isabetli olarak kullanmıştır.

Teşekkür ediyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Trump'ı da tehdit etti arkadaşlar.

İBRAHİM ÖZYAVUZ (Şanlıurfa) – Siz Trump'ı mı savunuyorsunuz burada?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın milletvekili sizinle ilgili ne söyledi Grup Başkan Vekili?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Benimle ilgili yani...

BAŞKAN – Hayır, grubunuzla ilgili... Siz söz mü istiyorsunuz?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Evet.

Hatibimizin konuşmasını kendi içeriğinden çıkararak aslında ifade etti.

BAŞKAN – Buyurun.

VII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

42.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Özyavuz'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) - Sataşmadan değil sadece yerimden... Aslında bu söz konusu kişinin sözleri çünkü benim de dikkatimi çekmişti geçen gün. Ben onu Genel Kurulun takdirine sunmak için kendi sözlerini okuyorum: “ Ben oraya seçime gelmiyorum, ölmeye geliyorum. İki, bir daha Bucak'ın içinde bir tane başka levhalı araba görürsem kendileri bilir, şimdiden elleriyle

mezar kazmaya başlasınlar. Gelir gelmez de ilk Karacadağ'a gidiyorum. Bakalım el mi yaman bey mi yaman, hodri meydan. Bir yalancı olacaksın, mıymıntı sünepe olacaksın, iki artistlik yapacaksın biz bunu yemeyiz. Biz çatlamaş topraklara çatlamaş ayaklarıyla basan bir insanız, biz seçime de gelmiyoruz, bunu bil, ben ölmeye geliyorum, babayiğit olan çıksın karşıma.” Genel Kurulun...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM ÖZYAVUZ (Şanlıurfa) – Kendi ailesine söylüyor, size ne.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Evet.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Tamamlayabilir miyim Sayın Başkan?

BAŞKAN – Bitmedi mi?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Hayır, bitmedi.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Şimdi, kendisi o tarafından tehdit edilmiş, bu tarafından tehdit edilmiş, bu farklı bir şey, bu yanlış olabilir eğer kendisine karşı böyle bir şey yapılmışsa ama bu üslup da bir siyaset üslubu değil yani ifade edilmek istenen budur.

“Kasaba” denerek de aslında aşağılamak için değil gerçekten bir kasaba olduğu için ifade edilmiştir.

İBRAHİM ÖZYAVUZ (Şanlıurfa) – Peki, “PKK’ya, PYD’ye sırtımızı dayadık.” üslubu siyaset üslubu mudur?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Ben gayet düzgün bir üslupla konuşuyorum, oradan cevapla...

İBRAHİM ÖZYAVUZ (Şanlıurfa) – “PKK’ya, PYD’ye sırtımızı dayadık.” söylemi doğru bir üslup mudur?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Şimdi bundan bahsetmiyoruz, ben bu kişinin üslubundan bahsediyorum, tamam mı?

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) - Biz de öbüründen bahsediyoruz.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Ben teşekkür ederim.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Akçay.

43.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Şimdi, bunu bu şekilde kürsüde dile getirmenin son derece talihsiz bir yaklaşım olduğunu ifade etmek isterim ve bu kürsünün bu tür tartışmaların dile getirileceği bir yer olmadığını, bunu tavsiye etmediğimizi ifade etmek isterim. Tekraren söylüyorum: Milliyetçi Hareket Partisi Siverek belediye başkan adayı Sayın Fatih Bucak’ın kendisine yönelik ağır tehditlere karşı bir refleks, bir tepki ifadesidir ve geçmişte aile olarak yaşadıkları ve maruz kaldıkları acılar ve saldırılar hâlen hafızalarımızda tazedir.

Ayrıca, sayın konuşmacının mensup olduğu siyasi cenahın geçen dönemden bir milletvekilinin “PKK sizi tükürüğüyle boğar.” ifadelerini de ve ayrıca bir başkasının da “PKK ve PYD’ye sırtımızı dayadık.” gibi ve benzeri devam edilebilecek ifadelerini de doğrusu burada hatırlatmak istemezdim.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Onlar cezaevinde yatıyorlar, bu da yatacak mı acaba?

XI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)***A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- Isparta Milletvekili Recep Özel ve 2 Milletvekilinin Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1287) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 14) (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Tacettin Bayır, İzmir Milletvekili. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA TACETTİN BAYIR (İzmir) – Değerli Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; AK PARTİ'nin alelacele getirdiği Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi görüşmeleri için Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

Bilindiği üzere, AK PARTİ tarafından Komisyona sunulacak seçimde aday olup kazanamayan oda ve borsa başkanlarının eski görevlerine dönebileceği bu teklif, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonundan geçti. Üstüne de geldiğinde sadece TOBB'u ilgilendiren bu maddeye Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu da eklenerek geçti Komisyonumuzdan. Sayısı 20'yi bulan tüm kamu kurum niteliğindeki meslek kuruluşlarından sadece 2 tanesi, sırf iktidar kanadından birisinin istemesi sebebiyle, söz konusu kurumların görüşü dahi alınmadan Komisyona gelebiliyor ve Mecliste biz bu teklifi konuşabiliyoruz. AKP'nin yerel seçimlere yönelik bu hamlesini kim, nasıl düşündü, orasını bilmem ama konuyla ilgili kurumun ve kurumların görüşünü almadığı çok açıkça görülmektedir.

Öyle ki, “Oda, borsa, birlik başkanlığı görevimiz ile siyaset arasındaki ayrım kesin bir çizgiyle belirlenmiş durumda. Bu çizgi bir defa delinirse temsil ettiğimiz kurumlara günlük siyasetin nüfuz etmesi söz konusu olur ki bundan en fazla bizlere bu görevleri emanet eden üretici, tüccar ve sanayicilerimiz zarar görür. Bu camiada görev üstlenmek ve siyasette yer almak arasındaki kesin çizgi aynen korunmalıdır.” demeci Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı Sayın Rifat Hisarcıklıoğlu'na aittir. Yani Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı -özerk alanına müdahale olarak tanımladığı bu teklifle- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği iç yapısının bu yasadan zarar göreceğini ifade etmekte ve düşünmektedir. Kaldı ki iktidarınız süresince birlikte yürüdüğünüz bir kurum Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ama sizin gibi düşünmüyor. Adrese teslim ihaleleri gördük, on altı yıldır yaşadık ama şimdi de adrese teslim kanunları yaşıyoruz. Bakalım daha neler göreceğiz.

Değerli Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; yukarıdan bir talimatla önümüze konan bu tek maddenin yasallaşmasının ardından yaşanması muhtemel tehlikelere karşı iktidarı uyarıyoruz. Konu temelde özerk olması gereken kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının Anayasa'dan aldıkları yetki ve görevlerle birlikte düşünülmelidir, seçme ve seçilme hakkı, hukuk devleti, seçme ve seçilme hakkının eşitliği, kurumların içinde siyasetin günlük çıkarlarının nüfuz etmemesi üzerinden tartışılmalıdır. Bu yasa teklifiyle, iktidarın kendine yakın kurumları yanına çekebileceği, söz konusu kurumların tarafsızlığını ve bağımsızlığını kaybedeceği bir sonuca gidilecektir. Bu yasa çıktığı takdirde, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları seçime girdiği zaman, açıkça, siyasi partiler yarışını izleyeceğiz.

Neden sadece Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ve Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu? Madem bunu getireceksiniz -Komisyonda da ifade ettim- sayısı 20'yi bulan tüm kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarını da -görüşleri alınarak- bu teklife dâhil edelim. Bakalım onlar istiyorlar mı görüşlerinde?

Ben açıkçası kendim bir çalışma yaptım sevgili arkadaşlar, bunu TOBB dâhil olmak üzere odaların hiçbirini istemiyorum. Sadece Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonunu ayırıyorum, onlar belediye meclisine belli dernek başkanlarının meclis üyesi olarak hizmet etmelerini öneriyorlar ama onun dışındaki odaların tamamı bu yasaya karşılar.

Yani sonuç itibarıyla, Ziraat Odaları Birliğinin, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin, Türkiye Serbest Mali Müşavirler Odaları Birliğinin ve diğer 15 birliğin başı kel mi? Yani onlara niye böyle davranıyorsunuz da bu ikisine farklı davranıyorsunuz? Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları kendi kanunlarında tanımlanmış organlarının göreve gelme, görevden ayrılma süreçlerine dair kıstasların diğer bir kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları için de geçerli olması gerektiğine... Başkan ve yönetim kurulu üyelerinin görevden ayrılma, istifa ve göreve geri gelme süreçlerinde herhangi bir değişikliğin ilkesel olarak diğer kurumlara da uygulanması gerekebilir; aksi hâlde, tam da bu teklifte olduğu üzere, adrese teslim bir kanun maddesiyle karşı karşıya kalırız.

Türkiye Odalar Birliği üzerinden getirilen bu teklifin amacı, aday adayı olmayı düşünen başkan ve yönetim kurulu üyelerinin siyasi ve idari koltuk garantilerini verebilmektir. Peki, burada, başkanlıktan istifa etmeden buraya aday olan arkadaşların bu kamu kurum ve kuruluşlarının imkânlarını, parasını kullanabileceğini düşünemiyor muyuz? Bu kanunda özünü rahatlıkla görebileceğimiz gibi, Ahilikten bugüne dek meslek örgütlerini uzmanlık alanları çerçevesinde bir araya getiren oda ve borsalar, birlikler her biri ayrı kanunla yetkilendirilmiş, siyasi tartışmalardan başışık ve kamu otoritesinden özerk, siyasi parti bağları olmamasına gayret gösterilen sivil toplum örgütlenme biçimleridir. Anayasa'mızda ifadesini bulduğu üzere, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları üyelerinin seçimle işbaşına getirdiği yönetimler yoluyla ayrı bir tüzel kişiliğe sahiptir. Kimi alanlarda kamu gücü ayrıcalıklarını kullanırlar fakat her durumda siyasi partilerin asla arka bahçeleri olmazlar, olmamalıdır.

Hiçbir kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşu partizan kimliklerin gölgesinde yaşayamaz. Partili kimliğini belli etmiş bir belediye başkanı ya da milletvekili aday, seçilememede ya da aday gösterilememe hâlinde bu kurumların yönetim kademesinde sanki hiçbir adaylık süreci yaşamamış gibi, ertesi gün makamına dönerek görevine aynı tarafsızlıkla devam edemez diyerek bu konu hakkındaki düşüncelerimi dile getiriyorum.

İş dünyasının Meclisten beklentisi, Sanayi ve Ticaret Komisyonundan beklentisi bu kanun maddesi değildir, asıl beklentiler farklıdır. Şimdi bir bakalım iş dünyası bizden neler bekliyor: Bir ülkede ekonomik düzenin sağlanması, üretimin artması, yoksulluğun azalması, işsizliğin giderilmesi için ilk önce siyasi istikrarın sağlanması gerekmektedir. Çiftçi alın terinin karşılığını alamıyor, esnaf sifteh yapamıyor, sanayici, ihracatçı ona keza ve ne acı ki gençlerimiz kendi geleceklerinin endişesiyle ne yapacaklarının, nasıl hayat kuracaklarının korkusunu yaşıyorlar.

On altı yılda ülkemizin geldiği durum göz önünde bulundurulduğunda ülkemiz ekonomisine duyulması gereken güven, yerini güvensizliğe bırakmış durumda. On altı yılda izlenen yanlış politikalarla ülkenin AKP'ye güveni kalmamıştır. Adaletsizlik ülkenin dört bir yanını kuşatmakla birlikte insanlar üzerindeki psikolojik baskı, özgürlüklerin askıya alınması yatırımcıyı ürkütmekte, ekonomideki istikrarsızlığa neden olmaktadır. Bu bağlamda, halkın devleti yönetenlere olan güvensizliği her kesime yansımaktadır. Bugün sanayicisinden üreticisine, öğrencisinden işçisine, çiftçisinden gazetecisine, akademisyenine kadar herkes gelecek kaygısı ve endişesi yaşamaktadır. Anayasal özgürlüklerin kısıtlandığı bir ülkede bırakın yatırım yapmayı, günü borçsuz harçsız kurtarmak, evine ekmek götürebilmek için insanlar âdeta çaresizlik içinde çırpınıyorlar.

Bugün, devlet yöneticileri saraylarda yaşıyor, ultra lüks arabalara biniyor; özel uçaklarla seyahat ederken ülkemizdeki gerçek işsizlik oranını TÜİK 10,4 olarak açıklıyor. İş aramaktan bunalmış, vazgeçmiş insanları da göz önüne aldığımızda işsizlik oranı yüzde 16'yı bulmuştur. İşsizlik sayısı 5,5 milyonu bulmuşsa eğer, ekonominin iyi gittiğini, adaletin var olduğunu söylemek halkımızın aklıyla dalga geçmektir.

Ülkemizde on altı yıldır katlanarak büyüyen sorunlardan biri de kayıt dışı ekonomidir. Bilindiği üzere yeraltı ekonomisi, illegal ekonomi, kara ekonomi, resmî olmayan ekonomi, gizli ekonomi, karaborsa ekonomisi benzer anlamlara gelen, devletten gizlenen, kayda geçirilmeyen ve bu sebeple denetlenmeyen faaliyetlerdir. Kayıt dışı ekonomiyi azaltmak kalkınabilmenin önde gelen şartlarındandır.

Faiz ve vergi oranlarının yüksek olduğu ülkemizde, yapılan araştırmalar ekonomi içindeki kayıt dışılık oranının yüzde 30 civarında olduğunu göstermektedir. Dövizin bastırılması için kara para trafiğinin önü açılmış, kaynağı belli olmayan, nasıl kazanıldığı belirsiz paranın dövizle ülkeye girişine çanak tutulmuştur. Dürüst, namuslu ticaret erbabına ise baskı üzerine baskı kurulmuştur.

Kayıt dışı ekonomiyi ortaya çıkaran sebeplere bakılınca kayıt dışı ekonomi genellikle enflasyon sorunu yaşayan, haksız kazanç sağlamaya müsait, gelir dağılımı bozuk, vergi oranları yüksek, denetim yapıları zayıf olan ülkelerde ortaya çıkar. Kayıt dışılık, gelir dağılımı adaletsizliğine bağlı olarak da artar. Türkiye’deki kayıt dışı istihdamı birkaç nedenle açıklamak mümkün değildir. Ancak bir sınıflandırmayla kayıt dışı istihdamın nedenlerini açıklayacak olursak mali ve siyasi nedenlere bakmak lazım. Mali nedenlere baktığımızda, kamu harcamalarını gerçekleştirmek amacıyla alınan, devletin önemli geliri olan vergi ile kayıt dışı ekonomi arasında doğru orantılı bir ilişki vardır. Vergi oranları arttıkça vergi mükellefleri daha az vergi ödemek için kayıt dışılığa yöneleceklerdir. Vergi oranları yükseldikçe hükümetler bu durumu iyileştirmek amacıyla muafiyet ve istisnaları artıracaklardır fakat bu sefer de vergi adaletsizliği ortaya çıkacaktır. Mükellef daha fazla vergi ödediğı hissine kapılıp vergi kaçırma eyleminde bulunacak ve kayıt dışı ekonomi de büyüyecektir. Vergi kaçakçılığını önlemek, vergi denetiminin sağlıklı bir şekilde olmasına, vergi sisteminin basit olmasına ve mükellefler arasında vergi adaletine bağlıdır. Bu şekilde de kayıt dışı oranı küçülebilir. Devamlı vergi affı çıkararak namuslu, vergisini zamanında ödeyen adam ile “Nasılsa bir af çıkar.” deyip de vergisini ödemeyen tüccar, esnaf aynı kategoriye konulmamalıdır.

Siyasi nedenlerine baktığımız zaman, kayıt dışı ekonomi sebepleri arasında siyasi nedenin en büyük sorumlusu siyasi liderlerin davranışlarıdır. Siyasi liderler çıkarlarına göre hareket ederek mesela, oy alma için bazı kesimleri verginin dışında tutarak vergi yükünü diğer kesime yani oy alamayacağı mükelleflere atfedip bu mükelleflerin haksızlığa uğramalarına sebep olmaktadır. Vergi mükellefi de haksızlık karşısında vergi kaçırma eğilimi içine girecektir. Sürekli vergi politikalarında değişikliğe gidilmesiyle mükellefin güveni zedelenmektedir çünkü vergi kanunu değiştirilmesiyle birlikte vergi yükü bir taraftan alınıp diğer tarafa yüklenilmiştir. Yine siyasi liderler, seçim zamanlarında gerçekleştirmiş oldukları vergi aflarıyla da kayıt dışı ekonominin boyutunu artırmaktadırlar. Mükellefler, sık tekrarlanan vergi afları karşısında vergi ödemek istememektedirler.

Ve firmalar arası rekabet ve artan maliyetler: Ülkede yaşanan krizden dolayı rekabet gücü önem kazanmış, firmalar rekabet gücünü artırmak için maliyetlerini düşürme yoluna gitmişlerdir. Bu yönde de kayıt dışı ekonomiye ve onun bir yansıması olan kayıt dışı istihdama yönelmişlerdir. Enflasyon gibi ekonomik değişmeler, gelir dağılımının adaletsiz olması, işsizlik gibi darboğazlar kayıt dışı istihdamı tetikleyen nedenlerdir. İşsizliğin fazla olması ve yoksulluk, kayıt dışı istihdamın büyümesine neden olan ekonomik problemlerin başında gelmektedir. İşsizliğin yüksek olduğu ülkemizde bireyler kayıtlı iş bulmakta zorluk çekmeleri yüzünden kayıt dışı işlere yönelmeyi tercih etmektedirler. Sanayi açısından baktığımızda ülkemizde küçük ve orta işletmeler ekonomik değişmelerden daha hızlı etkileniyorlar. Bu darboğazı atlatabilmek için kayıt dışı istihdama yöneliyorlar, Suriyeli işçiler gibi. Bu bağlamda büyük ölçekli işletmeler vergi indiriminden, teşviklerden ve benzerinden yararlanırken küçük çaplı işletmelerin genel ekonomi içerisindeki payı düşük olduğundan, ay sonunda bırakın kazanmayı borçları çoğaldığından, ayakta durmakta zorlandıklarından, üstüne üstlük vergi indirimlerinden ve teşviklerinden yeterince yararlanamadıklarından dolayı kayıt dışı istihdama yöneliyorlar.

Değerli arkadaşlarım, bu konuda kayıt dışı istihdamda haksız rekabette emeklilerin konumu ne oluyor? Emekli aylıklarının seviyesinin düşük olması nedeniyle geçim sıkıntısı çeken emeklilerimiz ve yaşam standardını biraz olsun yükseltebilmek, daha fazla gelir elde etmek amacıyla birden fazla işte çalışan bireyler, ikinci çalıştıkları işlerde kayıt dışı çalışmayı tercih ediyorlar.

Ve kara para, yasa dışı fonlar: Gerek kamu açıklarının finansmanında gerekse kalkınma için ihtiyaç duyulan fonların temininde sorun yaşandığından ve nereden geldiğine bakmaksızın “kara para” olarak tanımlanan yasa dışı fonlar da dâhil olmak üzere ülkemize her türlü kaynak girişine izin veriliyor. Başta uyuşturucu ticareti ve silah kaçakçılığı olmak üzere yasa dışı faaliyetler oluşuyor.

Bakın, 2002-2015 yılları arasında ülkemize yaklaşık 40 milyar dolar kaynağı belirsiz para girerken sadece 2015 yılında kaynağı belirsiz döviz girişleri 9,3 milyara ulaşmıştır. 2016 yılında ise kaynağı belirsiz döviz girişleri 1 milyar 69 milyon dolara yükselmiştir, akıl alır bir rakam değildir. Ve 2017 yılında ise şu an itibarıyla 7 milyar 59 milyon dolar da kayıt dışı Türkiye’ye giren döviz vardır. Buna rağmen döviz rezervlerimizde rekor bir azalış olmaktadır. Bu, cari açığın normal yollardan finanse edilemediğinin göstergesidir. Finansman olmayınca cari açık azalıyor ama büyüme çakılıyor. Bu rakamlar ülkemizin ciddi bir kayıt dışılık ve kara para sorunuyla karşı karşıya olduğunu göstermektedir.

Tüm bu olumsuzlukların ortadan kaldırılması köklü ekonomik ve politik reformlarla mümkün olabileceğinden, ülkemizdeki kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınmasıyla fon girişlerinin kontrolünün sağlanması konusunda kapsamlı bir çalışma yapılmalıdır.

Dolaylı vergiler çoğunlukla farkında olmadan verdiğimiz, bazen pazarlıkla kaçınmaya çalıştığımız vergi türleridir. Dolaylı vergiler gelir düzeyinden bağımsız olarak herkes için eşit oranda uygulanır. Bu nedenle, dolaylı vergilerin yüksek olması toplumun geliri düşük kesimi için dezavantaj sayılmaktadır. Zengin fakir ayrımı yapmadan, zorunlu tüketim maddelerini kapsayacak şekilde artırılan katma değer vergisi, özel tüketim vergisi benzeri dolaylı vergiler haksız ve adaletsiz bir uygulama olduğu gibi adaletsiz vergi düzeninin de adıdır. Hükümetlerin yanlış politikaları sonucu oluşan bütçe açığı bu olumsuz süreçte hiçbir katkısı olmayan, fakir fukaranın yediği ekmeğe, içtiği sudan, sofrasındaki peynirden, zeytinden, giydiği ayakkabıdan alınan dolaylı vergilerle kapatılmaktadır. Dolaylı vergilerin haksız bir şekilde artırılması sadece emekliyi, dulu, yetimi, işçiyi, köylüyü aç susuz bırakmıyor, aynı zamanda kayıt dışı ekonomiyi, kayıt dışı istihdamı da teşvik ediyor. Bu vergi politikası her yönüyle ekonomiyi saydamlıktan uzaklaştırarak gerçek vergi ödemesi gerekenlerin vergi kaçırımlarına yol açıyor. Dolaylı vergi düşük gelirli olanların aleyhindedir. Dolaylı vergi, harçların ve cezaların artırılması düşük gelir grupları açısından sosyal adaletin bozulmasına neden olur. Dolaylı vergileri artırmak yerine vergi tabanını genişleten, kazançtan alınan sürdürülebilir adil vergi düzeni sağlanmalıdır.

Dolayısıyla bu duruma gelen ülkemizde şu anda insanların bunalımda. Araştırmalara göre her 4 kişiden 1’i depresyondadır. İş kaybı, maddi sıkıntılar, yoksulluk gibi ekonomik etkenlerde depresyonun yaygınlaşmasına yol açmaktadır. Antidepresan ilaç kullanımı artmış, Sağlık Bakanlığı Türkiye’de 2015’de 8 milyon 179 bin kişinin antidepresan aldığını açıklamıştır. İntiharlar çoğalmıştır. Tüm bu ekonomik ve toplumsal çöküntünün nedenleri, temel ve etik değerleri hiçe sayan, kendi çıkarları doğrultusunda hareket eden on altı yıldır Hükümetin uyguladığı zihniyettir. Yani adaletsizlik sadece eğitimde, sadece mahkemede, sadece yaşamda, sadece seçimde, sadece inançta, geçimde, devlette, medyada değil, ekonomide de had safhadadır.

Bugün hepimizin bildiği gibi Dünya Çocuk Hakları Günü. Temennim ve dileğim odur ki tüm dünyada yaşayan çocukların yatağa aç girmediği, oyun oynarken başlarına bombaların düşmediği, barış ve kardeşlik türkülerini söyleyen çocukların Dünya Çocuk Hakları Günü kutlu olsun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Vekil.

Şahıslar adına İbrahim Kaboğlu, İstanbul... (CHP sıralarından alkışlar)

On dakika...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Divan, değerli milletvekilleri; öncelikle Edirne Milletvekili Erdin Bircan’ın aramızdan ayrılışı nedeniyle, başta ailesine ve camiamıza başsağlığı diliyor ve nur içinde yatsın diyorum.

İkinci olarak, Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin yıl dönümü vesilesiyle 22 milyon çocuğun bu sözleşmeden yararlandığını dikkate alarak birkaç cümleyle bu konuya değinmek istiyorum.

Çocuk Hakları Sözleşmesi, bilindiği gibi, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin esin kaynağını oluşturduğu bir sözleşmedir ve İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin de 70'inci yılını bu yıl kutlayacağız.

Bu bakımdan, Çocuk Hakları Sözleşmesi ülkemiz açısından özellikle son derece önemlidir. Sadece 22 milyon çocuğumuzun olması nedeniyle değil, aynı zamanda çocukların çocuk hakları yanı sıra insan haklarının da öznesini oluşturmalarından kaynaklanıyor çünkü bugün burada konuştuğumuz, gün boyu Plan ve Bütçe Komisyonunda Adalet Bakanlığı bütçesi vesilesiyle konuştuğumuz insan hakları ihlalleri aslında çocuk hakları ihlalleridir. Nereden nereye çocuk hakları ihlalleridir? Çünkü gece yarısı birilerinin evine kolluk gücü baskın yaptığı zaman, sabahın köründe baskın yaptığı zaman, o evde yaşayan çocuklar ömürleri boyunca unutamayacakları travmaya uğrarlar; bu, son yıllarda, son on yıldır Türkiye'de sıkça olduğu gibi. Sadece 19'uncu maddenin ihlali değil, 49'uncu maddeyi, çalışma hakkını ihlal ettiğiniz zaman yine çocuklar zarar görür. Sadece bu değil, 70'inci madde -görevin gerektirdiği niteliğin arandığı madde, kamu hizmetlerine girme- ihlal edildiği zaman yine çocuk hakkı ihlal edilir.

Bu vesileyle bir hususu özellikle insan hakları kazanımları açısından önem arz ettiği için belirtmek istiyorum. Bizim fakültelerimizden, hukuk fakültelerinden 1'incilikle mezun olan öğrencilerimiz hâkim ve savcılığa atanmadıkları zaman "Ne oldu?" diyordum, soruyordum; pırıl pırıl çocuklar "Hocam, cemaat referansı alamadığımız için olmadı." diyorlardı. "Peki, referans kimden geliyor?" dediğimizde "Referans için en azından bir milletvekilinin onay vermesi gerekiyor." biçiminde yanıtlarla karşılaşılırdık. Dolayısıyla, MHP'nin de çok önemseydiği bu siyasi ayak konusu bu vesileyle mutlaka değinilmesi gereken, gündeme getirilmesi gereken bir husustur.

Şimdi, bugün çok tartışıldı, Avrupa Sözleşmesi'nin de 70'inci yıl dönümü. Kimin eserdir Avrupa Sözleşmesi? Aslında Türkiye yetmiş yıl önce Cumhuriyet Halk Partisinin öncülüğünde Avrupa Konseyinin kuruluşuna katkıda bulunmuş ama Demokrat Partiden tutun AK PARTİ'ye kadar bütün partilerin, hatta askerî yönetimin bile 1980'li yıllarda sahiplendiği, bu bakımdan partiler ötesi bir kazanımdır Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin kazanımları. O nedenle, parti ayrımı gözetmeden bunu sahiplenmek durumundayız. Bu bakımdan, Avrupa Mahkemesi kararlarının hepimiz için bağlayıcı olduğunu bir kez daha vurgulamak isterim.

Şimdi, bu metne gelince, önümüzdeki metne gelince, biraz önce dillendirilen ve çerçeve konuşmaları yapılan metin, aslında bugüne kadar tanık olduğumuz, benim ilkin "bir tür anayasasızlaştırma süreci" dediğim, daha sonra başarısız darbe girişimi ve onun sonunda ilan edilen OHAL sürecinde olmaması gerektiği hâlde değiştirilen Anayasa'nın uygulanmasında ortaya çıkan sorunlar, bir... Bunu komisyonlarda görüyoruz bütçe görüşmesi vesilesiyle, Anayasa'ya aykırı maddeler o zaman ortaya çıkıyor; mesela Anayasa 127 İçişleri Bakanlığının vesayeti ama mahallî idarelerin Çevre Bakanlığına bağlanması gibi. Her komisyon sırasında bunu görüyoruz ama bir başka gördüğümüz husus var ki o da bu 6771 sayılı Kanun'a göre, ona aykırı yapılan düzenlemelere bile uyulmadan politika yürütülmesi, komisyonların çalıştırılması; mesela Cumhurbaşkanlığına bağlı olan kurumların başkan vekilleri komisyonlara gelmiyorlar, Anayasa'ya tamamen aykırı bir durum.

Şimdi, bu düzenlemeye gelince, herhâlde geçen hafta konuştuğumuz burada, sağlık hizmetleriyle ilgili 5'inci maddedeki "Bir yasa maddesi nasıl yazılmaz?" sorusuna verilebilecek yanıt benzeri bir düzenleme söz konusu burada. "Bir düzenleme nasıl yapılmaz, bir yasal düzenleme nasıl yapılmaz?" sorusu hemen karşımıza çıkıyor çünkü sıkça belirtildiği gibi Anayasa madde 10 belirtildi, Anayasa madde 135 var, o belirtildi fakat belirtilmeyen diğerleri söz konusu. 67 son bu belirtilmeli ama belirtilmeyen bir başka husus var ki bu da Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne Ek 1 No.lu Protokol'ün 3'üncü maddesi.

Şimdi, bu açılardan baktığımız zaman, gerçekten bu düzenlemenin iç çelişkileri bir yana, Anayasa'ya, Anayasa'nın 10'uncu maddesine, Anayasa'nın 135'inci maddesine, 67'nci maddesine ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne aykırı olduğunu görmekteyiz ama hemen ekleyelim, özellikle seçim istikrarı, seçim güvenliği açısından bakıldığı zaman Anayasa madde 2'ye, hukuk devleti ilkesine aykırı olduğunu söylemek durumundayız.

Şimdi, Anayasa madde 135'e aykırı çünkü Anayasa madde 135, bilindiği gibi, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarını özerk kurumlar olarak düzenlemektedir ve siyaset ötesi, siyaset dışı kurumlar olarak düzenlemektedir. Bu nedenle "Siyasi partiler aday gösteremezler." diyor. Buradaki sorun, ya 135'inci maddeyi değiştirmemiz gerekir, bu şekilde "Kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarını, özerk yapıda meslek kuruluşlarını tanımıyoruz." dememiz lazım ya da Anayasa'nın 135'inci maddesi yürürlükte olduğu sürece böyle bir düzenlemeye gitmememiz gerekir.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Hocam, TOBB seçimi yapmıyoruz ki. TOBB'a aday siyasi partiler göstermez, kabul.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Hayır, ama siz parti... Aday gösteriliyor ve tekrar kendi makamına dönüyor. Yani, Sayın Vekilim, buradaki amaç, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarını elden geldiğince siyasal kavganın, siyasal çatışmanın dışında tutmak. O açıdan baktığımız zaman...

İSMET YILMAZ (Sivas) – Hocam, siyaset kötü bir şey değil.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Hayır, siyasetin...

İSMET YILMAZ (Sivas) – Eğer siyaseti kötülersek bizim burada varlığımızı...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Hocam, siz konunuzu anlatın. Bilerek sizi oraya getiriyorlar, oyuna gelmeyin.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – ...iyi veya kötü olması açısından değil, buradaki sorun...

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Niye ya, dinliyoruz; güzel güzel dinliyoruz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Hocam, siz konunuzu anlatın, bilerek size soru soruyorlar.

BAŞKAN – Evet evet Hocam. Siz Meclise hitap edin Sayın Hocam.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Sol tarafımın da Meclis olduğunu varsayıyorum Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Tüm Meclise, herkese...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – O bakımdan, herkese hitap ediyorum ben. Ben herkesi dinliyorum, hiç kimsenin sözünü kesmiyorum ve herkesin beni dinlemesini ve Sayın Başkan, ek süre talep ediyorum bu nedenle.

Evet, burada, değerli vekiller, madde açık. Maddenin (1)'inci fıkrasını okumuyorum. (3)'üncü fıkrası "Bu meslek kuruluşları ve üst kuruluşları organlarının seçimlerine siyasi partiler aday gösteremezler." diyor. Dolayısıyla, bunun amacı, önceki fıkraların amacı doğrultusunda uygulanmasını sağlamaktır.

Tabii ki bunun ötesinde, burada bir başka düzenleme vardır ki hani Anayasa'nın bu düzenleme tarzı -ona girmiyorum- Anayasa'nın eşitlik ilkesine açıkça aykırıdır çünkü eğer 135'inci maddeyi bir engel olarak kabul etmediğimiz varsayımında bile -ki bence engeldir- o zaman bütün kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarını buraya koyacaksınız. Onu koymadığımız sürece Anayasa'nın 10'uncu maddesine açıkça aykırılık teşkil etmektedir. Ama bu maddenin içinde bile başkan ile yönetim kurulu üyesi birbirinden ayrılmaktadır. Başkan geri dönecektir fakat yönetim kurulu üyesi yedeğiyle tamamlanacaktır. Oysa yönetim kurulu üyesi de seçimle gelen bir yöneticidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Tabii, tabii, toparlayın Sayın Kaboğlu.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Dolayısıyla eğer siz seçimleri itibarlı hâle getirmek istiyorsanız, o zaman; bir, genel anlamda bütün kamu kurumunu niteliğindeki meslek kuruluşlarına bunu tanyacaksınız; iki, seçilmiş olan her üyenin aday olması durumunda kendi koltuğuna dönebilmesine olanak tanımak durumundasınız.

Tabii ki özellikle böyle bir seçim yarışmasının, seçim konuşmalarının, propagandalarının başladığı bir dönemde bunun dile getirilmesi... Esasen 67'nci maddenin son fıkrası buna engel olduğu gibi, "Bir yıl kala seçim kanunlarında değişiklik yapılamaz." biçimindeki hüküm buna engel oluşturduğu gibi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne Ek 1 No.lu Protokol'ün 3'üncü maddesine de aykırı çünkü eşit koşullarda yarışma, serbest yarışma ilkelerine aykırı olduğu için. Bunun ötesinde, Anayasa madde 2'nin özellikle hukuk güvenliği ilkesine ve seçim güvenliği ilkesine de aykırı olduğunu görebiliriz, söyleyebiliriz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Hocam.

Sayın Recep Özel, Isparta... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Görüşmekte olduğumuz kanun teklifi üzerine söz almış bulunmaktayım.

Teklif, Odalar ve Borsalar Kanunu ile Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunu'na ek maddeler ilave edilerek milletvekili ve mahalli idareler genel ve ara seçimlerinde adaylık için görevinden ayrılan birlik başkanı ve birlik yönetim kurulu üyeleri ile oda ve borsa yönetim kurulu başkan ve üyeleri, meslek kuruluşları genel başkan ve başkan ile yönetim ve denetim kurulu üyelerinin aday olamadıkları veya seçilemedikleri takdirde en geç Yüksek Seçim Kurulunun seçim sonuçlarını ilanını takip eden bir ay içerisinde ayrıldıkları görevlerine geri dönme imkânı tanıyan bir düzenlemedir. Milletvekili ve mahalli idareler genel ve ara seçimlerinde aday olacak kamu görevlileri ile diğerlerinin istifasını 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu'nun 18'inci maddesi düzenlemektedir.

13/6/1983 tarihinde yürürlüğe giren bu düzenlemeyle hâkim ve savcılar, yüksek yargı organları, Yükseköğretim Kurulundaki öğretim elemanları, YÖK üyeleri, kamu kurum ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri ile yaptıkları hizmet bakımında işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri, subaylar ile astsubaylar sayılmış, istifa edecekler bunlarla sınırlandırılmıştır. 8/4/2010 tarihinde ise 2839 sayılı Yasa'nın 18'inci maddesi değiştirilerek istifa edecekler genişletilmiş; ilave olarak "Belediye başkanları, partilerin il ve ilçe yönetim kurulu başkan ve üyeleri, belediye ve il genel meclisi üyeleri, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile sendikalar, kamu bankaları ile üst birlikleri ve bunların katıldıkları üst kuruluşlarının ve katıldıkları teşebbüs veya ortaklıkların yönetim ve denetim kurullarında görev alanlar..." olarak düzenlenmiş; dolayısıyla kapsam genişletilmiştir. 1983 yılındaki ilk düzenlemeyle görevlerinden ayrılanların aday olamadıkları veya seçilemedikleri takdirde eski görevlerine dönmelerinin sağlanması noktasında problemler çıkmış, bunun üzerine 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun'a ek 7'nci maddesinde; "Yüksek mahkeme üyeleri, hâkimler ve savcılar ve bu meslekten sayılanlar ile subay ve astsubaylar hariç olmak üzere; milletvekilliği ve mahalli idareler genel ve ara seçimlerinde adaylığı veya seçimi kaybetmeleri hâlinde, Yüksek Seçim Kurulunca seçim sonuçlarının ilanını takip eden bir ay içinde müracaat etmeleri kaydıyla eski görevlerine veya kazanılmış hak ve aylık derecelerindeki başka bir göreve dönebilirler." düzenlemesi 1990 yılında 298 sayılı Yasa'ya konmuştur. Bu göreve dönme, 1983

yılında çıkan yasanın ilk hâliyle ortaya çıkan durumu düzenlemiş, 2010 yılında yapılan genişlemeyle ortaya çıkan yeni durum hâliyle düzenlenmemiştir. İşbu teklifle de genişleyen bu durumun bir kısmının görevlerine geri dönme imkânı tanınmış olmaktadır.

Esnaf ve Sanatkârlar Konfederasyonu, 2014 Mahalli Seçimleri öncesi istifa ve geri dönmeyle ilgili Yüksek Seçim Kuruluna görüş sormuş, Yüksek Seçim Kurulu da 9/10/2013 tarih ve 429 sayılı Karar’la yöneticilerin istifa etmesi gerektiğini... Göreve dönmeyle ilgili olarak da şu kararı vermiş bulunmaktadır: Seçimlerde adaylık için görevinden ayrılan ve sonrasında seçilemeyen kamu görevlilerinin tekrar göreve dönmelerine ilişkin hüküm, 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun’un ek 7’nci maddesinde düzenlenmiş olup madde hükmünden de anlaşılacağı üzere, konunun kurumlarınca değerlendirilmesi gerektiği ve kurumumuzu ilgilendiren bir husus olmadığına görüş verilmesine yer olmadığına dair görüş serdetmiş, yani bu esnaf odalarının ve TOBB üye mensuplarının bir nevi görevlerine geri dönmelerinin önünü açmış bulunmaktaydı. Ek 7’nci maddeyi de böyle yorumlamış, ilgili kurumların bir uygulama yapabileceklerini vurgulamıştır. İşbu teklifle de bir ölçüde ek 7’nci maddenin uygulanmasına açıklık getirilmekte, bir ihtiyaç giderilmekte, siyaset zenginleştirilmektedir. 2010 yılından önce gerek TOBB yöneticileri gerekse esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşları yöneticileri görevlerinden ayrılmadan aday olabiliyorlar, seçildikten sonra mevcut görevlerinden ayrılmak durumunda kalıyorlardı. 5174 sayılı Odalar ve Borsalar Birliği Kanunu’nun 81’inci maddesinin son fıkrası hâlen yürürlüktedir. 81’inci maddenin son fıkrasında “Milletvekili veya belediye başkanı olarak seçilenlerin oda, borsa ve birlik organlarındaki görevleri kendiliğinden sona erer.” hükmü bulunmaktadır ve hâlâ bu metin yürürlüktedir. Bu, “Ticaret odaları, borsalar yaptığımız bu düzenlemeyle siyasetin içine giriyor, arada bir çizgi olmalı.” eleştirilerini boşa bırakmaktadır. Zira 2010 yılından önce istifa etmeden aday olunabiliyor, seçimi kazandıktan sonra mevcut görevleri sona eriyor idi. O zaman da istifa etmeden bu imkân varken, şimdi aday olabilmek için mevcut görevlerinden geçici bir süre de olsa ayrılmış olacaklar, odanın ve borsanın imkânlarını seçim için kullanamayacaklardır. Bu durumun 2010 yılı öncesine göre daha iyi bir düzenleme olduğu kuşku götürmez. Siyaset alanını genişletmemiz ancak bu tür uygulamalarla ve düzenlemelerle mümkün olabilecektir.

“Bu düzenleme özel birtakım kişiler için yapılıyor.” eleştirilerini de kabul etmemiz mümkün değildir. Bakınız, göreceksiniz, bu düzenlemeyle aday olmak isteyen gerek oda ve borsa gerekse esnaf odaları başkan ve yöneticileri çok fazla miktarda bütün siyasi partilerden olacaktır. Aslında seçim kanunlarında, seçim dönemlerinde kimlerin istifa edip etmeyeceği yönünde daha açık, kapsamlı ve tadadı olarak, sayılan bir düzenlemeye ihtiyaç bulunmaktadır. Zira seçim dönemlerinde yoğun bir şekilde çok çeşitli çevre ve kuruluşlardan mensupların adaylık için istifa edip etmeyecekleri yönünde Yüksek Seçim Kurulundan görüş sorulmaktadır ve her birine de Yüksek Seçim Kurulu görüş vermek durumunda kalmaktadır. Bu alanı da bir an önce düzenlememiz gerekmektedir, ortadaki bazı çelişkili durumları da böylece ortadan kaldırmış oluruz diyoruz.

Sayın İbrahim Kaboğlu Hocamın, Anayasa’ya aykırı... “Siyasi partiler sadece esnaf odaları ve TOBB seçimlerine aday gösteremezler.” hükmü var. Bunlar siyaset yapamazlar anlamına gelmiyor, odalar ve borsalar siyaset kurumuyla uğraşamaz anlamına da gelmez. Evet, doğrudur, hiçbir siyasi parti yasa gereği TOBB seçimlerinde aday gösterme... Bunun neresi Anayasa’ya aykırı, bilemiyorum.

Hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Teklifin hayırlı olmasını, siyasetin genişlemesine de bir imkân tanıdığı düşüncesiyle bütün Meclisin desteğini, bütün grupların desteğini arz ediyor, hepinize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerinde İç Tüzük’ün 72’nci maddesine göre verilmiş bir önerge vardır. Önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 14 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde yapılan görüşmelere İç Tüzük'ün 72'nci maddesi uyarınca devam edilmesini arz ve teklif ederiz.

Özgür Özel

Mahmut Tanal

Orhan Sümer

Manisa

İstanbul

Adana

Ayhan Barut

Müzeyyen Şevkin

Adana

Adana

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Karar yeter sayısı talep ediyorum efendim.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.07

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 21.35****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: Emine Sare AYDIN YILMAZ (İstanbul), Fatma KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 19’uncu Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

14 sıra sayılı Teklif’in tümü üzerinde verilen görüşmelere devam önergesinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı. Önergeyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Kâtip üyeler arasında anlaşmazlık olduğundan oylamayı elektronik cihazla tekrarlayacağım.

Oylama için üç dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Önerge reddedilmiştir, karar yeter sayısı vardır.

14 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Yerinde.

Şimdi teklifin tümü üzerinde yirmi dakika süreyle soru-cevap işlemi yapılacaktır. Bu sürenin yarısı sorular, diğer yarısı da cevaplar için kullanılacaktır.

Daha önce söz isteyenler sistemden silindiği için -ara verdiğimizden dolayı- isimlerini okuyorum: Güzelmansur, Çelebi, Şevkin, Bakan, Beko, Tanal, Kılıç, Arslan, Özyavuz, Barut ve Kayan.

Sayın Çelebi...

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Burada, sadece TOBB Kanunu’nda yapılacak değişiklik yeterli değildir çünkü konu seçim mevzuatına ilişkindir. Seçimlerde adaylık için görevlerinden ayrılan ve sonrasında seçilemeyen kamu görevlilerinin tekrar göreve dönmelerine ilişkin hüküm, 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun’un ek 7’nci maddesinde düzenlenmiştir. Bu teklifin düzenlemesi gereken yer aslında ek 7’dir, böyle yapılması gerekiyordu fakat burada, kanuna çalım atma, kanuna karşı hile uygulaması yapılmaktadır. Anayasa Komisyonuna gelmesi gereken maddeler başka komisyonlarda görüşülmektedir. Bu, ayrıca Anayasa 67’ye de aykırı bir düzenlemedir. “Seçim kanunlarında yapılacak değişiklikler, yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde yapılacak seçimlerde uygulanmaz.” ilkesinin aşılabilmesi için TOBB Kanunu’nda değişiklik yapılmıştır. Bu, seçim mevzuatına ilişkin olduğundan aykırı bir düzenleme yapılmaktadır.

BAŞKAN – Sayın Tanal...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Değerli Başkan.

Efendim -bir Düzce Milletvekili de hemen sağında oturunca- Komisyon Başkanımıza şunları sormak isterim:

Düzce’yi çok seviyorum çünkü Düzce denilince yeşillik akla gelir. Bolu ile Düzce arasında Bolu Dağı var. Kışın Bolu Dağı’nda kara yolu aydınlatılmadığı için sürekli trafik kazaları yaşanmaktadır. O aydınlatmanın sağlanması için herhangi bir çalışmanız olacak mı?

İkincisi, Düzce’de KOSGEB’den krediler alındı. KOSGEB’den kredi alan vatandaşlarımızın kaç AK PARTİ’li, kaç AK PARTİ’li değildir?

Üçüncü sorum: Düzce Valisi muhtarlara görüşme izni vermiyor, muhtarlarla görüşmek istemiyor. Bu anlamda, Düzce'deki muhtarların bu konuda şikâyetleri var.

Dördüncü sorum: Düzce Belediyesi Melen Çayı'nı kirletmekte ve bu Melen Çayı'nın suyu da İstanbul'a gelmekte. Bununla ilgili ne tür tedbirler almaktasınız.

Teşekkür eder, saygılarımı sunarım.

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Dün gecedен beri Mevlid-i Nebi Haftası'nı idrak etmekteyiz. Peygamberimiz'in dünyayı teşriflerinde insanlık buhranları içindeydi. O, çabalarıyla insanlara mutluluk yollarını gösterdi ve saadet asrını yaşattı. Bugün de tüm dünyada insanlık temelde Batı uygarlığının sebep olduğu birçok sorunla yüz yüze kalmıştır. Bunların en önemlileri sabitesizlik, inanç ve maneviyat yoksunluğu, modern teknoloji ve üretim tarzının ortaya çıkardığı ve tüm dünyayı tehdit eden çevre kirliliği ve küresel ısınma, küresel gelir dağılımındaki adaletsizlik -bir kesim açlıktan, diğer bir kesim de tokluktan ölüyor-savaşlar dolayısıyla oluk oluk kan akıyor olması, insan hakları ihlalleri -son derece de yaygındır- ve bunları etkin bir şekilde koruma altına alacak bir sistem de yoktur. Ferdîyetçilik ve ailenin çözülmesi neticesinde büyük güçlerin acımasız sömürü ve kontrolüne mahkûm hâle gelmiştir. Etkin bir farklılık yöntemi olmasından kaynaklanan ayrımcılık, yabancı düşmanlığı, azınlık hakları ihlalleridir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Arslan...

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına soruyorum: Görüşmekte olduğumuz 14 sıra sayılı Yasa Teklifi'yle Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ve Esnaf ve Sanatkarlar Odası Yasası'nda hukuki olmayan, eşitlik ilkesine aykırı ve Anayasa'mıza aykırı olan bir düzenleme yapılmak istenmektedir.

Bir, yapılacak istenen bu değişikliklerle TOBB'a ve TESK'e verilen bu hak Anayasa'mızın 135'inci maddesinde belirtilen diğer kamu kurumu niteliğindeki 19 kuruluşa neden verilmiyor? Bunu yapmayarak diğer kuruluşlara haksızlık etmiyor musunuz?

İki, yapılacak bu değişikliklerle TOBB ve TESK'i siyasetin tam ortasına sokmuş olmuyor musunuz?

Üç, TOBB'un ve TESK'in yöneticilerine vereceğiniz bu seçilme hakkıyla, bu kuruluşların mesleki sorunlarının ötesine geçerek siyasetin kol gezdiği kuruluşlar hâline getirmiş olmayacak mısınız? Bu düzenleme mesleki kuruluşlarda kutuplaştırmayı artırmış olmayacak mı?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Özyavuz...

İBRAHİM ÖZYAVUZ (Şanlıurfa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Şanlıurfa Harran, Akçakale ve Ceylanpınar ilçelerinde 2005 yılında Hükümet tarafından tapu senedi karşılığında çiftçilere arazi dağıtımı yapılmıştır. Şu anda tarım girdilerinin yüksek olması ve dünya tarımıyla rekabet edememeleri yüzünden bu arazileri alan vatandaşlar tapu senetlerini ödeyememektedirler. Dolayısıyla Şanlıurfa'daki tefecilerin ve banka faizinin altında şu anda sıkıntılı bir şekilde arazilerini kurtarmaya çalışıyorlar. Hükümetin bu tapularla ilgili bu çiftçilerin mağduriyetini önlemek amacıyla tekrar borçlarını yapılandırmasını talep ediyorum.

Arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Kayan...

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ormanlık bölgelerde ormanların tıraşlanmasından vazgeçilmesinden bu yana gerek orman köylerinde gerekse orman işletmesi bulunan ilçelerimizde büyük bir gelir kaybı söz konusu olmuştur. Bu orman köylerimizin ve orman işletmelerimizin bulunduğu ilçelerimizde... Özellikle orman gelirlerinin belli bir yüzdesinin orman işletmesi bulunan ilçelerimize aktarılması konusunda bir çabası olması gerekiyor Orman Bakanlığının çünkü bu ilçeler orman işlerindeki aksamalardan, orman işlerindeki gelirin düşmesinden dolayı bunların dönüşmesinde, belediyeyi döndürmesinde yeterli bir bütçeye ulaşamamaktadırlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) - Ondan dolayı orman işletmesi olan yerlerimizde bu belediyelere orman gelirlerinden aktarılması gerekiyor.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Erdem...

ARZU ERDEM (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sorum Sayın Tarım ve Orman Bakanlığına, atamalarla ilgili. Ziraat mühendisleri, yine aynı bölümün mezunları, iki yıllık ön lisans mezunları, özellikle millî ve yerli projelerin ekonomimize olacak katkılarıyla alakalı kadro beklemektedirler. Bu konuyla ilgili kadro açıklaması henüz yapılmadı. Su ürünleri bölümü mezunları da aynı şekilde bir açıklama beklemektedirler. Bu konuyla ilgili özel olarak bu sene sonuna kadar atama yapılacak mı, yapılmayacak mı? Bir açıklama bekliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Beko...

KANİ BEKO (İzmir) – Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine ve Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliğine özel yasa çıkarılması eşitlik ilkesine, Anayasa'ya aykırıdır. 19'a yakın benzeri oda neden kapsam dışı bırakıldı, anlamış değilim. Bu ülkede işçilerin, memurların, çalışanların da odaları; emek, meslek örgütleri var. Devlet Denetleme Kurulunu saraya bağladınız, Cumhurbaşkanına odaların, vakıfların, sendikaların başkanlarını görevden alma yetkisini verdiniz. Odalar ve Borsalar Birliğine ve Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliğine özel yasa çıkararak siyaset yapmasını istiyorsunuz. Kişilere özel yasa çıkarmak Anayasa'ya aykırıdır.

Savaşlar olmasın, çocuklar ölmesin, barış olsun, kardeşlik olsun.

BAŞKAN – Sayın Sarıbal...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu'nda değişiklik yapılmak üzere odalar ve borsalarda görev yapanlara siyaset hakkı tanınıyor. Ben esnaf odasında çalışan biri olarak şunu söylemek isterim: Bu, arkadaşlarımızın aslında aldıkları görevi kötüye kullandıklarının açık bir ifadesidir ve bu yasa bu arkadaşlara suç işletiyor. Gereğe şudur: Hangi borsa başkanı, hangi ticaret odası başkanı, hangi esnaf kefalet odası başkanı “Ben şu partiden yarın belediye başkanı olacağım.” diye seçime giriyor? Hepsi de bir siyasi öngörü koymaksızın oda başkanı oluyorlar. Çünkü bu oda başkanlarına her türlü siyasi partili kişiler oy veriyor. Bu, farklı siyasi partilerde düşüncesi olan, siyasi görüşü olanlardan oy alıp onu başka bir partide kendi geleceğine dair bir siyasi çıkara dönüştürüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Suç işliyorlar ve bu yasa suç işletiyor.

BAŞKAN – Sayın Şevkin...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Sayın Başkan, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu’nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi hakkında görüşülmektedir. 6235 sayılı Yasa’yla 1954 yılında kurulan ve kamu kurumu niteliği taşıyan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine kamuda çalışan mühendislerin kayıt zorunluluğu 12 Eylül sonrası kaldırılarak odalar hem denetim gücü açısından hem ekonomik olarak zayıflatılmaya çalışılmıştır. Meslek ahlakını korumak, kamunun ve ülkenin çıkarlarını savunmak, kaynak, tarih, kültür, çevre ve tarımın korunması, sanayi üretiminin artırılmasını savunan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve benzer diğer 20 kamu niteliğindeki kuruma ilişkin herhangi bir düzenleme yapılması düşünülüyor mu? En az Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ve ESOB başkanlarının seçime katıldıktan sonra yeniden görevlerine dönmeleri kadar önemli olan bu konuya dikkatinizi çekmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Barut...

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan “Savaş bir halk sağlığı sorunudur.” dediği için Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası Adana Şube Denetleme Kurulu Üyesi Doktor Yaşar Ulutaş’ın Adana’daki aile hekimliği sözleşmesi feshedilmiştir. Tuzun koktuğu bu dönemde sayın Ulutaş’ın sözleşmesi feshedilirken hiçbir hukuki gerekçe de gösterilmemiştir. “Savaş bir halk sağlığı sorunudur.” diyen Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi üyeleri hakkında soruşturma sürmektedir. Bu soruşturma devam ederken açılan disiplin soruşturması kapsamında masuniyet karinesini ihlal eden bu uygulamayı şiddetle reddediyoruz. Adli süreç tamamlanmadan insanları suçlu ilan eden bu anlayıştan derhâl vazgeçilmelidir. Bu hukuksuzluğu kınıyorum ve soruyorum: Savaş bir halk sağlığı sorunu değil midir? Ülkemizde yaklaşık 4 milyon Suriyelinin yaşadıkları savaşın bir halk sağlığı sorunu olduğunu göstermez mi? Doktor Yaşar Ulutaş’ı görevine ne zaman iade edeceksiniz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Şimdi söz sırası Komisyonunda.

Sayın Başkan, buyurun.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Görüşmekte olduğumuz kanun teklifine görüşlerini beyan eden, eleştirilerini dile getiren değerli milletvekillerimize teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekillerimizin sorduğu sorular, genel anlamı itibarıyla baktığımızda, sayın bakanlarla ilgili sorulan sorular. Bu yeni düzenlemeyle birlikte Bakanlar Kurulu üyeleri Türkiye Büyük Millet Meclisinde komisyon sıralarında bulunmadıklarından dolayı... Tahmin ediyorum sayın bakanlar da görevlendirdikleri bir kişiye Türkiye Büyük Millet Meclisi tutanaklarını incelettireceklerdir veya takip ediyorlardır. Değerli milletvekillerimizin o konuyla ilgili sordukları sorular hakkında cevaplarını göndereceklerdir diye ümit ediyorum.

Bazı arkadaşlarımız, Anayasa’nın 67’nci maddesine aykırı bir sürecin yaşandığını, aslında bunun 298 sayılı Kanun’un ek 7’nci maddesinde bir düzenlemeyle yapılması gerektiğini ifade eden tartışmaları, konuyu gündeme getirmişler. Bu konu Komisyonunda da bir kısım arkadaşımız tarafından gündeme getirildi. Ama Yüksek Seçim Kurulunun, Bursa Gemlik Esnaf ve Sanatkarları Odası Başkanı ve Oda görevlileri hakkında -yöneticilerinin- mahallî idareler seçiminde herhangi bir siyasi partiden ya da bağımsız olarak belediye başkanlığı veya belediye meclis üyeliği aday olmak istemeleri hâlindeki durumlarıyla ilgili verdiği bir karar var. O kararda “Seçimlerde adaylık için görevinden istifa eden ve sonrasında seçilemeyen kamu görevlilerinin tekrar görevlerine dönmeleri ise, 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun Ek: 7. maddesinde düzenlenmiş olup, konunun kurumlarınca değerlendirilmesi gerektiği ve Kurumumuzu ilgilendiren bir husus olmadığından görüş verilmesine yer olmadığına karar verilmesine” diye Yüksek Seçim Kurulu ifade ediyor.

Bakın değerli arkadaşlar, siyasi partiler... 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu'nun 18'inci maddesi kimlerin istifa edeceğiyle ilgili bir düzenleme yapıyor. Bizim burada yaptığımız düzenlemede, oda, borsa ve esnaf ve sanatkârlar odaları birliği yönetim kurulu üyeleri ve başkanlarının istifa şartlarıyla ilgili bir düzenlememiz söz konusu değil. Onların, yine 2839 sayılı Kanun'un 18'inci maddesine göre, YSK'nin aldığı son karar çerçevesinde, 1 Aralık 2018 tarihinden önce istifa etme mecburiyetleri var. Onlar istifalarını yerine getirecekler. Herhangi bir şekilde aday adaylığına müracaat etmeyi istifayla birlikte hak kazanmış kişilerin göreve geri dönüşleriyle ilgili bir düzenleme yapıyor. Bu, ilgili kanunlarında, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğiyle ilgili kanuna ek bir madde ilave ederek, Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonu ile ilgili kanuna ek bir madde ilave edilerek geri dönüşle ilgili düzenlemeyi gerçekleştiriyor. Nitekim Yüksek Seçim Kurulunun bu konuyla ilgili aldığı karar doğrultusunda YSK'yi ilgilendiren bir durum olmadığını açık ve net bir şekilde ifade eden bir durum söz konusu.

Sayın Kazım Arslan "Anayasa 135'te sayılan kamu kurumu niteliğindeki kurum ve kuruluşlarla ilgili düzenleme yapılması doğru olur mu?" diye bir soru sordu. Bunu Komisyon'da da "Genel Kurulda siyasi partiler değerlendirirler, o konuyu yaparlar." dedik. Bunu teklif sahibi milletvekili arkadaşımız... Zaten Komisyon çerçevesinde biz bu görüşümüzü beyan etmedik, herhangi bir önerge de gelmedi. Eğer Genel Kurulda siyasi parti grupları birlikte uzlaşarak bir görüşme yaparlarsa... İç Tüzük'ümüzün 87'nci maddesi, siyasi partiler birlikte imza verdikleri takdirde İç Tüzük 35'e aykırı olmayan bir durumun gruplar anlaşmalarından dolayı olabileceğiyle ilgili. Bundan önceki teamüller, uygulamalar var. Siyasi parti grupları bu konuda -5 siyasi parti grubu- imza attıkları takdirde bu işin gerçekleşmesi için, Komisyon olarak da biz de değerlendiririz, ona göre salt çoğunluğu sağlayabilirsek Komisyon'da, bu konuyla ilgili Komisyonumuz kanaatini, kararını vermiş olur.

Orman bölgelerindeki gelir kaybıyla ilgili bir konu benim konum değil ama Sayın Özel bilir, Sayın Engin Altay daha iyi bilir. Yanlış hatırlamıyorsam, 26'ncı Dönemde Devlet Su İşleri Kanunu'yla ilgili yapılan görüşme, 34'üncü maddeyle ilgili bir düzenlemeydi bu. Kanun'un 34'üncü maddesinde orman köylülerinin elinde bulunan imkânları alan değil, orada biraz daha genişleten ve hızlı bir şekilde yapılan bir düzenleme vardı. Cumhuriyet Halk Partisi ve diğer siyasi parti grubuyla, arkadaşlarımızla yaptığımız görüşmede -maddesini hatırlamayabilirim ama bildiğim kadarıyla 34'üncü maddeydi- o maddedeki yaptığımız düzenlemede mutabakatla orman köylülerinin, kooperatiflerin zarar görmemesiyle ilgili, orman köylüsü kooperatiflerin zarar görmemesiyle ilgili bir düzenlemeyi yapmıştık. Bunu da değerli heyetinizin bilgilerine sunuyorum.

Diğer sorular da...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Orman sizin alanınıza girmiyor, niye ona cevap verip bizimkine vermiyorsunuz Başkanım?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Sayın Beko "Siyaset yapmanın önünü açıyorsunuz." diyor. Bu yasadaki temel mantık, kişilerin siyaset yapmasını yasaklayan düzenlemeyi değil siyasette yarış yapmayı engelleyen bir düzenlemeyi ortadan kaldırıyoruz. Yani herhangi bir sivil toplum örgütünün yönetim kurulu başkan ve üyelerinin siyasetle yarış yapabilmemesinin önünü açıyoruz.

Bakın, değerli milletvekilleri, şu anda, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinden, herhangi bir sanayi odasından, ticaret odasından veya esnaf odalarındaki meclis üyelerinin bu kanun hükmüne bağlı kalmadan, istifa şartı da bulunmadan herhangi bir yere aday olma hakları mevcut. Sadece bu sınırlama başkan ve yönetim kurulu üyeleriyle ilgili. Yaptığımız düzenleme, az önce Yüksek Seçim Kurulunun aldığı karar doğrultusunda geri dönüşle ilgili bir düzenleme ortaya çıkıyor yani 1 Aralık 2018 tarihinden önce 30 Kasım saat 24.00'e kadar istifa etme şartını yerine getiren herkes aday olabilecek. Eğer aday olamazsa veya aday olmasına rağmen seçilemezse bunun geri dönüşüyle ilgili bir düzenleme söz konusu. Hem 298 sayılı Kanun'la ilgili değil hem de Anayasa'nın 67'nci maddesine takılan bir durumla da ilgili değil.

Bakın, siyaset yapma yasağı, Siyasi Partiler Kanunu'nun 11'inci maddesinde açık ve net bir şekilde düzenlenmiş. Siyasi Partiler Kanunu'nun 11'inci maddesinde "Onsekiz yaşını dolduran, medeni ve siyasi hakları kullanma ehliyetine sahip bulunan her Türk vatandaşı bir siyasi partiye üye olabilir. Ancak; Hakimler ve savcılar, Sayıştay dahil yüksek yargı organları mensupları, kamu kurum ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri, yaptıkları hizmet bakımından işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri, Silahlı Kuvvetler mensupları ile yükseköğretim öncesi öğrencileri siyasi partilere üye olamazlar. Kamu hizmetlerinden yasaklılar, zimmet, irtikâp gibi herhangi bir suçtan engeli olanlar siyasi partilere üye olamazlar." diye bir hüküm söz konusu. Şu anda herhangi bir odanın başkanının, yönetim kurulu üyesinin bir siyasi partiye üye olmasında bir sakınca yok, bir problem yok. Az önce ifade ettiğim gibi ki biraz önce Tacettin Bey'in Genel Kurulda ifade ettiği, Odalar Birliği Başkanına ithafen ve destekleyerek ifade ettiği "Odalar Birliğine siyaset girecek." şeklindeki ifadesine ben katılmadığımı ifade etmek istiyorum. Meclis üyeleri, oda başkanı, meclis başkanı, yönetim kurulu üyeleri bir siyasi partiye...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Başkanım, bir dakika daha...

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Elitaş.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – ...üye olma hakkına sahipken onların istifa ederek adaylık yarışında bulunabilmeleriyle ilgili bir düzenlemeyi de biz buraya getirmiş oluyoruz.

Partilere üye olma hakkı olan kişilerin partilerden de aday gösterilmesinde bir sıkıntı yok. Anayasa 135'inci maddedeki unsuru eğer iyi değerlendirecek "Herhangi bir sivil toplum örgütüne, kamu kurumu niteliğindeki sivil toplum örgütlerine siyasi partiler aday gösteremez." hükmü var. Yani "AK PARTİ olarak, biz sanayi odası başkanı olarak şunu destekliyoruz." "Milliyetçi Hareket Partisi olarak ticaret odası başkanı olarak bunu destekliyoruz." "Cumhuriyet Halk Partisi olarak bunu destekliyoruz." diye bir irade beyanında veya bir teklifte bulunamayacaklarını ifade eden bir hükmüdür, tıpkı Meclis Başkanıyla ilgili yapılan düzenlemede olduğu gibi. Meclis Başkanında, biliyorsunuz, ya milletvekilleri teklif edecekler ya da Meclis Başkanı adayları doğrudan doğruya kendileri yapacaklar. Siyasi partilerin bu konuda aday gösterme hakları bulunmadığını ifade eden bir düzenlemedir.

Bu yaptığımız düzenlemenin Anayasa 67'ye aykırı olmadığını, 298 sayılı Kanun'u baypas ettiği veya arkasından dolanarak geçtiği konusunda bir kanaatimizin oluşmadığını ifade ediyorum.

Teklifin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelere geçmeden önce, bir yoklama talebi olmuştur.

Yoklama talebinde bulunan arkadaşlarımla isimlerini okuyup salonda bulunup bulunmadıklarını arayacağım.

Özgür Özel? Burada.

Hüseyin Yıldız? Burada.

Turan Aydoğan? Burada.

İsmail Atakan Ünver? Burada.

Ali Haydar Hakverdi? Burada.

Mehmet Ali Çelebi? Burada.

Mahmut Tanal? Burada.

Müzeyyen Şevkin? Burada.

Kazım Arslan? Burada.

Mehmet Güzelmansur? Burada.

İbrahim Özden Kaboğlu? Burada.

Gülizar Biçer Karaca? Burada.

Sibel Özdemir? Burada.

Alpay Antmen? Burada.

Orhan Sarıbal? Burada.

Jale Nur Süllü? Burada.

Orhan Sümer? Burada.

Aysu Bankoğlu? Burada.

Neslihan Hancıoğlu? Burada.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Yoklama işlemini başlatıyorum, üç dakika süre veriyorum.

Pusula veren milletvekillerimiz salondan ayrılmasınlar.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

XI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Isparta Milletvekili Recep Özel ve 2 Milletvekilinin Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1287) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 14) (Devam)

BAŞKAN – Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ İLE ODALAR VE BORSALAR KANUNU İLE ESNAF VE SANATKÂRLAR MESLEK KURULUŞLARI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- Milletvekili ve mahalli idareler genel ve ara seçimlerinde adaylık için görevinden ayrılan Birlik Başkanı ve Birlik Yönetim Kurulu üyeleri ile oda ve borsa yönetim kurulu başkan ve üyeleri, aday olamadıkları veya seçilemedikleri takdirde en geç Yüksek Seçim Kurulunca seçim sonuçlarının ilanı takip eden bir ay içinde eski görevlerine dönebilirler. Bu süreçte, Birlik Başkanı ile oda ve borsa yönetim kurulu başkanının yerine seçim yapılmaz; yönetim kurulu üyelerinin yerine ise yedek üye çağrılır.

Birlik Başkanı ile oda veya borsa yönetim kurulu başkanının eski görevlerine dönmeleri için öngörülen sürenin sonuna kadar en yaşlı başkan yardımcısı, bunun yokluğunda en yaşlı üye geçici olarak başkanlık görevini yürütür.”

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde söz isteyen İYİ PARTİ Grubu adına Yasin Öztürk, Denizli Milletvekili.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; görüşülmekte olan maddeyle ilgili İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununda Yapılan Değişiklik Teklifi'yle düzenleme yapılarak milletvekili ve mahalli idareler genel ve ara seçimlerinde adaylık için görevinden ayrılan birlik başkanı veya yönetim kurulu üyeleri ile esnaf odaları, oda ve borsa yönetim kurulu başkanları ve yönetim kurulu üyelerine, adaylığı onaylanmadığında veya aday olup da seçilemediği takdirde eski görevlerine geri dönme imkânı tanınmaktadır. Bir defa aynı kanunun 81'inci maddesi değişik on üçüncü fıkrasında açıkça aykırı bir durum söz konusudur. Madde şöyle: "Oda, borsa ve Birlik organlarının seçimlerinde siyasi partiler aday gösteremez ve belirli adayların leh ve aleyhlerinde faaliyette bulunamazlar ve propaganda yapamazlar. Bu hükme aykırı davranışlar altı aya kadar hapis veya adli para cezasıyla cezalandırılır." Oldu olacak bu maddeyi de kaldırın da odalara siyaset tamamen girsin.

Yine aynı maddenin değişik son fıkrasında ise "Milletvekili veya belediye başkanı olarak seçilenlerin oda, borsa ve birlik organlarındaki görevleri kendiliğinden sona erer." diye kanunda açık ibareler mevcut. Bu maddelerle oda, borsa, birlik organlarındaki görevler ile siyaset arasında kesin bir çizgiyle siyasetin bulaştırılmaması gaye edinilmiştir. Yapılan değişiklikle, temsil edilen kurumlara siyasetin baskı kurması ve nüfuz etmesi çok daha bariz bir şekilde gün yüzüne çıkacaktır.

Kanunun 4'üncü maddesini okuyalım: "Odaların amacı ve asli görevleri bağlı buldukları kurumlara üye olan meslektaşlarının temsili, tüm üyelerinin menfaatleri doğrultusunda mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleklerin gelişmesini sağlamak, üyeleri arasındaki dayanışmayı artırmaktır." Odaların amaç ve görevlerinde bu değişiklikler söz konusu olduğunda kurumlarımız kanunun 4'üncü maddesinde açıkça belirtilen kapsamların dışına çıkmaktadır. Oda başkanları seçildiği süre içerisinde bu amaçlara sadık kalmak zorundadırlar. Odalar ve borsalar Türk ticaretinin taşıyıcı kolunu, en önemli fay hattıdır. Kazanamayıp geri dönen başkan veya yönetim kurulu üyeleri dönemlerinin geri kalan zamanında hangi partiden olursa olsun siyasetleşmiş olurlar ve bütün üyelerine tarafsız ve aynı gözle hizmet edemez veya aday olduğu siyasi partiden ayrı, başka siyasi partilere üye olan meslektaşları bu kişilere tarafsız gözle bakamaz. Odalar siyasetin oyuncağı değildir.

Bu teklif hazırlanırken kanunun ilgililerinin yani mevcut oda, birlik ve borsa başkanlarının görüşü alınarak sağlıklı bir teklif hazırlanabilirdi. Türkiye'deki en üst temsilcisi makamındaki Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanının görüşüne dahi önem verilmemiştir.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Yüksek Seçim Kurulu kararına göre 2839 sayılı Milletvekilleri Seçim Kanunu'nun 18'inci maddesi "Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları başkanları ya da yönetim kurulu üyeleri yerel yönetimlere aday aday olabilmek için görevlerinden istifa etmek zorundadır..." Yüksek Seçim Kurulu 4 Ekim 2013 tarihli 404 sayılı Kararı'yla konuyu açıklığa kavuşturmuş ve oda, borsa başkanları ve yönetim kurulu üyelerinin yerel yönetimlerde aday aday olmasında istifayı zorunlu kılmıştır. 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkındaki Kanun'un ek 7'nci maddesi, kazanamadıkları takdirde görevine geri dönebilecek kişileri açık ve net bir şekilde belirtmiştir. Dolayısıyla kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları kazanamadıkları takdirde görevlerine geri dönemiyorlar. Bu maddeyi de ilga yoluyla ihlal etmiş oluyorsunuz.

Yine, siyasi partiler il, ilçe, belde başkanları ve yönetim kurulu üyeleri ile belediye başkanları, milletvekilliği seçimlerinde aday olmak istediklerinde istifa zorunluluğu var. Kazanamadıkları takdirde göreve geri dönemiyorlar.

Oda, borsa başkanlarının, yönetim kurulu üyelerinin yerel yönetimlere aday aday olmasıyla 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamında aday aday olanların durumları birbirleriyle mukayese edilemez ve biri diğerine örnek gösterilemez. Oda ve borsa başkanlarının statüsü seçim öncesinde kamu görevinden istifa eden memurlar gibi değildir. Memurlar atanmıştır, bu sebeple seçim sonrası tekrar atanarak görevine iade edilerek çalışmaya başlayabilirler. Fakat belli bir süre için seçilmiş olan oda başkanı ve yönetim kurulu üyesi görevinden istifa ederek milletvekilliğine ya da yerel yönetimlerde aday aday olursa siyasi bir sıfat kazanmış olacak ve tarafsızlık ilkesini yitirmiş olacaktır. Bu sebeple oda ve borsa başkanlığına geri dönüşü atamayla değil, tekrar seçimle üyelerinden alacağı tarafsızlık ilkesini sağlayarak olmalıdır.

Kanunun acilen getirildiği aşikâr. Birilerine özel kanun mu hazırlanıyor? Kanun teklifi Komisyona geldikten sonra ilave edilen esnaf ve sanatkâr meslek kuruluşları da bunun bir göstergesidir. İlave edilen esnaf ve sanatkâr meslek kuruluşları maddesinin neden ilave edildiğini sorduğumuzda Sayın Komisyon Başkanımız “Böyle bir talep geldi.” diye ifade bulunmuştur. Madem öyle -Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanının yapmış olduğu açıklamadan anladığımız kadarıyla oda başkanlarından böyle bir talep gelmediği hâlde- birilerinden talep geldi diye ekleme yapıyorsunuz, diğerlerinden talep gelmediği hâlde zorlama yapıyorsunuz.

Bu kanunun doğuracağı tek bir sonuç vardır: Ticaret odaları ve borsalar, birlikler siyasileşecek, ideolojik kutuplaşmanın olacağı bir alan hâline gelecektir. İş adamının, sanayicinin, esnafın, tüccarın, zanaatkârın çatı kuruluşu olan oda, borsa ve birliklerin asıl konularından uzaklaşmasına izin verilmemesi gerekir. Siyasete girmek isteyen, görevinden ayrıldıktan sonra geri dönmek isterse bunun yolu atama değil, demokrasidir yani yeniden seçimle gelmesidir.

Milletvekili Seçim Kanunu 18’inci maddesinde “Adaylık için görevden el çektirilmesi gerekenler kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarıdır.” diye açık bir ibare var. Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları Devlet Personel Başkanlığı Devlet Teşkilatı Bilgi Bankası’nda belirtilmiştir. Sadece belirli bir zümreye yönelik, kanunda değişiklik yapılmaması gerekir. Artık yapılan bu değişiklikle esnaf odaları, oda ve borsa birlikleri kamu kurumu niteliğinde olan meslek kuruluşu olma özelliğini kaybeder, açıkça siyasileşmenin önü açılır. Bugün size ve yandaşlarınıza avantaj gibi görülüyor olabilir bu değişiklik, yarın sizlerin başına dert olabilir. Odalarımızın kurumsal yapısı bozulur, meslekler daha da yozlaşır, oda başkanları mesleklerini temsil etmekten çıkar, bağlı bulunduğu siyasi partiyi temsil eder hâle gelir. Mesleki faaliyetlerini geliştirmek yerine daha da yandaş bir tutum sergileyerek siyasilerce yapılabilecek yanlışlara “dur” diyemezler. Meslektaşları arasında dayanışmayı sağlamak yerine meslektaşları arasında ayrılık körüklenir, birlik bozulur, husumetler oluşur. Dolayısıyla odalarımız siyasetin kölesi hâline gelir.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Genel Kurulun bugünkü oturumunun açılışında bir grup başkan vekiline bir çift lafım var. Tarihi o dönemin koşullarına göre değerlendirmek gerekirken kişisel çıkarlarına göre yeniden yorumlamak kime, ne fayda sağlar? Abdülhamit’i de, İttihat ve Terakkiyi de değerlendirirken bugünden bakarak yorumlayamazsınız. Unutmayalım ki Türkiye’mizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk de, İstiklal Marşı’mızın yazarı Mehmet Akif Ersoy da İttihat ve Terakki üyesiydi.

“Bak, bulutlar geçiyor üstünden, kaldır başını,

Al, mendilim sende kalsın, sil yaşını,

Memleket, sevdana yürek gerek.

Aysız gecelerde kumrular ağlar içimde,

Söz, düşsek de uzakların yoluna,
Öleceğiz doğduğumuz toprakta,
Memleket, sevdana yürek gerek.”

İttihatçı türkü sözlerinden de anlaşılacağı üzere İttihat ve Terakkiciler cesur, vatansever insanlardır. Şunu bilin ki sizden İttihat ve Terakkicileri sevmenizi beklemiyoruz çünkü sizde o yürek yok. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Cemal Enginyurt, Ordu Milletvekili. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sözlerime başlamadan evvel, tekrar, Cumhuriyet Halk Partisi milletvekilimizin vefatı dolayısıyla başsağlığı dileklerimi iletiyorum. Allah rahmet eylesin. Yakınlarına sabır niyaz ediyorum.

14 sıra sayılı Kanun Teklifi'yle ilgili olarak söz almış bulunmaktayım.

Ticaret odalarında ve ticaret borsalarında görev yapanların milletvekili ve belediye başkan aday olmaları hâlinde istifa ettiklerinde, seçilmemeleri veya aday yapılmamaları hâlinde görevlerine geri dönmeleriyle ilgili bir yasal düzenleme yapılıyor. Bu düzenlemeyi Sayın Rifat Hisarcıkloğlu'nun istemediği söyleniyor. Sayın Rifat Hisarcıkloğlu isteseydi de yapmış olsaydık herhâlde o zaman da “Burayı Rifat Hisarcıkloğlu mu yönetiyor? Rifat Hisarcıkloğlu istedi diye mi kanun çıkarıyoruz?” diyecektik. Dolayısıyla, Türkiye Büyük Millet Meclisinde milletvekili arkadaşlarımız bir kanun teklifi getirmişlerdir. Bu kanun teklifinin sağlıklı bir şekilde geçmesi için bu saatte mücadele ediyoruz, gayret gösteriyoruz.

Benim bu kanuna ilave olarak olmasını hayal ettiklerim veya beklentilerim var, onu ifade etmek istiyorum. Ticaret odası ve ticaret borsası mensupları görevlerine geri dönecekse, mesela partilerden istifa eden il başkanları, ilçe başkanları; e, belediye başkanları, belediye meclis üyeleri... Mesela belediye başkanları milletvekili olmak için istifa ediyor, belediye meclis üyeleri milletvekili olmak veya belediye başkanı olmak için istifa ediyor; parti il başkanları, ilçe başkanları istifa ediyor; diğer sivil toplum örgütlerinden de istifa edenler var. Bununla ilgili bir genişleme yapılırsa iyi olur diye düşünüyorum. Tabii, yapma imkânı var mı diye bu tarafa baktığımda, Komisyona baktığımda öyle bir imkân da pek gözükmüyor, Komisyonun yeterli sayısı olmadığı apaçık ortada. Ama bu yasal düzenleme yapılırken keşke geniş kitlelere ve birçok sivil toplum örgütüne imkân tanyacak şekilde hazırlansa iyi olurdu. Bu hâliyle adrese teslim bir kanun teklifi oluyor. Yine de “Hayırlı olsun.” diyelim.

Tabii, bu kanun teklifi görüşülürken, Sanayi, Ticaret Bakanlığımı da ilgilendiren bir kanun olduğu için ister istemez memleketim Ordu'daki organize sanayiler de aklıma geliyor, gelmiyor desem haksızlık etmiş olurum. Örneğin Ünye'de organize sanayi bölgesi olarak ayrılan arsalar hâlâ istimlak edilemedi. Fatsa'da ikinci organize sanayi bölgesinin istimlakı gerçekleşmedi. Ordu'da 850 dönüm arsa alındı, istimlak gerçekleşmedi, bundan dolayı da maalesef bir temel atılmadı, daha bir kazma çakılmadı. Niyet? 100 trilyon paraya ihtiyaç var diye. Bu para istenirse bulunabilecek bir para. Bu 3 organize sanayi hayata geçtiğinde 20 binin üzerinde insan Ordu'da iş, aş, ekmek sahibi olacak. Dolayısıyla bu 3 organize sanayinin hayata geçmesinin gerektiğini düşünüyorum. Bu konuda da AK PARTİ Hükümetinden destek bekliyorum çünkü “Cumhur İttifakı Türkiye'nin teminatı” diye birlikte mücadele ettik. Cumhur İttifakı Türkiye'yi ayağa kaldıracak diye inandık, gayret gösterdik. Bu Cumhur İttifakı'nın karşılığı olarak da Ordu'da Sayın Cumhurbaşkanımıza yüzde 65 oranında oy verdik. Bunun karşılığında da Ordu olarak yatırımlardan bir nebze payımızı adil bir şekilde almak istiyoruz.

Yine ‘‘Cumhur İttifakı’’ deyince aklıma geldi, İstanbul Milletvekilimiz Sayın İzzet Ulvi Yöner Beyefendi hakikaten çok haklı bir konuda, çok hassas bir konuda beni çok üzen bir ‘‘tweet’’ paylaşmıştı. Bir uzman çavuş emekli olduktan sonra elinde bir arabayla çöp topluyor, kâğıt topluyordu; ‘‘Bu uzman çavuş bunu hak etmiyor.’’ demişti. Bir sağlık raporu gerekçesiyle, annesine verdiği bir böbrek sebebiyle uzman çavuşun sözleşmesi iptal ediliyor. Bu insanları bir kanun teminatı altına alalım, bu insanlara bir kadro teminatı sağlayalım diye verilen bir teklif vardı. Bu teklifi de Cumhur İttifakı’nın o dönemki büyük ortağı olarak 290 milletvekiliyle Meclise girmiş olan, ‘‘Güçlü Meclis’’ diyen AK PARTİ’nin dikkate almasını hakikaten arzu ediyorum.

Bunun yanı sıra, yine, Ordu’da bir sel afeti yaşadık. Milyonlarca hasar oldu, 1.100 ton fındık denize döküldü. Bunun karşılığında Sayın Cumhurbaşkanımız da geldi -teşekkür ediyorum- dedik ki: ‘‘Ziraat Bankasına ve Tarım Kredilere olan borçlar ertelenecek bir yıl.’’ Ama maalesef hiçbir erteleme gerçekleşmedi. O günden bugüne ekonomik kriz de her geçen gün... ‘‘Yok’’ desek de ‘‘psikolojik’’ desek de psikolojimizi bozan bir ekonomik kriz var. Bu kriz, maalesef, Ordu’da kendini çok fazla hissettirdi. O sebeple, Tarım Krediye ve Ziraat Bankasına olan çiftçi borçlarının, esnaf borçlarının ertelenmesi gerekiyor çünkü esnafımız kan ağlıyor. Buna müsaade etmemek lazım, halkın derdiyle hakikaten dertlenmek ve ilgilenmek lazım. Bizim görevimiz bu, bu görevin de layıkıyla yerine getirilmesi gerektiğine inanıyorum.

Sorun aslında çok, sürekli söylüyoruz, anlatıyoruz. Ama ben inanıyorum ki bu sorunları not alan birileri var, birileri bizi dinliyor. Dinlediğine emin olmak istiyorum. Örneğin, 110 bin yardımcı hizmetli sınıfında olan insanımız var. Memur statüsünde işe girmişler ama maalesef memur gibi değerlendirilmiyorlar. Bunların hakları bir an önce verilmeli.

Kamuda kiralık araç kullanan şoförler var. Taşeron yasasını çıkarmışız, bunların büyük bir kısmına kadro vermişiz ama kamuda kiralık araç kullananlara kadrolarını vermemişiz.

Emeklilikte yaşa takılanlar var. 6 milyon desek de sayıları ilk etapta 130 bini geçmeyecek sayıdaki insanlarımız, bunların yarısına yakını da devlet memuru, istesek de emekli olmayacaklar. Devlete yükleri söylenildiği gibi 750 milyar olmayacak. Bu insanlar bizim her birimizden bir kanun teklifi bekliyor. Hakları gasbedilenler 4447 sayılı Yasa’nın geriye işletilmesinden dolayı yaşadıkları mağduriyete son vermek istiyorlar. Buna son verelim. Komisyon kurup araştırma komisyonuyla bir yıl bunu oyalama yerine bir kanun teklifiyle bu insanlara haklarını vermenin yolunu açalım. Bu konuda öncülük görevi de Cumhur İttifakı’nın büyük ortağına düşüyor.

Biraz titreyip kendimize dönelim, millete dönelim, milleti dinleyelim, milletin sesini dinleyelim. Hakikaten millet ızdırap, çile, büyük sıkıntılar çekiyor.

31 Martta da bir seçime gideceğiz. Bu seçim Türkiye’nin kaderi açısından çok önemli bir seçim. Burada bekleyen arkadaşlar var, seçimlerde bunlar kötü sonuç olsa da biz de bunları epey bir eleştirmeye başlasak diye heyecanla bekliyorlar. Bunları sevindirmemek lazım. Bunlar sevinirlerse bizi burada rahat bırakmazlar, bunlar bizi çok huzursuz ederler. Huzursuz olmamak için Cumhur İttifakı olarak bu seçimlerde yüzde 50’nin altına düşmemeliyiz, yüzde 50’nin üzerinde bir oy oranıyla 24 Hazirandaki Cumhur İttifakı’nın millet tarafından kabul gören bir ittifak olduğunu, bütün Türkiye’ye yeniden o heyecanı yaşatmalıyız.

Kanunun hayırlara vesile olmasını MHP adına ilk söz alan konuşmacı olarak Cenab-ı Allah’tan niyaz ediyorum.

İnşallah bu, aday olan arkadaşların geri dönmesine gerek kalmaz, adamları istifa ettirip aday yapacaksınız. Bizden pek öyle, oda başkanı falan fazla çıkmıyor, hep sizden çıkıyor. (MHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Temennim, İzmir adayınız da kazanır diyorum, ne diyeyim yani.

Allah utandırmasın, hayırlı uğurlu olsun. (MHP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, kısa bir söz talebim var.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

VII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

44.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, “bunlar, şunlar” diye ifade edilenlerin milletten oy almış milletvekilleri olduğuna, özensiz söylemleri Parlamento çatısı altında tasvip etmediklerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bu Parlamentoda grubu olan bütün partiler ya da grubu olmadan, bağımsız olarak ya da grupsuz olarak Parlamentoda milletvekilliği görevi yapan herkes halktan, milletten aldığı görevi yapıyor. Millet kimseye görevi ebediyen iktidar olsun diye vermiyor ve kimseyi de “onlar, bunlar, şunlar” diye nitelendirmiyor, sandalye sayısına göre görev veriyor. Tabii, bir ittifakın parçası diğer parçasına “büyük ortak” diyebilir, biz böyle şeyleri kabul etmeyiz. Örneğin bir ittifakın sandalye sayısı çok olanı, az olanı olur; büyüğü, küçüğü olmaz. Bu tip özensiz söylemler ve Parlamento’ya “Onları sevindirmeyelim.” demek, bu yaklaşımların tamamı bu Parlamento çatısı altında tasvip etmediğimiz, siyaset dilini değil, argoyu çağrıştıran yaklaşımlardır.

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Özgürçüğüm de hiç argo konuşmaz zaten, maşallah maşallah!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Bunlar, şunlar” diye ifade edilenler milletten oy almış milletvekilleridir; tek amaçları, seçimin sonunda birileri sevin sin, üzül sün değil, halkın yüzü gülsündür, halk sevin sindir.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

XI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) *KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- *Isparta Milletvekili Recep Özel ve 2 Milletvekilinin Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1287) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 14) (Devam)*

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Filiz Kerestecioğlu, Ankara Milletvekili konuşacak.

Buyurun Sayın Kerestecioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, aslında yasa özetlendi “Hayırlı olsun, umarız İzmir’den adayınız olur.” şeklinde ama biz de üstüne, genel olarak yirmi dakikada arkadaşlarımız özetlediyse de birkaç görüş ifade etmek isteriz.

Siyaset toplumsal yaşamın bütün alanlarını kapsayan bir süreç ve tüm yurttaşların siyasete katılımı önemli aslında, bu bizim her zaman savunduğumuz bir şey. Tüm yurttaşlar özgürce siyasete katılmalı; işçiler, emekçiler, odalardan olan insanlar, üniversiteliler, öğrenciler, çocuklar yani onlar da fikirlerini, haklarını beyan edebilmeli özgürce ve toplantı, gösteri hakkı tabii ki her şeyden önce garanti altına alınmalı bir ülkede. Çünkü siyaset yapmak demek sadece Meclise gelip de Meclisten konuşabilmek demek değil, aynı zamanda bu Meclisin kapısının önünde de konuşabilmek demek ya da bir üniversitenin önünde de konuşabilmek demek, bir derneğin önünde de konuşabilmek demek,

aslında her yerde konuşabilmek demek. Zaten konuşan toplum varsa ilerleyen toplum var, gelişkin insan var, demokrasi var; özgürlük varsa güvenlik var, güven içinde yaşayan insanlar var. Aslında gerçeklik böyle bir şey. Kimsenin siyasete katılımına tabii ki karşı çıkmıyoruz, böyle bir niyetimiz yok, herkesin katılımını önemsiyoruz, benimsiyoruz, savunuyoruz, ama yönetim kademelerindeki kişilerin seçilememesi durumunda görevlerine geri dönmesini mesleki ve etik açıdan uygun bulmuyoruz, bizim bu yasada karşı çıktığımız nokta bu. Siyaset üstü olarak görülen bu kurumların temsilcileri aday olduktan sonra siyasi tercihlerini belli edecekleri için seçimlerden sonra yeniden kurumlarına geri dönmeleri durumunda tarafsızlık ilkesinin zedelenebileceğini, bu durumdan da oda, meslek kurulu çalışmalarının da olumsuz yönde etkileneceğini düşünüyoruz ve karşı çıkış noktamız aslında bu nokta.

Evet, bu konuyu bu şekilde tamamladıktan sonra, bugün biliyorsunuz Dünya Çocuk Hakları Günü ve çocukların özgürlüğünden de başta söz ettim. Çocuk bakanlığı ve çocuk hakları daimî komisyonu kurulmasını istemiştik. Bununla ilgili kanun teklifi verdik, çocuk hakları bakanlığı konusunda ve bu Mecliste dört parti çocuk hakları daimî komisyonu kurulması için anlaştı, epey bir zaman önce anlaştı. Fakat hâlâ çocuk hakları daimî komisyonu kurulmadı. Bunu getirmek için ne gibi bir engel var gerçekten bilmiyoruz ama biz getirdiğimiz zaman mutlaka sizin cenahınızdan “Biz zaten bu konuda gereken her şeyi yapıyoruz.” cevabını alıyoruz. Ama hayır, gereken her şeyi yapmıyorsunuz. Çünkü Çocuk Haklarına Dair Sözleşme’nin kabulünün 29’uncu yılında, dünyada her gün 15 bin çocuk önlenebilir hastalıklardan ölüyor, 155 milyon çocuk yetersiz besleniyor, her 5 çocuktan 1’i okula gidemiyor. Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de çocukların kanuni hakları çiğneniyor ve çocuklar olması gereken yaşam standardının altında yaşıyor.

Türkiye nüfusunun 22 milyon 883 bin 288’i çocuk; çok büyük bir rakam bu. Ancak Türkiye’de toplumsal hayat çocukların ihtiyaçlarına, taleplerine ve haklarına göre düzenlenmiyor. Örneğin, Türkiye’de 393 bin çocuk okul yerine işe gidiyor arkadaşlar, okul yerine işe gidiyor. 6-18 yaş arasında ekonomik faaliyette bulunan 893 bin çocuğun yüzde 44’ü mevsimlik tarım işinde çalışıyor. İşe giden 393 bin çocuğun yarısı haftada kırk saatten fazla çalışıyor, çocuklardan söz ediyoruz, haftada kırk saatten fazla çalışıyorlar. Kendi evinizdeki çocuklara bunu reva görebiliyor musunuz? Onların saçının teline bir zarar gelmesin diye düşünürken rakamlar Türkiye’de bunu gösteriyor. 3 binden fazla mahpus çocuk var Türkiye hapishanelerinde, 743 de annesiyle birlikte hapiste kalan çocuk var. Ne öğrenci ne de işçi olan 15-19 yaş grubunda kızların oranı yüzde 28,2’yken, oğlanlarda bu oran yüzde 16,5. 15 yaşından küçük kız çocukları arasında raporlanan cinsel taciz oranı ise yüzde 9. 20-24 yaş aralığındaki kadınların yüzde 15’i hâlâ 18 yaşından önce evlendiklerini ifade ediyorlar. Ben hâlâ, iki haftadır, Sağlık Bakanlığının yaptığı araştırma, soruşturma raporunda 1.260 çocuğun gebeliğini tespit eden rapora ulaşabilmiş değilim, henüz ne CİMER’den ne Sağlık Bakanlığından, üstelik de Sayın Bakanın burada, kamuoyu önünde sözü olmasına rağmen bu rapora ulaşabilmiş değilim bir milletvekili olarak bilgi edinme hakkına dayanarak.

Evet, 2018-2019 öğrenim yılı başlangıcında okula kayıtlı olan 616 bin çocuğa karşı, yaklaşık 430 bin mülteci çocuk hâlâ okul dışında. İşte, bu sorunları önlemek ve sahip oldukları haklardan faydalanmalarını sağlamak için verdik biz çocuk hakları daimî komisyonu önermesini de çocuk hakları bakanlığı kurulması teklifini de. Bunlar için geç değil, bunları yapmak, hayata geçirmek mümkün.

Bugün Evrensel gazetesinde 9 yaşında bir kız çocuğunun mektubu var; Emek Deniz Özel. O şöyle bir mektup yazmış hepimize: “Ben 9 yaşında, 4’üncü sınıfa giden bir kız çocuğuyum. Şimdi sizlere çocuk haklarından bahsedeceğim: Her çocuk 18 yaşına kadar çocuktur ve bu süreç içerisinde çocuk haklarından yararlanabilirler. Çocuk haklarından yararlandıkları süreç geçtikten sonra da insan haklarından yararlanırlar.

Neyse, çok uzatmadan çocuk olarak haklarımıza geçelim; yaşama hakkı, sevgi ve ilgi görme hakkı, dengeli ve düzenli beslenme hakkı, düşünce ve ifade özgürlüğü hakkı. Çocukları ilgilendiren meselelerde çocukların düşüncelerini de göz önünde bulundurmak gerekir, fikirlerimiz sorulmalı fakat ülkemizde bu ve buna benzer hakların birçoğu kâğıt üzerinde kalmış. Bu meseleye dair düşüncelerimi sizinle paylaşmak istiyorum.” diyor Deniz.

“Çocuklar özgürce sokakta oynayabilmeliler. Maalesef her gün kötü bir şeyler duyduğumuz için ailelerimiz bizi tek başımıza kapının önüne bile çıkarmıyor. Ayrıca çocukların rahatça oynayacağı alanlar olmalı. Çocuklar erken yaşta evlendirilmemeli. Çocuklar hiçbir zaman tacize ve tecavüze uğramamalı. Çocuklar hiçbir zaman çalıştırılmamalı, çocuklar çirak olarak da çalıştırılmamalı. Yukarıda yazdıklarımın hepsi beni korkutuyor.” diyor Deniz. “Özellikle kız çocuklarına uygulanan muameleler beni daha çok korkutuyor. Bu nedenle buna bir ‘dur’ demeliyiz. Biz çocukların bize yapılmaya çalışılan bütün kötü şeylerden haberi var, gerek anne babalarımız konuşurken gerekse de televizyonda.

Tekrar şunu vurgulayarak bitirmek istiyorum: Herkes 18 yaşına kadar çocuktur ve çocukların haklarına lütfen saygılı olalım çünkü çocuklar bu ülkenin geleceğidir. Bugünün çocuğu yarının büyükleridir. Sevgiyle ve saygıyla kalın. Çocuklar ölsün, şeker de yiyebilsinler.” Böyle diyor Deniz. Biz de sadece yegâne dileğimiz bu diyoruz. Çocuklar ölsün, şeker de yiyebilsinler ve bunun için gereken şeyleri bu Mecliste artık sen ben demeden, birlikte yapabilir bir noktaya, bir demokrasiye umuyorum ulaşacağız.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Kazım Arslan, Denizli Milletvekili. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Arslan’ın şahsı adına da konuşması vardır. İki konuşmayı birleştiriyorum.

Süreniz on beş dakika Sayın Milletvekili.

CHP GRUBU ADINA KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi öncelikle saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Geçen gün vefat eden Erdin Bircan arkadaşımızın vefatı sebebiyle hem partimize hem de Meclisimize başsağlığı diliyorum. Allah rahmet eylesin, mekânı cennet olsun, nur içinde yatsın diyorum.

Ayrıca bugün Çocuk Hakları Günü. Çocuklarımızın özellikle korunmasını, onların yetişmesini, onların istismar edilmemesini ve haklarının korunduğu ve güzel bir dünyada yaşadığı bir gün olmasını da temenni ediyorum, diliyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün burada Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine görüşmeler yapıyoruz. Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz aldım ve görüşlerimi de sizlere sunmak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, öncelikle bu düzenlemenin İç Tüzük’ümüzün 38’inci maddesine göre Anayasa’ya uygunluğu incelemesinin öncelikle yapılması ve Anayasa Komisyonuna havale edilerek, bunun enine boyuna tartışılarak, gerçekten bu düzenleme Anayasa’mıza uygun mu, değil mi konusunda bir görüşün, bir raporun alınmasından sonra Sanayi, Ticaret, Enerji Komisyonuna gelerek bunun tartışılması gerekirken maalesef bu yapılmadan direkt olarak, aslında en direkt olarak ilgili olan Sanayi Komisyonuna gelmek suretiyle bu görüşmelerin yapılmasına olanak sağlanmıştır. Aslında, şunu açıklıkla belirtmek istiyorum: Bu düzenleme Anayasa’mızın hem 67’nci maddesinin son fıkrasına hem 135’inci maddesine hem de Anayasa’mızın eşitlik ilkesine kesinlikle aykırıdır. Bunu bir kere, öncelikle tespit edelim.

Değerli arkadaşlarım, şimdi, Türkiye’de meslek örgütleri yani kamu kurumu niteliğindeki meslek örgütleri Anayasa’mızın 135’inci maddesine göre... Bu şekilde 21 tane meslek örgütü vardır. Sadece 2’sini baz alarak, 2’sini öne çıkararak, TOBB’u öne çıkararak, Esnaf ve Sanatkarlar Odasını öne çıkararak böyle bir düzenlemenin yapılmış olması hem eşitlik ilkesine aykırı hem hukuka aykırı hem de Anayasa’mızın temel değerlerine, ilkelerine aykırı bir düzenlemedir. Bunu görmek lazım. Yoksa sadece “Biz yaptık, oldu. Biz böyle istiyoruz. Biz böyle bir düzenleme istiyoruz. Diğer 19 tane kuruluşun durumu bizi ilgilendirmez.” diyemeyiz. Biz Türkiye Büyük Millet Meclisiyiz, biz Türkiye’nin milletvekiliyiz. Sadece belirli odaların milletvekili değil değerli arkadaşlarım. O nedenle, düzenlemeleri bu Meclise getirirken çok geniş anlamda değerlendirip hem hakkaniyete uygun bir şekilde hem de hukuka uygun bir şekilde düzenlemeleri yapmak zorundayız.

Değerli arkadaşlarım, şimdi, TOBB ve TESK gerçekten meslek örgütleridir. Bununla ilgili olarak bu meslek örgütlerinin asli görevi siyaset yapmak değildir değerli arkadaşlarım. Siyaset yapacaksa siyasi partiye gider, aday olur, seçilir veya seçilmez, artık orada görevi son bulur değerli arkadaşlarım çünkü meslek örgütleri, meslek mensupları o görevleri tevdi ederken kendi meslek sorunlarının, mesleki sorunlarının çözümü noktasında seçmişlerdir, görev vermişlerdir, onları siyaset yapmak üzere görevlendirmediler. Dolayısıyla, görevinden ayrılacaksa, siyaset yapacaksa meydan hazır, istifa eder, gelir, siyasete girer, seçilirse seçildiği yerde görevine devam eder, seçilemezse de normal, düz bir üye olarak mesleğine devam eder.

Değerli arkadaşlarım, gerçekten, burada inanılmaz bir haksızlık var, inanılmaz bir eşitsizlik var, tamamen meslek örgütlerini siyasallaştırmaya yönelik, meslek örgütlerinin tam ortasına siyaseti oturtmaya yönelik ve meslek örgütlerini siyasi amaçlı kullanmaya yönelik bir düzenleme var. Onun için, buna şiddetle karşıyız değerli arkadaşlarım.

Değerli arkadaşlarım, şimdi, TOBB ve TESK’in üyelerinin, aday olduklarında, gerçekten, seçilemedikleri takdirde eski görevlerine döndükleri takdirde tarafsız olarak görev yapabileceğine inanıyor musunuz? Hangi kuruluştaki olursa olsun değerli arkadaşlarım, hangi partiden olursa olsun, gerçek anlamda siyasi kimliği çıkmış, meydanlara çıkmış ve yarışa girmiş ve aynı zamanda da o odanın temsilcisi olması sebebiyle arkasında odası durmuş, onun bütçesini kullanan, bir fırsata dönüştürme, ona imkân verme noktasında gerçekten yanlısın çok büyük bir noktada olduğunu görmek zorundayız değerli arkadaşlarım.

Değerli arkadaşlarım, bu düzenleme, aynı zamanda siyasi ayrımcılığın, siyaseten kutuplaşmanın da önünü açacaktır. Şimdi, bu meslek kuruluşları, aslında o meslek kuruluşlarına üye olan meslektaşlarının haklarını hukuklarını, hangi alanda sorunlarının olduğunu araştırmak, soruşturmak, düzenlemesini yapmak, onların haklarını korumak üzere orada görev almış olan kuruluşlardır veyahut da seçilmiş arkadaşlardır.

Şimdi, bunları bir kenara bırakarak, orada bir yetkiyi, imkânı fırsata çevirerek hele hele “Ben siyaset yapacağım, iktidar yanlısı bir partinin, iktidarın yanında yer almak suretiyle onun imkânlarından faydalanacağım.” diyerek çıktığı bir yolda gerçekten sürekli yanlış yapma olasılığı fazladır. Kayırma işlemleri mutlaka fazla olacaktır. Yandaş tutma, yan tutma olayları, tarafgir olma noktalarında gerçekten yanlışlar birbiri arkasına devam edip gidecektir. Onun için, değerli arkadaşlarım, buna fırsat vermeyelim, buna imkân vermeyelim. Yapacaksa şu Mecliste doğru dürüst, gerçek anlamda Türkiye’nin önünü açan -gerçek anlamda siyaset yapılabilen- meslek örgütlerinin gerçek anlamda görevlerini yapabildiği düzenlemeleri ortaya koyup onların sorunlarıyla ilgili çözümler arayan, onlarla ilgili düzenlemeler yapan ve boşu boşuna burada siyasi hesaplar yaparak, küçük hesaplar yaparak... “Seçimlerde nasıl daha iyi, başarılı olabiliriz, hangi odayı kullanabiliriz, onun başkanını değerlendirebiliriz, eğer değerlendiremezsek, seçilemezse yeniden gelip bizim doğrultumuzda görev yapacak bir arkadaşı buluruz, onu aday yaparız.” düşüncesinden hareketle böyle bir çalışmaya maalesef imkân veriliyor, buna imkân vermeyelim değerli arkadaşlarım.

Değerli arkadaşlarım, şimdi, bu düzenlemenin aslında özel olarak sadece 2 kuruluşun yasalarında yapılacak değişiklikle değil, 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun'un ek 7'nci maddesinde yapılacak bir düzenlemeyle yapılması lazım. Ve bütün kuruluşları, bütün kamu kurumu niteliğindeki kuruluşları kapsayacak şekilde yapmak gerekir. Yoksa burada sadece belirli kurumların, belirli kuruluşların temsilcisiymiş gibi burada düzenleme yapmak gerçekten hem hukuka hem hakkaniyete kesinlikle uygun değil ve bu çalışmalar Türkiye'nin yararına değil, zararına olacaktır; bunu da özellikle görmenizi diliyorum değerli arkadaşlarım.

Değerli arkadaşlarım, şimdi, meslek odaları sadece TOBB ve esnaf birlikleri değil, dünya kadar meslek odası var. Şimdi, bu meslek odalarının sorunlarını aslında oraya seçilen arkadaşlarımızın yakinen takip etmesi gerekiyor. Yani ben bakıyorum da bugün bir siyasetçi olarak, geçmişte bir tüccar olarak, bir sanayici olarak odaların tamamen siyasallaştırılmaya çalışıldığı ve odaların üzerinde siyasi baskı kurulmak suretiyle inanır mısınız odanın zararına olan, oda mensuplarının, özellikle meslek mensuplarının zararına olan bir düzenleme veyahut da düzenlemeler karşısında bile hiç ses çıkarmayan odalarla karşı karşıyayız değerli arkadaşlarım. Şimdi, bu meslek kuruluşlarını bu yönüyle de siyasallaştırırsak, siyasetin tam göbeğine atarsak gerçekten onların gerçek anlamda düzenlenmiş olan amaçları doğrultusunda onlardan hizmet beklemek, iş beklemek kesinlikle mümkün değildir değerli arkadaşlarım.

Değerli arkadaşlarım, şimdi, biliyorsunuz bu düzenlemeyle birlikte gerçek anlamda bazı örnekler veriliyor, diyorlar ki: "Kamu görevlisi atanıyor veyahut da istifa ediyor, seçiliyor veyahut da seçilemiyor; seçilemezse yine kendi mesleğine, kendi işine geri dönsün." Ama değerli arkadaşlarım, şimdi, o konu ile bu konuyu karıştırmak kesinlikle yerinde değil çünkü o, atanmış bir insan; o arkadaşımız, o kurumda görev yapmak üzere atanmış bir insan ama siz seçilmiş bir insanı, meslek organları içinden meslek mensuplarının seçtikleri kişiyi siyasete daha çok bulaştırmak istiyorsunuz ve siyasetin içine sokmak istiyorsunuz, kendi amacınız doğrultusunda bu odaları kullanmak istiyorsunuz, odaların gerçek anlamda yöneticilerini ve imkânlarını da kullanmak istiyorsunuz. Geçmişte bunları yaşadık biz. Geçmişte birçok partinin bayraklarının bazı odaların yerlerinde ve depolarında bulunduğu şahit olduk değerli arkadaşlarım. O noktaya getirmeyelim Türkiye'yi, lütfen. Yapacaksa düzenlemeyi doğru yapalım, gerçekçi yapalım, objektif değerlendirmeler yaparak gerçekleştirilelim. Yoksa tamamen tarafgir olan, taraf tutan bir düzenleme olur ki kesinlikle bunun ülkeye faydası olmaz.

Değerli arkadaşlarım, şimdi, iktidar partisi dara düştükçe, sıkıntıya girdikçe, böyle, seçim öncesi kendine göre yeni düzenlemeler ortaya koymaya çalışıyor. Değerli arkadaşlarım, şimdi seçime kalmış dört ay, on gün, yerel seçimlere. Şimdi, değerli arkadaşlarım, yani seçimle ilgili düzenlemelerin mutlaka ve mutlaka önceden yapılması ve bir sene sonra ancak devreye girmesi, yürürlüğe girmesi Anayasa'mızın emredici hükmüdür. Bunu göz ardı edemezsiniz. Gerçek anlamda bu düzenlemeyi niye bugün getirdiniz? Başka bir sürü sorunlarımız var. Bu sorunlarla ilgili çözümleri buraya getirmeniz gerekirken bunları niye getirmiyorsunuz? Emeklilikte yaşa takılanlarla ilgili düzenlemeyi niye getirmiyorsunuz değerli arkadaşlarım? Bunları getirelim, bunları tartışalım, bunları konuşalım burada. Ülke gerçekten ekonomik krizin içinde. Biz sektörlerimizi nasıl canlandırabileceğiz, fabrikalar nasıl kapanmasın diyebileceğiz, konkordatolar ilan edilmesin... Ve zincirleme olarak geride birçok fabrikaların kapanmasına, iş yerlerinin kapanmasına, işsizliğin artmasına neden olacak konuların üzerine neden eğilmiyoruz da tamamen bir siyasi hesap peşinde, küçük hesap peşinde, kendi seçim sonuçlarınızı daha iyi bir noktaya taşıyabilecek düzenlemeleri getirmeye çalışıyorsunuz? Kesinlikle bunu kabul etmiyoruz, Cumhuriyet Halk Partisi olarak buna şiddetle karşıyız değerli arkadaşlarım.

Değerli arkadaşlarım, ülkenin gerçekten çok temel sorunları var yani yargıda yaşananları görüyorsunuz; hukuk güvenliği yok olmuş, görüyorsunuz; birçok insanın içeride haksız yere, aylardan beri, yıllardan beri tutuklu olduğunu biliyorsunuz, bunlarla ilgili niye düzenleme getirmiyorsunuz? Yani atıyorsunuz içeriye, tutukluyorsunuz ama hakkında dava açmıyorsunuz. Bir seneyi aşkın, iki seneye yakın sürelerde davaların açılmadığı bir Türkiye’de bunlarla ilgili davaların hızlandırılması, davaların açılması, davaların çabuk görülmesi, hukuk güvenliğinin ortaya konulması yönünde düzenlemelerimizin olması gerekirken, onları getirmemiz gerekirken maalesef onları bir kenara bırakıyoruz, başka düzenlemeler getiriyoruz.

Evet, bu şekilde sözlerimi bitiriyorum, hepimizi sevgiyle saygıyla tekrar selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Hacı Özkan, Mersin Milletvekili.

Buyurun Sayın Özkan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HACI ÖZKAN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar ile Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 1’inci maddesi üzerinde AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum.

Bu vesileyle, ekranları başında bizleri izleyen, Mersinli hemşehrilerim başta olmak üzere, esnaflarımızı, iş dünyamızı ve siz değerli milletvekillerini saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin hemen başında Peygamber Efendimiz’in dünyayı şereflendirdiğinin yıl dönümü vesilesiyle aziz milletimizin, tüm İslam âleminin ve sizlerin Mevlit Kandili’ni tebrik ediyor, bu mübarek günün, günlerin ülkemize ve yeryüzüne hayır getirmesini Rabb’imden niyaz ediyorum.

Çocuklar bizim en kıymetli varlıklarımız, dünyanın gülen yüzü, toplumun geleceği, insanlığın umududur. Tüm evlatlarımıza mutlu ve aydınlık bir gelecek diliyor, bu vesileyle tüm çocuklarımızın 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü’nü kutluyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizde 307 meslek dalında 2 milyon civarında esnaf ve sanatkâr, 3.012 esnaf ve sanatkârlar odası, illerde örgütlenen 82 esnaf odaları birliği, 13 mesleki federasyonla ülkemizin en yaygın ve en fazla üyesine sahip, 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu’yla kurulmuş kamu kurumu niteliğini haiz meslek kuruluşlarında hizmet veren kişilerdir. Meslek odaları ve bunların üst kuruluşları, esnaf ve sanatkârlar ile bunların yanlarında çalışanların mesleki ve teknik ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlerine uygun olarak gelişmelerini ve mesleki eğitimlerini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleriyle ve halkla olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak, meslek disiplini ve ahlakını korumak ve bu maksatla kurulan tüzel kişiliğe sahip kamu kurumu niteliğindeki esnaf ve sanatkârlar odaları ile bu odaların üst kuruluşu olan birlik, federasyon ve konfederasyonun çalışma usul ve esaslarını düzenlemeyi amaçlayan kuruluşlardır. Bu kuruluşlarımız özellikle işletme sayılarının çokluğu, ülke çapında istihdama sağladıkları büyük katkıyla ekonomimizin can damarını oluşturmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; esnaf ve sanatkârlar ülkemizin ekonomik ve toplumsal hayatında vazgeçilmez öneme sahiptir; ekonomik ve sosyal kalkınmanın dengeli biçimde dağıtılması ve sürdürülmesinde yaptığı katkı, işsizliğin azalması, istihdamın ve üretimin artırılması, değişen piyasa koşullarına hızla uyum sağlayan yapıyla toplumsal açıdan vazgeçilmez yönleridir.

Bünyesinde binlerce kişiyi istihdam eden esnaf ve sanatkârlarımız ülkemizin ekonomisi açısından çok önemli bir işlevi yerine getirmektedir. Türkiye’de esnaf ve sanatkârlarımız aileleri ve çalışanlarıyla birlikte değerlendirildiğinde, ülke nüfusunun beşte 1’ini oluşturmaktadır. Ülkemizde esnaf ve sanatkârlarımız,

emeğini, alın terini yoğun teknolojiyle birleştirerek ülke kalkınmasına, istihdam ve işsizliğin önlenmesine büyük katkılarının yanında, değişen makro ve mikro ekonomik dengeleri çok çabuk ve kolay tolere ederek bölgeler arasındaki büyümeye hızla katkı sağlamaktadır. Bunun yanında, büyük sanayi işletmelerinin tamamlayıcısı nitelikli meslek elemanlarının yetişmesine katkı sağlayarak destek olmaktadır. Rekabet koşullarına süratle uyum sağlayarak ekonomik yelpazede orta sınıfta denge unsuru olmaktadır. Özellikle veresiye alışveriş kültürü toplumdaki aylık geliri olmayan kesim açısından önemli bir etken olup oluşacak ekonomik kriz ve kaosu tolere etme açısından da çok önemlidir.

Ülkemize yönelik birçok ekonomik saldırı karşısında küçük ve orta ölçekli esnafımızın yanında sanayi ve iş dünyamızın da ortaya koyduğu onurlu duruş ve özverili tavır takdire şayandır. Ülkemizin bu ekonomik saldırılar karşısındaki başarısında esnafımızın ve iş dünyamızın çok büyük katkısı olduğunu biliyor ve buradan teşekkür ediyoruz.

Ülkemizin ekonomik, toplumsal ve siyasal hayatında göz ardı edilemeyecek yere sahip esnaf ve sanatkârlarımız ve bu meslek kuruluşlarımızın temsilcilerinin bugün ülkenin siyasetini belirleyen bir yerde olması ve sorumluluk alması hususunda yapılacak her kanuni düzenleme demokrasimizi daha güçlü kılacaktır.

Ülke ekonomisinin canlandırılmasının yanında, esnaf ve sanatkârlarımızın hak ettiği ve AB ülkelerindeki meslektaşlarının seviyesine ulaştırılması için yaptığımız yasal düzenlemelerin yanında özel teşvik ve destek paketleriyle toplumumuzun omurgasını oluşturan esnaf ve sanatkârlarımıza her türlü desteği sağlıyoruz.

Esnaf ve sanatkârlarımız, Ahi kültürün üstün vakıflarına mensup, devletine, milletine bağlı, ülkesine hizmeti vazife ve şiar edinmiş, bilgi ve beceresini alın terine katarak ülkesine hizmet eden güzide insanlardır.

Bu kanuni düzenlemeyle umuyoruz ki en kısa zamanda esnaf ve sanatkârlarımız ülkemiz ekonomisi için de temsil ettiği güçlü varlığının sosyal ve siyasal yaşamında da hak ettiği yerini almasının önünü açacaktır.

Kanun teklifiyle Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu'nda düzenleme yapılarak milletvekili ve mahallî idareler genel ve ara seçimlerinde adaylık için görevinden ayrılan birlik başkanı ve birlik yönetim kurulu üyeleri ile oda ve borsa yönetim kurulu başkan ve üyelerine aday olmamaları veya seçilememeleri hâlinde eski görevlerine dönme imkânı tanınacaktır.

2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu'nun 18'inci maddesi uyarınca görevinden ayrılması zorunlu olanların büyük çoğunluğuna 26/4/1961 tarih ve 298 sayılı Kanun'la görevlerine geri dönme imkânı tanınmış olsa da Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonu, oda ve borsalarla ilgili organlarda görev alanların adaylığı veya seçimi kaybetmeleri hâlinde görevlerine geri dönüp dönmeyecekleri hususunda herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır.

Yapılan bu kanun teklifiyle Türkiye'nin en büyük sivil toplum kuruluşları içerisinde sayılabilecek Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonu, oda ve borsaların seçim hukuku çerçevesinde adaylık için görevinden ayrılan başkanları ve yönetim kurulu üyelerinin aday olmadıkları veya seçilemedikleri takdirde eski görevlerine dönebilme imkânı sağlanabilecektir. Anayasa'nın eşitlik ilkesi çerçevesinde herkesin aday olmasının önünün açılmasının da demokrasinin bir gereği olduğu gerçektir. Bu kanuni düzenlemenin demokrasimizi güçlü kılacağına ve temsiliyet girişiminin de önünü açacağına inanıyorum.

Kanun teklifimizin iş dünyamızın ve esnafımızın çok kıymetli temsilcilerine hayırlı olmasını diliyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahsı adına söz isteyen Şahin Tin, Denizli Milletvekili. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, milletimizin ve İslam âleminin idrak ettiği Mevlit Kandili'ni ve Mevlidi Nebi Haftası'nı tebrik ediyor, tüm insanlığa hayırlar getirmesini temenni ediyorum.

Yine, ebediyete irtihal eden Milletvekili arkadaşımız Sayın Erdin Bircan'a da Allah'tan rahmet, ailesine sabır ve başsağlığı diliyorum.

Seçim dönemlerinde sıkça yaşanan bir kargaşanın daha önüne geçmek adına, yerel seçimlerin arifesinde mühim bir düzenleme yapıyoruz. Görüşmekte olduğumuz teklifle STK yöneticilerinin genelde ve yerelde siyasette aktif rol almasının önünü açıyor ve teşvik edici nitelikte olmasını sağlıyoruz.

Siyasi aktörler gibi, oda, borsa ve birliklerimiz ile sivil toplum kuruluşlarımız toplumun nabzını tutan, beklentilerinden haberdar olan, çözüm yollarını da bilen teşekküllerdir. Bu anlamda, sivil toplum kuruluşlarımız için bu teklif gecikmiş de olsa bir zarurettir. Milletvekili ve mahalli idareler genel ve ara seçimlerinde adaylık için görevinden ayrılan birlik başkanı ve birlik yönetim kurulu üyeleri ile oda ve borsa yönetim kurulu başkan ve üyelerine aday olamamaları veya seçilememeleri hâlinde eski görevlerine dönme imkânı sağlıyoruz. Bu şekilde bahse konu teşekküllerin başkanı ve yönetim kurulu üyesi seçilenlerin hak kaybına uğramamalarının önüne geçmiş oluyoruz. Böylelikle demokrasinin kazanılmış hakların devlet güvencesinde olduğu ilkesini de uygulamış olmaktadır.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ olarak her zaman demokrasiyi tabana yaymanın, ülke yönetimine katılımı en yüksek seviyelere çıkarmanın yollarını aradık ve bu noktada çözüm üretmeye çalıştık. Sivil toplum örgütlerimizin yönetime katılmasının sorunlara süratli çözüm bulabilmenin en makul yolu olduğunu odalarda görev yapmış birisi olarak çok iyi biliyoruz. Atalarımızın da işaret ettiği gibi “Damdan düşenin hâlini damdan düşen bilir.” Bir ihracatçının, bir makine sanayicisinin, bir ham madde üreticisinin, bir ithalatçının ve esnaf kesimini temsil eden birliklerin yöneticilerinin ülke yönetiminde yer almasının işleyişi ne derece hızlandıracağı hepimizin malumudur. Zaten demokrasinin gereği de budur.

Değerli milletvekilleri, bu yasal düzenleme iş adamlarımızın, sanayicilerimizin, esnaflarımızın, kısacası toplumun en temel ihtiyaçlarını karşılayan sektörlerin çatı kuruluşları olan oda, borsa ve birliklerin başkan ve yönetim kurulu üyelerinin ülke yönetiminde aktif olarak bulunmaları için de kaçınılmaz bir fırsat olacaktır. İş ehline teslim etmek önemli. Bu nedenle yönetime katılımın önünde engel olan tüm tikanlıkları aşmamız gerekiyor.

Hassas bir dönemde yaptığımız bu düzenlemeyle iş âleminin talep ve önerilerini bilen iş insanlarının yönetime daha aktif katılımının sektörlerin sorunlarına çözüm üretme ve neşter vurma anlamında son derece kıymetli olduğunu özellikle vurgulamak istiyorum. Ekonomimizin yoğun saldırılara maruz kaldığı bir dönemde bahse konu teşekküllerin yöneticilerinin de şehirlerimizin ve ülkemizin yönetiminde ellerini taşın altına koymalarının gelişmemize ve güçlenmemize daha da büyük katkı sunacağı aşikârdır. İnaniyoruz ki Türkiye, yeni stratejiler, yol haritaları sayesinde hedeflerine daha kolay ulaşacak, dünyanın sayılı ülkeleri arasında en üst sıralardaki yerini pekiştirecektir. Her gün yeni hamlelerle dünyaya örnek olacak nitelikte dev projeleri hayata geçiren ve destansı hamlelere imza atan Türkiye bu alanda da ayağındaki prangaları kırmış olacaktır.

Düzenlemenin oda, borsa ve birlik başkanları ile yönetim kurulu üyelerine, ülkemize ve milletimize hayırlı uğurlu olmasını diliyorum, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – On dakika süreyle soru-cevap işlemi yaptıracağım.

Sayın Tanal...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Değerli Başkanım.

Tabii, bugün hep Düzce'den başladık ama Bolu'dan Düzce'ye inerken Kaynaşlı yolunda ışıklandırmalar yetersiz, kışın hep trafik kazaları oluyor. Benim Ulaştırma Bakanlığından istirhamım ve Düzce Milletvekili arkadaşımız da herhâlde gayret edecek, o da çaba sarf edecek, o yolun daha fazla aydınlatılmasını talep ediyoruz. Neden aydınlatılmıyor?

İkinci konu: Düzce ile Yığılca arasındaki yol çok dar. Yığılca'da bir çimento fabrikası yapılıyor, o çimento fabrikası oradaki arıcılığa zarar vermeyecek mi? Arıcılıkla uğraşan vatandaşımız mağdur olmayacak mı?

Üçüncüsü: Şanlıurfa ili Akçakale ilçesi ile Ceylanpınar arasında bir yol var, o yol neden yapılmıyor? Yıllardan beri hep yatırım programında olduğu hâlde yapılmamasının sebebi nedir? Eğer bir an önce bize cevap verirlerse sevinirim.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Çelebi...

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Elitaş biraz önce soruma karşılık olarak Yüksek Seçim Kurulu kararını okudu. Aslında bu karar, yapılması gereken kanun değişikliğinin 298 sayılı Kanun'un ek 7'nci maddesinde olduğunu teyit ediyor. Burada sorum şu: 298 sayılı Kanun'un ek 7'nci maddesinde yapılması gereken değişikliği Anayasa 67 engelene takılmamak yani bir yıl içinde yapılacak seçimlerde uygulayamayacağımız için mi TOBB Kanunu üzerinden getirdiniz? Bu, kanuna çalım atma değil midir?

İkinci sorum şu: Geri dönüşü atama değil de en azından tekrar kurumların kendi içinde seçimle yapmasını düşündünüz mü?

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Sayın Başkan, 15 Temmuz hain girişiminde bulunan FETÖ mensubu iş adamları ve şirketlerinden alacağı olan birçok vatandaşımız iki yılı aşkın zamandır Düzce'de alacaklarını alamamıştır. Alacağı olan esnaf ve müstahsil vatandaşlarımız ekonomik olarak son dönemde oldukça zor durumdadırlar. Artan döviz kurları ve faizler bu vatandaşlarımızın alacağını zaten eritmiştir. Şirketlere atanan kayyumlar maalesef, mağdur vatandaşlarımızla ilgilenmemekte ve sorunlarına kulak tıkamaktadır. Atanan kayyumlar mağdur vatandaşlarımızın alacaklarını bir an önce ödeyerek üzerine düşeni yapmalıdır.

Atanan kayyumların aldıkları maaşlar toplumda söylentilere ve rahatsızlığa sebep olmaktadır. El konulan şirketlerin tasfiyesinin aldıkları maaş kesileceği için kayyumlar tarafından geciktirildiği dedikodusu hızla yayılmaktadır. İlgili bakanlığın konuyla ilgili çalışma yapıp yapmadığını Sayın komisyona soruyorum.

BAŞKAN – Sayın Arslan...

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Başkan, görüşmekte olduğumuz 14 sıra sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Teklifi'nin öncelikle Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 38'inci maddesine göre Anayasa'ya uygunluğunun incelenmesi gerekirken bu inceleme yapılmadan Sanayi ve Ticaret Komisyonuna havale edilmesinin sebebi nedir? Bunu yapmayarak Anayasa'mızı askıya mı aldınız? İç Tüzük'ümüzün 38'inci maddesini neden dikkate almıyorsunuz?

Yalnızca TOBB'un ve TESK'in kanununa eklenen maddeleriyle oda ve birlikler içinden belli isimleri aday yapmak ve onlara koltuk garantisi vermek, seçilememeleri hâlinde endişelerini gidermek için adrese teslim bir düzenleme mi yapıyorsunuz? Anayasa'mızın 135'inci maddesinde yer alan kamu kurumu niteliğini haiz 21 kuruluşun 2'si için düzenlemeyi yapıp da diğer 19 kuruluşun uğradığı haksızlığı nasıl gidereceksiniz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Barut...

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, AKP Genel Başkanını başkomutan, Türkiye Cumhuriyeti'nin birinci başkanı, ona itaati farz, karşı gelmeyi haram gören sözde profesör unvanlı pek çok öğretim üyesi ve rektörler görmekteyiz. Son bomba ise Necmettin Erbakan Üniversitesi Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi Dekanı Profesör Doktor Mehmet Karalı isimli birinden geldi. “İyi bir çocuk yetiştirmek, iyi bir ev hanımı olmak, bakan ya da başbakan olmaktan veya başarılı bir iş kadını olmaktan daha çok elzemdir. Yerel seçimde hiçbir kadın belediye başkanı adayına oy vermeyeceğim.” paylaşımında bulundu. Bu düşünce için özellikle AKP'li kadın siyasetçi arkadaşlarımız ne düşünüyor? Bu kafa ve bu zihniyeti şiddetle kınıyorum. Bu sözde bilim insanlarının kamuoyuna yansıyan düşünceleri böyleyse yansımaya eylem ve söylemlerini siz düşünün.

Rektör ve akademisyenlerin bu tür açıklama, tutum, davranış ve tasarrufları için verdiğimiz araştırma önergesi Başkanlığınızda hâlâ beklemektedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Komisyon...

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, Sayın Tanal ayrılmış ama Düzce milletvekili arkadaş...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ayrılmadım efendim, ben ön sıradayım Sayın Başkanım.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yer değiştirmiş. Sayın Tanal buranın demirbaş milletvekillerinden. Yer değiştirmiş. Soruyu başka yerde sordunuz, cevabı diğer koltukta alıyorsunuz.

Düzce milletvekili arkadaşlarımızla yaptığımız görüşme çerçevesinde Bolu-Düzce arasında Kaynaşlı mevkisindeki ışıktandırmanın iyi olduğuyla ilgili kanaatler var. Arkadaşlarımız, Düzce Milletvekilimiz hem Sayın Fahri Çakır...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bir heyet oluşturalım Başkanım, vallahi. Bakın, MHP milletvekili arkadaşımız burada, o da şikâyetçi muhtemelen.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – ...hem de Ümit Yılmaz Bey o konuyla ilgili ifadede bulundular. Siz dışarıda bu konuyu görüşürsünüz. Hem sis olduğu dönemlerde o...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakın, Milliyetçi Hareket Partisi milletvekili arkadaşımız da orada, o da isterse fikrini beyan etsin.

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Sayın Tanal, Bolu Dağı ışıklandırması, sis ışıklandırması yeni yapıldı. Epeydir geçmediniz galiba.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Uçakla gittiği için Sayın Tanal görmüyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Cevap hakkı kalsın.

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Hani kralın hakkı krala, Sezar'ın hakkı Sezar'a.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Türk Hava Yolları artık kara yolundan daha ucuz olduğu için Sayın Tanal orayı pek tercih etmiyor. Yukarıdan gözüktürken belki karanlık gözükebilir.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sataşmadan söz isteyeceğim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O köprü uçaktan pahalı demek. O köprü uçaktan pahalı demek anlamındadır.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Hayır, zamanın çok kıymetli olduğunu Sayın Tanal biliyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hava yolları kara yolundan ucuz olmaz. Köprü uçaktan pahalı.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Tanal zamanın çok kıymetli olduğunu biliyor. Onun için zaman çok kıymetlidir diye oradan gidiyor.

Sayın Çelebi biraz önceki verdiğim cevapla ilgili bir konu söyledi.

Bakın, Sayın Çelebi, yaptığımız düzenleme seçim öncesi işlerle ilgili değil, seçimden sonraki işlerle ilgili bir durum. Buradan ben size Yüksek Seçim Kurulunun verdiği kararın... 2014/30 Mart seçimlerine giderken 2839'un "Adaylık için görevden çekilmesi gerekenler" başlıklı 18'inci maddesinde kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarında yer verilmiş olması karşısında, 30 Mart 2014 tarihinde yapılacak olan mahallî idareler genel seçimlerinde aday olmak isteyen o ticaret odaları ve ticaret borsaları ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin yönetim ve denetim kurullarında görev yapanların görevlerinden ayrılma isteğinde bulunmaları gerektiği fakat bizim bu yaptığımız düzenleme 31 Marttan sonra ortaya çıkacak olaylarla ilgili bir düzenleme yapıyor.

Şimdi enteresan bir şey daha söyleyeyim size. Oda ve borsalardaki meclis üyeleri istifa etmeden herhangi bir yere aday olabiliyorlar. Oda ve borsaların meclis başkanları istifa etmeden herhangi bir yere aday olabiliyorlar. Bakın, meclis başkanlarını diyorum. İncelettirdim...

KAZIM ARSLAN (Denizli) – İstifa ediyor Sayın Başkan.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Meclis başkanları Sayın Arslan.

Kanun metnini okursanız -komisyonda da öyle değerlendirdik- "Oda ve borsaların yönetim kurulu başkan ve üyeleri" diyor. Meclis başkanı yönetim kurulu üyesi değil. Meclis başkanı, meclis genel kurulu içerisinde seçilmiş birisi.

Bakın, enteresan diyorum. Meclis başkanının, herhangi bir odanın meclis başkanının bu önümüzdeki mart ayında yapılacak seçimlerde bir yerden aday olabilmesi için istifa şartı da yok çünkü kanunda meclis başkan ve üyeleriyle ilgili bir düzenlemeyi ifade ediyor.

Şimdi, bizim İç Tüzük'ümüz "Komisyonlar, kendisine havale edilen işleri öncelikle Anayasa'ya aykırı olup olmadığı konusunda denetlerler." diyor. 38'inci madde "Komisyonlar, kendilerine havale edilen tekliflerin ilk önce Anayasa'nın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdürler." Komisyon toplantısını yaptık. Biz Başkanlık Divanı olarak Anayasa'ya uygun olduğunu idrak ettik. Şu anda da Anayasa'ya uygun olduğunu söylüyorum. Nitekim, Meclis Başkanlığı, kendisine havale edilen kanun tekliflerini Anayasa'ya uygunluk denetiminden Kanunlar Kararlar vasıtasıyla geçirmiş. Bakıyorum, siz orada -Komisyon tutanaklarını incerseniz- Anayasa'ya aykırı olduğuyla ilgili bir beyanda da bulunmamışsınız. Yani ilk etapta Anayasa'ya aykırı olduğunu iddia eden bir milletvekilinin bu Komisyonu uarması, "Buna önce Anayasa'ya uygunluk yönünden bir denetim yapmamız gerekir." diye ifadeye bulunmanız gerekirdi. Muhalefet şerhinde de Anayasa'ya aykırılıkla ilgili bir düzenleme yok. Önergelere bakıyorum, önerelerde de Anayasa'ya aykırılık önergesi yok, 1'inci maddeyi konuşuyoruz. Şimdi önergeleri görüşeceğiz, eğer bir önerge vermediyseniz 1'inci maddenin Anayasa'ya aykırılığıyla ilgili herhangi bir görüş de yok. Bütün siyasi partilerin önergelerine bakıyorum, değiştirme yapıyorlar. Yani Anayasa'ya aykırılıkla ilgili...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Elitaş, Anayasa Komisyonuna havale ettiniz mi, etmediniz mi; biz ona bakıyoruz.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Biz havale edemeyiz.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Siz karar vermeyeceksiniz ki Anayasa Komisyonu karar verecek.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan...

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Daha bitmedi Sayın Tanal. Başkan izin verirse bitmedi.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın Sayın Başkan.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Şimdi, Sayın Arslan, ilk önce kanun teklifi Meclis Başkanlığına verilir. Meclis Başkanlığı Kanunlar Kararlar bunu inceler. Kanunlar Kararlar Anayasa'ya uygun olduğunu denetledikten sonra komisyona gönderir. Komisyon Başkanlıktan gelen konuyu ve biz de Başkanlık Divanı olarak bunun uygun olduğunu değerlendirdik ama muhalefetin...

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Öncelikle hangi komisyona gitmesi lazım?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Hayır efendim, bakın, biz bunu görüşürken... İç Tüzük 38 net söylüyor. İç Tüzük 80 veya 79'uncu maddede Anayasa'ya uygunluğun Genel Kurulda... Tümüyle ilgili değil, sadece maddelerini söylüyor. Komisyonda bu metnin Anayasa'ya aykırı olduğunu bütünüyle iddia edebilirsiniz ama Genel Kurulda kanun teklifinin tamamını değil, herhangi bir maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğuyla ilgili bir iddiada bulunabilirsiniz, bu da bildiğim kadarıyla Anayasa... Sayın Tanal iyi bilir maddesini aslında.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – 84...

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – 84'üncü madde mi?

Anayasa'ya aykırılığı tümüyle ilgili söyleyemezsiniz, bir maddede söyleyebilirsiniz ama Komisyonunda tamamen Anayasa'ya aykırılık diye yapabilirsiniz. Rapora bakıyorum yok, muhalefet şerhi yok. Anayasa'ya aykırılıkla ilgili herhangi bir şey yok. Meclis Başkanlığının kanun teklifi inceleme raporu... Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Kanunlar ve Kararların 15 Kasım tarihinde yaptığı incelemesinde de Anayasa'ya uygunluk verilmiş.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yok, verilmemiş, incelememiş, hiç bakmamış, hiç “Anayasa” kavramı geçmemiş. “Anayasa” kelimesi geçmiyor Başkanım.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Şimdi, bakın Sayın Tanal, Meclis Başkanlığı bize gönderdiyse bunun Anayasa'ya uygunluğunu kabul etmek gerekir. Bu, bir karinedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Efendim, yok, yok.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Ne karinesi ya? Havale edilmemiş, incelenmemiş Komisyonunda.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan...

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Eğer izin verirseniz... Bir milletvekili arkadaşımızın... kayduma devrolan şirketlerle ilgili bir ikazı dile getirdim. Muhakkak ki biraz önce söylediğim gibi ilgili bakanlıklar komisyon tutanaklarını, Genel Kurul tutanaklarını alacaklardır. Onlar da bu konuyla ilgili yapacaklardır. Biz de bir milletvekili olarak “Sizin bu hassasiyetinizi dile getirelim.” diye ifade ediyoruz.

Bir sayın milletvekilimiz... Biri bir yerde kadın adaylarla ilgili bir şey söylemiş. Kim söylediye halt etmiş. Burada kadın milletvekillerimiz var.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – O zaman görevden alın, tepki gösterin. Sessiz kalmak demek, kabul etmek demektir.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Milletvekilleri 81 milyon insanı temsil etme kabiliyetine sahip. Hangi partiden olursa olsun, kadınlarla ilgili böyle bir şeyi söyleyen, haddini aşan bir ifade kullanmıştır. Bu, ister AK PARTİ'li olsun ister başka partili olsun, bugün kadınlar seçme hakkına ve seçilme hakkına sahiptirler. Onlarla ilgili bu şekilde düşüncelerini bir parti adına söylediye, kim söylediye parti gereğini yapacaktır. Eğer böyle bir şey yaptıysa haddini aşan bir ifadede bulunmuştur. O da kendisini bağlayan bir cümledir.

Ben teşekkür ediyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Tanal, yerinizden...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli Başkanım, sayın hatip benim sorularıma cevap verirken benim Ankara-İstanbul arası...

BAŞKAN – Mikrofonu açayım.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sizden istirham ediyorum yani 69'uncu maddeye göre şahsımı bizzat hedef göstererek satışmada bulunmuştur.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Şahsına satışma var.

BAŞKAN – Açayım ben, siz meramınızı anlatın.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Değerli Başkanım.

Sayın Başkan sorularıma cevap verirken, uçak biletlerinin ucuz olması nedeniyle Ankara'dan İstanbul'a uçakla gittiğim, kara yoluyla gitmediğim şeklinde ifadelerle beni seçmenlerin yanında küçük düşürmüştür çünkü ben Düzce'nin fahri milletvekiliyim. Bu açıdan, şahsıma sataşma nedeniyle kürsüden söz istiyorum, sizden istirham ediyorum ben.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tanal. (CHP sıralarından alkışlar)

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Sayın Tanal, Düzce'de havaalanı yok yalnız.

X.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

6.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Başkanı Mustafa Elitaş'ın 14 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesiyle ilgili soru-cevap bölümünde şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Değerli Başkan.

Değerli milletvekilleri, hepinizi saygıyla, hürmetle selamlıyorum.

Değerli Başkanım -gayet rahat- Ulaştırma Bakanlığı elinizde, arayın, deyin ki: “Mahmut Tanal Meclisin ekim ayında açıldığı tarihten itibaren hiç hava yolculuğu veya tren yolculuğu yapmış mı yapmamış mı?” Ve Ulaştırma Bakanlığında yine OGS, HGS kayıtlarını alabilirsiniz. (CHP sıralarından alkışlar) Düzce giriş ve çıkışlarını ve aynı zamanda Bolu ve Düzce kara yolunu sürekli kullanan bir milletvekiliyim.

Tabii ki buradaki milletvekili arkadaşlarımız, keşke onlar da benim gibi Düzce'nin sorunlarını dile getirseler. Yığılca ile Düzce arasındaki yol yapıldı mı? Yapılmadı. Yığılca'da çimento fabrikası var mı? Kime verdiniz? Verdiğiniz kişiler gerçekten orada arıcılığı bitirdi mi bitirmede mi? Melen suyuna, gayet açık ve net, biraz önce sayın... Yani o ilişkiyi söylemeyeyim ama milletvekili arkadaşımız dürüstçe dedi ki: “Ya, kolektörler tam bitmedi, evet, Melen Çayı'nın suyu kirleniyor.”

E, arkadaşlar, burada halka hizmet Hakk'a hizmettir. Yani netice itibarıyla Düzce “yeşil Düzce” diye geçiyor, şu anda Düzce'de yaşayan vatandaşımız temiz bir hava alamıyor çünkü havası o kadar kirlidir. Bununla ilgili bir kanun teklifi verdik, dedik ki: Düzce halkı ekonomik anlamda sıkıntılı. Gelin, biz buraya doğal gazı daha ucuz bir fiyattan verelim. Aynı zamanda, yapılacak olan doğal gaz tesisatını da iki yıl ödemesiz, faizsiz olarak verelim. Bu kanun teklifini verdik ama bunu yine Genel Kurula getirmediğiniz.

Düzce'ye gidin, sokaktaki vatandaşa sorun: “Mahmut Tanal kim, AK PARTİ'li milletvekili arkadaşlarımız kim?” Yani burada netice itibarıyla isterseniz milletvekili arkadaşlarımızla birlikte gayet rahat Düzce Belediye Başkanlığında da yarışabiliriz. Açık ve net anlamda buna da hodri meydan diyorum.

Saygılarımı sunarım.

İyi akşamlar diliyorum ben. (CHP sıralarından alkışlar)

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Başkanım, söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Milletvekili.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – AK PARTİ'lilere sataştım, MHP'ye laf söylemedim ben.

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Yok yok, Sayın Tanal'ın adını zikrettiği konularda haklılığı vardır. Düzce'nin...

BAŞKAN – Oturun, yerinizden bir dakikalık söz vereyim ben size.

VII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

45.- *Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın satışına nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÜMİTYILMAZ (Düzce)– Sayın Başkanım, Sayın Tanal'ın söylediği gibi, gerçekten Düzce'de adını zikrettiği sorunlar vardır. Ben sadece Bolu Dağı ışıklandırmasında sis lambalarının tamamlandığını...

MAHMUTTANAL (İstanbul)– Yeni yapılmadı Üstat, faturayı ibraz ederim. Ben milletvekilliğinden istifa ederim, siz eder misiniz? Bu kadar açık ve net yahu.

Özür dilerim, sözünüzü kestim.

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Sayın Tanal, dediğiniz diğer konularda, hava kirliliği olsun, çimento fabrikası sorunu olsun, Melen Suyu'nun kirlenmesi soruları... Bu sorunlar vardır, bunları biz zaten Meclis kürsüsünde de çeşitli platformlarda da veya ilgili bakanlıklarda da dile getiriyoruz. Gerçekten önümüz kış, gerçekten hava kirliliği ciddi bir problem Düzce'de.

Sayın Tanal'ın ve Düzce'ye katkı sağlayacak herkesin de görüşlerine saygı duyarım ve desteklerim her zaman. Düzce'de insanlar nefes alamıyor, doğal gazı bir an önce...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

XI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- *Isparta Milletvekili Recep Özel ve 2 Milletvekilinin Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1287) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 14) (Devam)*

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde yedi önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk okutacağım iki önerge aynı mahiyette olduğundan birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 14 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin tekliften çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Filiz Kerestecioğlu Demir

Ali Kenanoğlu

Kemal Bülbül

Ankara

İstanbul

Antalya

Rıdvan Turan

Mahmut Toğrul

Mersin

Gaziantep

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Ayhan Erel

Bedri Yaşar

Aylin Cesur

Aksaray

Samsun

Isparta

Ahmet Kamil Erozan

Metin Ergun

Bursa

Muğla

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler hakkında konuşmak isteyen Mersin Milletvekili Rıdvan Turan. (HDP sıralarından alkışlar)

RİDVAN TURAN (Mersin) – Sayın Başkan, şimdi, bu kadar mesai sonrasında anladık ki AKP TESK'ten ve TOBB'dan birilerini aday yapmaya çalışıyor, bize de burada kök söktürüyor. Arkadaşlar, bir gün size “Türkiye Büyük Millet Meclisinde yasama kalitesi niye düşük?” diye sorarlarsa işte bu tartışmayı ve bu önergeyi gösterebilirsiniz. Böyle matrak bir şey olabilir mi Allah aşkına ya! Yani, burada maddeleri de defalarca konuşuldu, Anayasa'ya aykırı, eşitlik ilkesine aykırı bir durumla karşı karşıyayız.

Yani, şimdi, koskoca bir Meclis, 2 tane, 3 tane, hadi olsun 5 tane adayı TESK'ten, TOBB'dan alacağım diye böylesine bir yasal düzenlemeye cüret eder mi? Alın arkadaşlar, almayın demiyoruz, alın; TESK Başkanı da TOBB Başkanı da yönetim kurulu da osu da busu da hepsi aday olsun, demokratik özgürlüklerin önü açılsın. Bunu anladık da geri dönme kapısını niye açık bırakıyorsunuz? Benzer başka kurumlara bunu uygun görmüyorsunuz, niye bu iki kuruma uygun görüyorsunuz? Ayrıyeten, diğer kurumlara da uygun görülmemelidir.

Ben bunlardan bir tanesinin üyesi olsam ve oyu kullanıp yöneticimi seçsem, ondan sonra da benim yöneticim tasvip etmediğim bir partiden aday olsa ben bunu doğru görmem. Bu ne demektir, biliyor musunuz? Bu, demokratik hak ve özgürlüklerin önünü açan bir şey değil, tam tersine, kamu kurumu niteliğindeki bu kurumların içerisine siyasi kutuplaşmayı sokmak demektir. Eğer demokratik hak ve özgürlüklerin önünü açmaksa mesele, açabiliriz arkadaşlar, bunun o kadar çok imkânı var ki.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Ne alakası var ya. Siyasi partiye üye olmalarına engel var mı? Yok.

RİDVAN TURAN (Devamla) – Ama bakın, yani bir kamu kurumu yöneticisinin HDP'ye oy vermesi bile yöneticilikten KHK'yle atılması için gerekçeyken, böyle, Ali Cengiz oyunlarıyla KESK'ten, TESK'ten, TOBB'dan aday devşirmeye çalışmak anlamlı şeyler değil.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Oy veren kim atılmış ya, oy veren hangisi atılmış?

RİDVAN TURAN (Devamla) – Yani kusura bakmayın, bunu anlayabilmek mümkün değil. Bu hem siyaset etiği açısından sorunlu hem de yasama kalitesi açısından sorunlu. Ayrıyeten de sözünü ettik, işte Anayasa'nın 65'inci maddesine aykırı, 135'inci maddesine aykırı bir durumla karşı karşıyayız. Dolayısıyla, biz bunun hiç önerilmemiş olmasını temenni ederdik ve kesinlikle ve kesinlikle bu önergenin karşısında olduğumuzu ifade etmek isteriz.

Konuşmak istediğim bir diğer konu, bugün önemli bir gün, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Sayın Selahattin Demirtaş hakkında tarihsel önemi haiz bir karara imza attı arkadaşlar; yalnızca Sayın Selahattin Demirtaş hakkında değil, aynı zamanda tutuklu bulunan 9 milletvekilimizin tümü hakkında. Bu, herhangi bir Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararı değildir, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin 46'ncı maddeye dayanarak verdiği bir karardır. Kesinleşmiş Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına iç hukukun tabi olmak gibi bir zorunluluğu vardır yani Erdoğan'ın “Bunu biz kabul etmeyiz, buna gereğini yaparız.” türünden yaklaşımları -bakın, altını çizerek söylüyorum- Türkiye'yi bir kez daha uluslararası âlemden rezil eder, açık söylüyorum. Zaten bir ekonomik krizle karşı karşıyayız, bunu çok daha boyutlandırarak bir bombanın fitilini ateşlemek anlamına gelir.

Ya, 28 Şubat döneminde AİHM'i yol yapmıştınız, her konuda AİHM'e gidiyordunuz. O zaman AİHM'in kararları bağlıyordu da şimdi mi bağlamıyor? Arkadaşlar, memleketi bu kadar zor duruma sokmayın. Yargıtay 8. Ceza Dairesinin daha önce Erdoğan hakkında verdiği kararı nasıl AİHM'e taşıdıysanız, 28 Şubatla hesaplaşmak adına nasıl AİHM'e gittiyseniz ve AİHM kararları o zaman ne kadar geçerli idiyse şu anda da o kadar geçerlidir değerli arkadaşlar.

Ezcümle, iki yıldır söylediğimizi AIHM de tescil etmiş durumda. Selahattin Demirtaş ve 9 milletvekilimiz tutuklu değildir, siyasi rehinedir ve bu siyasi rehine olma hâlleri tez elden sonlandırılmalıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Grup Başkan Vekili.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Grubumuza sayın hatip sataşmıştır, kürsüden söz talep ediyorum.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ne diye sataştı ya? Mahkeme kararını söyledi ya.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Konuşmasını iki bölüme ayırmıştır, ilk bölümünde AK PARTİ Grubumuza “Yapmış olduğunuz bu kanun teklifi gayriciddidir, ciddiyetsizdir.” ifadeleriyle sataşmıştır.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Milletvekili. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

X.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

7.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, 14 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasında AK PARTİ Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle konuşmanın ikinci kısmından başlıyorum.

Her şeyden önce, defaatle ve her çıkışımızda ifade ediyoruz: On yedi yıldan beri, hamdolsun, milletimizin nezdinde ve tarih nezdinde hayırlı ve güzel bir şekilde anılacak icraatlarla milletimizin huzuruna çıktık.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Belli oluyor Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinden.

CAHİT ÖZKAN (Devamla) - Bakınız, on altı yıla baktığımızda, AK PARTİ Grubu olarak her yaptığımız düzenleme demokratik hukuk devleti standartlarımızın yükseltilmesi için, dünyanın gelişmiş demokrasilerindeki hukuk, ilke ve kurallarını iç hukuk mevzuatımızda vatandaşlarımızın bir arzusu olarak hayata geçirmiş bulunmaktayız.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Şimdi de tanımiyorsunuz.

CAHİT ÖZKAN (Devamla) - Bakınız, bu kanunu biz yaptık, Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 311'inci maddesi yine AK PARTİ Grubumuzun ortaya koyduğu ve Genel Kuruldan geçirmiş olduğu bir düzenlemedir. Ne diyor o düzenlemede? Diyor ki: “Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kesinleşmiş kararları iç hukuk yollarında, iç hukuk mahkemeleri nezdinde bağlayıcıdır.” Yani bir karar verilmişse orada, burası kabile devleti değil, hukuk var, yargı var, Parlatentonun aldığı kararlar var, ilgili mahkeme gider, bakar, değerlendirir.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – “Bağlayıcı değil.” dedi Cumhurbaşkanı.

CAHİT ÖZKAN (Devamla) - Ha, bunun dışında, eğer siyasi olarak ülkemizin istiklalini ve istikbalini güvence altına alacak bir mekanizma varsa onu da ifade ederiz.

Bakınız, son bir şey daha söyleyeyim: Buraya çıkılıp sürekli, maalesef bu oda ve borsaların siyasetüstü bir kurum olduğunun ifade edildiğini gördüm, üzülererek gördüm. Nasıl siyasetüstü bir kurum olabilir? Bakınız, görev yaptığımız bu yüce Parlatentonun duvarında ne yazıyor: “Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.” Yani millî iradenin hâkimiyetini ifade ediyor. Yasama, yürütme ve yargı erklerinin birbirleriyle olan ilişkisi hiyerarşik bir üstünlük ilişkisi değildir. Yani her bir kurum kendi Anayasa'ya uygunluk denetimini yapar ve ona göre yol alır.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

XI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- Isparta Milletvekili Recep Özel ve 2 Milletvekilinin Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1287) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 14) (Devam)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerindeki ikinci konuşmacı, Aksaray Milletvekili Ayhan Erel.

Buyurun Sayın Erel. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, sayın Komisyon üyeleri; Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde vermiş olduğumuz önerge üzerinde söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Hakk'ın rahmetine kavuşan Cumhuriyet Halk Partisi Milletvekili Erdin Bircan Bey'e Allah'tan rahmet diliyorum, yakınlarına başsağlığı diliyorum.

“Duyularım köreliyor sanki/ Aklımda Doğu Türkistan türküleri/ Çektikleri acıyı düşündükçe isyanım var/ Bugün Doğu Türkistan'da dram var/ Urumçi'de, Kaşgar'da, Altay'da/ Aksu'da, Turfan'da, Kumrul'da, Hotan'da/ Yangın var, duman var, ateş var/ Bugün Doğu Türkistan'da yas var, matem var.” Bugün 20 Kasım Çocuk Hakları Günü ama çocuk haklarından bahsedildiği bu dünyada Türkistan'da çocuklar bırakın beslenmeyi, barınmayı yaşama hakkından mahrum. Yemen'de çocuklar aç, Yemen'de çocuklar susuz, Yemen'de çocuklar hayatta kalma mücadelesi veriyor. Böyle bir durumda, devletin yönetimine egemen olan siyasi iradenin niçin Yemen'deki çocuklarla, niçin Doğu Türkistan'daki çocuklarla ilgilenmediği hususunda merakımı başışlayınız.

Yüksek Seçim Kurulu, 4 Ekim 2013 tarih ve 404 no.lu Kararı'yla konuyu açıklığa kavuşturmuş, oda, borsa başkanları ve yönetim kurulu üyelerinin yerel yönetimlere aday adayı olmasında istifayı zorunlu hâle getirmiştir. Fakat görüşmekte olduğumuz bu kanun teklifiyle, milletvekili ve mahallî idareler seçimlerinde adaylık için görevlerinden ayrılmak zorunda kalan birlik başkanı, birlik yönetim kurulu üyeleri, oda ve borsa yönetim kurulu başkan ve üyelerinin seçilmedikleri takdirde eski görevlerine dönebilmesinin yolunun açılması istenmektedir.

Değerli milletvekilleri, şu an mevcut görevinde bulunan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı Sayın Rifat Hisarcıklıoğlu da bu kanun teklifiyle tehlikeyi fark etmiş ve aynen şu ifadeleri kullanmıştır: “Oda, borsa, birlik başkanlığı görevleri ile siyaset arasındaki ayırım kesin bir çizgiyle belirlenmiş durumda. Bu çizgi bir defa delinirse temsil edilen kurumlara günlük siyasetin nüfuz etmesi söz konusu olur ki bundan en fazla üretici, tüccar ve sanayiciler zarar görür. Bu camiada görev üstlenmek ile siyasette yer almak arasındaki kesin çizgi aynen korunmalıdır. Bunu doğru bulmuyor ve bu kanun teklifinin geri çekilmesi gerektiğine inanıyorum. Meslek örgütlerini uzmanlık alanları çerçevesinde bir araya getiren oda ve borsalar, birlikler, her biri ayrı kanunla yetkilendirilmiş, siyasi tartışmalardan ve kamu otoritesinden uzak, siyasi parti bağları olmamasına gayret gösterilen sivil toplum örgütleridir.”

Değerli milletvekilleri, parti kimliğini belli etmiş bir belediye başkanı ya da milletvekili aday seçilmeme durumunda ya da aday gösterilmeme hâlinde, bu kurumların yönetim kademesinde sanki hiç adaylık sürecini yaşamamış gibi ertesi gün makamına dönerek görevini aynı tarafsızlıkla devam ettirmeyeceğini düşünüyoruz. Adrese teslim bu kanun teklifiyle ticaret odaları, borsalar ve birlikler siyasileşecek, oda, borsa, birlik başkanları aday adayı olarak siyasi bir sıfat kazanmış olacak ve tarafsızlık ilkelerini bitirmiş olacaklardır.

Bu önemli kurumların görevlerini daha iyi yürütebilmesi için belirttiğimiz gerekçelerle AK PARTİ'nin bazı yerlerde belediye başkan adayı göstermek istediği ve borsa başkanlarının seçilmemeleri hâlinde koltuklarını kaybetmemeleri için hazırlanan bu kanun teklifinin Anayasa'mıza, seçim kanunlarına aykırı olduğu ve bu nedenle geri çekilmesi gerektiği kanaatindeyiz.

Keşke Hükûmet kişilere özel kanun çıkarmak yerine, oda mensuplarının sorunlarını çözecek yasa teklifleriyle karşımıza gelmiş olsaydı. Sanayicimiz bugün elektrik faturalarının çok ağır olması, doğal gaz bedellerini ödeyememe gibi, yine, sosyal sigorta primlerini yatıramama ve ham madde temininde yaşadıkları güçlükler nedeniyle oldukça sıkıntı çekmektedirler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Milletvekili.

AYHAN EREL (Devamla) – Bu sipariş kanun yerine oda mensuplarının sorunlarının bu yüce Meclise getirilip çözüm yollarının aranmasının daha uygun olacağı kanaatimi bildirir, yüce heyetinizi sevgi ve saygıyla selamlarım. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 14 sıra sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

Özgür Özel

Alpay Antmen

Neslihan Hancıoğlu

Manisa

Mersin

Samsun

Mehmet Ali Çelebi

Tacettin Bayır

İzmir

İzmir

“MADDE 1- 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- Milletvekili ve mahalli idareler genel ve ara seçimlerinde adaylık için görevinden ayrılan Birlik Başkanı ve Birlik Yönetim Kurulu üyeleri ile oda ve borsa yönetim kurulu başkan ve üyeleri, aday olmadıkları veya seçilemedikleri takdirde en geç Yüksek Seçim Kurulunca seçim sonuçlarının ilanı takip eden bir ay içinde eski görevlerine dönebilirler. Bu süreçte, Birlik Başkanı ile oda ve borsa yönetim kurulu başkanının yerine seçim yapılmaz; yönetim kurulu üyelerinin yerine ise yedek üye çağırılır.

Birlik Başkanı ile oda veya borsa yönetim kurulu başkanının eski görevlerine dönmeleri için öngörülen sürenin sonuna kadar en yaşlı başkan yardımcısı, bunun yokluğunda en yaşlı üye geçici olarak başkanlık görevini yürütür. Diğer Kanunların bu kanuna aykırı hükümleri uygulanmaz.”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, bu önergenin son fıkrasındaki son cümle, “Diğer Kanunların bu kanuna aykırı hükümleri uygulanmaz.” ibaresi “Diğer kanunların bu maddeye aykırı hükümleri uygulanmaz” diye önerge sahipleri uygun görürlerse uygun görüşle takdire bırakıyoruz. “Bu kanuna aykırı” ibaresi “bu maddeye aykırı” şeklinde...

BAŞKAN – Önerge hakkında konuşmak isteyen Manisa Milletvekili Sayın Özgür Özel. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hani “Eğri oturup doğru konuşalım.” diyoruz ya, kanun teklifinin sahibi Recep Özel de eğri oturuyor çünkü on saatir yoruldu, dik oturması mümkün değil.

Recep Bey, sen eğri otur, ben doğru konuşayım şimdi.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sen hiç doğru konuşmazsın ki.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Bu ne biliyor musunuz? Bu, 14 sıra sayılı Kanun Teklifi. Bu kanun nerede yapılıyor? Mecliste yapılıyor. Meclislerin kanun çıkarırken uymaları gereken en temel özellik nedir? Kanunların genelliği ilkesi. Yani kanunlar kişiye özel olamaz, kanunlar belli bir amaca yönelik olarak belli bir zümreyi, belli bir kişiyi, onun geleceğini, belli bir partinin menfaatini kollayarak değil, genel düşünülerek hazırlanır. Başka neyin üzerine yemin ediyoruz biz? Anayasa'nın. Bu kanunu yapıyorsanız eğer kanun elbette Anayasa'ya uygun olacak, Anayasa'nın eşitlik ilkesini ihlal etmeyeceksiniz.

Şimdi, dönelim bakalım, sizin getirdiğiniz bu kanun teklifi bunların neresinde? Anayasa'nın 135'inci maddesi kamu kurumu niteliğinde meslek örgütlerinin kurulmasında görevlendiriyor Meclisi, Meclis de geçmişte bu görevi yapmış ve 17 tane kamu kurumu niteliğinde meslek örgütü kurulmasıyla ilgili özel kanun çıkarmış. Siz bunlardan sadece ikisinin, hatta ilk teklifinizde birisinin, Komisyonda genişleyerek TESK de dâhil olunca ikisinin kanununda değişiklik yapıyorsunuz. Oysa hepsi Anayasa'dan güç alıyor, Anayasa'dan ödevlendiriliyor, benzer ikiz kanunlar ama siz diyorsunuz ki: “15'i dursun. Örneğin, Türk Tabipleri dursun, Türkiye Ziraat Odaları dursun, Türk Dişhekimleri Birliği dursun, Türkiye Noterler Birliği dursun ama benim istediğim bir tanesi, Komisyonda da önerilen bir tanesiyle birlikte iki tanesini değiştirelim.” Nerede kaldı eşitlik? Aynı kanunla, aynı anayasal dayanakla kurulmuş bu kurumların birinin yöneticisine başka muamele, öbürününkine başka. Birini aday yapacaksınız, seçilemezse dönecek; öbürü aday olacak, seçilemezse dönemeyecek aynı kanunla.

Şimdi, eğri oturup doğru konuşmaya devam edelim. Siz eğri oturun, ben doğru konuşmaya devam edeyim.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Ben de cevap vereceğim şimdi sana Özgür.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - Şimdi, kanunların genelliği dedik ya, bakın, bu kanun böyle geçsin, bizim İzmir milletvekilleri de bu kanunu eline alsın, İzmir'e gitsin, gezsin, “Arkadaşlar, bu kanun ne kanunu?” desinler. Bu kanun Adalet ve Kalkınma Partisinin “İzmir'de aday bulamıyoruz, iddialı aday bulamıyoruz, kazanacağına inanan aday bulamıyoruz.” kanunu. “Bir kanun çıkaralım ki o kanunda aday yapmaya ikna edemediğimiz, bütün baskımıza rağmen ‘Görevimi kaybederim.’ diyen, ‘E, Büyükşehir belediye başkanı olursun.’ dediğimizde, ‘Yok, kazanamayız, bu koltuktan da olurum.’ diyen birini ikna edelim kanunu.” arkadaşlar. Bunu bilmeyen var mı? Bunu bilmeyen var mı? Bunu bilmeyen var mı? (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Kişiye özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - Bu kanun İzmir Büyükşehir Belediye Başkan adayını bulamayan, ikna edemeyen, zorla ikna etse de kazanacağına inandıramadıklarını aday yapma kanunu. Nerede kaldı kanunların genelliği ilkesi? Kişiye özel kanun.

Peki, burada, çıkıp Sayın Recep Özel diyor ki: “2010'dan önce zaten böyle bir şey yoktu.” Peki, 2010'da ilgili yasağı, kısıtlamayı getirirken niye getirdiniz? Nereden bileceğiz niye getirdiğinizi? Şimdi söylemiyorsunuz. Şimdi, o 2010 düzenlemesini revize ediyorsunuz ama tutanaklar unutmaz arkadaşlar, tutanaklar unutmaz Sayın Başkan. 2010'daki teklifin de bir genel gerekçesi var. Okuyayım mı?

RECEP ÖZEL (Isparta) – Oku.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Bakın ne demişsiniz o zaman bunu savunurken: “Kurumların teşkilat ve imkânlarının seçimlerde kullanıldığını, bu durumun haksız rekabete yol açtığını...”

RECEP ÖZEL (Isparta) – O zaman istifa etmek zorunda değillerdi, ondan dolayı o, şimdi istifa ediyorlar.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - İşine gelmeyince bağıyor değil mi arkadaşlar. Recep Özel böyle, işine gelmeyince bağırır. (CHP sıralarından alkışlar)

RECEP ÖZEL (Isparta) – Ama saptırıyorsun!

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - Recep Özel bağıyorsa, bilin ki duymamak istediği bir şey vardır.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Orada istifa etmek zorundalardı.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - Recep Özel, sen eğri otur, ben doğru konuşmaya devam edeyim.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sen hiç doğru konuşmazsın amca oğlu.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – “Kurumlarının teşkilat ve imkânlarını seçimlerde kullandığı, bu durumun haksız rekabete yol açtığı, -milletvekili ya da belediye başkanı- seçilmeyenlerin görevine devam etmesi hâlinde buldukları kurumu siyasallaştırdığı ve temsil kabiliyetini zayıflattığı, milletvekili seçilenlere yeni yönetim kurulunu tanzim etme ve o kurumda varlığını devam ettirme imkânını sağladığı için...” Bunlar geri dönmeyinler, bunlar istifa etsinler diye genel gerekçe yazmışsınız.

RECEP ÖZEL (Isparta) – O zaman istifa etmeden aday oluyorlardı, ondan dolayı o.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - Bu gerekçeyi Yüksek Seçim Kurulu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Müsaadenizle Sayın Başkan, toparlayalım.

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Başkan.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Hani, sizin geçen sene mühürsüz oylar için o kararı aldığımız, partinizin temsilcisi olarak 16 Nisan gecesi görev yaptığımız Yüksek Seçim Kurulu var ya, o Yüksek Seçim Kurulu 14 Kasım günü...

RECEP ÖZEL (Isparta) – Evet.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – “Evet” diyor, duydunuz mu? Tutanak atlamasın.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Evet, doğru.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) - 14 Kasım günü verdiği 1048 sayılı Karar’da diyor ki: Kanun koyucunun genel gerekçesinde de açıkça belirttiği gibi seçilemeyen sendika başkanları dahi bu genel gerekçenin ruhuna uygun olarak görevlerine dönebilirler.

Şimdi, bir gerçeğin daha altını çizerek bitireyim. Anayasa’nın 67’nci maddesinin ilgili fıkrası nal gibi orada duruyor, diyor ki: “Seçim Kanunu’nda değişiklik yaparsan bir yıldan önce yapılan seçimlere uygulanmaz.” Esasen bu değişikliğin yeri neresi? Seçim Kanunu. Ama Anayasa’nın arkasından dolaşayım, bu Meclise birtakım verilmiş bazı sözleri başka yerlerden dolaşarak yutturayım diye ilgili odaların, borsaların kanununa gidiyorsunuz. Ama bunun...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Başkanım, toparlıyorum.

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Yapmış olduğunuz için kendisi Seçim Kanunu’nda düzenlense apaçık belli ki bu seçime uygulanamaz. Aslında kanun yaparken bu seçime uygulanmaması doğru bir iş yapıyorsanız doğru ama sizin gelecek seçime kadar değil, 1 Aralık’a kadar zamanınız var. İzmir’de CHP’ye karşı rakip bulamadığınız, zorlayıp da ikna ettiğiniz adaya vereceğiniz güvencenin son tarihi 1 Aralık. O yüzden 1 Aralıkta istifa ederken bu güvenciyi ona vermeniz lazım Recep Bey, kişiye özel yasama yaparken.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Kişiyi özel değil. CHP'den kaç tane aday olacak, göreceğiz. CHP'den kaç tane aday olacak, göreceğiz.

ŞAHİN TİN (Denizli) - Ters köşe olacaksınız.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Şimdi, 1 Aralık tarihine kadar emeklilikte yaşa takılan beklesin, orduevlerine giremeyen uzman çavuşlar beklesin, türlü sıkıntılar çeken emekli, işçi, çiftçi beklesin, Meclisin gündemi çok yoğun, bunları yapamayız ileride inşallah ama belediye başkan adayımız kabul etmiyor, kazanacağına inanmıyor, göreve dönmek istiyor, onun için kanun yapıyoruz. Zil gibi çalarız, İzmir'de biz çalarız, demokrasiye inananlar oynar kardeşim.

Teşekkür ederim.

ŞAHİN TİN (Denizli) – İzmir'le hiçbir alakası yok ki.

BAŞKAN – Özgür Bey, bu önerenin son fıkrasındaki “kanuna” kelimesini “maddeye” şeklinde düzeltiyor musunuz?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Düzeltelim Sayın Başkan.

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) - Tamam o zaman kabul ediyorsunuz.

RECEP ÖZEL (Isparta) – O zaman teklif sizin...

BAŞKAN – Şimdi, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

RECEP ÖZEL (Isparta) - Sen imzalandın artık.

ŞAHİN TİN (Denizli) - O zaman niye bağırdın ki bu kadar? Özgür, niye bağırdın bu kadar o zaman.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Başkanım, Komisyonun önerdiği şekilde oldu.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sen orada farklı konuştun, farklı oyladın şimdi. Özgür ne konuştun ne iddia ediyorsun?

ŞAHİN TİN (Denizli) – “Niye bağırdın o zaman o kadar?” diyor, niye?

BAŞKAN – Maddeyi tamamen değiştiren önerge kabul edilmiştir.

Önerge işlemleri aykırılık sırasına göre yapıldığından diğer önergeleri de işlemekten kaldırıyorum.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi 2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- Milletvekili ve mahalli idareler genel ve ara seçimlerinde adaylık için görevinden ayrılan esnaf ve sanatkarlar meslek kuruluşları genel başkanı ve başkanları ile yönetim ve denetim kurulu üyeleri, aday olamadıkları veya seçilemedikleri takdirde en geç Yüksek Seçim Kurulunca seçim sonuçlarının ilanını takip eden bir ay içinde eski görevlerine dönebilirler. Bu süreçte, genel başkanın ve başkanların yerine seçim yapılmaz; yönetim ve denetim kurulu üyelerinin yerine ise yedek üyeler çağrılır.

Genel başkanın ve başkanların eski görevlerine dönmeleri için öngörülen sürenin sonuna kadar başkan vekilleri, yoksa en yaşlı yönetim kurulu üyesi başkanlık görevini yürütür.”

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde söz isteyen, İYİ PARTİ Grubu adına Arslan Kabukcuoğlu, Eskişehir Milletvekili. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli üyeler; hepinizi saygıyla selamlarım.

Değerli Vekil Erdin Bircan'a rahmet, yakınlarına ve CHP camiasına da başsağlığı diliyorum.

Odalar ve Borsalar Birliği 1,5 milyondan fazla üyesiyle ülkenin lokomotifi olan direkt esnaf, sanatkâr, tüccar ve sanayiciden oluşan bir birliktir. Yani adaletin iyi olması için uğraşan, eğitimin iyi olması için uğraşan, idarenin iyi olması için uğraşan, sağlığın iyi olması için uğraşan ve bunlara yakinen ihtiyaç duyan toplumun en yaygın kesimidir. TOBB, sektörünün en üst düzeyde ve tek yasal temsilcisidir. Bu kadar önemli ve stratejik makama neler yapmaya çalışıyorsunuz? Bir kez daha düşünür müsünüz? Camiye siyaseti soktunuz, 8 Mart 1950'den beri faaliyetini sürdüren Odalar ve Borsalar Birliğine de sokuyorsunuz. Sırada kim var? Gerçi CHP'yle aranızda birtakım oyunlar oldu, gitti geldi, çok iyi anlaşılmadı, anlaşınız ama yine de bu işin ruhuna aykırıdır. Barolar Birliğine, Noterler Birliğine, Türk Tabipleri Birliğine, Dişhekimleri Birliğine siyasetin sokulması doğru değildir. Bundan sonra sırada askeriye mi var? Askeriyeye siyaset girerse ne olacağının cevabını Türk milleti 15 Temmuz 2016'de verdi. İnşallah böyle bir projeniz yoktur. Sizin cepheden bakılırsa falan ordu komutanı, falan kuvvet komutanı neden siyasete girmesin?

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği amacını şöyle anlatır: "Odalar ve borsalar arasında birlik ve dayanışmayı sağlamak, ticaret ve sanayinin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, üyelerinin mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, üyelerin birbiriyle ve halkla olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere meslek disiplinini ve ahlakı korumaktır." Başkan ve üyeleri siyasete çekerseniz odalar ve borsalar arasında birlik ve dayanışma kalır mı? Ticaret ve sanayi odaları genel menfaatlere mi uygun gelişir, parti menfaatlerine göre mi çalışır? İktidara yakın olanlar bir kısım üyelere öncelik verirken, o üyeler zenginleşirken iktidara uzak olan üyeler hak kaybına uğrayacaktır. Siz tutuyorsunuz, böylesine birlik, beraberlik ve ülke çıkarlarına örgütlenmiş bir kurumun başkan ve üyelerini siyasete çekmek istiyorsunuz. Siyasetten bu kadar mı tıklandınız ki gözünüzü bunlara diktiniz? Birlik, oda, borsa, başkan ve yönetim kurulu üyelerinin siyasallaştırılmasıyla bu kurumları politikaya sokarak mensuplarının birbiriyle ve halkla olan ilişkilerini bozacaksınız.

Yüksek Seçim Kurulunun 2013'te aldığı karar var. Hiç sizin aleyhinize karar çıkarmamış bir kurumdan bahsediyorum. Bu karar, oda ve borsa başkanları ve yönetim kurulu üyelerinin yerel yönetimlere aday olmaları için istifalarını zorunlu kılmıştır. Zaten sonuç ortada: Yüksek Seçim Kurulu "istifa" diyor, kararını vermiş. Siz "Yok, ben izinli sayar, tekrar görevine iade ederim." diyorsunuz.

Siz bu kanunu çıkardınız diye Sayın Rifat Hisarcıkloğlu Kayseri'den belediye başkan adayı mı olacak? Geminiz su alıyor, kimse sizin geminizde olmak istemez. Ülkesini ve milletini düşünen TOBB Başkanı Rifat Hisarcıkloğlu'nun bu konudaki fikrini benden önceki konuşmacılar anlattılar. "Bu camiada görev üstlenmek ile siyasette yer almak arasındaki kesin çizgi aynen korunmalıdır." diyor. Siz güya insanlara bir kolaylık tanıyorsunuz ama kolaylık sağladığınız insanlar meslek ahlakları gereğince karşı çıkıyorlar.

Kıta Avrupası ve Amerika için yaptığım araştırmada hiçbir meslek kuruluşu ile siyaset arasında bağlantı tespit edemedim. Batı'da durum böyle.

Yaklaşan yerel seçimlerde oyunuzun ne kadar düşeceğini görmek sizde panik yaratıyor. Can havliyle kendinize çare arıyorsunuz.

Sayın Komisyon Başkanı ve AK PARTİ'li konuşmacıların ağzından bal damlıyor. Öyle anlatıyorsunuz ki Türkiye'de demokrasi çok iyi gidiyor... Demokrasinin ve siyasetin önündeki incir çekirdeklerini bile toparlamayı düşünüyorsunuz. Ama gelin görün ki fikir hürriyetinde Türkiye'miz nasıldır? Sayıları ancak 206'yı bulan üniversiteler bizim ülkemiz sorunlarına kör ve sağırduydular, hiçbiri fikrini açıklamaz. "Biz siyasetin önünü açıyoruz..." Biraz da fikir özgürlüğünün önünü açsak da siyaset daha canlansa, ülkemiz için daha iyi olsa.

Çare nedir? Çare, asgari ücretle ay sonunu getirmek için inim inim inleyen gariban ailelerdir. Çare, Eskişehir’de haftalarca bekleyip pancarını teslim edemeyen pancar üreticileridir. Çare, pancarını tarlada çürüttüğünüz çiftçilerdir. Çare, buğdayını gübresiz ektirdiğiniz Türk çiftçisidir. Yetmiş yıllık cumhuriyet kurumlarını yıpratmak size çare olamaz.

Hepinize saygılar sunarım. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İbrahim Ethem Sedef, Yozgat Milletvekili... (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA İBRAHİM ETHEM SEDEF (Yozgat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; her birinizi saygıyla selamlıyorum, büyük Türk milleti önünde saygıyla eğiliyorum.

Bugün görüşülmekte olan 14 sıra sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi hakkında Milliyetçi Hareket Partisi adına söz almış bulunmaktayım.

Kanun teklifiyle seçim hukuku çerçevesinde adaylık için görevinden ayrılan başkanlar ve yönetim kurulu üyelerinin aday olamadıkları veya seçilemedikleri takdirde eski görevlerine dönebilmeleri imkânı sağlanmakta. Bizler de Milliyetçi Hareket Partisi olarak kanun teklifini olumlu olarak değerlendiriyoruz. Seçilme hakkının demokrasinin bir gereği olduğunu, resmî kurumlarda çalışan memur kardeşlerimize verilen bu hakkın meslek kuruluşlarına da tanınmasının gerekliliğini düşünüyoruz. Meslek kuruluşu olan “odalar, borsalar” denilince öncelikle esnaf, sanatkârlar, şirketler, üreticiler, iş dünyası akla gelmektedir. Bahsi geçen kurum ve kuruluşların üyesi olan her bir iştirakçinin arkasında güçlü bir şekilde durabilmesinin ancak esnaf, iş dünyası ve üreticilerin ayakta durabilmesinden geçtiğini düşünmekteyim.

Sayın milletvekilleri, her birimizin vâkıf olduğu esnaflarımızın sıkıntıları öncelikle ele alınması gereken sorunlar arasındadır. Seçim bölgem olan Yozgat’ta bulunan esnafın hâli hiç iyi değil. Esnaflık mesleği neredeyse ortadan kalkacak duruma geldi. Ben de bir esnaf ve bir esnaf çocuğu olarak konuya yakından şahitlik ediyorum. Esnaf ve sanatkârlarımız acilen desteklenmez ise yakın zamanda “esnaflık mesleği” diye bir şey kalmayacak. Yozgat’ta esnafımıza kredi veren esnaf kefalet kooperatifleri, örnek veriyorum, vereceği 100 bin TL’lik destekleme kredisi için öncelikle ev, araba gibi ipotekler istemekte. Çaresizlikten, alacağı kredinin çok üzerinde para eden evini ipotek veren esnafımızdan bir de ikinci kez kefil istenmekte hatta memur kefil bulması istenen esnaflarımız da bulunmaktadır. Anlaşılabileceği üzere, esnafımız ipotek verdiği hâlde bir de kefil bulmak için kapı kapı geziyor, bu yanlış uygulamadan da acilen dönülmesi gerektiğini düşünüyorum.

Alım gücü düşen insanımız daha az alışveriş yapıyor, sonucunda siftah yapamayan esnafımız aldığı malların ödemesini yapamıyor, ardından toptancı ve üretici firmalara yansıyan zincirleme etki, ülke ekonomisinin daha da geriye gitmesine sebep oluyor.

Emin olun, Yozgat’ta bir tek esnaf yoktur ki kredi borcu olmasın, bir tek esnaf yoktur ki ay sonları çek ve senet ödemelerini rahatlıkla yapabilsin. Esnafımız, artık, bırakın evini geçindirmeyi, iş yerlerinin kiralarnı ödeyemiyor. Esnafımız dağlar gibi borcun altında ezilmekte. Her yıl yüzlerce esnaf kepenk kapatıyor ve borçlarını bir heybe gibi sırtına yükleyip insan içine çıkamaz hâle geliyor. Esnafımıza sahip çıkmak bizlerin boynunun borcudur.

Sayın milletvekilleri, seçim bölgem Yozgat’ta sıkıntı yaşayan çiftçilerimiz de aynı kaderi paylaşıyor. Çiftçilerimiz topraklarını ekmekten vazgeçiyor, gençlerimiz köylerini, yurtlarını, yuvalarını, memleketlerini bırakarak büyük şehirlere iş, aş derdi için göç etmek zorunda kalıyor.

Değerli milletvekilleri, durum acil, durum vahim, artık yok olan bir Yozgat var ve bu sayede -Yozgat'ın değil, bütün çiftçilerimizin kaderi hâline geldi- üretici çiftçilikten vazgeçme noktasında. Ektikleri ürünlerin karşılığını alamayan ve tarım kredi kooperatiflerine, Ziraat Bankası ve diğer özel bankalara borcu olmayan bir tek çiftçi yok. En sıkıntılı olan ise borçlarını ödeyemiyorlar, her birinin tarla ve toprakları ipotekli; bir bir satılıyor ve yok oluyorlar. Çiftçimiz artan girdi ve diğer maliyetlerden dolayı tarlasına gübre atamaz duruma geldi. Bunu seçim bölgemizde karşılaştığımız çiftçilerimiz bizzat söylüyorlar, “Gübre atmayacağız.” diyorlar. Yozgat'ta çiftçilerin en az yüzde 60'ı tarlasına gübre atmayacağını beyan ediyor. Alınacak mahsulün de yüzde 60-70 oranında verimliliği düşecek ve önümüzdeki yıl daha da büyük sıkıntılar çiftçimizi ve ülkemizi bekleyecektir. Tahıl ambarı olan Yozgat çiftçilikten uzaklaşırsa milyonlarca dolarlık ithalat kaçınılmaz olur. Peki, bizler ne yapmalıyız? Çiftçimizi, esnafı, vatandaşımızı ne zaman destekleyeceğiz? Her yıl yaklaşık 11 bin kişinin göç ettiği Yozgat'ta, 700 bin olan nüfusumuz son on altı yılda 418 bine gerileyerek en çok göç veren iller arasında ilk sıralarda yer almaktadır. 11 bin göç veren bir il, 14 ilçeden oluşan Yozgat, neredeyse her yıl 1 ilçesini büyük şehirlere göç vermektedir. Sürekli göç veren, esnafı kan ağlayan, çiftçisi yok olan bir il düşünün. Nakliyeciler esnafı buğday veya pancar taşımaktan başka iş bulamazken bir de trafik cezaları eklenince nakliyecinin hâli de hüsrandır. İşsizlikten bunalan, yuva kuramayan gençleri bir düşünün.

Neden en çok şehit veren iliz, biliyor musunuz? Ülkemizde bir araştırma yapılsa en çok asker ve polis Yozgatlıdır çünkü bizim Yozgat'ın çocukları “vatan” denildi mi, “bayrak” denildi mi gözlerini kırpmadan ölüme koşarak giderler.

Son on beş yılda neredeyse devlet yatırımı yapılmayan bir il hâline geldi Yozgat. Yeni bir fabrika yapılmadığı gibi, bir de üzerine elde olan fabrikalar özelleştirmelerle önce satılıyor, bir süre sonra da kapatılıyor; geride bırakılan tam bir enkaz. Mesela, kapanan Yozgat Tekel Bira Fabrikası yerinde şu an bir alışveriş merkezi ve lüks konutlar var; şimdi de özelleştirilen Sorgun Şeker Fabrikamızla, Yozgat âdeta bacasız tek il konumunda.

Şeker fabrikaları özelleştiriliyor ama taşeron işçiler kaderleriyle baş başa bırakılıyor. Satın alan firmanın insafına terk edilen taşeron işçilerimiz aylardır uyku uyumuyorlar, elleri yüreklerinde işten ne zaman çıkarılacaklarını beklemektedirler.

Yozgat denilince Ulu Önder Atatürk'ün de dediği gibi Bozok Yaylası'nın yiğit evlatları akla gelir. Yozgat, Millî Mücadele Dönemi'nde düşman ayağı değmeyen bir il ama dedelerimiz Yemen'de, Çanakkale'de ve Kurtuluş Savaşı'nın bütün hatlarının müdafaasında devletin ve milletin yanında kahramanca durmuştur.

Yozgat PKK illetiyle verilen mücadelede en çok şehit veren iller arasında ilk sıralarda yer almaktadır. Yine, 15 Temmuzda hiçbir hainlikle karşılaşmamış ve binlerce Yozgatlı meydanlara akın etmiş ve yine dimdik durmuştur.

Yozgat'a yeterince yatırım yapılmadı. Yozgat, yapımı devam eden yüksek hızlı tren projesi Ankara-Yozgat-Sivas hattı 2007 yılından itibaren yılan hikâyesine döndü. Önce 2011 yılında biteceği, daha sonra 2014 yılında biteceği ve şimdi de 2019'da biteceği tarihi veriliyor. Ama devlet kalkınma verilerine bakıldığında, yıllık ödeneklere bakıldığında şu ana kadar 5 milyar TL harcanan ve toplam bedeli 9 milyar TL olan bir yatırım olduğu -yani henüz yarı parası harcanmış durumda- bu hızla gidilirse 2019 yılında da Yozgatlıların hızlı trene kavuşma hayali de sonraki yıllara kaldı demektir.

Seçim döneminde temeli atılan Yozgat havaalanı yine bir belirsizlik içerisinde, ne zaman biteceği belli değil.

Yozgat iline hizmet yapılmadı mı? Evet, yapıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Milletvekili.

İBRAHİM ETHEM SEDEF (Devamla) – Adalet Sarayı, valilik binası, adli tıp ve cezaevi ve birçok imam hatip lisesi yapıldı. Yapılan hizmetleri farklı değerlendiremeyiz. Bir çivi dahi çakandan Allah razı olsun ama Yozgat'ın öncelikli sorunu göç ve işsizliktir. Bunu önleyecek bir adım atılmalı. Yozgat teşvikte beşinci grupta, gelişmişlik sırasına bakıldığında Yozgat'ın acilen altıncı grupta yer alması gerekmektedir. Yozgat tarım ve hayvancılık şehri, tarım ve hayvancılığı destekleyecek bir organize sanayinin yapılması zaruri bir hâl almıştır. Tarım ve hayvancılık şehri olmasına karşılık düzgün bir buğday pazarı, hayvan pazarı ve hatta kesimhanesi bulunmamaktadır. Yozgat'ta işsizliği önleyecek devlet yatırımları ve teşvikleri verilmelidir. Yozgat'ta yaşayan 418 bin nüfusun neredeyse 100 bini Yeşil Kart sahibi ve sosyal yardımlar almaktadır. Gelir seviyesine bakıldığında Yozgat'ta yaşayan insanımız açlık sınırında değil çok daha gerisinde, perişan durumdadır.

Buradan siz değerli milletvekillerine ve Hükümet yetkililerine sesleniyorum. Her yıl bir ilçe nüfusu kadar göç veren Yozgat'a sahip çıkalım. Aksi takdirde, bundan on yıl sonra Yozgat'ta yaşayan kimse kalmayacak diyor, her birinizi tekrar saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 00.15

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 00.28

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Emine Sare AYDIN YILMAZ (İstanbul), Fatma KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 19’uncu Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum. 14 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Teklifin 2’nci maddesi üzerindeki görüşmelere devam ediyoruz.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Abdullah Koç, Ağrı Milletvekili. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu’nda değişiklik yapılmasına ilişkin, birlik başkanlarının, birlik yönetim kurulunun siyaset yapma, aday olmaları durumunda aday olmamaları veya seçilmemeleri sonucunda tekrar kendi görevlerine dönmelerine ilişkin kanun teklifini görüşüyoruz.

Değerli milletvekilleri, şimdi, biz parti olarak siyasetin toplumun tüm kurumlarına, tüm birimlerine indirilmesi ve herkesin özgür siyaset yapması yönünde parti olarak bizim de teklifimiz var ancak kişiye özel bir yasa getirilmemesi gerektiğini de düşünüyoruz. Bu tür durumlarda HDP’ye gelince, bizim partimize gelince, biz siyasi soykırımla karşı karşıya kaldığımız günler yaşadık ve yaşıyoruz ama kişiye özgü, bir odaya özgü de bir yasa teklifiyle karşı karşıyayız.

Değerli arkadaşlar, şunu belirtmek istiyorum ki son dönemlerde benim ilim olan Ağrı’da partimize dönük, Allah’ın bir günü yoktur ki bir operasyon olmasın, Allah’ın bir günü yoktur ki bizim partimize yönelik bir tutuklama, bir gözaltı olayı olmasın. Yine bu 24 Haziran seçimlerinden bu yana sadece Bursa ilinde 400’e yakın bizim partimiz yöneticisi ve üyesi gözaltına alındı ve çoğu tutuklandı. Şimdi, şunu belirtmek istiyorum ki son dönemlerde gerçekten partimize yönelik çok ciddi bir şekilde baskılar devam etmekte ve bu baskılar ne yazık ki siyasallaştırılmış olan yargının eliyle sürdürülmektedir. Bizim eş genel başkanımız Selahattin Demirtaş, Figen Yüksekdağ ve diğer milletvekillerimiz, bir elden çıkmış olan bir talimatla hepsi bir operasyonla gözaltına alındı ve milletvekillerimiz tutuklandı.

Değerli arkadaşlar, bugün aynı zamanda tarihî bir gün yaşıyoruz. Siyasallaştırılmış bir yargı eliyle partimize yapılmış olan operasyon sonucunda maalesef adalet mekanizması ciddi bir imtihandan geçti ve iyi bir sınav vermedi. Uzun bir süredir, iki yıla yakın Eş Genel Başkanımız tutuklu ve bütün taleplere rağmen, Anayasa’nın ihlal edildiği iddiası ortaya konulmuş olmasına rağmen maalesef tahliye edilmedi.

Leyla Güven şu anda seçilmiş bir milletvekili. Kendisi şu anda cezaevinde ve tutsak hâlde. Bütün milletvekillerimiz şu anda tutsak niteliktedir.

Son, bugün itibarıyla Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, vermiş olduğu kararlar Türkiye’nin derhâl Selahattin Demirtaş’ı serbest bırakması ve tahliye etmesi yönünde karar vermesi gerektiğini açık bir şekilde dile getirdi. Arkadaşlar, an itibarıyla Türkiye şu anda gerçekten suç işlemektedir. Anayasa 90’ıncı maddeye göre uluslararası yasalara imza atmış, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin yetkisini kabul etmiş ve bu mahkeme, bugün itibarıyla Sayın Demirtaş’ın tahliye edilmesi, derhâl serbest bırakılması yönünde karar almıştır.

Bu karara karşı Cumhurbaşkanı “Biz karara uymayacağız.” diyor fakat bugün Adalet Bakanı ise “Özgür mahkemeler, bağımsız mahkemeler bu yönde karar verecek ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararı doğrultusunda ve bağımsız bir şekilde bu yönde bir karar verecek.” diyor.

Şimdi, hepimiz biliyoruz ki saraydan adalete bugün bir emir geldi, açık bir şekilde bir talimat verildi. Sayın Demirtaş'ın tahliye edilmemesi, serbest bırakılmaması gerektiği yönünde açık bir şekilde yargıya bugün itibarıyla talimat verdi. Bu, Anayasa'ya karşı işlenen bir suçtur değerli arkadaşlar. Adalet Bakanı "Bağımsız yargı karar verecek." diyor, saray "Biz bu karara uymayacağız." diyor. Peki, bunun neresinde bağımsız bir yargı var? Kim bunu iddia edebilir? Dolayısıyla, bizim burada tek ve net talebimiz, an itibarıyla Sayın Demirtaş'ın tahliye edilmesi ve siyaseten önüne konulan bütün engellerin kaldırılması. Sadece Sayın Demirtaş değil, cezaevinde bulunan tüm milletvekillerimiz ve siyaset yapan tüm arkadaşlarımızın derhâl tahliye edilmeleri gerekiyor. Bu kanuni bir zorunluluktur, bu anayasal bir zorunluluktur, bu aynı zamanda siyaseten yapılması gereken bir zorunluluktur.

Değerli arkadaşlar, bugün Dünya Çocuk Hakları Günü. Şunu belirtmek istiyorum: 743 çocuk anneleriyle birlikte cezaevinde yatmaktadır. Toplamda Türkiye'de 3 bin çocuk şu anda cezaevinde. Siz çocuklarınızı bu şekilde mi sahip çıkacaksınız?

Değerli arkadaşlar, bugün gene bazı gazetelere haber konusu oldu, maalesef, utanarak burada belirtmek istiyorum, günlük 10'a yakın çocuk tecavüze uğramakta, günlük 40 çocuk hamile kalmakta. Bu şekilde mi biz bu çocuklara sahip çıkacağız? Kişiyi özgü yasa çıkarıyoruz ama çocuklarımıza sahip çıkmıyoruz, engellilere sahip çıkmıyoruz, emeklilikte yaşa takılan vatandaşımıza sahip çıkmıyoruz. Nedir? 1 kişiye ya da 2 kişiye özgü bir yasa çıkarıyoruz. 3 milyon insan şu anda iş bulamıyor. Neden iş bulamıyor? Devlete göre gençtir, özel sektöre göre yaşlıdır, çalışamaz durumdadır.

Arkadaşlar, Türkiye'nin çok ciddi sorunları var. En büyük sorunlarının başında ise, bizim partimize konulan siyaset yasağı nedeniyle biz Kürt sorununu tartışmıyoruz; bütün sorunların anasıdır. Dolayısıyla bu saatte sadece 2 kişinin veya 3 kişinin siyasete girip kazanamayacağı yerde tekrar gelmiş olduğu kuruma yeniden başkan veya yönetim kurulu üyesi olarak geri dönmesi için bir yasa çıkarıyoruz.

O zaman siz kendinize güvenmiyorsunuz. Aday olarak göstereceğiniz yerde bu halk güvenmiyorsunuz. Yani bu halk size oy vermeyecek. Emin olun, bu halk 31 Martta sizin tezkerenizi elinize verecek, bu nettir yani. Bu kanun da bunun göstergesidir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkanım, kayda geçmesi için söylüyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Türkiye Cumhuriyeti devleti demokratik bir hukuk devletidir. Yasama, yürütme ve yargı erkleri, özellikle sivil, demokratik anayasal reformlar sayesinde birbirlerine karşı denge ve denetleme pozisyonları almışlar ve yargı da kendi görev alanında faaliyetlerini sürdürmektedir. Verilen kararlarla ilgili kendi iç yargısal hiyerarşi içerisinde istinaf, temyiz, Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi dış hukuk mercisi nezdinde denetime açıktır. Verilen kararlarla ilgili yargı yine Ceza Muhakemesi Kanunu'nun, yine uluslararası sözleşmelerin gerektirdiği çerçevede yargılamalarını yapar, kararını verir. Ancak Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı devletin başı olarak ve yürütmenin başı olarak terörle mücadelede adımlar atmak ve Türkiye'de terörle mücadeleyi zafiyete uğratacak her türlü adım karşısında da devletin başı olarak gerekli çalışmaları yapmak zorundadır. Bugün Genel Başkanımız, Cumhurbaşkanı haftalık olağan grup toplantısında teröre asla taviz verilmeden her türlü kaçış yollarına rağmen mücadelemizi sürdüreceğimizi ifade etmiştir.

Ayrıca, özellikle istismara uğrayan çocuklarla ilgili de Kandil'in dağa kaçırıp orada tacize maruz bıraktığı çocuklarla ilgili de, terörle mücadelede nasıl kararlı adımlar atıyorsak orada da aynı adımları atmaya devam edeceğiz.

Teşekkür ederim.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan, ben de kayda geçsin diye söylüyorum. Bir Cumhurbaşkanının bir mahkeme kararına müdahale ederek “Selahattin Demirtaş serbest bırakılsın.” kararının Türkiye’yi bağlamadığını “Biz karşı hamlemizi yapar işi bitiririz.” sözleriyle ifade etmesi yargıya müdahaledir; biz de bundan bahsediyoruz.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Müzeyyen Şevkin, Adana Milletvekili. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Evet, gün döndü ama yine de Dünya Çocuk Hakları Günü’nde çocukların özgür, eşit oldukları; tacize, tecavüze uğramadıkları; eğitimden eşit şekilde pay aldıkları, işçi olarak kullanılmadıkları bir dünya yaratılması dileklerimi ileterek başlamak istiyorum sözlerime.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine partimiz Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, sözlerime başlamadan önce, Türkiye’nin içinde bulunduğu ekonomik krizin esnaf ve sanatkârlar ile iş dünyası üzerindeki yıkıcı etkisinden bahsetmek istiyorum. Sayın Cumhurbaşkanı “Kriz miriz yok.” dese de ekim ayı itibarıyla konkordato başvurusunda bulunup talebi sonuçlanan borçlu sayısı 3 bini geçmiştir. Mahkemelere yapmış oldukları konkordato talepleriyle ilgili kararları bekleyen ve konkordato talebi için hazırlık yapan borçlu sayısı göz önüne alındığında 2018 yılı bitmeden bu sayının 7 bine ulaşacağı öngörülmüyor. Türkiye’de en çok iş yapan restoranlar bile iflas bayrağını çekmiş durumda. Madem kriz miriz yok, mali durumu bozulmuş olan borçlunun borçlarını belli bir oran ve vadede ödemesine ilişkin, alacaklılarıyla yaptığı, mahkemeye onaylanan bir sulh anlaşması olan konkordato talebi neden bu kadar artmıştır?

Önceleri “Kriz miriz yok.” deyip sonra emeklilikte yaşa takılan vatandaşların haklı taleplerine karşı çıkmak için “Ekonomik savaşın içindeyiz.” demeniz sizi haklı bir konuma ulaştırmaz. Ulaştırmaz çünkü iktidarın nimetlerinden faydalanan, lüks tüketim içerisinde şatafatlı bir yaşam sürülmesine sesiniz çıkmıyor. Yatlardan, katlardan, uçaklardan, tatil köylerinden, saraylardan, binlerce lüks araçtan, zırhlı makam araçlarından vazgeçilmiyor. Evet, bunlardan vazgeçmiyorsunuz ama emeklilikte yaşa takılanlara, atanamayan öğretmenlere, ziraat mühendisine, gıda mühendisine, veterinerine, sağlık emekçilerine, emekliye, işçiye, asgari ücretliye, kadro bekleyen 4/B’lilere, sokaktaki vatandaşa, çocuk işçiliğine karşı durmak için sunduğumuz bütün önergelere, önerilere kapıları kapatıyorsunuz. Çeşitli bahanelerle, kanun hükmünde kararnamele, yıllarca emek veren, bilimselliği içselleştiren, dünya ölçeğinde başarılarla imza atmış akademisyenlere, bilim insanlarına, doktorlara çalışma izni vermiyorsunuz, yaşam hakkı tanıyorsunuz.

Çiftçi, girdi maliyetlerindeki yüksek artışa karşın buğdayını, pamuğunu, narenciyesini geçen yılki fiyatın altında satmak zorunda kalıyor. Arkadaşlar, hafta sonu kendi bölgede 11 tane köye yaptığım ziyarette, 4.500 liraya alınan pamuğun şu anda 2.800 liraya alıcı bulmadığı, girdi fiyatlarını karşılayamadıkları ağıdıyla karşı karşıya kaldık. Lütfen bunları duyun artık. (CHP sıralarından alkışlar)

Satamayanların ürünü tarlada, bahçede, dalında kalıyor. Şeker pancarı üreticisinin içler acısı durumunu hepimiz görüyorsunuz. Fabrikaları satıp yerine alışveriş merkezleri açıyorsunuz. Memleketi üretim toplumundan tüketim toplumuna evirirseniz, tarıma, tarım topraklarına, doğaya, çevreye sahip çıkıp desteklemezseniz, vatandaşı kırdan kente göç etmek zorunda bırakırsanız, işte böyle, sonuçta ekonomik kriz yaşarız ve bu kriz şu anda olduğu gibi tüm kılcal damarlarımıza kadar işler hâle gelir.

Kâğıt fabrikaları elden gitti. Taşucu'nda ben SEKA fabrikasını gördüğüm zaman içim yaniyor arkadaşlar. Dışarıdan kâğıt ithal ediyoruz, kâğıt sıkıntısı yaşıyoruz; orada, o alanda SEKA fabrikası çürümeye terk edilmiş durumda.

Adana'da son on beş yılda 55 büyük fabrikanın kapısına kilit vuruldu. Yine, Adana'da, resmî verilere göre, bir yılda 1.071 ticari işletmenin kapısına kilit vuruldu. Son beş yılda kapanan işletme sayısı 6 bini geçti.

Türkiye'de esnaf ve sanatkârın, vatandaşın can damarı mahalle bakkalının âdeta canına okundu. Kepenkler inmeye başladı. Memlekette 429 büyük AVM oluştu. Ankara, İstanbul, Bursa, Antalya, Adana, Çanakkale, Samsun, Malatya ve yurdun birçok yerinde faaliyette bulunan AVM ve rezidanslara dönün, bir bakın. Hepsinin arsaları üzerinde, geçmişte kamuya ait fabrikalar bulunuyordu. Sadece Adana'da 43.500 metrekairelik Tekel sigara fabrikası yerine bugün 3 tane AVM yapılıyor arkadaşlar. Fabrika 2008'de British American Tobacco şirketine satıldı, BAT araziyi 3 Aralık 2014'te bir firmaya sattı. Kent merkezinde 40 dekarlık alan üzerine alışveriş merkezi yaptı. Şimdi bakın bu AVM'lerin ne hâlde olduğuna. Çoğu müşteri bulamıyor, birçoğu kapasitesinin yarısı oranında hizmet veriyor. AVM'lerdeki kiralar düşmeye başlamasına rağmen dükkânlar boş.

İnşaat sektörü uçurumun kenarına itildi. Dışarıdan inşaat sektörü için, suni büyüme için alınan kaynaklar tükenince doğal olarak kendimizi kriz sarmalının içinde bulduk.

Sayın milletvekilleri, Adana'da Kamu Müteahhitleri Derneği cenaze namazı kıldı kamu müteahhitleri için. Kamu müteahhitlerine de para ödeyemiyorsunuz arkadaşlar.

Ekonomide bu kadar daralma yaşanırken, insanların mutfağında yangın varken, fiyatlar almış başını giderken ve maaşlar yerinde sayarken müteahhitler, iş insanları intihar ederken -Adana'da son altı ayda 6 müteahhit intihar etti arkadaşlar, onu da belirtmek isterim- adrese teslim kanun maddeleriyle şu saatte uğraşmak zorunda bırakılıyor.

Cumhuriyet Halk Partisi, bu kanun teklifine sadece Türkiye Odalar Birliği özelinde yaklaşmamaktadır. Cumhuriyet Halk Partisi konuya sayısı 20'yi bulan tüm kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının yetki ve görevleri, yönetim organlarının oluşumu, istifaları, görevlerine geri dönme olanakları açısından tutarlı, eşit ve adil yaklaşılması gerektiğini savunmaktadır. Aksi hâlde Anayasa'da kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına ilişkin ana hükümlerin seçilme hakkının ihlali, hukuk devleti önünde eşitlik ilkesi ihlal edilmiş olacaktır. Teklif bu hâliyle Anayasa'ya aykırıdır. Diğer kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının yönetimlerinin istifa, adaylık ve geri dönme süreçleri arasında eşitsizlik doğurmaktadır.

Cumhuriyet Halk Partisi bir kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşunun kendi kanununda tanımlanmış organlarının göreve gelme ve görevden ayrılma süreçlerine dair kıstasların diğer bir kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşu için de geçerli olması gerektiğine, başkan ve yönetim kurulu üyelerinin görevden ayrılma, istifa, göreve geri gelme süreçlerinde herhangi bir değişikliğin ilkesel olarak diğer kurumlarda da uygulanması gerektiğine inanmaktadır. Aksi hâlde tam da bu teklifte olduğu üzere adrese teslim bir kanun maddesiyle karşı karşıya kalırız. Kanun maddesi bu hâliyle Türkiye Odalar Birliğinden başka kamu kurumu niteliğindeki diğer meslek kuruluşları olan Dişhekimleri, Eczacılar, Esnaf ve Sanatkarlar, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, Türk Tabipleri Birliği, Veteriner Hekimler, Bankalar Birliği, Barolar Birliği, Değerleme Uzmanları Birliği, Katılım Bankaları gibi 19'a yakın birliğe haksızlık yapılmış olacaktır.

Seçimler öncesinde Türkiye Odalar Birliği içindeki siyasetten özerk yönetim yapılanması hedefi bu son dakika müdahalesiyle boşa çıkmamalıdır. Konu hakkında Rifat Hisarcıklıoğlu'nun açıklamasıyla ilgili bütün arkadaşlarım yorum yaptı, bunu geçiyorum. Tek başına Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ruhunu zedelediğini söylemişti, o nedenle bunu atlamak istiyorum. Ayrıca, diğer kurumların yönetim kurulları ile Türkiye Odalar Birliği arasında milletvekili ve yerel seçimlerde aday olma ve seçilmeme hâllerinde görevine dönmek açısından anayasal eşitlik ilkesine aykırılık içermektedir. Teklif bu hâliyle diğer kurumların başkan ve yönetim kurulu üyelerinin aynı şartlarda aday olabilmek ve seçilme hakkının engellenmesi hukuk ilkesi gibi anayasal değerlere engel teşkil etmektedir. Türkiye Odalar Birliği özelinde, Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği özelinde getirilen bu teklif ya tümüyle geri çekilmeli ya gözden geçirilip kapsamı genişletilerek diğer kamu niteliğindeki kurumların lehine eşitlikçi düzenlemeye gidilmelidir. Bunun için her kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşunun kendi kanununda düzenlenmiş olan adaylık için görevden ayrılma ve göreve dönüş için dönüş usulleri ayrı ayrı düzenlenebilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Milletvekili.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) – 31 Mart 2019 yerel seçimlerine siyasi yatırım anlamı taşıyan tek maddelik bu yasa teklifinin sadece hangi il ve ilçelerdeki başkan adayları için çıkarıldığı yazılmamıştır. Kamu kurumu niteliğindeki meslek kurumu kimliği taşıyan Odalar ve Borsalar Birliği ve Esnaf Sanatkarlar Odaları Birliğinin aday aday olması düşünülen başkanlarına, yönetim kurulu üyelerine siyasi ve idari koltuk garantisi vermek üzere kurgulanmıştır. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Kanunu'nda özünü rahatlıkla görebileceğimiz gibi ahilikten bugüne dek meslek örgütlerinin uzmanlık alanları çerçevesinde bir araya getirilen oda ve borsalar, birlikler, her biri ayrı ayrı kanunla yetkilendirilmiştir. Anayasa'mızda ifadesini bulduğu üzere, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları üyelerinin seçimle iş başına getirdiği yönetimler yoluyla ayrı ayrı tüzel kişiliğe sahiptir.

Tüm bu gerçekler ışığında tüm meslek kuruluşlarının, iktidarın önceliğinin ekonomik krizin sona erdirilmesine yönelik girişimler olması gerektiğine inanıyor, parti grubumuz adına hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına İbrahim Özden Kaboğlu, İstanbul Milletvekili konuşacak. (CHP sıralarından alkışlar)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Divan, değerli milletvekilleri; “AİHM’i de Tayyip getirdi.” dedi AK PARTİ’li bir milletvekili Adalet Bakanlığının bütçe görüşmelerinde. Tabii, ben olsaydım “Tayyip” demezdim, “Sayın Erdoğan” derdim ama bu başka bir sorun. Buradaki sorun şu: Bilgi kirliliği yaratmak. Oysa Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin yetkisi 1990’da tanınmıştı. Şimdi, bilgi kirliliği yaratmamak gerekir. Çünkü, bütün bu konular eğer ülkemizin geleceği için, kamu yararı için yapılıyorsa hukuk-siyaset çatışmasında ahlakı da bir ölçüt olarak almamız gerekir.

Buradan yapılan konuşmalarda genellikle AK PARTİ’li ve MHP’li vekiller belki zaman kazanmak için, belki uzatmak için oturumları başka sorunlardan bahsettiler. Bu metnin Anayasa’ya aykırılığı konusunda genellikle kaçındılar.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sana mı soracağız? MHP takıntısı...

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Şimdi, burada tabii siyaset ahlakilik temeline dayanır, doğru bilgi temelinde inşa edilmelidir. Öncelikle belirtmek isterim ki Sayın Elitaş’ın açıklamalarından da hareketle neden bu yasa değişikliğinin Anayasa Komisyonuna getirilmediğini bu akşam buradaki oturumda daha iyi anladım.

Anayasa Komisyonu bu Mecliste herhâlde en az çalıştırılan veya hiç çalıştırılmayan bir komisyon, bunu bir kıdemli anayasa profesörü olarak hüzünlü bir biçimde bu akşam daha iyi anladım. Burada iki yönlü eşitlik ilkesinin ihlali söz konusu: Bir, genel eşitlik ilkesi; kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşu ile diğer bütün kuruluşlar arasında yapılan bu ayırım. İkincisi ise özel eşitlik ilkesine aykırılık. Bu da meslek içerisinde, burada kabul edilen iki kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşu yöneticileri arasında yapılan ve Anayasa Mahkemesi kararlarına göre hiçbir makul, haklı nedene dayanmadan yapılan ayırım.

Şimdi, diğer bir nokta ise örgüt içi demokrasiye aykırı olması çünkü bir üye, bir adaya, hangi partiden olursa olsun “Bizim örgütü yönetecek.” diye oy veriyor ama o kişi bir partiye angaje olup seçimlere girince döndüğü zaman pekâlâ kanaati değişebilir, oyu değişebilir ve burada örgüt içi demokrasi anlamında mikrodemokrasi ilkesinin ihlali söz konusu, örgüt üyesinin iradesinin saptırılması söz konusu.

Şimdi, bu açıdan tabii ki oy saiki dikkate alındığında, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının madde 135’teki düzenlenme amacı dikkate alındığında, buna aykırılık bir kez daha teyit edilmeli ama aynı şekilde insan haklarına dayanan demokrasi tanımıyla Anayasa madde 2’ye hem makrodemokrasi anlamında hem de mikrodemokrasi kuralı anlamında aykırılık teşkil etmektedir.

Burada bir önemli nokta daha -bunu teklif sahipleri de açıklamadılar- gerekçe nedir? Bir kanunun gerekçesi bir ihtiyaca dayanır. Toplumsal ihtiyaç nedir? Hangi kamu yararını karşılıyor? Hangi ülke çıkarına yönelik, ulus çıkarına yönelik veya hangi beka sorununa yönelik? Burada genel, objektif anlamda bir neden bulmak zor.

Her ne kadar MHP temsilcisi çok özlü bir biçimde açıkladıysa da, Anayasa Mahkemesine götürmek için Sayın Başkan, aman tutanakları iyi muhafaza edelim çünkü Anayasa Mahkemesine götürürken sayın vekilin “Hayırlı olsun İzmir adayınız.” biçimindeki beyanı zaten iptal için yeterli nedenler arasında yer alıyor, özellikle bunun ittifaktan gelmesi.

Son olarak Sayın Elitaş’ın, özellikle Komisyon Başkanının “Bu, seçimlerden sonraki durumu ilgilendirir, o nedenle Anayasa 67’yi ilgilendirmez.” biçimindeki açıklamasına karşı bir açıklama yapmak gerekir, o da şöyle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Sayın Başkan, lütfen bir dakika...

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Milletvekili.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Sayın Başkan, eğer onlar bir odadan, bir barodan, bir başka kuruluştan olsaydı -niçin yok bilmiyoruz tabii ki- adaylık için önceden karar verirler ve yarışmaya önceden girerler, şu anda nasıl ki yerel yönetim adayları sahaya inmeye başladılarsa. Dolayısıyla eşitsizlik önceden başlıyor. Türkiye Barolar Birliğinden ya da barolardan istifa edecek bir aday ile odadan, borsadan istifa edecek aday arasında veya bir başka kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşundan istifa edecek aday arasında yarışma koşulları bu iki odayla ilgili kanun yürürlüğe girerse farklılaşacak. O nedenle önceden ilgilendiriyor. Bu açıdan, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarında, 1 no.lu Ek Protokol’ün 3’üncü maddesini tanımlayan kararlarında adayların eşit koşullarda yarışması, eşit koşullarda sahaya inmesi kurallarına aykırılık teşkil etmesi açısından, evet, Anayasa madde 67, son fıkraya açısından da Anayasa Mahkemesi mutlaka değerlendirecektir.

Teşekkürler. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına ikinci konuşmacı Fahri Çakır, Düzce.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, bir söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

VII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

46.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu'nun 14 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesi üzerinde şahıslar adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın konuşmacı iki defa konuşmasında Milliyetçi Hareket Partisine atıfta bulundu. Sayın Cemal Enginyurt konuşması sırasında genel bir değerlendirme yaptı. Zaten bu kanun teklifi de bütün oda, borsa, birlik yöneticilerini kapsayan bir kanundur. Ordu'dan da bahsetti, diğer başka hususlardan da bahsetti. Özel bir şehre yönelik, onu kasten bir konuşması söz konusu olmamıştır. Yani bir ilin adının zikredilmesi ona özgü bir kanun olduğunun kastedildiği anlamını da taşımamaktadır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

47.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, tabii, grup başkan vekillerinin böyle görevleri var. Herhâlde, Milliyetçi Hareket Partisinin sayın grup başkan vekilleri de bu dönem en çok Cemal Enginyurt'un yaptığı ama daha sonra düzeltilmeye muhtaç konuşmalarla meşgul olacaklar. Hepimiz biliyoruz ve tutanaklarda açıkça yazıyor, dedi ki: “Madem bu kanun da böyle geçecekse, İzmir adayınız da hayırlı olsun, inşallah kazanır.” Ben biraz önce kürsü konuşmamda da söyledim: Kanun kişiye özel kanundur, İzmir'deki bir adayı ikna etme ve kazanamayacağına olan inancından dolayı “Merak etme, geriye seni döndürtürüz.” diye kişiye özel kanun yapılmaktadır. Cemal Enginyurt kendine özgü üslubuyla biraz alaycı, biraz kinayeli bir şekilde AKP Grubuna “Adayınız da hayırlısı olsun madem.” demiştir. Bunun elbette MHP'nin genel tutumuyla uyumlu olmadığını söylemek mümkün ama Cemal Enginyurt'un ne dediğini, neyi kastettiğini hepimiz, ortalama ve üzerinde zekâya sahip olduğumu düşündüğümüz milletvekilleri anlayabilecek yetenektedir.

Teşekkür ediyorum.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

48.- *Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Özel fazla zorluyor bu yorumu yapmakla. Zannediyorum, bu İzmir komplekslerinden kaynaklıyor biraz da. Yani nedense bugün Cumhuriyet Halk Partisi Grubunda bir İzmir'e odaklanmışlık var. Yani, müsaade edin, Milliyetçi Hareket Partisi grup başkan vekili de kendi... Cemal Enginyurt burada olsaydı, elbette kendisi gerekli yorumu, değerlendirmeyi yapacaktı fakat arkadaşımız mazereti nedeniyle Genel Kuruldan ayrıldığı için bu değerlendirmeyi de ben yaptım ama Sayın Özel merak etmesin, Cemal Enginyurt gereken değerlendirmeyi de yapacaktır, o merakları da gidecektir yani.

Teşekkür ederim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, son sözümü söyleyeyim.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Yok artık ya, yeter.

BAŞKAN – Bunu devam ettirelim mi arkadaşlar?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Çok kısa Sayın Başkan, çok uzatmadan.

BAŞKAN – Buyurun.

49.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Cemal Enginyurt'un yarın söz alıp “Evet, partim, liderim ve grup başkan vekilim haklıdır, ben ne söylediysem yanlıştır.” diyeceğini biliyoruz çünkü iki günde bir bunu yapıyor zaten ama bir gerçek var.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Cemal Enginyurt sana mı soracak!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Müsaade et de ben konuşayım, Cemal Enginyurt istediğine sorsun, istemediğine sormasın. İleri geri konuşuyor, dinliyoruz zaten.

Benim esas söyleyeceğim şey: Cumhuriyet Halk Partisinin İzmir'e yönelik bir kompleksi yok. İzmir'e yönelik, komple İzmir'i kazanmaya yönelik bir inancı var, 30'da 30 yaptığımızı hep birlikte 31 Mart gecesi izleriz inşallah.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

50.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, bu muhavereyi devam ettirmek istemem ancak Cemal Enginyurt'un ne diyeceğini peşin peşin söylemenin doğru bir yaklaşım olmadığını da hatırlatmak isterim.

Teşekkür ederim.

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Cemal Enginyurt yok ya, rahat rahat konuşuyor.

XI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Isparta Milletvekili Recep Özel ve 2 Milletvekilinin Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1287) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 14) (Devam)

BAŞKAN – Şahıslar adına ikinci söz, Fahri Çakır Bey'e ait.

Buyurun Fahri Bey. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

FAHRİ ÇAKIR (Düzce) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sizleri en kalbî duygularıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, yeni idrak ettiğimiz kandil gecesinin âlemi İslam'a hayırlı olmasını Yüce Allah'tan temenni ediyorum.

Dünya Çocuk Hakları Günü dolayısıyla yavrularımızın Çocuk Hakları Günü'nü tebrik ediyorum.

Edirne Milletvekili Sayın Erdin Bircan'a Allah'tan rahmet diliyorum. CHP Grubuna, sevenlerine ve ailesine başsağlığı diliyorum.

Değerli milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz kanun teklifinin 2'nci maddesi üzerine şahsım adına söz almış bulunmaktayım.

Türkiye Büyük Millet Meclisine (2/1287) esas numarasıyla teklif edilen Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Kanunu ile Esnaf ve Sanatkarları Meslek Kuruluşları Kanunu'nda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifiyle anılan kanunlarda düzenleme yapılarak milletvekili ve mahallî idareler genel ve ara seçimlerinde adaylık için görevinden ayrılan birlik başkanı ve birlik yönetim kurulu üyeleriyle oda

ve borsa yönetim kurulu başkanı ve üyelerine aday olamamaları veya seçilememeleri hâlinde eski görevlerine dönme imkânı tanınmak istenmektedir, işin aslı budur. Dolayısıyla şimdiye kadar olup biten, “siyasallaştı” ya da işte “Tamamen siyasi noktaya çekildi.” denilen, sadece bu oda ve borsa başkanlarının, meslek odalarının başkanlarının siyasete aday olduklarında, seçimlerde aday olduklarında -seçtiklerinde sorun yok- seçilemediklerinde geri dönmesini sağlayacak bir düzenleme. Ya da aday adayı olup aday olamamaları hâlinde tekrar geriye gelmelerinin önünü açacak bir düzenleme.

Şimdi, bu lafı alıp, bu kanun düzenlemesini alıp “Siyaset öyle oldu, siyaset sivil toplum örgütüne girdi, STK'lere dâhil oldu.” demenin bence hiçbir anlamı yok. Çünkü siyasetin eğer varsa önünde birtakım barikatları bizim açmış olmamız lazım, hatta siyasete özendirmemiz lazım. Bu insanlar siyasetin önünde şu veya bu şekilde engel görmemesi lazım. Dolayısıyla girmelerinde bir engel yok ise neden seçilemedikleri zaman geriye dönmesinler? O, buldukları yere gelebilmek için meşakkatli bir yol katetmediler mi? Kendileri -buldukları sivil toplum örgütünün başına yönetim kurulu olmak noktasında- yönetim kurulu başkanı olmak noktasında bir hayli eziyet çekerek seçimle gelmediler mi? O hâlde seçimle geldikleri yerde fevkalade... Geçmişte bir grubun, gerilerindeki destekçilerin mutlaka kabulleriyle oraya geldi. O hâlde seçilemedikleri yerde geriye dönmelerine “Adrese teslimdir” başkaca “Alelacele yapılmış bir kanundur.” demenin de bir anlamı yok. Eğer hayırlıysa bu iş, hayırlı işte acele de etmek lazım, bence hayırlı da bir iş. Hatta gecikmiş de bir düzenleme. Niye gecikmiş bir düzenleme? Neden bu şekilde geriye dönme başka kurumlarda olduğu hâlde biz buna imkân vermiyoruz? Kaldı ki bu kurumların, biliyorsunuz, yönetim kurulu üyeleri ve başkanları zaten meclis üyeleri ve bu kurumlarda meclis başkanlarının istifa etme zorunluluğu da yok. Bir taraftan meclis başkanına diyorsunuz ki: “İstifa etmeden sen devam edersin, seçilemediğin yerde geriye dönersin.” Ama yönetim kurulu başkanlarına, yönetim kurulu üyelerine diyorsun ki: “Hayır, sen seçilemezsen, aday adayı olamazsan -istifa etmek zorundasın- geriye dönüşün kapalı.” Bunu ben doğru bulanlardan değilim. Dolayısıyla konuştuğumuz ve üzerinde durduğumuz STK bugün Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ki ben odacıyım, o kurumlardan geliyorum; değerli arkadaşlar, Türkiye iş üreten, aş üreten, evine ekmek götüren, istihdam edilenlerin tamamını... Vergiyi veren en üst çatı kuruluş. Bu kuruluş ve bu kuruluşa mensup olanları doğrudan ilgilendiren bir kanun düzenlemesi. Esnaflarımız hakeza öyle; 3.180 adet esnaf odası var bu ülkede, dolayısıyla neden onlardan bu hakkı, var olanı kullanmalarını elinden alalım? Kaldı ki o arkadaşlarımız dönse, kurumlarda tekrar aynı görevini icra ediyor hâlde olsa kime ne zararı var?

AYHAN BARUT (Adana) – Diğer odalar ne olacak?

FAHRİ ÇAKIR (Devamla) – “Siyasallaşacak.” Ya, neresi siyasallaşacak? “Adrese teslim.” Hangi adrese teslim? Adres şu: Millet adres, evet, doğru. (CHP sıralarından gürültüler)

HÜSEYİN YILDIZ (Aydı) – Niye diğer odalar yok?

FAHRİ ÇAKIR (Devamla) – Bakınız, hayır, öyle değil; adres millet.

HÜSEYİN YILDIZ (Aydı) – Niye diğer odalar yok?

FAHRİ ÇAKIR (Devamla) – Ha, onlar konuşulabilir, bakınız...

HÜSEYİN YILDIZ (Aydı) – Temel mesele orada.

FAHRİ ÇAKIR (Devamla) – Bakınız, onu konuşabiliriz, tartışabiliriz, anlaşabilirsek yolumuza devam ederiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FAHRİ ÇAKIR (Devamla) – Sayın Başkan, toparlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

AYHAN BARUT (Adana) – 2 tane odayı kastediyor, 19 tane oda yok; onlara niye yok?

FAHRİ ÇAKIR (Devamla) – Sayın milletvekilleri, bakınız, burada şu var: Siyasetten bu kadar çok korkup türkmenin bir âlemi yok. Artı, başka bir şey daha var, bakın: Bütün bu istifa edenler gidecek, bir şekilde seçilecek ya da seçilemeyecek, aday olamayacak, ondan sonra geriye dönecek. Bunların hepsi AK PARTİ’li mi, başka partilerden olmayacak mı? Hiç şüphesiz, olacak. O hâlde bu kaygı, bu kuşku niye? (CHP sıralarından gürültüler)

HÜSEYİN YILDIZ (Aydı) – Ya, 2 taneyi koymuşsun, diğerleri nerede?

FAHRİ ÇAKIR (Devamla) - Değerli arkadaşlar, sadece muhalefet etme adına bu STK’leri töhmet altında bırakmanın bir âlemi yok. Evet, bu STK’lerde gidenin de gelenin de önü açık olmalıdır diyorum.

Çok teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, şunu bir düzeltelim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

VII.- AÇIKLAMALAR (Devam)

51.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Düzce Milletvekili Fahri Çakır’ın 14 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 2’nci maddesi üzerinde şahıslar adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, öncelikle, günün ilk konuşmasından bu son konuşmaya kadar tüm konuşmacılar Erdin Vekilimizle ilgili iyi dileklerini, rahmet dileklerini ilettiler. Sayın konuşmacıya da nazik başlangıcı için teşekkür ediyoruz. Ama bir hatayı düzeltmek lazım. Konuşması boyunca “bu STK’ler” diye bahsetti. Anayasa 135, kamu kurumu niteliğinde meslek örgütlerini düzenliyor. Bunların hiçbirisi sivil toplum kuruluşu değil, hatta bunlar bayağı bayağı siyah plakaları olan, yaptıkları görev kamu kurumu niteliğinde olan görevler. STK dediğiniz sivil toplumdur. Derneklerden, sendikalardan bahsedersiniz. Bazı üyelerinin görevlerini yapmaları, mesleklerini yapmalarının kayıt zorunluluğu olduğu bir şeyin sivillikle hiçbir zaman ilişkisi yoktur. Bu çatı altında kavramları doğru oturtalım. Konuşmanızın son kısmındaki “Kime ne zararı var?” CHP’nin Komisyondaki tavrı belli. Diğer 17 meslek örgütüne tanınmamasından bu hakkı eleştiriyordu. Bu konuda grubunuz da buna şahittir. Ancak dönüp dolaşp “bu STK’ler, bu STK’ler...” Bunlar sivil mivil değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bunlar, bildiğin, bal gibi, kamu kurumu niteliğinde meslek örgütü.

Teşekkür ederim.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Adrese teslim kanun.

XI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Isparta Milletvekili Recep Özel ve 2 Milletvekilinin Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1287) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 14) (Devam)

BAŞKAN – Soru cevap işlemi için talep yok.

Madde üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Birleşime üç dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 01.11

YEDİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 01.12****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: Emine Sare AYDIN YILMAZ (İstanbul), Fatma KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 19’uncu Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.

14 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir konu bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri görüşmek üzere 21 Kasım 2018 Çarşamba günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 01.13

XII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- *Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, Basın İlan Kurumuna ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/4517)*

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Fuat OKTAY tarafından* Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ayhan BİLGEN

HDP Grup Başkanvekili

Kars Milletvekili

Son günlerde yaşanan ciddi ekonomik krizin basın sektörüne yansmasıyla ilgili olarak, Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Vahap Munyar imzasıyla Cumhurbaşkanlığına sunulan raporda şu ibareler yer almaktadır: “Türkiye’de gazetecilik ve yayıncılık sektörü zor günlerden geçmektedir. Basın sektöründe kapatılan ve kapanan yayın organları nedeniyle işsizlik yüzde 30’a ulaşmış, son 10 yılda işsiz kalan gazeteci sayısı 10 bini aşmıştır. Bu sorun güncelliğini korurken dövizdeki yükselme nedeniyle ithal edilen kâğıt fiyatlarında da önemli bir artış yaşanmıştır. Yaşanan maliyet artışları gazetelerin ve kitapların basılamaması gibi bir krize gidişi başlatmıştır.” Basın sektörüne yansıyan krizi özetleyen bu cümleler uzunca bir zamandır hükümetin yanlış politikalarını da net bir şekilde ortaya koymaktadır. 1961 yılında 195 Sayılı Kanun’la kurulan Basın İlan Kurumu basının her türlü ihtiyacını karşılamak zorunda. Bu husus, Basın İlan Kurumu’nun görevlerinin sayıldığı 195 Sayılı Kanun’un 2. Maddesi’nin 4. Fıkrasında şu ibare yer almaktadır: “4. Basının her türlü ihtiyaçlarını temin etmek (makine, kâğıt, mürekkep gibi)”

Bu bağlamda;

1. Geçmişte “basının kara gün dostu” olarak bilinen Basın İlan Kurumu, kağıt krizi karşısında neden harekete geçmemektedir?
2. SEKA’nın satıldığı Albayraklar’ın referansı ile Basın İlan Kurumu’na Genel Müdür olan, basında hiçbir geçmişi olmayan Albayraklar İnşaat Grubu Başkanı İbrahim Karaca’nın kardeşi olan Yakup Karaca’nın kağıt krizine müdahale etmemesinde Albayraklar’ın rolü var mıdır?

3. Basın İlan Kurumu, kağıt krizi karşısında hangi önlemleri almayı düşünmektedir? Alınması düşünülen önlemler, sadece resmi ilan yayınlama hakkı bulunan bin 400 yayın organını mı kapsayacak? Resmi ilan yayınlama hakkı bulunmayan 7 bin yayın organı ve azınlık basını da alınacak önlemlerden yararlanabilecek midir?
4. Yaşanan kağıt krizi neden sadece muhalif basını mı etkilemektedir? Kağıt krizi varsa hükümete yakın, yandaş yayın organlarının neden sesi çıkmamaktadır? Bin 400 gazeteden bin 325'inin basılmadan basılmış gibi, satılmadan satılmış gibi gösterildiği doğru mudur?
5. "FETÖ" den yargılana ve mahkumiyeti bulunan Alaeddin Kaya'nın sahibi olduğu gazetelerin kanunda belirtilen miktarda basılmadığı, denetim sırasında, istenen miktarda gazeteyi basamayan matbaasının patladığı ve bu olayın örtbas edildiği doğru mudur? "FETÖ" ortaya çıkmadan yaşanan bu örtbas olayı ile ilgili sorumlular hakkında işlem yapılmış mıdır? Bu olayın kapatılmasında "FETÖ" bağlantıları iddia edilen Basın İlan Kurumu Genel Müdürü Yakup Karaca'nın rolü nedir?
6. Gazetelere kağıt satmış gibi fatura kesip aslında satmayan, gazeteleri basmış gibi gösterip aslında basmayan kağıt ve matbaa şebekesinin Basın İlan Kurumu'nun yönetimine kadar sızdığı, hatta Genel Kurul'da temsil edildiği iddiaları doğru mudur?
7. Basın İlan Kurumu'nun, kağıt krizine çare bulmak yerine hazırladığı tanıtım filminde, gazeteleri kağıt baskılarına son vermeye çağırması hangi mantıkla izah edilebilir?
8. MİT'in bile faaliyet raporu kısmen erişime açık olduğu halde Basın İlan Kurumu'nun faaliyet raporu neden ısrarla kamuoyundan ve kurum personelinden saklanmaktadır?
9. Gazetelerin tirajları Yakup Karaca genel müdür olduktan sonra neden kurumun yazılı belgelerinde yer almamaktadır?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCILIĞI

19.11.2018

Sayı : 13717388-610-E.137702

Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 05.11.2018 tarihli ve 24301011-E.371949 sayılı yazınız.

Kars Milletvekili Sayın Ayhan BİLGEN tarafından Cumhurbaşkanlığı Yardımcılığı Makamına tevcih edilen [7/4517] esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Fuat OKTAY
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

Ek : Önerge Cevabı

Sayı: -120.07-E.00000385789 ..... \

Önergeyi Veren Milletvekili: Ayhan BİLGİN
Kars Milletvekili

Önerge Esas No : 7/4517

YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

Basın İlan Kurumu Genel Kurulunun kağıt fiyatlarındaki artış sebebiyle 20 Eylül 2018 tarihinde gerçekleştirdiği olağanüstü toplantısında, gazeteler lehine yaptığı düzenlemeler 28 Eylül 2018 tarih ve 30549 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Dolayısıyla yazılı basın yaşamış olduğu kağıt sıkıntısına Basın İlan Kurumunun müdahale etmediği iddiaları gerçeği yansıtmamaktadır.

Baskı işlemlerinde kullanılan kâğıdı aynı yöntemlerle ve aynı maliyetlerle tedarik eden yazılı basın sektörünün bir bölümünün kâğıt fiyatlarındaki artıştan olumsuz yönde etkilenmesi bir bölümünün ise etkilenmemesi gibi bir durum söz konusu olmayıp sektörün tamamı benzer sıkıntıyı yaşamaktadır. Ayrıca basılmayıp basılmış gibi veya satılmayıp satılmış gibi yanıltıcı beyanlarla Basın İlan Kurumundan ve ilgili Valiliklerden resmi ilan alan gazete bulunmamaktadır.

Basın İlan Kurumu Genel Kurulu tarafından kabul edilen faaliyet raporundaki mali tablolar, günlük fiili satışı yüz bin adedin üzerinde olmak üzere yurt çapında dağıtılıp satışa sunulan iki ayrı gazetede yayımlanmak suretiyle kamuoyuyla paylaşılmaktadır.

Basın İlan Kurumu tarafından hazırlanan resmi ilan ve reklam verilebilecek süreli yayınlar listesi 195 sayılı Kanun ve bu Kanuna dayanılarak kabul edilen Resmi İlan ve Reklamlar ile Bunları Yayınlayacak Süreli Yayınlar Yönetmeliğine göre Kurumun internet sitesinden ilgililerin erişimine sunulmaktadır.

2.- İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz'ın, Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş. ile ilgili bir kararname olup olmadığına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'in cevabı (7/4576)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sn. Fatih DÖNMEZ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 17.10.2018

Ümit BEYAZ

İstanbul Milletvekili

15 Ekim 2018 tarihinde Sözcü Gazetesinden Çiğdem Toker'in yazdığı yazıda uygulamaya konulan fakat resmi gazetede yayınlanmadığı iddia edilen bir kararnameden bahsedilmektedir. Bu kararnamenin konusu olarak Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş kısa adı ile DEDAŞ'a devlet tarafından haksız bazı ödemelerin yapıldığı ifade ve iddia edilmektedir.

Bu bilgiler çerçevesinde,

- 1) 1 Ocak 2018 tarihinden bu yana DEDAŞ hakkında herhangi bir kararname yayınlanmış mıdır?
- 2) DEDAŞ ile dağıtım anlaşmasının yapıldığı tarihten bugüne kadar devlet kurumlarından DEDAŞ'a ödenen tutarlar ve ayrıntıları nelerdir?
- 3) Söz konusu köşe yazarının iddia ettiği gibi DEDAŞ konulu yayınlanan veya yayınlanması beklenen herhangi bir kararname var mıdır?
- 4) Hali hazırda faaliyet yürüten elektrik dağıtım şirketlerine 'tarımsal destekleme' adı altında herhangi bir ödeme yapılmış mıdır? Yapılması planlanmakta mıdır?
- 5) 30 Mayıs 2018 tarihinde 'tarımsal destekleme' konulu veya içerikli olarak bakanlıklara, kurumlara gönderilen bir yazı veya kararname mevcut mudur?
- 6) DEDAŞ'ın faaliyet yürüttüğü illerde DEDAŞ'ın faaliyet gösterdiği ilk günden bugüne kadar her yıl ayrı ayrı belirtmek üzere kayıp/kaçak oranı ne kadardır?

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

16 Kasım 2018

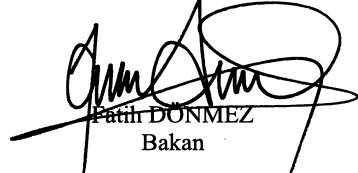
Sayı : 64272063-610- 32645
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-4576)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 05.11.2018 tarihli ve 43452547-120.07-37149 sayılı yazısı

İstanbul Milletvekili Sayın Ümit BEYAZ'ın tarafıma tevcih ettiği 7/4576 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Fatih DÖNMEZ
Bakan

Ek :7-4576 Esas Numaralı Önerge Cevabı

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN ÜMİT BEYAZ'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI**

Sorular:

15 Ekim 2018 tarihinde Sözcü Gazetesinden Çiğdem Toker'in yazdığı yazıda uygulamaya konulan fakat resmi gazetede yayınlanmadığı iddia edilen bir kararnameden bahsedilmektedir. Bu kararnamenin konusu olarak Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş kısa adı ile DEDAŞ'a devlet tarafından haksız bazı ödemelerin yapıldığı ifade ve iddia edilmektedir.

Bu bilgiler çerçevesinde;

-1 Ocak 2018 tarihinden bu yana DEDAŞ hakkında herhangi bir kararname yayınlanmış mıdır?

-DEDAŞ ile dağıtım anlaşmasının yapıldığı tarihten bugüne kadar devlet kurumlarından DEDAŞ'a ödenen tutarlar ve ayrıntıları nelerdir?

-Söz konusu köşe yazarının iddia ettiği gibi DEDAŞ konulu yayınlanan veya yayınlanması beklenen herhangi bir kararname var mıdır?

-Hali hazırda faaliyet yürüten elektrik dağıtım şirketlerine 'tarımsal destekleme' adı altında herhangi bir ödeme yapılmış mıdır? Yapılması planlanmakta mıdır?

-30 Mayıs 2018 tarihinde 'tarımsal destekleme' konulu veya içerikli olarak bakanlıklara, kurumlara gönderilen bir yazı veya kararname mevcut mudur?

-DEDAŞ'ın faaliyet yürüttüğü illerde DEDAŞ'ın faaliyet gösterdiği ilk günden bugüne kadar her yıl ayrı ayrı belirtilmek üzere kayıp/kaçak oranı ne kadardır?

Cevaplar:

Dicle Elektrik Dağıtım A.Ş'ye bugüne kadar tarımsal destekleme adı altında herhangi bir ödeme yapılmamış olup, konuya ilişkin olarak Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nden 7144 Sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ve Tarımsal Sulamaya İlişkin Vadesi Geldiği Halde Ödenmeyen İşletme ve Bakım Ücreti veya Su Kullanım Hizmet Bedeli ile Elektrik Enerjisi Borcu Bulunan Çiftçilerin Borçlarının Tarımsal Destekleme Ödemelerinden Mahsuben Alınmasına ilişkin tebliğ yayınlanmıştır.

Teknik ve teknik olmayan kayıp oranlarına ilişkin bilgiler Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK)'nın <http://www.epdk.gov.tr/Detay/Icerik/3-0-24/elektrikyillik-sektor-raporu> internet adresinde yayımlanan Elektrik Piyasası Gelişim Raporlarında yer almaktadır.

3.- Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral'ın, Devlet Arşivleri Başkanlığı personeli için getirilen sınav esaslarının sebep olduğu iddia edilen olumsuz sonuçlara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/4651)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Fuat OKTAY tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 11.10.2018

İbrahim Halil ORAL
Ankara Milletvekili

Cumhurbaşkanlığı Hükümet sistemine geçiş kapsamında Başbakanlık'a bağlı olarak Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, bir Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'yle kapatılmış ve yerine Cumhurbaşkanlığına bağlı Devlet Arşivleri Başkanlığı kurulmuştur. Bu sürecin akabinde eski Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü'nün kadrolu ve sözleşmeli personellerinin kurumla ilgisi olmayan Sağlık Bakanlığı, SGK gibi kurumlara kaydırıldığı basına yansımış, 250 kadar alanında uzman, devlet politikalarımız açısından büyük işler yapmış, tasnif, arşivcilik, eski yazı okuması, tarihçilik gibi alanlarda dünya çapında işler başarmış personeller adeta tasfiye edilmiştir. Bu duruma kamuoyunda, sivil toplumda ve siyasette tepki yaratmıştır. Ardından bu yanlıştan dönülmüş personel iade edilmişti. Ancak 16 Temmuz 2018 tarihinde 30480 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 11 numaralı Devlet Arşivleri Başkanlığı hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi kapsamında Geçici 2. Madde'deki iki fıkrada Arşiv Uzmanı ve Arşiv Uzman Yardımcılığı kadroları ihdas edilmiş ve bunlar için bir sınav prosedürü ortaya çıkmıştır. Madde kapsamında Uzmanlık ve Uzman Yardımcılığı kadrolarına başvuru kapsamında sözleşmeli ve kadrolu personeller arasında bir ayırım ortaya çıkmış, 10 yıldan az bir sürede kurumda çalışan sözleşmeli personel uzman yardımcılığı sınavına girebilirken, aynı personel 10 yıldan fazladır kurumda çalışıyorsa hiçbir sınava girememektedir. Ayrıca kararnameye konulan "Bu şekilde atanacakların sayısı, Arşiv Uzmanı toplam kadro sayısının yüzde otuzunu geçemez." hükmü 10 ila 30 yıl arasında kurumda çalışanların pek çoğunun yeniden göreve devam edemeyeceğini göstermektedir.

Devlet Arşivleri sadece bir arşivleme ya da eski yazı metin okuma işi değil milli güvenliğin en önemli unsurlarından biridir. Ermeni meselesi başta olmak üzere pek çok meselede Devlet Arşivleri'nde çalışan personel Türk milletine ve Türk devletine büyük hizmetler gerçekleştirmişlerdir. Bu kurum bu bağlamda çok önemlidir.

Bu bilgiler ışığında;

1. Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle kurulan Devlet Arşivleri Başkanlığı'ndan ilk etapta kaç personel başka kurumlara kaydırıldı? Akabinde bu personelin kaç görevlerine döndü? Başka kurumlara personelin gönderilmesi işleminde hangi kıstaslar gözetildi? Ve neden tekrar Devlet Arşivleri Başkanlığı'na geri döndürüldü?

2. Söz konusu Geçici 2. Madde'deki Uzman ve Uzman Yardımcılığı kadroları için açılan sınavlarda neden yıl kısıtlamaları yapılmıştır? Çalışma yıllarına göre, sözleşmeli ve 10 yıldan fazladır kurumda çalışan personeller neden Uzman kadrosu ya da Uzman Yardımcılığı görevleri için sınava girememektedir?
3. Yapılan bu uygulamanın FETÖ ile mücadele ile ilgili bir sebebi var mıdır? Varsa neden suçluların doğrudan tespiti yerine, sınava sokmama gibi metotlar seçilmiştir? Bu uygulamanın FETÖ ile mücadele ile alakası varsa bu kişilerin tespiti için soruşturma ya da adli işlemler kurumda gerçekleşmiş midir?
4. Devlet Arşivleri'nde bu personel kaydırma ve sınav prosedürünün kurumda olan muhalif görüşlü personeli tasfiye etme amacı taşıdığı, yerine bir cemaat ya da tarikatla bağlantılı isimlerin getirildiği basında yer almıştır. Bu konuyla alakalı bir araştırma Devlet Arşivleri Başkanlığı tarafından yapılmış mıdır? Cumhurbaşkanlığına bu konuyla alakalı bir şikayet CİMER yoluyla ya da farklı yollarla ulaşılmış mıdır?
5. 10-35 yıl arasında kurumda çalışmış olan, akademik yönden büyük katkılar sağlamış ya da alanında uzman sözleşmeli personelin hiçbir şekilde kurum sınavına giremeyecek olması sizce kurumun itibarsızlaştırılmasına yol açmayacak mıdır? Ayrıca verilen emeklerin ve milletimize yapılan hizmetin görmezden gelinmesi durumu ortaya çıkmayacak mıdır?
6. Yaklaşık 10 yıldır KPSS ve diğer mülakatlarla kuruma giren personelin tekrar sınava tabi tutulması, devletin devamlılığı ve hakkaniyet çerçevesinde doğru mudur? Bunu bir haksızlık olarak görüyor musunuz?
7. Bütün bu sorular ve bilgiler kapsamında, benzer kanaatler Cumhurbaşkanlığı tarafından taşınmakta mıdır? Eğer taşınıyorsa bir düzeltme kararnamesi yayınlanması düşünülmekte midir? Düşünülmüyorsa Sayın Cumhurbaşkanı'nın TBMM'nin açılış töreninde yaptığı konuşma bağlamında, yasama noktasında Genel Başkanı olduğu AK Parti grubunun bu konuda bir kanun teklifi hazırlaması gibi bir durum bulunmakta mıdır?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCILIĞI

Sayı : 13717388-610-E.137713
Konu : Soru Önergeleri

19.11.2018

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 05.11.2018 tarihli ve 24301011-E.373126 sayılı yazınız.

Ankara Milletvekili Sayın İbrahim Halil ORAL tarafından Cumhurbaşkanlığı Yardımcılığı Makamına tevcih edilen [7/4651] esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Fuat OKTAY
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

Ek : Önerge Cevabı

Önergeyi Veren Milletvekili: İbrahim Halil ORAL

Ankara Milletvekili

Önerge Esas No : 7/4651

YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

9/7/2018 tarihli ve 703 numaralı Kanun Hükmünde Kararname ile Başbakanlık kapatılmış, tüm Başbakanlık merkez teşkilatı çalışanları ile birlikte Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü personeli de Devlet Personel Başkanlığına devredilmiştir. Devlet Arşivleri, Başbakanlık merkez teşkilatı içerisinde Genel Müdürlük olarak 3056 sayılı Kanun çerçevesinde faaliyetleri yürütmekte iken, strateji geliştirme, bütçe, satın alma maaş, idarî hizmetler, teknik hizmetler, ulaştırma, terfi, tayin vb. yardımcı/destek hizmetleri olarak tanımlanabilecek faaliyetleri, Başbakanlığın ilgili birimleri tarafından yerine getirilmiştir. Devlet Arşivlerinin 11 numaralı Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile Cumhurbaşkanlığı'na bağlı müstakil bir başkanlık haline gelmesi yardımcı/destek hizmetleri olarak tanımlayabileceğimiz bu alanlar tamamen Kurumun kendi koordinasyonuna bırakılmıştır. Başbakanlığın yardımcı/destek hizmetlerinde uzmanlaşmış personelinden Devlet Personel Başkanlığına aktarılmış olanlardan 21 personel Devlet Arşivleri Başkanlığına görevlendirilmiştir. Kurumun var oluş sebebi olan ana hizmetlerin yürütülmesinde görevli, fiilen arşiv iş ve işlemlerinde çalışan personel 31 Ağustos 2018 tarihi itibarıyla sürecin tekâmül etmesi ile birlikte Devlet Arşivleri Başkanlığında görevlendirilmiştir

16/7/2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 11 sayılı Devlet Arşivleri Başkanlığı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Devlet Arşivleri Başkanlığında kadro ihdası yeniden şekillenmiştir. Arşiv uzmanı ve arşiv uzman yardımcısı kadrolarının ihdas edilmesi Kurumun uzun yıllardır beklediği bir durumdur. 11 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin geçici 1 ve 2 nci maddelerde belirtilen mevcut personelin arşiv uzmanı ve arşiv uzman yardımcısı kadrolarına geçişi, devlet teşkilatında yer alan ve benzer geçiş uygulamalarının yapıldığı diğer kurumlardan farklı bir biçimde ele alınmamıştır.

Devlet Arşivleri Başkanlığı'nda yeniden yapılanma süreci ve insan kaynağı plânlaması 11 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca devam etmektedir.

4.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Milli Saraylar İdaresi Başkanlığında geçici görevlendirmeyle çalışan TBMM personeline ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/4655)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasanın 98. Maddesi ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri çerçevesinde saygıyla arz ederim.

Ecza Özgür ÖZEL
Manisa Milletvekili

24 Haziran genel seçimlerinin ardından yürürlüğe giren yeni anayasaya uyum amacıyla çıkartılan KHK ve Cumhurbaşkanlığı Kararnameleriyle TBMM'ye bağlı olan Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı, Cumhurbaşkanlığı'na bağlanmıştır.

Bu düzenlemeler yeni anayasaya uyum çerçevesinde adlandırılmayacak keyfi ve hukuksuz düzenlemelerdir. TBMM idari teşkilatında görevli personel geçici görevlendirmeyle Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı'nda çalışmalarını sürdürseler de özlük haklarına yönelik kayıp yaşayabilecekleri başta olmak üzere endişe içindedirler.

Kurum içinde yapılan geçici görevlendirmelerle kalifiye personelin uzmanı olmadığı alanlarda ve il dışında görevlendirilmek suretiyle personele mobbing uygulandığı yönünde ciddi şikayetler gelmektedir. Hereke Halı Fabrikası'nda halı dokuma ustası olarak görevli personelin İstanbul Yıldız Şale Fabrikası'na halı onarım göreviyle görevlendirilmesi ve İstanbul'dan Yalova Köşkü'ne görevlendirilen personelin her gün yakıt ücreti ve 140 TL'yi bulan köprü geçiş ücreti ödemek zorunda kalması örnekler, bu şikayetlerden bazılarıdır. Aynı şekilde ziraat teknikeri ve sanatkar olarak görevli personelin, isteği dışında koruma memuru olarak görevlendirildiği de belirtilmektedir. Kalp krizi geçirerek yaşamını yitiren personelin, sürekli görev yerinin değiştirilmesinden kaynaklanan stres nedeniyle kalp krizi geçirdiği de iddia edilmektedir.

Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın oğlu Bilal Erdoğan'ın yakın arkadaşı olan ve eski TBMM Genel Sekreter Yardımcısı Yasin Yıldız'ın Milli Saraylar Daire Başkanı olarak görevlendirilmesiyle, milli saraylara yönelik geniş çaplı bir operasyon yapılacağı, rotasyonların artırılarak, personelin emekliliğe zorlanacağı iddiaları tarafımıza ulaşmaktadır.

Bu bağlamda,

1. Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı'nda geçici görevlendirmeyle çalışan TBMM personeli sayısı kaçtır? Milli sarayların cumhurbaşkanlığına bağlanmasıyla, burada görevli TBMM personelinin işten çıkartılan bulunmakta mıdır? İşten çıkartılan TBMM personeli varsa, bunun sayısı kaçtır?
2. Milli Saraylar'ın cumhurbaşkanlığına bağlanmasının ardından kurum içinde farklı fabrika, müze, saray, köşk ya da kasırdaki görevlendirilen toplam personel sayısı kaçtır?

3. Yapılan görevlendirilmelerin ardından uzmanlık alanı dışında görevlendirilen toplam personel sayısı kaçtır? Halı dokuma ustalarının, halı onarım göreviyle, ziraat teknikerlerinin ya da sanatkarların koruma memuru olarak görevlendirildiği iddiaları doğru mudur?
4. Kurum içinde oda ve masa dahi gösterilmeden bekletilen personel sayısı kaçtır? İşgücü kaybına ve kamu zararına neden olan bu durumun gerekçeleri nedir?
5. Yemek ücretlerinin yüksek olduğu ve gece nöbetlerinde yemek hizmeti verilmediği iddia edilmektedir. Gece nöbetlerinde yemek hizmeti verilmemesi ve yemek ücretlerinin yüksek olmasının gerekçesi nedir?
6. Tehlikeli iş sınıfı olarak geçen Milli Saraylar Atölyeleri'nde işyeri doktoru ve ambulans hizmetine son verildiği iddia edilmektedir. Bu iddia doğruysa bunun gerekçesi nedir? İşyeri doktoru uygulamasına son verilmesinin ardından, atölyelerde iş kazası yaşanmış mıdır? Yaşanan iş kazaları nedeniyle yaşamını yitiren ya da yaralanan personel bulunmakta mıdır?
7. Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı'nda çalışanların çocukları için kreş açılması düşünülmekte midir?
8. Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı'na bağlı misafirhanelerde, Cumhurbaşkanlığı'na devrin ardından iktidar partisine muhalif olduğu düşünülen FOX TV ve Halk TV gibi kanalların televizyonlardan kaldırıldığı iddia edilmektedir. Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı'na bağlı misafirhanelerdeki televizyonlarda hangi kanalların yayınları bulunmaktadır?
9. Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı'nın Cumhurbaşkanlığı'na bağlanmasının ardından, başkanlığın yapısının değiştirilmesi gündemde midir? Yeni personel istihdamı planlanmakta mıdır? Böyle bir plan varsa, 2019 yılı için kaç personel istihdamı planlanmaktadır?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCILIĞI

Sayı : 13717388-610-E.136809
Konu : Soru Önergeleri

16.11.2018

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 05.11.2018 tarihli ve 24301011-E.373126 sayılı yazınız.

Manisa Milletvekili Sayın Özgür ÖZEL tarafından Cumhurbaşkanu Yardımcılığı Makamına tevcih edilen [7/4655] esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmaktadır.
Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Fuat OKTAY
Cumhurbaşkanu Yardımcısı

Ek : Önerge Cevabı

Önergeyi Veren Milletvekili: Özgür ÖZEL

Manisa Milletvekili

Önerge Esas No : 7/4655

YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

- 1) Milli Saraylar İdaresi Başkanlığında, TBMM İdari Teşkilatından geçici olarak görev yapan personel sayısı 1403'tür. Bu personelden işten çıkartılan hiç kimse bulunmamaktadır.
- 2) Kurum içinde farklı fabrika, müze, saray, köşk ve kasırda görevlendirilen personel bulunmamaktadır.
- 3) Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı personelinin tamamı uzmanlık alanlarına göre pozisyonlarda görevlendirildiğinden iddia doğru değildir.
- 4) Kurumda hali hazırda oda ve masa gösterilmeden bekletilen personel mevcut değildir.
- 5) Milli Saraylar İdaresi Başkanlığında personel yemek ücreti 5,77 TL'dir. Yemek hizmeti "*Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliği*" kapsamında öğle yemeği olarak verilmektedir.
- 6) 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamında Kamu Kurumlarında iş yeri doktoru bulundurma zorunluluğu 01/07/2020 tarihine ertelendiğinden iş yeri doktoru bulunmamakta olup Milli Saraylar İdaresi Başkanlığına özel ambulans hizmeti hiç olmadığından iptal edildiği iddiası doğru değildir. Kurum bünyesinde can kayıplı iş kazası yaşanmamıştır.
- 7) Yeterli personel talebi bulunmadığından kreş açılmasına yönelik bir planlama yoktur.
- 8) Milli Saraylar İdaresi Başkanlığına bağlı misafirhanelerin Cumhurbaşkanlığına bağlanması sonrasında misafirhanelerde bulunan televizyon kanallarında herhangi bir değişiklik yapılmamıştır.
- 9) Milli Saraylar İdaresi Başkanlığının yapısı; 703 sayılı KHK ve 12 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenlenmiş olup Kuruma ihdas edilen kadro sayısı 444'tür.

5.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku' nun, temsil ve tanıtma ödeneğinin kullanımına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanvekili Mustafa Şentop'un cevabı (7/5255)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı **Sayın Binali YILDIRIM** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı ile ilgili olarak;

1. **2014-2018** yılları arasında temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneğinin gider kalemleri nelerdir?
2. **2014-2018** yılları arasında temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneğini kullanan yetkililer kimlerdir?
3. **2014-2018** yılları arasında ağırladığı kişiler kimlerdir?
4. **2014-2018** yılları arasında ağırlama giderleri ne kadardır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : 43452547-120.07-36459
Konu : Soru Önergesi

16 .11.2018

Sayın Mustafa Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

İlgi : 22.10.2018 tarihli ve (7/5255) esas numaralı yazılı soru önergeniz.

Temsil ve Tanıtma Ödeneğinin kullanımına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorular ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Saygılarımla.

Mustafa ŞENTOP
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru cevabı

CEVAPLAR:

Cevap 1.- Analitik Bütçe Sınıflandırmasının ekonomik kod yapısına göre dört düzeyli gider kalemleri;

- “03.06.01.01 Temsil, Ağrlama, Tören, Fuar, Organizasyon Giderleri” ile
- “03.06.02.01 Tanıtma, Ağrlama, Tören, Fuar, Organizasyon Giderleri”dir.

Cevap 2 ve 3.- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 31’inci maddesi uyarınca bütçeyle ödenek tahsis edilen her bir harcama biriminin en üst yöneticisi harcama yetkilisidir. Türkiye Büyük Millet Meclisine tahsis edilen temsil ve tanıtma ödenekleri; yasama, denetim ve temsil işlevleriyle ilgili olarak yapılan ulusal ve uluslararası toplantı, organizasyon, faaliyetler ile mevzuattan kaynaklanan görevlerin yerine getirilmesi amacıyla kullanılmakta olup söz konusu harcamalar kesin hesap kanununda ayrıntılı olarak gösterilmektedir. Ödeneği kullananlar, söz konusu yıllarda bütçesine ödenek tahsis edilmiş harcama birimlerinin başkanı/müdürü veya bu makamlara vekâlet eden harcama yetkilileridir. Soruya konu olan bütçe tertibinden makamın ihtiyacı olan ve temsiline gerektirdiği harcamalar azami tasarruf anlayışıyla yapılmaktadır

Buna göre Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatında temsil ve tanıtma giderlerini kullanan harcama birimleri şunlardır: Özel Kalem Müdürlüğü, Strateji ve Geliştirme Başkanlığı, Dış İlişkiler ve Protokol Başkanlığı, Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı, Bütçe Başkanlığı, İnsan Kaynakları Başkanlığı, Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler Başkanlığı ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’nin 49’uncu maddesi ile mülga Müzecilik ve Tanıtım Başkanlığı.

Cevap 4.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı bütçesinden 2014-2018 yılları arasında gerçekleşen temsil ve tanıtma giderleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Yıl	Bütçe Kalemi		Toplam
	03.06.01.01	03.06.02.01	
2014	1.956.585,00	589.986,00	2.546.571,00
2015	3.701.557,00	448.966,00	4.150.523,00
2016	7.983.066,00	807.855,00	8.790.921,00
2017	8.564.203,00	684.686,00	9.248.889,00
2018*	6.366.840,10	341.548,47	6.708.388,57

* 31.10.2018 tarihi itibarıyla

6.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu'nun, Kamu Denetçiliği Kurumunda temsil ve tanıtma ödeneğinin kullanımına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanvekili Mustafa Şentop'un cevabı (7/5256)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı **Sayın Binali YILDIRIM** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Kamu Denetçiliği Kurumu Başdenetçiliği ile ilgili olarak;

- 1.**2014-2018** yılları arasında temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneğinin gider kalemleri nelerdir?
- 2.**2014-2018** yılları arasında temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneğini kullanan yetkililer kimlerdir?
- 3.**2014-2018** yılları arasında ağırladığı kişiler kimlerdir?
- 4.**2014-2018** yılları arasında ağırlama giderleri ne kadardır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : 43452547-120.07-384530
Konu : Soru Önergesi

16 .11.2018

Sayın Mustafa Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

İlgi : 22.10.2018 tarihli ve (7/5256) esas numaralı yazılı soru önergeniz.

İlgi önergeniz ile Kamu Denetçiliği Kurumunda Temsil ve Tanıtma Ödeneğinin kullanımı soru konusu yapılmıştır.

İlgi önergenize cevap olarak Kamu Denetçiliği Kurumu tarafından gönderilen yazı ekte yer almaktadır.

Bilgilerinizi rica ederim.
Saygılarımla.

Mustafa ŞENTOP
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Kamu Denetçiliği Kurumunun Cevabı Yazısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU
(OMBUDSMANLIK)

Sayı : 31601492-840-E.18061

31/10/2018

Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİNE
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 24.10.2018 tarih ve 43452547 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin TANRIKULU tarafından Kurumumuzun temsil ve tanıtma ödeneğinin kullanımı ile Kurumumuz tarafından düzenlenen tören, fuar ve organizasyonlara ilişkin olarak, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Binali YILDIRIM tarafından cevaplandırılmak üzere verilen soru önergelerine ilişkin Kurumumuz cevapları ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

e-İmzalıdır

Şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi

Ek: Soru önergesi cevabı

İstanbul Milletvekili M. Sezgin Tanrıku Tarafından Verilen 22.10. 2018 Tarihli 370708 Sayılı Soru Önergesine Verilen Cevaplar

Kamu Denetçiliği Kurumu Anayasamızın 74 üncü maddesinde yer alan hüküm gereğince Türkiye Büyük Millet Meclisine bağlı Anayasal bir kurumdur. 6328 sayılı Kanunun 5 inci maddesi gereğince “*Kurum, idarenin işleyişi ile ilgili şikayet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla...*” görevlendirilmiştir.

Kamu Denetçiliği Kurumu;

- İdarenin hizmet kalitesinin yükseltilmesine,
  - İyi yönetim ilkelerinin yerleşmesine,
  - İnsan haklarının gelişmesine,
  - Hukukun üstünlüğünün sağlanmasına,
  - Hak arama kültürünün yaygınlaşmasına,
  - Şeffaf, hesap verebilir, insan odaklı bir idarenin oluşmasına,
- katkı sağlamaya çalışmaktadır.

Kamu Denetçiliği Kurumu, Anayasamızdan aldığı yetki ile idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarına ilişkin şikâyetleri TBMM adına incelemekte ve araştırmaktadır. Bu görevi yerine getirirken, idari işlemler yalnızca hukuka uygunluk yönünden değil, hakkaniyete uygunluk yönünden de incelenmektedir.

29 Mart 2013 tarihinden itibaren şikâyetleri almaya başlayan Kurumumuz 5 yıldır faaliyetlerini sürdürmektedir. 02/12/2012 tarihi itibarıyla göreve başlayan Kurumumuzun Kurucu Kamu Başdenetçisi M.Nihat Ömeroğlu ve 11/12/2012 tarihi itibarıyla ise göreve başlayan Kurucu Kamu Denetçileri Zekeriya Aslan, Serpil Çakın, Mehmet Elkatmış, Abdullah Cengiz Makas ve Muhittin Mihçak’ın 4 yıllık sürelerinin Aralık 2016 itibarıyla dolması sebebiyle görevleri sona ermiştir.

Görevlerini ifa eden Kurucu Kamu Başdenetçisi ve Kamu Denetçilerinin 4 yıllık görev sürelerini tamamlamaları sebebiyle; TBMM Genel Kurulunca 15/11/2016 tarihinde yeni Kamu Başdenetçisi olarak Şeref Malkoç seçilmiştir. TBMM Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu üyelerinden oluşan Karma Komisyon tarafından 02/11/2016 tarihinde ise yeni Kamu Denetçileri olarak Yahya Akman, Arif Dülger, Mustafa Özyar, Celile Özlem Tunçak ve Hüseyin Yürük seçilmiştir. Kamu Denetçisi Mustafa Özyar’ın görevinden istifa ederek Başbakanlık Müsteşar Yardımcılığına atanması sebebiyle yerine Kamu Denetçisi Sadettin Kalkan seçilerek 18/01/2018 tarihinde göreve başlamıştır.

Kurumumuzun faydalanıcısı olduğu “Kamu Denetçiliği Kurumunun Desteklenmesi Projesinin” ikinci bileşeni olan Teknik Yardım Sözleşmesi kapsamında Kurumumuzun görevi, rolü ve çalışmalarımız hakkında kamuoyundaki tanınırlığımızı ölçmek amacıyla “Kamuoyu Araştırması Anketi” yapılmıştır.

2016 yılında yapılan söz konusu çalışma sonucunda;

- Kurumun adının yüzde 25’lik bir kesim tarafından duyulduğu,

- Kurum hakkında “yeterince, kısmen ya da az da olsa bilgi sahibi” olduğunu belirten kesimin ise yüzdesinin 19,7 olduğu, sonucu ortaya çıkmıştır.

Kurumumuzun tanınırlık düzeyinin düşük olduğundan hareketle, Kurumumuzca 2017 yılında Basın Danışmanlığı ve Kurumsal İletişim Birimi ihdas edilerek, “**Hak Arama Kültürünün Yaygınlaştırılması ve Farkındalığın Artırılması**” adına bölgesel toplantılar, dezavantajlı gruplara yönelik ziyaret ve bilgilendirme çalışmaları, üniversite / akademik alan yönelik gerçekleştirilen sunum ve konferanslar, genele ve özele özgü çalıştaylar, Kurumu ve hak arama kültürünü ortaya koyan daha etkin tanıtıcı materyaller, yazılı ve görsel basında yer alma sıklığına yönelik yapıcı çalışmalar, sosyal medya kanalı ile daha fazla kesime ulaşma vb. birçok faaliyet gerçekleştirilmiştir.

2017 yılında gelen ziyaretçiler ve gidilen yerler dışında kurumsal tanıtıma yönelik faaliyetlere hız verilmiş ve bu kapsamda 50 civarında organizasyon düzenlenmiştir.

Kurumumuzun hak arama kültürünün yaygınlaşması, Kurumun tanınırlık ve farkındalığının artırılması amacıyla yapmış olduğu faaliyetlerine ilişkin harcamalarını 2014-2017 yılları arasında AB Projeleri kapsamında sağlanan hibeler ve bu hibelerden karşılanamayan kısımlar için ise Kurum Bütçesinin 03.06 kalemine konulan “Temsil ve Tanıtım Giderleri” ödeneklerinden karşılamaktadır.

Kurumumuzun yararlanıcısı olduğu AB Projeleri (ileriki bölümlerde proje bütçesi olarak bahsedilecektir) şunlardır.

1-Kamu Denetçiliği Kurumunun Kurulmasının Desteklenmesi Projesi

2011 yılı Finansman Anlaşması kapsamında Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Birliği tarafından ortak finanse edilen Proje, eşleştirme (twinning) ve teknik yardım (technical assistance) bileşenlerinden oluşmaktadır. Eşleştirme bileşenine ait sözleşme 2014 yılı Mart ayında imzalanarak uygulamaya başlanmış, sözleşmenin 24 aylık uygulama süresi 2016 yılı Mart ayında sona ermiştir. Teknik yardım bileşenine ait sözleşmenin uygulanmasına 2016 yılı Şubat ayında başlanmış ve 26 Aralık 2017 tarihinde uygulama süresi sona ermiştir.

2-Kamu Denetçiliği Kurumunun Kurumsal Kapasitesinin Güçlendirilmesi Projesi

İsveç Uluslararası Kalkınma ve İşbirliği Ajansı (SIDA) tarafından finanse edilen ve Kurumumuz ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) işbirliğinde yürütülmekte olan projenin uygulanmasına 2015 yılı Mart ayında başlanmış olup proje uygulama süresi 29 Aralık 2017 tarihinde sona ermiştir.

3-Çocuk Hakları ve Çocuklar için Adalet Projesi

Kurumumuz, 2013-2015 yılları arasında imzalanan protokoller çerçevesinde Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF) Türkiye Temsilciliği tarafından yürütülen Çocuk Hakları ve Çocuklar için Adalet Projesi'nin uygulamasında; TBMM Çocuk Hakları İzleme Komitesi, İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu, Türkiye Barolar Birliği, bakanlıklar, STK'lar ve üniversitelerle birlikte proje paydaşı olarak yer almıştır.

UNICEF ile Kurumumuz arasında 2013, 2014-2015 yılları ve 2017-2018 yılları için işbirliği protokolü imzalanmıştır.

Bu kapsamda 2013-2018 yılları arasında temsil ve tanıtım giderlerine konu olan Kurumumuzun tanıtımı ve farkındalık oluşturmak amacıyla yapılan organizasyonların belli başlılarına aşağıda yıllar itibarıyla yer verilmiştir.

1- 2014 Yılı:

2014 yılında gelen ziyaretçiler ve gidilen yerler dışında temsil, ağırlama ve tanıtım kapsamında 3 adet büyük çaplı organizasyon düzenlenmiştir;

- Uluslararası II. Ombudsmanlık Sempozyumu (Kurum Bütçesi)

Kurumumuzun uluslararası alanda ve ülkemiz kamuoyundaki bilinirliğinin artması noktasında önemli bir katkı sunan ‘Uluslararası Ombudsmanlık Sempozyumu’nun ikincisi 21-22 Ekim 2014 tarihleri arasında Ankara’da gerçekleştirilmiştir.

Kamu Başdenetçisi M. Nihat Ömeroğlu’nun konuşmasıyla başlayan sempozyumun açılış bölümünde Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiseri Nils Muizneiks, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, TBMM Başkanvekili Sadık Yakut ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan katılımcılara hitap etmiştir. Açılış konuşmalarında dile getirilen ortak görüş, Kurumun kısa bir zaman zarfında teşkilatlanmasını tamamladığı, geride bırakılan dönemde kamuoyunun dikkatini çeken birçok önemli karara imza attığı ve çalışmalarını uluslararası standartlara uygun bir şekilde sürdürdüğü yönünde olmuştur. Danıştay Başkanı Zerrin Güngör ve Adalet Bakanı Bekir Bozdağ’ın da teşrif ettiği Sempozyuma diğer ülke Ombudsmanları, kurum çalışanları ve akademisyenler ile çok sayıda davetli katılım sağlamıştır.

- Kamu Denetçiliği Kurumunun Kurulmasının Desteklenmesi Projesi- Eşleştirme sözleşmesi açılış toplantısı (Proje Bütçesi)

“Kamu Denetçiliği Kurumunun Kurulmasının Desteklenmesi Projesi” eşleştirme bileşeninin açılış toplantısı 2 Haziran 2014 tarihinde, TBMM Başkanı Cemil Çiçek, Avrupa Birliği Bakanı ve Başmüzakereci Mevlüt Çavuşoğlu, Kamu Başdenetçisi M. Nihat Ömeroğlu, İspanya Ombudsmanı Soledad Becerril ve Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu Başkanı Stefano Manservigi’nin açılış konuşmaları ile başlamıştır.

- Çocuk Hakları ve Çocuklar İçin Adalet Projesi- Çocuk internet sayfası tanıtım toplantısı (UNİCEF)

Kurumumuz, Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF) Türkiye Temsilciliği ile işbirliği halinde yürütülen “Çocuk Hakları ve Çocuklar için Adalet Projesi”nin uygulamasında; TBMM Çocuk Hakları İzleme Komitesi, İnsan Hakları Kurumu, Türkiye Barolar Birliği, bakanlıklar, STK’lar ve üniversitelerle birlikte proje paydaşı olarak yer almaktadır.

Proje kapsamında Kamu Denetçiliği Kurumuna verilecek destek ile uluslararası iyi uygulamalardan yararlanılarak izleme modelinin güçlendirilmesi, çocuklar ve gençler için izleme araçlarının geliştirilmesi ve diğer Çocuk Ombudsmanlıkları, STK’lar, yerel otoriteler, akademi ve hükümet görevlileri ile etkin bir iletişim ağı oluşturması hedeflenmiştir.

2- 2015 Yılı:

2015 yılında gelen ziyaretçiler ve gidilen yerler dışında temsil, ağırlama ve tanıtım faaliyetleri kapsamında 3 adet büyük çaplı organizasyon düzenlenmiştir;

- **Kamu Denetçiliği Kurumunun Kurumsal Kapasitesinin Güçlendirilmesi Projesi Açılış Toplantısı (Proje Bütçesi)**

İsveç Uluslararası Kalkınma ve İşbirliği Ajansı (SIDA) tarafından finanse edilen ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) Türkiye Temsilciliği ile işbirliği içerisinde yürütülen Kamu Denetçiliği Kurumunun Kurumsal Kapasitesinin Güçlendirilmesi Projesi açılış toplantısı 4 Mayıs 2015 tarihinde TBMM Tören Salonunda gerçekleştirilmiştir.

Kamu Başdenetçisi M. Nihat Ömeroğlu, TBMM Eski Başkanı Cemil Çiçek, AB Delegasyonu Başkan Vekili Bela Szombati, UNDP Türkiye Mukim Temsilcisi Kamal Malhotra ve İsveç Büyükelçisi Lars Wahlund tarafından gerçekleştirilen açılış konuşmalarında, Kamu Denetçiliği Kurumu'nun yürütmekte olduğu faaliyetler, proje kapsamında gerçekleştirilmesi planlanan hedefler ve Kurumumuzun Avrupa Birliği ülkeleri ile yürüttüğü uluslararası işbirliği hakkında katılımcılara bilgi vermiştir.

- **Uluslararası III. Ombudsmanlık Sempozyumu (Proje Bütçesi)**

Kurumumuzun uluslararası alanda ve ülkemiz kamuoyundaki bilinirliğinin artırılması noktasında önemli bir katkı sunan Uluslararası Ombudsmanlık Sempozyumu'nun üçüncüsü bu yıl 16-17 Eylül 2015 tarihleri arasında Afrika, Asya ve Avrupa'nın 25 farklı ülkesinden Ombudsmanlık Kurumlarının temsilcilerinin katılımlarıyla Ankara'da gerçekleştirilmiştir.

Kamu Denetçiliği Kurumunun Kurumsal Kapasitesinin Güçlendirilmesi Projesi kapsamında gerçekleştirilen '3. Uluslararası Ombudsmanlık Sempozyumu' Kamu Başdenetçisi M. Nihat Ömeroğlu'nun açılış konuşmasıyla başlamış ve açılış bölümünde, UNDP Türkiye Mukim Temsilcisi Kamal Malhotra, İsveç Büyükelçisi Lars Wahlund, TBMM Başkanı İsmet Yılmaz ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan katılımcılara hitap etmiştir. Açılış konuşmalarında dile getirilen ortak görüş, insan haklarının korunması ve iyi yönetim ilkelerinin uygulanması bakımından Ombudsmanın çok önemli bir aktör olduğu ve Kamu Denetçiliği Kurumu tarafından verilen kararlara idarelerin en üst düzeyde uyum göstermesi gerektiği yönünde olmuştur. TBMM Eski Başkanı Cemil Çiçek, Adalet Bakanı Kenan İpek ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Mehmet Akarca'nın da teşrif ettiği Sempozyuma Afrika, Asya ve Avrupa ülkelerinin Ombudsmanları, kurum çalışanları ve akademisyenler ile çok sayıda davetli katılım sağlanmıştır.

- **Kamu Denetçiliği Kurumu İstanbul Konferansı (Proje Bütçesi)**

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) işbirliği ile yürütülmekte olan "Kamu Denetçiliği Kurumunun Kurumsal Kapasitesinin Güçlendirilmesi Projesi" kapsamında düzenlenmesi öngörülen 7 bölgesel Konferansın ilki 22 Aralık 2015 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilmiştir.

Konferansa, İstanbul Valisi Vasip Şahin, Yalova Valisi Selim Cebiroğlu, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreteri Dr. Hayri Baraçlı, Beşiktaş Belediye Başkanı Murat Hazinedar'ın, Avcılar Belediye Başkanı Dr. Handan Toprak'ın yanı sıra sivil toplum kuruluşları temsilcileri, kamu kurumları İstanbul il müdürleri, akademisyenler ve basın mensupları iştirak etmiştir.

3- 2016 Yılı:

2016 yılında gelen ziyaretçiler ve gidilen yerler dışında temsil, ağırlama ve tanıtım faaliyetleri kapsamında 5 adet büyük çaplı organizasyon düzenlenmiştir;

- Kamu Denetçiliği Kurumunun Kurulmasının Desteklenmesi Projesi- Eşleştirme Sözleşmesi Kapanış Toplantısı (Proje Bütçesi)

2011 yılı Finansman Anlaşması çerçevesince Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Birliği tarafından fonlanan “Kamu Denetçiliği Kurumunun Kurulmasının Desteklenmesi Projesi” altında yer alan 24 ay süreli Eşleştirme Sözleşmesi’nin uygulama süresi 31 Mart 2016 tarihinde sona ermiştir.

Kurumsal kapasitemizin güçlendirilmesi ve proje ortakları olan İspanya ve Fransa Ombudsmanlık Kurumlarının iyi uygulama örneklerinin Kurumumuza aktarılması hedefini güden sözleşme kapsamında Kurum ihtiyaçları doğrultusunda belirlenmiş konularda eğitim ve çalıştaylar gerçekleştirilmiş, İspanya ve Fransa Ombudsmanlık Kurumlarında düzenlenen çalışma ziyaretleri ve staj programlarına katılım sağlanmıştır.

Sözleşme kapanış toplantısı 16 Mart 2016 tarihinde TBMM Başkanı İsmail Kahraman, Kamu Başdenetçisi M. Nihat Ömeroğlu, İspanya Ombudsmanı Soledad Becerril Bustamante ve Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu Eski Başkanı Hansjörg Haber’in konuşmaları ile TBMM Tören Salonu’nda gerçekleştirilmiştir. Ülkemizde yaşanan terör saldırılarına karşı birlik mesajının verildiği ve vatandaşların haklarının korunmasında etkin bir insan hakları mekanizması olarak Ombudsmanlık Kurumunun önemini vurgulandığı toplantıya Yargıtay Başkanı İsmail Rüştü Cirit, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Mehmet Akarca, YSK Başkanı Sadi Güven, Milletvekilleri, Büyükelçiler ve çok sayıda STK temsilcisi katılım göstermiştir.

- Kamu Denetçiliği Kurumunun Hatay Konferansı (Proje Bütçesi)

Kurumumuzun 2. Bölgesel Konferansı teknik yardım sözleşmesi kapsamında 21 Nisan 2016 tarihinde Hatay’da düzenlenmiştir. “Göç ve Sığınmacılar” teması ile düzenlenen Hatay Bölgesel Konferansı’na bölgedeki farklı alanlarda uzmanlaşmış sivil toplum kuruluşları, yerel yönetimler, üniversite, yargı ve kamu kurumları temsilcileri ile basın mensupları katılmıştır.

Bölgesel Konferans Kamu Başdenetçisi M. Nihat Ömeroğlu, Göç İdaresi Genel Müdürü Atilla Toros ve Hatay Valisi Ercan Topaca’nın açılış konuşmaları ile devam etmiştir. Kurumumuzun görev ve yetkileri ile mevcut çalışmalarına ilişkin sunumun ardından konferansın ikinci bölümüne geçilmiştir. İkinci bölümde Hatay Vali Yardımcısı Mahmut Hershanoğlu’nun kamplara ilişkin sunumunun ardından Kurumumuzun ve ülkemizin son zamanlarda gündeminde olan “Göç ve Sığınmacılar” temalı bir panel oturumu düzenlenmiştir. Kamu Denetçisi Mehmet Elkatmış’ın moderatörlüğünde gerçekleştirilen panel oturumunda, Hacettepe Üniversitesi Göç ve Siyaset Araştırmaları Merkezi (HÜGO) Müdürü Murat Erdoğan ve İHH İnsani Yardım Vakfı Suriye Çalışmaları Genel Koordinatörü Mustafa Herem konuya ilişkin görüşlerini paylaşmıştır

- Avrupa Birliği Üyesi Ülkeler Büyükelçiler Toplantısı (Proje Bütçesi)

3 Mayıs 2016 tarihinde Ankara’da “AB Üyesi Ülkeler Büyükelçileri Toplantısı” gerçekleştirilmiştir. Kamu Başdenetçisi’nin ev sahipliğinde gerçekleştirilen toplantıya

AB üyesi ülkelerin Büyükelçileri, Büyükelçilik Temsilcileri, Kamu Denetçileri ve Kamu Denetçiliği Kurumu çalışanlarının yanı sıra basın mensupları katılmıştır.

- **Kamu Denetçiliği Kurumu İzmir Konferansı (Proje Bütçesi)**

Kurumumuza yönelik gerek İdare temsilcileri gerekse sivil toplum kuruluşları nezdinde farkındalığı arttırmak üzere düzenlenmekte olan bölgesel konferansların üçüncüsü 26 Mayıs 2016 tarihinde İzmir’de gerçekleştirilmiştir. Konferans, Kurum tanıtım filmimiz ile başlamış ardından Kamu Denetçisi Zekeriya Aslan, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu ve İzmir Valisi Mustafa Toprak’ın açılış konuşmaları ile devam etmiştir. Konuşmaların ardından katılımcılara Kurumumuzun görev ve yetkileri, Kurumumuza başvuru usulleri ve şikayet istatistiklerini içeren bir sunum gerçekleştirilmiştir.

- **Basın mensuplarının katılımı ile düzenlenen iletişim toplantısı (Proje Bütçesi)**

Kurumumuz faaliyetlerinin kamuoyu nezdindeki bilinirliğini arttırmaya yönelik olarak gerçekleştirilen bir diğer faaliyet 30 Mayıs 2016 tarihinde çok sayıda basın mensubunun katılımı ile Ankara’da düzenlenen “İletişim Toplantısı”dır. Toplantıda Kamu Başdenetçisi, Kamu Denetçileri ve KDK Genel Sekreteri basın mensuplarını Kurumumuz görev, yetki ve faaliyetleri hakkında bilgilendirmiş ardından basın mensuplarının sorularını yanıtladılmışlardır.

4- 2017 Yılı:

2017 yılında gelen ziyaretçiler ve gidilen yerler dışında temsil, ağırlama ve tanıtım kapsamında kurumsal tanıtıma yönelik olarak 50 civarında organizasyon düzenlenmiştir.

Bunlardan bazıları:

- **4. Uluslararası Ombudsmanlık Sempozyumu (Proje ve Kurum Bütçesi)**

“İnsanların hayırlısı insanlara faydalı olandır” ilkesiyle mülteciler konusuna dikkat çekmek amacıyla bu seneki teması “Göç ve Mülteciler” olan 4. Uluslararası Ombudsmanlık sempozyumu; ulusal ve uluslararası düzeyde çok geniş bir katılımıla Cumhurbaşkanlığı Külliyesinde gerçekleştirilmiştir.

Sempozyum, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın açılış konuşmasıyla başlamış, Başbakan Binali Yıldırım, Anayasa Mahkemesi Başkanı Zühtü Arslan, Yargıtay Başkanı İsmail Rüştü Cirit, Danıştay Başkanı Zerrin Güngör, Rusya, Endonezya, Fas, Makedonya, Litvanya başta olmak üzere 34 ülkeden 51 Ombudsman davetli olarak katılmıştır.

Sempozyumun ilk gününde “Ombudsmanlık Kurumları - Deneyimler ve Sorunlar” başlıklı oturum gerçekleştirilirken ikinci gününde Göç ve Mülteci Politikaları, En Mağdur Mülteciler: Kadınlar ve Çocuklar ve Göçe Bağlı Olarak Yabancı Düşmanlığı, Irkçılık ve İslamkarşıtlığı” başlıklı 3 oturumla sona ermiştir. Bu oturumlara Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Fatma Betül Sayan Kaya, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, Başbakan Yardımcısı Numan Kutulmuş, TBMM Dilekçe Komisyonu Başkanı Mihrimah Belma Satır’ın yanı sıra yüksek yargının başkan ve üyeleriyle çok sayıda üst düzey bürokrat katılım sağlamıştır.

- **İstanbul Uluslararası Ombudsmanlık Sempozyumu (Proje ve Kurum Bütçesi)**

Sempozyum “Doğu Batı Ombudsmaları İstanbulda Buluşuyor” teması ile 25-26 Eylül 2017 tarihlerinde İstanbul’da düzenlenmiştir. Sempozyuma dünyanın dünyanın çeşitli ülkelerinde faaliyet gösteren 42 Ombudsmanlık Kurumundan 58 temsilci, farklı toplum kesimlerinden ve meslek gruplarından 650 davetli katılmıştır. **Konferans kapsamında ayrıca, İslam İşbirliği Teşkilatı Ombudsmanlar Birliği Genel Kurul ve Yönlendirme Komitesi Toplantıları ile Akdeniz Ombudsmanlar Birliği Yürütme ve Yönetim Kurulu Toplantıları gerçekleştirilmiştir.**

- **Rusya İnsan Hakları Yüksek Komiserliği ve Kamu Denetçiliği Kurumu Antalya Çalıştayı (Kurum Bütçesi)**

Çalıştay çerçevesince, ülkemizde yaşayan Rus vatandaşları ile Rusya Federasyonu’nda ikamet etmekte olan Türk vatandaşlarının karşılaştıkları sorunlar ele alınmış, iki Kurumun yetki ve görev alanları hakkında bilgi alışverişinde bulunulmuş ve Avrasya Ombudsmanlar İttifakı’nın kuruluşu hakkında görüşülmüştür.

- **Kurumun Tanıtımı ve Farkındalığının Artırılması Amacıyla Yapılan ve İlin Tüm Yöneticileri, STK’lar, Vatandaşlar, Muhtarlar ve Yerel Basının Katılımıyla Gerçekleşen ve 2 Gün Süren İl Organizasyonları (Antalya, Bursa, Erzurum, Şanlıurfa, Trabzon, Konya, Van, Eskişehir, Beypazarı) (Proje ve Kurum Bütçesi)**

Bu toplantıların her birine STK ve halktan 400-500 arasında kişi katılmıştır. Gerçekleştirilen bu toplantılarda **Ombudsmanlık Sergileri** açılmıştır. Bu toplantılarda o ilin en üst yöneticileri olan Vali ve Belediye Başkanları, meslek kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, vatandaşlar, ilde yer alan kamu kurumlarının yöneticileri katılım göstermektedir. Toplantılarda katılımcılar konuşma yapmakta ve sıkıntı ve mağduriyet yaşayan vatandaşlarımız il yöneticilerine sorunlarına doğrudan iletmektedirler. Bunun yanı sıra Kurumumuza şikayet başvurusunda bulunan vatandaşlar şikayet dilekçelerine Kurumumuz temsilcilerine iletmektedir. Ayrıca ilde faaliyet gösteren tüm basın mensuplarıyla bir araya gelinmekte ve Kurumumuz faaliyetleri hakkında kendilerine bilgi verilmektedir

- **Cumhurbaşkanlığı Sisteminde İdarenin Denetimi Çalıştayı (Kurum Bütçesi)**

Kamu Denetçiliği Kurumu tarafından düzenlenen "**Cumhurbaşkanlığı Sisteminde Denetim ve Kamu Denetçiliği Kurumu (Ombudsmanlık) Çalıştayı**" Ankara’da gerçekleştirilmiştir. Çalıştaya, TBMM Başkanı İsmail Kahraman, TBMM Başkanvekili Ahmet Aydın, MHP Grup Başkan Vekili Erkan Akçay, Anayasa Komisyonu Başkanı Mustafa Şentop, Dilekçe Komisyonu Başkanı Mihrimah Belma Satır, Eski Adalet Bakanı ve DSP Genel Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Hikmet Sami Türk, Akparti Çankaya Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu, Danıştay Başkanı Zerrin Güngör, çok sayıda üst düzey bürokrat, Kamu Denetçilerimiz ile siyasetçiler, uzmanlar ve akademisyenler katılmıştır.

- **Kadın Hakları ve Ombudsmanlık Çalıştayı (Kurum Bütçesi)**

Kamu Denetçiliği Kurumu kadın hakları alanında faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşu temsilcileri ve ilgili akademik birimlerle bir araya gelerek “Kadın Hakları ve Ombudsmanlık Çalıştayı” düzenlemiştir.

30’u aşkın kadın hakları alanında çalışan STK temsilcilerinin katıldığı Çalıştaya, TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanvekili Fatma Benli, TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu Başkanı Radiye Sezer Katırcıoğlu, CHP Milletvekili Şenal Sarıhan, Kadın Haklarından Sorumlu Kamu Denetçisi Celile Özlem Tunçak ve akademisyenler katılmıştır.

- **Sığınmacı Kampları Ziyaretleri (Kurum Bütçesi)**

Kamu Başdenetçisi Şeref Malkoç beraberindeki heyetle birlikte sığınmacı kampında yerinde incelemelerde bulunmak üzere Ocak ayında Gaziantep, Kilis, Kahramanmaraş’a gitmiştir.

- **Ankara ve İstanbulda 4 Kez Gerçekleştirilen Tüm Ulusal Basının Genel Yayın Yönetmenleri ve Köşe Yazarlarıyla Kurumsal Tanıtım Faaliyeti Toplantıları (Kurum Bütçesi)**

11 Ocak 2017 tarihinde Kamu Başdenetçisi Şeref Malkoç, gazete, televizyon ve haber ajanslarının Ankara temsilcilerinden oluşan 22 basın mensubu ile bir araya gelmiştir.

16 Şubat 2017 tarihinde Kamu Başdenetçisi Şeref Malkoç, Kamu Denetçiliği Kurumunun 2016 yılı faaliyet raporunu değerlendirmek için gazete, televizyon ve haber portallarının genel yayın yönetmenlerinden oluşan 33 basın mensubu ile bir araya gelmiştir.

Basın faaliyetleri kapsamında yine 11 Nisan 2017 tarihinde İstanbul’da gazete ve TV’lerin eğitim sorumluları ile toplantı gerçekleştirilmiş olup birçok görsel medyada yayınlanmıştır.

Kamu Başdenetçisi Şeref Malkoç, 2017 yılı 20 Kasım-13 Aralık 2017 tarihleri arasında Akşam Gazetesi, Kanal 24, Karar Gazetesi, Milat Gazetesi, Yenişafak Gazetesi, TGRT Haber, NTV, Hürriyet Gazetesi, Posta Gazetesi, Haber Türk Gazetesi, Star Gazetesi, Kanal 7, TRT Haber, Milliyet Gazetesi, Vatan Gazetesi, Sözcü Gazetesi, FOX TV, Cumhuriyet Gazetesi, Yeniçağ Gazetesi, Aydınlık Gazetesi, Sabah Gazetesi, ATV, Takvim Gazetesi, Milli Gazete, Milat Gazetesi, Kon TV, Çay TV, Akit Gazetesi, Yeniasya Gazetesi, Reuters, Diriliş Postası Gazetesi olmak üzere Gazete ve TV’nin Ankara Temsilcileri ile gruplar halinde akşam yemeği ve sabah kahvaltısında buluşmuştur. Buluşmalarda Kamu Denetçiliği Kurumunun çalışmaları hakkında bilgi vererek göreve geldikleri bir yılı değerlendirilmiş ve 2018 çalışmaları hakkında karşılıklı görüş alışverişinde bulunulmuştur.

- **Kurumun İşleyişi ve Şikâyetlerin Daha Etkin İncelenmesine Katkı Sağlanması İçin Ankara ve İstanbul’da Üniversitelerin Hukuk Fakültesi Dekanlarıyla Yapılan Toplantı ve Organizasyonlar (Kurum Bütçesi)**

Kamu Başdenetçisi Şeref Malkoç ve Kamu Denetçileri Arif Dülger, Celile Özlem Tunçak, Hüseyin Yürük ve Yahya Akman ile Genel Sekreter İbrahim Kılınc, Ankara’da bulunan üniversitelerin Hukuk Fakültesi Dekanları ile işbirliği çalışmalarına ilişkin fikir

alışverişinde bulunmak üzere bir araya gelmiştir. Kasım ayında gerçekleşen toplantıya; Ankara Üniversitesi, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi Gazi Üniversitesi, Atılım Üniversitesi, Çankaya Üniversitesi, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi ve TOBB Üniversitesinden temsilciler katılmış olup, toplantıda Kamu Denetçiliği Kurumunun ve üniversitelerde kurulan Ombudsmanlık Kültürlerinin çalışmalarına ilişkin fikir alışverişinde bulunulmuştur.

Kamu Başdenetçisi Şeref Malkoç ve Kamu Denetçileri Arif Dülger, Celile Özlem Tunçak, Hüseyin Yürük ve Yahya Akman ile Genel Sekreter İbrahim Kılınc, İstanbul'da bulunan üniversitelerin Hukuk Fakültesi Dekanları ile çalışmalara ilişkin fikir alışverişinde bulunmak üzere bir araya gelmiştir. Aralık ayında gerçekleşen toplantıya İstanbul Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Galatasaray Üniversitesi, İstanbul Bilgi Üniversitesi, Yeditepe Üniversitesi, Beykent Üniversitesi, Kadir Has Üniversitesi, , Maltepe Üniversitesi, , Okan Üniversitesi, İstanbul Aydın Üniversitesi, Özyeğin Üniversitesi, İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, Türk-Alman Üniversitesi, İstanbul Şehir Üniversitesi, İbn Haldun Üniversitesi, İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Koç Üniversitesi, Doğu Üniversitesi, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi temsilcilerinin katıldığı toplantıda, Kamu Başdenetçisi Şeref Malkoç, Kamu Denetçiliği Kurumunun faaliyetlerine ilişkin bilgiler vermiş, toplantıda ayrıca üniversitelerde kurulan Ombudsmanlık Kültürlerinin çalışmalarına ilişkin karşılıklı fikir alışverişinde bulunulmuş ve dekanların soruları cevaplandırılmıştır.

- **Dünya Çocuklarının Kurumda Kabulü ve Gerçekleştirilen Organizasyon (Kurum Bütçesi)**

39. TRT Uluslararası 23 Nisan Çocuk Şenliği kapsamında ülkemize 26 ülkeden misafir olarak gelen çocuklar, Kamu Denetçiliği Kurumunu ziyaret etmiş, çocukları, Kamu Başdenetçisi Şeref Malkoç, Çocuk Haklarından Sorumlu Kamu Denetçisi Celile Özlem Tunçak ve Kamu Denetçisi Mustafa Özyar kabul etmiştir.

- **Engelliler Haftası Etkinlikleri Kapsamında Gerçekleştirilen Organizasyonlar (Kurum Bütçesi)**

10-16 Mayıs'ın Engelliler Haftası olarak kabulü nedeniyle Kamu Denetçiliği Kurumuna şikâyet başvurusunda bulunan engelli bireyler ve engelli hakları alanında faaliyet gösteren kuruluşlar Kamu Başdenetçisi Şeref Malkoç ve Kamu Denetçisi Celile Özlem Tunçak'ı ziyaret etmişlerdir.

Konuşmaların ardından, Görme Engelliler Federasyonu, Engelliler Konfederasyonu, Türkiye Sakatlar Konfederasyonu, İlgili Otizm Derneği, İşitme Engelliler Konfederasyonu, Zihinsel Engelliler Federasyonu ve Engelli Kadın Derneği temsilcileri, teşekkürlerini ileterek yaşadıkları sıkıntıları anlatmıştır.

- **Ombudsmanlık Tarihi Sergisi (Kurum Bütçesi)**

İlk defa 4. Uluslararası Sempozyumda gösterilen sergi; 29 Nisan-1 Mayıs tarihleri arasında Antares AVM de sergilenmiştir. Ayrıca yıl içinde Antalya, Bursa, Erzurum, Şanlıurfa, Trabzon, Konya, Van ve Eskişehir'de düzenlenen Bölgesel Konferanslar çerçevesinde de sergi vatandaşlara sunulmuştur.

- **Mahalli İdareler Çalıştayı (Kurum Bütçesi)**

Kamu Başdenetçisi Şeref Malkoç, Kamu Denetçileri Hüseyin Yürük ve Yahya Akman, Kamu Denetçiliği Kurumuna mahalli idareler konusunda gelen şikâyetleri biran önce çözüme kavuşturmak amacıyla mahalli idareler ile ilgili kuruluşların temsilcileri ile bir araya gelmiştir.

- **8 Mart Dünya Kadınlar Günü Etkinlikleri (Kurum Bütçesi)**

Kamu Başdenetçisi Şeref Malkoç ve Kamu Denetçisi Celile Özlem Tunçak 8 Mart Dünya Kadınlar Günü kapsamında Kurumun kadın personeliyle bir araya gelmiş ve daha sonra Kamu Denetçisi Hüseyin Yürük ile birlikte Ankara Sincan Açık Ceza infaz Kurumunda bulunan kadın mahkûmları ziyaret etmiştir.

- **15 Temmuz Şehitlerini Anma Programı (Kurum Bütçesi)**

Programa; Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş, Milli Güvenlik Kurulu (MGK) Genel Sekreteri Seyfullah Hacımüftüoğlu, TBMM Genel Sekreteri Mehmet Ali Kumbuzoğlu, RTÜK Başkanı Prof. Dr. İlhan Yerlikaya, Kızılay Genel Müdürü Mehmet Güllüoğlu, Eski Devlet Bakanı Ahmet Cemil Tunç, TRT Genel Müdür Yardımcısı Fethi Fahri Kaya, DDK Üyesi Talip Uzun, Eski Milletvekili Hüsamettin Korkutata, Diyanet-Sen Genel Başkanı Mehmet Bayraktutar, Kamu Denetçileri Mustafa Özyar ve Yahya Akman ile basın mensupları katılmıştır.

Programda konuşmaların ardından, hain darbe girişiminin yaşandığı gecede görevlerini üstün gayret ve cesaretle yerine getiren TGRT Ankara Temsilcisi Batuhan Yaşar, Hürriyet Gazetesi Ankara Temsilcisi Hande Fırat, Hürriyet Gazetesi Köşe Yazarı Abdulkadir Selvi, Milliyet Gazetesi Parlamento Muhabiri Önder Yılmaz, Anadolu Ajansı Parlamento Editör Yardımcısı Atakan Çelik, Milliyet Gazetesi Foto Muhabiri Yavuz Özden, Hürriyet Gazetesi Parlamento Muhabiri Rifat Başaran, Hürriyet Gazetesi Foto Muhabiri Rıza Özel, A Haber Parlamento Muhabiri Levent Eke, A Haber Kameramanı Bahtiyar Koyuncu, Kanal 24 Parlamento Muhabiri Nagehan Akbulut Varol, Anadolu Ajansı Foto Muhabiri Bülent Teoman Uzun, NTV Savunma ve Başbakanlık Muhabiri Özden Erkuş, Duvar Gazetesi Parlamento Muhabiri Nergis Demirkaya, Kanal 24 Kameramanı Hakan Aykaç, NTV Kameramanı Yasin Güngör ve A Haber Uplink Operatörü Yusuf Çakır'a plaket takdim edilmiştir

- **Hakim Adaylarına Kamu Denetçiliği Kurumunun Tanıtılmasına Yönelik Gerçekleştirilen Organizasyon(Kurum Bütçesi)**

“Yargıda Farkındalığın Artırılması Projesi” kapsamında hâkim adaylarına yönelik olarak 28 Kasım 2017 tarihinde Kurumumuz Konferans Salonunda eğitim programı gerçekleştirilmiş olup, yapılan programa; Kamu Başdenetçisi Şeref Malkoç, Kamu Denetçileri Arif Dülger, Celile Özlem Tunçak, Hüseyin Yürük, Yahya Akman ve Adalet Akademisi Başkanı Yılmaz Akçil ile KDK Genel Sekreteri İbrahim Kılınç katılmıştır.

- **Tanıtım Materyalleri ve Kısa Tanıtıcı Filmler (Kurum Bütçesi)**

2018 Yılı:

2018 yılında gelen ziyaretçiler ve gidilen yerler dışında temsil, ağırlama ve tanıtım kapsamında yapılan ve **tamamı Kurumumuzun bütçesinden karşılanan** organizasyonların belli başlılarına aşağıda yer verilmiştir.

- **Kadın ve Çocuğa Yönelik Aile İçi Şiddetin Önlenmesine İlişkin Mekanizmaların Etkinliğinin Arttırılması Çalıştayı (19 Şubat 2018)**
Kadına ve çocuğa yönelik aile içi şiddetin önlenmesine ilişkin mevcut mekanizmaların işleyişindeki aksaklıkların tespiti ve bu mekanizmaların etkinliğinin artırılması amacıyla 19 Şubat 2018 tarihinde TBMM’de “Kadın ve Çocuğa Yönelik Aile İçi Şiddetin Önlenmesine İlişkin Mekanizmaların Etkinliğinin Arttırılması” konulu çalıştay düzenlenmiştir.
- **28 Şubat Sürecinde Yaşanan Mağduriyetler ve Çözüm Arayışları Çalıştayı (12 Mart 2018)**
28 Şubat Darbe Girişimi’nin üzerinden 20 yıldan fazla süre geçmiş olmasına rağmen halen mağduriyet yaşayan çok sayıda kişinin konuyu Kamu Denetçiliği Kurumu’na şikâyet başvurusu olarak taşımaları üzerine 12 Mart 2018 tarihinde Kamu Denetçiliği Kurumu ev sahipliğinde TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Üyesi Leyla Şahin Usta, Devlet Personel Başkan Vekili Enes Polat ve Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği Hukuk Hizmetleri Başkanı Veysel Bektaş’ın yanı sıra 28 Şubat mağdurları ve ilgili kurum ve kuruluş temsilcilerinin katılımlarıyla “28 Şubat Sürecinde Yaşanan Mağduriyetler ve Çözüm Arayışları” konulu çalıştay düzenlenmiştir.
- **Çocuk Tesliminde Hak İhlallerinin Önlenmesi Çalıştayı (13 Şubat 2018)**
Boşanma süreci sonrasında velayet sahibi olmayan tarafların çocukları ile kişisel ilişki kurma hakkının diğer ebeveyn tarafından ihlal edilmesine ilişkin olarak Kamu Denetçiliği Kurumu’na çok sayıda şikâyet başvurusu yapılması üzerine, Adalet Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, söz konusu alanda çalışan meslek odaları ve sivil toplum kuruluşları temsilcilerinin katılımları ile 13 Şubat 2018 tarihinde “Çocuk Tesliminde Hak İhlallerinin Önlenmesi” konulu bir çalıştay düzenlenmiştir.
- **Sporda Hak İhlalleri ve Denetim Çalıştayı (2 Mart 2018)**
Türkiye Futbol Federasyonu başta olmak üzere spor federasyonları hakkında Kamu Denetçiliği Kurumu’na yapılan şikâyet başvurularında artış meydana gelmesi sebebiyle konunun taraflarını dinlemek ve mevcut spor teşkilatlanması ve yargılamasına ilişkin değerlendirmelerde bulunmak üzere 2 Mart 2018 tarihinde Kamu Denetçiliği Kurumu tarafından “Sporda Hak İhlalleri ve Denetim” konulu bir çalıştay düzenlenmiştir.

- **Üniversite Ombudsmanlık Toplulukları 1. Çalıştayı (15-16 Ekim 218)**

2018 yılında Kurum olarak üniversitelere ayrı bir önem gösterilmiştir. Malumlarının üzerine Türkiye’de 206 üniversite ve 7,5 milyonun üzerinde üniversite öğrencisi bulunmaktadır. Üniversite öğrencileri ve akademisyenler arasında hak arama kültürünün gelişmesine katkıda bulunmak ve Kurumumuzu kendilerine tanıtmak amacıyla, başta hukuk fakülteleri olmak üzere üniversitelerle işbirliği artırılmış, üniversitelerde Ombudsmanlık Öğrenci Topluluklarının kurulması teşvik edilmiştir. Bugün itibarıyla 30 üniversitenin Ombudsman Öğrenci Topluluğu (Kulübü) bulunmaktadır. Bu öğrenci toplulukları hem Ombudsmanlığı üniversite gençliğine ve akademik camiaya tanıtacaklar hem de üniversitelerde hak arama kültürünün gelişmesine katkıda bulunacaklardır. Bu kapsamda 15-16 Ekim 2018 tarihlerinde Ankara’da Ombudsmanlık Toplulukları Çalıştayının ilki düzenlenmiştir.

- **Hak Arama Kültürü ve Ombudsmanlık Konulu Yarışma İçin Ödül Töreni (5 Haziran 2018)**

Kamu Denetçiliği çocuklardan da başvuru almaktadır. Bu kapsamda, ilk ve orta öğretim öğrencileri arasında Kurumumuzun tanınırlığını artırmak ve hak arama kültürünü yaygınlaştırmak amacıyla kompozisyon, afiş ve resim yarışmaları düzenlenmektedir.

Ankara'daki liseler arasında düzenlenen “Hak Arama Kültürü ve Ombudsmanlık” konulu kompozisyon, resim ve afiş tasarımı yarışması bu yarışmalardan ilkinin oluşturmaktadır. Dereceye giren öğrencilere 5 Haziran 2018 tarihinde düzenlenen törenle ödülleri takdim edilmiştir.

Bu yarışmalardan ikincisi ise, “İyi Yönetim İlkeleri ve Ombudsmanlığın Rolü” temasıyla 2018-2019 eğitim-öğretim yılında İstanbul’da yapılacaktır.

- **“Ombudsmanlık Halkla Buluşuyor” Bölgesel İl Toplantıları**

İllerde yapılan ve vatandaş, STK, kanaat önderleri, muhtarlar ve ilin yöneticilerini bir araya getirdiğimiz bölgesel toplantılara 2018 yılında da devam edilmiştir. Bu kapsamda, 2018 yılında 7-8 Şubatta Kayseri, 28-29 Martta İzmir, 7 Eylülde Tunceli, 10-11 Ekimde Yozgat ve 15 Ekimde Diyarbakır illerinde söz konusu toplantılar gerçekleştirilerek bu illerde Vali, Belediye Başkanı, Rektörlük makamı ziyaretleri yapılmış ve Sivil Toplum Kuruluşları ile bir araya gelinmiştir.

Bölgesel il toplantıları dışında 29 Martta Turgutlu ve 19 Nisanda Osmaniye programı kapsamında vatandaş ile bir araya gelinmiştir.

- **“KDK Başvurularında Çocuk Dostu Yaklaşımların Uygulanmasına Yönelik Eğitim Programı (10-15 Ekim)**

Çocuk hakları konusunda toplumsal farkındalık oluşturulması, çocuk haklarının KDK’nın çalışmalarına dahil edilmesi, çocukları ilgilendiren başvurularda tüm birimlerin uygulayacağı usul ve esaslar hakkında bilgi edinilmesi kapsamında kurum personeline yönelik olarak 10-15 Ekim 2018 tarihlerinde Kamu Denetçiliği Kurumu ile UNICEF ortaklaşa “KDK Başvurularında Çocuk Dostu Yaklaşımların Uygulanmasına Yönelik Eğitim Programı” gerçekleştirilmiştir. Çocuk haklarına yönelik özel strateji belgesi oluşturulması çalışmalarına başlanılmıştır.

- Üniversitelerle Buluşmalar

Ayrıca üniversiteli öğrenciler arasında KDK'nın tanınırlığını artırmak amacıyla birçok üniversite kampüsü ziyaret edilerek konferanslar verilmiştir. Ankara'yı ziyaret eden öğrenci gruplarına Kurumumuzun tanıtımı yapılmıştır: Şubat 2018'de Somalili öğrenciler ve TÜGVA heyeti, Mart 2018'de sırasıyla Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi ve Ondokuz Mayıs Üniversitesi öğrencileri Kurumumuzu ziyaret etmiştir. Yine bu kapsamda, Mart 2018'de Ondokuz Mayıs Üniversitesinin "Adalet, Hukuk ve Kamu Denetçiliği" konferansına, Başakşehir Üniversitesinin "Kamu Denetçiliği Müessesinin Çalışmaları" çalıştayına, Selçuk Üniversitesinin "İnsan Hakları ve Ombudsmanlık" konferansına, KDK ve İstanbul Aydın Üniversitesinin işbirliği ile gerçekleşen "Ombudsmanlık" sempozyumuna, YURT-KUR'un "Hukuk Kampı" konferansına, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesinin "Adalet, Hakkaniyet ve Ombudsmanlık" konferansına, 5 Ekimde Dicle Üniversitesinin 2018-2019 Eğitim-Öğretim Yılı Akademik Açılış Törenine, 8 Ekimde Yozgat Bozok Üniversitesinin "Adalet, Ombudsmanlık ve Üniversiteler" konulu konferansına ve 26 Ekim 2018 tarihinde Balıkesir Üniversitesinde UNESAK 2018 Kongresi kapsamında gerçekleştirilen "Ombudsmanlık" konulu söyleşiye katılım sağlanmıştır.

Haziran 2018'de Kurumumuz ile Atılım Üniversitesi arasında "Eğitim Öğretim ve Bilimsel Çalışmalar Yürütülmesi Amacıyla İşbirliği" protokolü imzalanmıştır.

- Kamuda İyi Yönetim İlkeleri Eğitimi (29-30 Haziran)

Kurumumuz idarenin işlem, eylem tutum ve davranışlarını iyi yönetim ilkeleri açısından da incelemekte ve bu konuda idareye öneriler sunmaktadır. Bu kapsamda idarenin iyi işleyişine katkı sağlamak amacıyla Haziran 2018 yılında 'İyi Yönetim İlkeleri' eğitimleri verilmiştir. Ayrıca "Kamuda İyi Yönetim Rehberi" hazırlanması çalışmalarına da devam edilmektedir.

- "Türkiye'deki Suriyeliler" Özel Raporumuz

"Türkiye'deki Suriyeliler" özel raporumuz, Dünya'daki Ombudsmanlara ve İnsan Hakları Kurumlarına, başta Birleşmiş Milletler, Avrupa Birliği Konseyi, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı olmak üzere çeşitli uluslararası kurum ve kuruluşlar ve bunların Türkiye'deki temsilciliklerine, Avrupa Parlamentosu İnsan Hakları Alt Komitesi başkan ve üyelerine, ülkemizde yerleşik diplomatik misyon şeflerine ve ülkemizin yurtdışında bulunan diplomatik temsilciliklerine gönderilmiştir.

- STK İle İlişkiler

Kamu Denetçiliği Kurumu olarak sivil toplum kuruluşları ile yakın ilişki ve işbirliği içinde olmaya her zaman özen gösterilmiştir. Barolar, memur ve işçi sendikaları ve konfederasyonları, kadın, engelli ve çocuk sivil toplum kuruluşları, göç ve mülteciler ile ilgilenen sivil toplum kuruluşları, insan hakları alanında faaliyet gösteren dernek ve vakıflar ile düzenli olarak bir araya gelinmiş, birçok faaliyetimizde paydaş olarak yer almışlardır.

Bu kapsamda, Mayıs 2018'de Uluslararası Hukukçular Komisyonu heyeti kabul edilmiş, 24 Temmuz 2018 tarihinde Memur-Sen heyeti ile bir araya gelinmiş, 10 Ekim

2018 tarihinde KESK Eş Başkanları Sayın Mehmet Bozgeyik ve Sayın Aysun Gezen, 11 Ekim 2018 tarihinde Kamu-Sen Genel Başkanı Önder Kahveci ve Kamu-Sen'e bağlı sendikaların genel başkanları makamlarında ziyaret edilmiştir.

19 Şubat 2018 tarihinde otuza yakın gayrimüslim azınlık liderleri ve temsilcileri ile İstanbul'da bir araya gelinmiştir.

Yine eğitim faaliyetleri kapsamında; Şubat ayında Ankara Numune Eğitim ve Araştırma Hastanesi Sigara Bırakma Merkezi hekimlerinden Doç. Dr. Tijen Şengezer tarafından "Tütünsüz Yaşam Semineri", vatandaşlara daha iyi hizmet verilmesi amacıyla 120 saat süren işaret dili eğitimi, 26-27 Nisan 2018 tarihleri arasında Türkiye Belediyeler Birliği işbirliğiyle Belediye Kanunu, kentsel dönüşüm süreci ve imar mevzuatı eğitimi, Kamu İhale Kurumu ihale mevzuatı eğitimi, Sosyal güvenliğe ilişkin güncel mevzuat hükümleri ile kurum uygulamalarının paylaşılması amacıyla sosyal güvenlik mevzuatı eğitimi düzenlenmiştir.

- **Kamu Kurumlarıyla İlgili Diğer Faaliyetler**

25-26 Eylül ve 22 Ekim 2018 tarihlerinde Bakan Yardımcılarıyla bir araya gelinerek KDK'nın çalışmaları anlatılmış ve iyi yönetim ilkeleri hususunda istişarelerde bulunulmuştur.

Şubat 2018'de OHAL Komisyonu ziyaret edilmiş; 25 Eylül 2018 tarihinde ise anılan Komisyon Kurumumuzda kabul edilmiştir.

- **Uluslararası İlişkiler**

Kurumumuza, Avrupa Birliği kurumları, uluslararası kurum ve kuruluşları ile Türkiye'de yerleşik diplomatik misyon temsilciliklerinden sıklıkla ziyaretler gerçekleştirilmektedir.

KDK olarak Avrupa'da yaşayan 6 milyon vatandaşımıza "haklarını arama yollarını" öğretmek amacıyla farkındalık oluşturma projesini hayata geçirilme çalışmaları kapsamında, Avusturya, Belçika ve Almanya'ya çalışma ziyaretleri gerçekleştirilmiş ve ombudsmanlara orada yaşayan Türklerin sorunları aktarılmıştır.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Ombudsmanı Emine Dizdarlı'nın daveti üzerine 23-24 Ocak 2018 tarihleri arasında KKTC'ye bir çalışma gezisi düzenlemiştir.

15-16 Şubat 2018 tarihlerinde Bosna Hersek Ombudsmanlık Kurumu tarafından Saraybosna'da düzenlenen "Ayrımcılıkla mücadeleye özel odaklı insan hakları ihlallerini ele alan en iyi uygulamaların paylaşılması" başlıklı konferansa katılım sağlanmıştır.

Nijer Ombudsmanı Ali Sirfi Maiga'nın daveti üzerine, 21-23 Şubat 2018 tarihleri arasında Nijer Cumhuriyeti'ne bir çalışma gezisi düzenlemiştir.

İran İslam Cumhuriyeti Genel Teftiş Kurumu Başkanı Naser Seraj'ın daveti üzerine 27 Şubat-1 Mart 2018 tarihleri arasında İran'a bir çalışma ziyareti gerçekleştirmiştir.

21-23 Mart 2018 tarihleri arasında bir dizi temaslar ve görüşmeler gerçekleştirmek üzere Almanya'ya çalışma ziyaretinde bulunulmuştur.

Azerbaycan İnsan Hakları Komiserliği (Ombudsmanlık) tarafından, 20-21 Haziran 2018 tarihleri arasında Azerbaycan Cumhuriyeti'nin Kuruluşunun 100. Yılı ve BM İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin 70. Yıldönümü vesilesiyle Azerbaycan/ Bakü'de düzenlenen "Eşit Hakların Sağlanmasında ve Sürdürülmesinde Ulusal İnsan Hakları Kurumlarının Rolü" konulu 15. Bakü Uluslararası Ombudsmanlık Konferansı'na iştirak edilmiştir.

24 Mayıs 2018 tarihinde Fransa/Strazburg'da düzenlenen Irkçılığa ve Hoşgörüsüzlüğe Karşı Avrupa Komisyonunun (ECRI) üye ülkelerin eşitlik kurumları için düzenlediği yıllık seminerine katılım sağlanmıştır.

11 Temmuz 2018 tarihinde Sırbistan Ombudsmanı Zoran Pasalic'in davetlisi olarak Belgrad'da çalışma ziyaretinde bulunulmuştur.

Ukrayna Parlamentosu İnsan Hakları Komiseri Liudmyla Denisova'nın daveti üzerine 25 Temmuz 2018 tarihinde Kiev şehrine çalışma ziyareti gerçekleştirilmiştir.

Kurumumuza, Türkiye'de yerleşik diplomatik misyon temsilcilikleri ve/veya uluslararası kuruluşlardan yapılan ziyaretler:

- 10/01/2018 tarihinde Kanada Ankara Büyükelçisi Chris Cooter,
- 26/01/2018 tarihinde Kanada Dışişleri Bakanı'nın Konsolosluk İşlerinden Sorumlu Parlamento Sekreteri Omar Alghabra ,
- 05/04/2018 tarihinde Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi (AKPM) Raportörü Yves Cruchten ve beraberindeki heyet,
- 08/05/2018 tarihinde Sırbistan Ombudsmanı Zoran Pasalic ve beraberindeki heyet,
- 09/05/2018 tarihinde Uluslararası Hukukçular Komisyonu (ICJ) Komiseri Prof. Stefan Trechsel ve beraberindeki heyet,
- 06/06/2018 tarihinde Suudi Arabistan Krallığı Ankara Büyükelçisi Waleed A. Elkhareiji,
- 07/06/2018 tarihinde Avrupa Güvenliği ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT) Seçim Gözlem Misyonu heyeti,
- 18/09/2018 tarihinde Avrupa Parlamentosu İnsan Hakları Alt Komisyonu heyeti,
- 17/10/2018 tarihinde, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiseri Sayın Dunja Mijatović ve beraberindeki heyet,

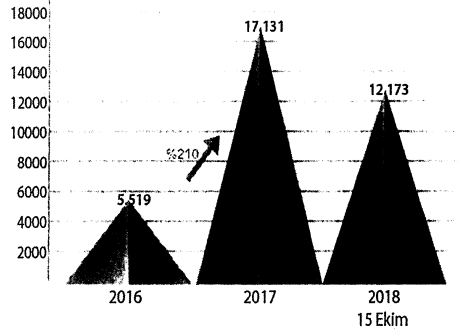
Kurumumuzu ziyaret etmişlerdir

- Ayrıca, Kamu Denetçiliği Kurumunun bilinirliği ve çalışmalarının anlatılması amacıyla radyo ve televizyon programlarına katılım sağlanmış, gazete ve dergilere mülakat verilmiş ev basın toplantıları organize edilmiştir.. **15 Ekim 2018 tarihi itibarıyla basında yer alma sayımız 15.562** olarak gerçekleşmiştir.

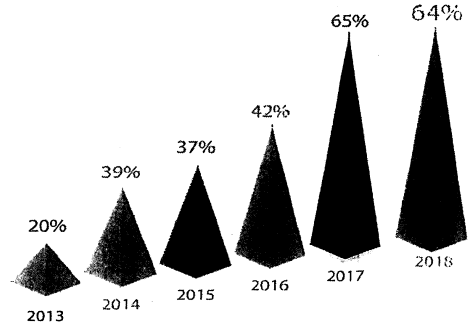
Özellikle 2017 ve 2018 yılında yapılan bu faaliyetler sonucunda Kurumun kamuoyu, vatandaş ve idareler nezdinde tanınırlığında büyük ilerleme kaydedilmiş ve bu ilerleme şikâyet başvuru sayısı, dostane çözümle sonuca bağlanan dosya sayısı ve tavsiye uyum oranlarında büyük artışa yol açmıştır. Bu faaliyetler sonucunda,

- Basında yer alan haber sayımız **2016 yılında 1041 iken 2017 yılında 28845'e** yükselmiş, **2018 yılı 15 Ekim itibarıyla ise yaklaşık 15.562** olmuştur.

- Şikâyet başvuru sayımız **2016 yılında 5519 iken 2017 yılında %210 artışla 17.131** olmuş, **15 Ekim 2018 itibarıyla ise bu sayı 12173** olarak gerçekleşmiştir.

- Kurumun idareler nezdinde de tanınırlığı ve etkisinin artmasıyla tavsiye kararları uygulanma oranları **2013 yılında %20 iken 2017 yılında %65** yükselmiş, **2018 yılında da aynı yüksek seyirde devam ederek %64** olarak gerçekleşmiştir.

- **2017 yılında 1887 adet başvuru ise dostane çözüm yoluyla çözüme kavuşturulmuştur. 2018 yılı 15 Ekim itibarıyla ise dostane yolla çözüme kavuşan başvuru sayısı 1908** olarak gerçekleşmiştir.

Soru 1:

2014-2018 yılları arasında temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneğinin gider kalemleri nelerdir?

Cevap:

Temsil, tanıtma ve ağırlama gider kalemleri ana başlıkları ile ;

- Tanıtım ve farkındalığın artırılmasına yönelik düzenlenen organizasyon giderleri
- Diğer kurumlardan ve Ülkelerden Kurumu ziyarete gelen görevlilerin ağırlanması kapsamındaki giderler.
- Karşılıklı plaket gibi mevzuat kapsamında verilen hediyeler.
- Kurumsal tanıtıma yönelik tanıtıcı materyaller ve kısa tanıtıcı filmler

Soru 2:

2014-2018 yılları arasında temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneğini kullanan yetkililer kimlerdir?

Cevap:

Kurumumuzda Başkanetçilik ve Genel Sekreterlik olmak üzere iki harcama birimimiz vardır. Söz konusu harcama birimlerinde ilgili harcama yetkililerimizce mevcut mevzuat çerçevesinde söz konusu ödenekler kullanılmaktadır.

Soru 3:

2014-2018 yılları arasında ağırlanan kişiler kimlerdir?

Cevap:

- Avrupa Birliği Ombudsmanlığından gelen temsilciler
- Diğer ülke Ombudsmanlık temsilcileri
- Kamu kurumlarının temsilcileri
- Basın ve medya kuruluşları
- Sivil Toplum Kuruluş temsilcileri
- Çeşitli Üniversitelerin temsilcileri
- Yerelde tanıtım yapmak amacı ile görüşülen diğer kurum temsilcileri
- Kamuoyunda dikkat çeken şikayet başvuruları ile ilgili tanıtım toplantılarına katılan şikayet başvuruçuları ile toplantılarımıza katılan vatandaşlar
- Çeşitli çalıştayların tüm siyasi parti temsilcileri, tüm siyasi partilerden eski bakan ve yöneticiler, akademisyen, bürokrat, STK, sendika ve basın temsilcilerinden oluşan katılımcıları
- Ortaöğretim ve Üniversite Öğrencileri,
- Şikâyet başvuruçuları

Soru 4:**2014-2018 arasında ağırlama giderleri ne kadardır?****Cevap:**

2014-2018 yılları arasında Kurumumuzun tanıtımına ve farkındalığının artırılmasına yönelik düzenlenen organizasyon giderleri, diğer kurumlardan ve diğer Ülkelerden Kurumumuzu ziyarete gelen görevlilerin ağırlanması kapsamındaki giderler, karşılıklı plaket gibi mevzuat kapsamında verilen hediyeler ile Kurumsal tanıtıma yönelik tanıtıcı materyaller ve kısa tanıtıcı filmler gibi harcama kalemlerin karşılanmasına yönelik olarak bütçemize konulan “Temsil ve Tanıtım Giderleri” ile bu kalemden yapılan harcamaları gösteren tutarlar aşağıda yer almaktadır.

Yıl	Toplam Bütçe Ödenęi	Harcama
2014	330.000,00	245.741,24
2015	130.000,00	97.943,09
2016	315.000,00	130.246,33
2017	1.101.000,00	326.034,47
2018	602.000,00	318.942,89

7.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu'nun, Sayıştay Başkanlığında temsil ve tanıtma ödeneğinin kullanımına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanvekili Mustafa Şentop'un cevabı (7/5257)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı **Sayın Binali YILDIRIM** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Sayıştay Başkanlığı ile ilgili olarak;

- 1.**2014-2018** yılları arasında temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneğinin gider kalemleri nelerdir?
- 2.**2014-2018** yılları arasında temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneğini kullanan yetkililer kimlerdir?
- 3.**2014-2018** yılları arasında ağırladığı kişiler kimlerdir?
- 4.**2014-2018** yılları arasında ağırlama giderleri ne kadardır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : 43452547-120.07- 384555
Konu : Soru Önergesi

16 .11.2018

Sayın Mustafa Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

İlgi : 22.10.2018 tarihli ve (7/5257) esas numaralı yazılı soru önergeniz.

İlgi önergeniz ile Sayıştay Başkanlığında Temsil ve Tanıtma Ödeneğinin kullanımı soru konusu yapılmıştır.

İlgi önergenize cevap olarak Sayıştay Başkanlığı tarafından gönderilen yazı ekte yer almaktadır.

Bilgilerinizi rica ederim.
Saygılarımla.

Mustafa ŞENTOP
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Sayıştay Başkanlığının Cevabî Yazısı

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
Bütçe Ve Performans Müdürlüğü

Sayı :77674888-600.610-E.1854880
Konu :Soru Önergesi

02.11.2018

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 26.10.2018 tarihli ve 1853634 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ile İstanbul Milletvekili Sayın Av. Dr. M.Sezgin TANRIKULU'nun Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na yönelttiğı Başkanlığımız ile ilgili soru önergesine ilişkin cevap yazımız ekinde gönderilmiştir.

Bilgi edinilmesini ve gereğini arz ederim.

Seyit Ahmet BAŞ
Başkan

EK: Soru önergesi cevabı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığına

SAYIŞTAY İLE İLGİLİ SORULAR VE CEVAPLARI

Sayın: Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU

1-2014-2018 yılları arasında temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneğinin gider kalemleri nelerdir?

Makamın gerektirdiği her türlü giderler ile cenaze törenleri için alınacak çiçek bedelleri, yabancı temsilciler ve konukların geleneklere ve davetin şümülüne göre ağırlama, konuklama ve bu işlerle ilgili hazırlıkların gerektirdiği giderlerle, verilecek ziyafet, hediye, çiçek, giderleri.

2- 2014-2018 yılları arasında temsil, tanıtma ve ağırlama ödeneğini kullanan yetkililer kimlerdir?

2014-2016 (Haziran) yılları arasında Doç.Dr.Recai AKYEL (Sayıştay Başkanı)

2016 (Haziran)-2018 yılları arasında Seyit Ahmet BAŞ (Sayıştay Başkanı)

3- 2014-2018 yılları arasında ağırlanan kişiler kimlerdir?

Makamın gerektirdiği ilgili kamu kurum ve kuruluş yetkilileri ile uluslararası kuruluş yetkilileri.

4-2014-2018 yılları arasında ağırlama giderleri ne kadardır?

YILI	HARCAMA
2014	92.865,31
2015	132.056,47
2016	203.142,77
2017	227.247,58
2018	204.074,32

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 2

**19'UNCU BİRLEŞİM
20 KASIM 2018 SALI
SAAT: 15.00**

KOMİSYON TOPLANTILARI

* Plan ve Bütçe Komisyonu

20.11.2018 Salı - Saat: 10.00
21.11.2018 Çarşamba - Saat: 10.00
22.11.2018 Perşembe - Saat: 10.00
23.11.2018 Cuma - Saat: 10.00

* Güvenlik ve İstihbarat Komisyonu

21.11.2018 Çarşamba - Saat: 11.00

* Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu

21.11.2018 Çarşamba - Saat: 11.00
22.11.2018 Perşembe - Saat: 11.00

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

19'UNCU BİRLEŞİM

20 KASIM 2018 SALI

SAAT: 15.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikuolu'nun 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin (2/4) İçtüzük'ün 37'nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önerge

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3 – SEÇİM

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

1.- Ankara Milletvekili Şenol Bal ve 21 milletvekilinin, Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde yaşanan tren kazasının tüm yönleriyle araştırılarak kazadan kaynaklanan mağduriyetlerin giderilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1)

2.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer ve 19 milletvekilinin, gazetecilik mesleğinin sorunlarının araştırılarak bu sorunların giderilmesi için bir denetim mekanizması kurulması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2)

3.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur ve 22 milletvekilinin, kayıp çocuk vakalarına ilişkin arama ve kurtarma çalışmalarında aksayan yönlerin tespit edilerek alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3)

4.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal ve 27 milletvekilinin, Afyonkarahisar ilindeki haşhaş üreticilerinin zararlarının giderilmesi için gerekli tedbirlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4)

5.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, bazı illerde tarım sektörünün sorunlarının tespit edilerek alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5)

6.- İzmir Milletvekili Aytun Çıray ve 28 milletvekilinin, 15 Temmuz 2016 tarihinde gerçekleşen darbe girişiminin başta siyasi ayağı olmak üzere bütün yönleriyle incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6)

7.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, seçim güvenliğinin sağlanması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/7)

8.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde meydana gelen tren kazasının nedenlerine ilişkin tüm iddiaların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/8)

9.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, ekonomideki kötüye gidişin nedenlerinin tespit edilerek alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/9)

10.- CHP Grubu adına Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde yaşanan tren kazasının tüm yönleriyle araştırılarak kazanın sorumlularının ve alınacak tedbirlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/10)

11.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım ve 23 milletvekilinin, Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde yaşanan tren kazasının tüm yönleriyle araştırılarak benzer olayların yaşanmaması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/11)

12.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir ve 19 milletvekilinin, kayıp çocuklar sorununun tüm yönleriyle araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/12)

13.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, Botan Vadisi'nde yapılacak olan barajların bölgeye etkilerinin araştırılarak olası zararların önlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/13)

14.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca ve 22 milletvekilinin, Menderes Nehri'ndeki kirliliğin çevreye ve insan sağlığına etkilerinin incelenerek kirliliğin önlenmesi için gerekli önlemlerin ve bu önlemlerin maliyetinin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/14)

15.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, İstanbul'da çeşitli hastanelerde çocuk gebeliği vakalarının gizlendiğine ilişkin iddiaların tüm yönleriyle incelenerek başka benzer vakaların tespiti ve önlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/15)

16.- İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan ve 22 milletvekilinin, 20 Temmuz 2016'da ilan edilen Olağanüstü Hal Yönetimi'nin ülkeye etkilerinin tespit edilerek olumsuz etkilerin giderilmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/16)

17.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun ve 20 milletvekilinin, çiftçilerin buğday üretiminde yaşadığı sorunların tespit edilerek çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/17)

18.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen ve 19 milletvekilinin, Mersin'de kurulması planlanan balık çiftliklerinin çevre ve insan yaşamına olası olumsuz etkilerinin tespit edilerek alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/18)

19.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve Kars Milletvekili Ayhan Bilgen’in, Şanlıurfa’nın Suruç ilçesinde seçim öncesinde yaşanan olayların tüm yönleriyle incelenerek sorumluların ortaya çıkarılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/19)

20.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 25 milletvekilinin, Hatay ilinin sorunlarının tespit edilerek alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/20)

21.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan ve 19 milletvekilinin, Şanlıurfa’nın Suruç ilçesinde 14 Haziran 2018 tarihinde yaşanan silahlı çatışma olayı ve devamındaki sürecin tüm yönleriyle incelenerek sorumluların ortaya çıkarılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/21)

22.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve 19 milletvekilinin, OHAL döneminde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerinin araştırılarak mağduriyetlerin giderilmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/22)

23.- Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan ve 19 milletvekilinin, Van havzasındaki lahana sektörünün ve lahana üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/23)

24.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı çalışanlarının sorunlarının ve bu kurumların işleyişinin incelenerek bu çalışanlara memur statüsü tanınması olanaklarının saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/24)

25.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, meslek hastalıklarında yaşanan artışın sebeplerinin incelenerek alınabilecek önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/25)

26.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 milletvekilinin, Marmara Denizi’nde yaşanan “kırmızı su” oluşumunun nedenlerinin ve çözüm yollarının tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/26)

27.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, şifalı olarak nitelendirilen bitkilerin denetimsiz satışı ile medya organlarının konuya ilişkin yayınların olumsuz etkilerinin incelenerek gerekli denetim ve önlemlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/27)

28.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 26 milletvekilinin, yangın merdivenleri için gerekli standartların tespit edilerek gerekli yasal düzenleme ve denetimlerin yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/28)

29.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 20 milletvekilinin, kitap okumanın özendirilmesine yönelik çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/29)

30.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, yerel yönetimlerin spor hizmetlerine daha çok katkı yapabilmeleri için yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/30)

31.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, demiryolu piyasasının serbestleştirilmesinin TCDD üzerindeki etkilerinin incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/31)

32.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, yüksek fruktozlu mısır şurubunun üretimi, satışı ve insan sağlığı üzerindeki etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/32)

33.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, kamuda madencilik alanında istihdam edilen mühendislerin bir süre sonra işten ayrılmalarının nedenlerinin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/33)

34.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, tohum üretimindeki dışa bağımlılığın ve yerli tohum üretimindeki sorunların araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/34)

35.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, bağış adı altında yapılan yardımların ekonomik ve sosyal sonuçlarının araştırılması ve denetiminin sağlanması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/35)

36.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, erken çocukluk eğitiminin geliştirilmesi için yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/36)

37.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, şiddet olaylarında görülen artışın nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/37)

38.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, medya ve internetin çocuklar üzerindeki olumsuz etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/38)

39.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, Niğde'nin Ulukışla ilçesinin potansiyel gelişmişlik düzeyine ulaşamamasının nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/39)

40.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 27 milletvekilinin, Veterinerlik mesleğinin sorunlarının araştırılarak sorunların çözümü için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/40)

41.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, Niğde'nin turizm alanındaki potansiyeline ulaşamamasının nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/41)

42.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 29 milletvekilinin, üniversite mezunları arasındaki işsizliğin nedenlerinin araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/42)

43.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, pamuk üretiminde yaşanan sorunların tüm yönleriyle araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/43)

44.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 28 milletvekilinin, tehlikeli işlerin sınıflandırılması, denetimi ve bu alanda karşılaşılan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/44)

45.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 31 milletvekilinin, şoför ve nakliyatçı esnafının sorunlarının araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/45)

46.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, Niğde'deki şifa merkezlerinin tüm yönleriyle araştırılarak tanıtılması için yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/46)

47.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 32 milletvekilinin, Devlet Malzeme Ofisinin çeşitli sorunlarının araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/47)

48.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, sanat tarihi eğitimine gereken önemin kazandırılması için yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/48)

49.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 31 milletvekilinin, Aladağlar Milli Parkının durumunun ve Park'ta yapılabilecek çalışmaların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/49)

50.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, EPDK'nın Gün Öncesi Piyasası ve Dengeleme Güç Piyasasındaki fiyat politikalarının tüm yönleriyle incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/50)

51.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, Niğde'de yaşanan sorunların tüm yönleriyle araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/51)

52.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 26 milletvekilinin, 14-17 yaş grubunda okullaşma oranının düşme nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/52)

53.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 27 milletvekilinin, Niğde'nin turizm alanındaki potansiyeline ulaşamamasının nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/53)

54.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, Türkiye'deki öğrencilerin PISA testinde başarısız olma sebeplerinin incelenerek çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/54)

55.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, madencilik sektörünün sorunlarının incelenerek sektörün sürdürülebilir gelişimi için yapılması gerekenlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/55)

56.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 26 milletvekilinin, Niğde'de kalsit madenciliğinin sorunlarının incelenerek gelişim olanaklarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/56)

57.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, engellilere Evde Bakım Ücreti ödenmesi için şart koşulan gelir tespiti uygulaması kapsamında yaşanan sorunların tespit edilerek gerekli yasa değişikliklerinin sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/57)

58.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'nın örgütlenme, yapılan çalışmalar ve çalışanların sorunları bağlamında incelenmesi ile gerekli iyileştirmelerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/58)

59.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, iş güvenliği ve işçi sağlığı denetimleri ile Mesleki Yeterlilik Belgesi alınmasında yaşanan sorunlar incelenerek iş kazalarının önlenmesi için gereken tedbirlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/59)

60.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, Kamu Özel İşbirliği ile gerçekleştirilen ve Sayıştay ile TBMM'nin denetimi dışında kalan projelerdeki uygulamaların incelenerek olası risklerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/60)

61.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, yabancıların ve yabancı ortaklı Türk şirketlerinin Türkiye'de yaptıkları tarım yatırımlarının incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/61)

62.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 26 milletvekilinin, Ege Denizi'nde yer alan Türk adalarının Yunanistan tarafından sahiplenildiğine ilişkin iddiaların incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/62)

63.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 31 milletvekilinin, imalat sanayindeki sorunların ve bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/63)

64.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 25 milletvekilinin, bireysel silahlanmanın olumsuz etkilerinin incelenerek bireysel silahlanma oranının en aza indirgenmesi alınabilecek önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/64)

65.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, demiryolu yapım, onarım ve uluslararası standartlara uyum çalışmalarının bütün yönleriyle incelenerek aksaklıkların giderilmesi için gerekli önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/65)

66.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 27 milletvekilinin, genç işsizliğinin nedenlerinin tespit edilerek sorunun çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/66)

67.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 29 milletvekilinin, ithalat kolaylığı sağlanan tarım ürünlerinin tarım sektörüne olumsuz etkilerinin incelenerek yerli ürün üretim ve pazarlamasındaki sorunlara dair çözüm yollarının bulunması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/67)

68.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 28 milletvekilinin, Sümer Holding A.Ş.'nin özelleştirilmesi sürecinde yaşanan sorunların ve yapıldığı iddia edilen hatalı uygulamaların tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/68)

69.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 25 milletvekilinin, Suriye'den gelen göçmen çocukların eğitim-öğretime katılımlarının sağlanması için gerekli tedbirlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/69)

70.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, eğitim kurumu yöneticilerinin belirlenmesinde sıklıkla uygulama değişikliğine gidilmesinin yarattığı sorunların ve bunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/70)

71.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, öğrenci mutsuzluğunun nedenlerinin tespit edilerek sorunun çok yönlü bir şekilde incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/71)

72.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 29 milletvekilinin, harp ve vazife şehitlerinin yakınları ile malul gazilere tanınan ancak "Muharip Gaziler" ve yakınlarının yararlanmadığı hakların ve bu gazilerin diğer sorunlarının belirlenerek gerekli çözümlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/72)

73.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 29 milletvekilinin, bor madeninin daha verimli bir şekilde üretilmesi, işletilmesi ve pazarlanması için Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün mevcut sorunlarının incelenerek gerekli iyileştirmelerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/73)

74.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, eğitim-öğretimde cinsel taciz ve istismar olaylarının incelenerek bu alanda alınabilecek önleyici tedbirlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/74)

75.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, başta tarım sektöründeki tekelleşme olmak üzere çiftçilerin yaşadıkları tüm sorunların incelenerek alınabilecek önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/75)

76.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 milletvekilinin, ülkemizde matematik alanındaki başarı düşüklüğünün nedenlerinin incelenerek matematik eğitimi açısından alınabilecek önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/76)

77.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, su kaynaklarının doğru kullanımı için gerekli önlemlerin tespit edilerek ilgili yasal düzenlemelerin yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/77)

78.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, yabancı göçmen işçilerin kaçak olarak çalıştırılmasından kaynaklanan sorunların tüm yönleriyle incelenerek alınacak önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/78)

79.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya ve 20 milletvekilinin, Suriyeli sığınmacıların neden olduğu sorunların tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/79)

80.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin ve 23 milletvekilinin, Muğla'nın Yatağan ilçesindeki bir termik santralde yaşanan kazanın nedenlerinin araştırılarak sorumluların tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/80)

81.- Samsun Milletvekili Kemal Zeybek ve 21 milletvekilinin, fındık üretiminde görülen verim düşüşünün nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/81)

82.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu ve 22 milletvekilinin, kredi sicili bozuk vatandaşların sözde kredi danışmanlık şirketleri tarafından yanıltılarak dolandırıldığı iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/82)

83.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel ve 25 milletvekilinin, fındık üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/83)

84.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem ve 20 milletvekilinin, uyuşturucu ve madde bağımlılığı sorununun tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/84)

85.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem ve 20 milletvekilinin, milli şuurun ve manevi değerlerin çocuklara ve gençlere kazandırılması için eğitim sisteminde yapılması gereken değişikliklerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/85)

86.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem ve 20 milletvekilinin, çocuk ihmali ve istismarı sorununun tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/86)

87.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem ve 20 milletvekilinin, iş yaşamında kadınlara yönelik ayrımcılık sorununun tüm yönleriyle araştırılarak kadın istihdamının artırılması için yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/87)

88.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, basın özgürlüğüne getirilen sınırlamaların tahlil edilerek sonuçlarının değerlendirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/88)

89.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve 19 milletvekilinin, son yıllarda yaşanan maden facialarında özelleştirme politikalarının etkilerinin araştırılması ve bütünlüklü çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/89)

90.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, OHAL döneminde artış gösteren iş kazalarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/90)

91.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, Iısu Barajı inşası nedeniyle Hasankeyf'te meydana gelen zararın tespiti ile kültürel ve tarihi mirasın korunması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/91)

92.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcıer ve 19 milletvekilinin, eczacılara yönelik şiddet olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/92)

93.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer ve 28 milletvekilinin, Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde yaşanan tren kazasının tüm yönleriyle araştırılarak kazanın sorumlularının ve alınacak tedbirlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/93)

94.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan ve 23 milletvekilinin, Çanakkale'de faaliyet gösteren termik santrallerin ve maden ocaklarının çevreye ve insan sağlığına etkilerinin tüm yönleriyle incelenerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/94)

95.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin ve 20 milletvekilinin, demiryollarının durumu ve ihtiyaçları ile yaşanan kazaların nedenlerinin tespiti için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/95)

96.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin ve 22 milletvekilinin, kadın-erkek eşitliğinin sağlanması, kadınların ve çocukların maruz kaldığı fiziki ve cinsel saldırıların sona erdirilmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/96)

97.- İstanbul Milletvekili Oğuz Kaan Salıcı ve 19 milletvekilinin, küresel ısınmanın etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/97)

98.- İstanbul Milletvekili Oğuz Kaan Salıcı ve 19 milletvekilinin, liselere ve üniversiteye giriş sınavlarındaki başarısızlığın sebeplerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/98)

99.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, şehir hastaneleri modelinin incelenerek problemlili alanların tespit edilmesi ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/99)

100.- Mardin Milletvekili Tuma Çelik ve 19 milletvekilinin, Türkiye'ye sığınan Ezidilerin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/100)

101.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul ve 19 milletvekilinin, Antep fıstığı üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/101)

102.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, sokak hayvanlarının sorunlarının incelenerek sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/102)

103.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, kayıp çocuklar sorununun tüm yönleriyle araştırılarak gerekli önlemlerin ve sorunun çözüm yollarının tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/103)

104.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir ve 20 milletvekilinin, OHAL döneminde yapılan düzenlemelerin üniversiteler ve akademisyenler üzerindeki etkilerinin araştırılarak alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/104)

105.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 23 milletvekilinin, Doğu Karadeniz'deki sel afetlerinin nedenlerinin incelenmesi ile afetlerden etkilenenlerin belirlenip kayıplarının tazmininin sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/105)

106.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 19 milletvekilinin, döviz kurundaki artışları ve olası ekonomik krizi önleyici bir çözüm modeli geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/106)

107.- Ordu Milletvekili Seyit Torun ve 21 milletvekilinin, Ordu’da yaşanan sel felaketinin nedenlerinin araştırılarak meydana gelen zararların tazmini için yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/107)

108.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ve 19 milletvekilinin, geçmişte yaşanan faili meçhul cinayetlerin incelenerek sorumluların ortaya çıkarılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/108)

109.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan’ın, iş sağlığı ve güvenliği alanındaki sorunların incelenerek iş kazalarının önlenmesi için gereken tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/109)

110.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu ve 19 milletvekilinin, cezaevlerinde bulunan hamile veya yeni doğum yapmış kadınların yaşadıkları sorunların tespit edilerek alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/110)

111.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu ve 19 milletvekilinin, Kamu Personeli Seçme Sınavında teknik bir hata yaşandığı iddialarının araştırılarak olası mağduriyetlerin giderilmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/111)

112.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekili Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan’ın, son günlerde ortaya çıkan şarbon hastalığı vakalarının incelenerek alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/112)

113.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu ve 19 milletvekilinin, mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarının tespit edilerek bu sorunlara çözümler üretebilmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/113)

114.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, Ceza yargılamalarında kullanılan Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi’nin yol açtığı sorunların tespit edilerek çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/114)

115.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 19 milletvekilinin, Türk Telekom’un özelleştirilmesi sürecinde kamunun zarara uğratıldığı iddialarının incelenerek sorumluların tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/115)

116.- CHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, İstanbul’daki yeni havalimanı inşaatında yaşandığı iddia edilen iş kazalarının ve işçi ölümlerinin incelenerek sorunların çözümü için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/116)

117.- Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel ve 19 milletvekilinin, son dönemde görülen şarbon vakalarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/117)

118.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, Siirt ilinin ulaşım sorununun tüm yönleriyle incelenerek alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/118)

119.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve 19 milletvekilinin, İstanbul üçüncü havalimanı inşaatındaki çalışma koşulları ve iş kazalarının incelenerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/119)

120.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, Siirt ilinin su sorununun nedenlerinin araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/120)

121.- Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı ve 19 milletvekilinin, Kastamonu’da meydana gelen sel felaketlerinin nedenlerinin araştırılması, meydana gelen zararın tespit edilmesi ve benzer olayların yaşanmaması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/121)

122.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç ve 19 milletvekilinin, darbe girişimi sonrası ihraç edilenlerin iş yaşamına katılımda karşılaştıkları iddia edilen engellerin incelenerek bunların kaldırılması için gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/122)

123.- Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız ve 20 milletvekilinin, Aydın’daki çevre kirliliğinin ve kanser vakalarının nedenlerinin incelenerek yer altı ve üstü kaynaklarının korunması için gerekli tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/123)

124.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve 23 milletvekilinin, mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarının tespit edilerek bu sorunlara çözümler üretebilmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/124)

125.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve 20 milletvekilinin, Tekirdağ’ın Çorlu ilçesinde yaşanan tren kazasının tüm yönleriyle araştırılarak kazanın sorumlularının ve alınacak tedbirlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/125)

126.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi ve 22 milletvekilinin, son günlerde artış gösteren çocuk kaçırma ve kayıp olaylarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin tespiti için bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/126)

127.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz ve 19 milletvekilinin, şeker fabrikalarının özelleştirilmesinin sonuçlarının araştırılarak ortaya çıkan sorunlara karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/127)

128.- Giresun Milletvekili Necati Tıǧlı ve 19 milletvekilinin, fındık üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/128)

129.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier ve 19 milletvekilinin, internet, televizyon ve radyo aracılığıyla satış ve pazarlaması yapılan bazı ürünlerin insan sağlığı üzerindeki etkilerinin araştırılarak bunların satışının önüne geçilmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/129)

130.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve Kars Milletvekili Ayhan Bilgen’in, ekonomideki kötüye gidişin incelenerek halkın geçim sorununun önüne geçilmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/130)

131.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın ve 22 milletvekilinin, elektrik ve doğalgaz fiyatlarındaki artışın nedenlerinin incelenerek alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/131)

132.- Adana Milletvekili Kemal Peköz ve 19 milletvekilinin, Adana Şehir Hastanesi’nde yaşanan sorunların tespit edilerek çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/132)

133.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, çiftçilerin sorunları konusunda bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/1)

134.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, taşeron çalışanların kadroya geçiş sürecinde yaşadıkları sorunlar konusunda bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/2)

135.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun ve 20 milletvekilinin, kâğıt ve kâğıda bağlı sektörlerde yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/133)

136.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan ve 23 milletvekilinin, tarım alanındaki sorunların incelenerek başta tarımsal üretim potansiyeli yüksek iller olmak üzere ulusal üretimi destekleyici önlemlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/134)

137.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin ve 20 milletvekilinin, Balıkesir Ayvalık'a bağlı Altınova'da yapılması planlanan demir madeni arama faaliyetlerinin sosyal ve ekonomik hayata etkilerinin incelenerek olası zararları önleyici tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/135)

138.- Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve 19 milletvekilinin, canlı hayvan ithalatındaki kontrol mekanizmalarının incelenerek gerekli denetimlerin sağlanması ve şarbon hastalığının önlenmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/136)

139.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm ve 19 milletvekilinin, İstanbul üçüncü havalimanı inşaatındaki çalışma koşulları ve iş kazalarının incelenerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi ile inşaatın ekonomik ve ekolojik etkilerinin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/137)

140.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın ve 26 milletvekilinin, trafik kazalarının önlenmesi için ilgili mevzuat, uygulama, eğitim ve denetimlerin incelenerek saptanan eksiklikleri giderici çalışmalar yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/138)

141.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker ve 22 milletvekilinin, Burdur Gölü'ndeki kurumunun nedenlerinin incelenerek kurumunun engellenmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/139)

142.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker ve 21 milletvekilinin, yurtdışına beyin göçünün nedenlerinin incelenerek bu göçün önlenmesi ve tersine çevirmeye yönelik politikalar oluşturulması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/140)

143.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat ve 21 milletvekilinin, Başta Çorlu'da meydana gelen tren kazası olmak üzere ulaşım sektöründeki kazaların nedenlerinin ve özelleştirme uygulamalarının kazalardaki payının incelenerek alınacak tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/141)

144.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 milletvekilinin, öğrenci sayısındaki artış hızı ve sosyolojik etkenler dikkate alınarak ikili eğitim uygulamasının nedenlerinin ve yarattığı sorunların incelenerek saptanan sorunları giderici çalışmalar yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/142)

145.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 20 milletvekilinin, Diyarbakır ilinde yoksullukla mücadele için uygulanacak politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/143)

146.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 20 milletvekilinin, Diyarbakır ilinde yoksullukla mücadele için uygulanacak politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/144)

147.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, Niğde Altınhisar, Yeşilyurt, Çömlekçi, Ulukışla, Keçikale'de bulunan tarihi kalıntıların incelenerek kültür varlıklarının korumaya alınması ve turizm potansiyelinin artırılması için gerekli çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/145)

148.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, başta esnaflara yönelik kredi uygulamaları olmak üzere esnafların sorunlarının incelenerek gerekli çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/146)

149.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, Orta Anadolu’da tarım ve hayvancılığın sorunlarının incelenerek çiftçilerin sorunlarının çözümü için gerekli önlemlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/147)

150.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, akaryakıt kaçakçılığı sorununun incelenerek denetim ve düzenlemelerdeki eksikliklerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/148)

151.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 milletvekilinin, özelleştirme sonrası Tekel’in zarar etme sebeplerinin incelenerek şirketteki her türlü sorunun çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/149)

152.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 21 milletvekilinin, sağlık hizmetleri alanındaki sorunların çok yönlü olarak incelenerek saptanan sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/150)

153.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık ve 25 milletvekilinin, atıl durumdaki kamu yatırımları ile kamu zararı oluşan diğer durumların tespit edilerek kamu kaynaklarının verimli kullanımının sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/151)

154.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu ve 23 milletvekilinin, Kırklareli’nde yapılması planlanan Entegre Termik Santralinin çevreye ve insan sağlığına olası olumsuz etkilerinin tespit edilerek sürdürülebilir kalkınma için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/152)

155.- İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 26 milletvekilinin, sulak alanlara yönelik tehditlerin incelenerek bu alanların korunması için gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/153)

156.- Yozgat Milletvekili Ali Keven ve 22 milletvekilinin, Yozgat’taki çiftçilerin sorunlarının incelenerek çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/154)

157.- Ankara Milletvekili Murat Emir ve 21 milletvekilinin, iş sağlığı ve güvenliği uzmanlarının yaşadığı sorunların tespit edilerek bu sorunlara çözüm önerileri getirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/155)

158.- Ankara Milletvekili Levent Gök ve 21 milletvekilinin, Tuz Gölü’ndeki küçülmenin sebeplerinin araştırılarak alınacak önlemlerin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/156)

159.- Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan ve 22 milletvekilinin, Yıldız Dağları bölgesinde yaşayan vatandaşların sorunlarının araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi için bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/157)

160.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan ve 22 milletvekilinin, bireysel silahlanmadaki artışın nedenlerinin araştırılarak sebep olduğu sorunların önlenmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/158)

161.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca ve 28 milletvekilinin, kamu kaynaklarının kullanımında toplumsal cinsiyet eşitliğinin gözetilmesinin sağlanması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/159)

162.- Van Milletvekili Murat Sarısaç ve 19 milletvekilinin, Van ilinin çeşitli sorunlarının tespit edilerek alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/160)

163.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 25 milletvekilinin, yerel basın sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümlerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/161)

164.- Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk ve 20 milletvekilinin, esnaf ve sanatkârların sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/162)

165.- Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk ve 20 milletvekilinin, engellilerin sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/163)

166.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir ve 20 milletvekilinin, Kayseri'nin sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümü için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/164)

167.- İstanbul Milletvekili Zeynel Emre ve 19 milletvekilinin, Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde yaşanan tren kazasının nedenlerinin incelenerek kazanın sorumlularının tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/165)

168.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç ve 19 milletvekilinin, İşsizlik Fonu tarafından tahvil satın alınıp satılarak kamu bankalarına sermaye aktarıldığı iddialarının tüm boyutları ile incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/166)

169.- Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı ve 19 milletvekilinin, Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde yaşanan tren kazasının tüm yönleriyle araştırılarak kazanın sorumlularının ve alınacak tedbirlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/167)

170.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 20 milletvekilinin, Hatay'daki kültürel mirasın korunması ile bakım, onarım ve restorasyonunun sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/168)

171.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 19 milletvekilinin, cinsel istismarın önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi ile istismar mağdurlarının yaşam koşullarının iyileştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/169)

172.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 20 milletvekilinin, yükseköğretime yerleşme oranındaki devamlı düşüşün nedenlerinin incelenerek alınacak tedbirlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/170)

173.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 19 milletvekilinin, Akdeniz anemisi hastalığının önlenmesi için gerekli tedbirlerin saptanması ve kamuoyunun konuya ilişkin farkındalığının artırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/171)

174.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 21 milletvekilinin, devlet koruması altındaki çocukların 18 yaşından sonra karşılaştıkları sorunların tespit edilerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/172)

175.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 22 milletvekilinin, öğretmenlerin yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/173)

176.- Van Milletvekili Murat Sarısaç ve 19 milletvekilinin, anadilde eğitim alamayan çocukların eğitim hayatında yaşadıkları sorunların tespit edilerek gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/174)

177.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'de kapanan ticari işletmelerin sayısındaki artışın nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/175)

178.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran ve 19 milletvekilinin, hasta mahpusların temel sağlık haklarına erişimlerine dair sorunların incelenerek alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/176)

179.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, 10 Ekim 2015 tarihinde Ankara'da yaşanan terör saldırısındaki olası ihmallerin incelenerek bu tür olayların yeniden yaşanmaması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/177)

180.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ve 19 milletvekilinin, kadın yoksulluğunun nedenlerinin incelenerek yoksulluğa sebep olan etmenlerin ortadan kaldırılması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/178)

181.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz ve 20 milletvekilinin, Düzce'nin sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümü için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/179)

182.- Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan ve 26 milletvekilinin, Gaziantep'teki her türlü ulaşım sorununun incelenerek tespit edilen sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/180)

183.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin ve 27 milletvekilinin, intihar vakalarının nedenlerinin tüm yönleriyle araştırılarak vakaları önleyici politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/181)

184.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer ve 23 milletvekilinin, ekonomik gidişatın basın-yayın sektörüne etkilerinin incelenerek başta kâğıt temini olmak üzere sektörün sorunlarının çözülmesi için gerekli çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/182)

185.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap ve 24 milletvekilinin, bor madeninin daha verimli bir şekilde üretilmesi, işletilmesi ve pazarlanması için madenin kullanım alanlarının saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/183)

186.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap ve 28 milletvekilinin, ALS hastalarının sorunlarının tüm yönleriyle araştırılarak bunların çözümü için yapılacakların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/184)

187.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap ve 24 milletvekilinin, SMA hastalarının sorunlarının tüm yönleriyle araştırılarak bunların çözümü için yapılacakların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/185)

188.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve 27 milletvekilinin, kayıp çocuk vakalarına ilişkin arama ve kurtarma çalışmalarında aksayan yönlerin tespit edilerek alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/186)

189.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 24 milletvekilinin, eğitimde başarı düşüklüğünün nedenlerinin incelenerek başta sınav sistemleri olmak üzere eğitimdeki sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/187)

190.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 24 milletvekilinin, orman yangınlarındaki artışın sebeplerinin incelenerek bu konuda alınması gereken önlemlerin saptanması ile ormanlık alanlardaki azalmanın etkilerinin tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/188)

191.- İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır ve 22 milletvekilinin, İzmir Aliğa'da denizde meydana gelen petrol sızıntısının insan yaşamına ve ekolojik sisteme verebileceği zararların tespit edilerek alınması gereken önlemlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/189)

192.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar ve 26 milletvekilinin, Kamu Özel İşbirliği ile gerçekleştirilen projelerin incelenerek olası kamu zararlarının ve sözleşmelerdeki hataların saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/190)

193.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 29 milletvekilinin, Hatay'daki narenciye üreticilerinin sorunlarının incelenerek sorunları giderici ve üreticiyi teşvik edici çalışmalar yapılmasının sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/191)

194.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 33 milletvekilinin, Hatay'da zeytincilik sektöründe yaşanan sorunların incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/192)

195.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 23 milletvekilinin, Türk vatandaşlığı kazanmayı kolaylaştıran düzenlemelerin yarattığı sorunların tespit edilerek olası sorunları önleyici tedbirlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/193)

196.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 33 milletvekilinin, Eski Ankara, Balıkesir, Bursa ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanları'nın görevleri boyunca yapılan imar değişikliklerinin ve İmar Komisyonu üyelerinin malvarlıklarının incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/194)

197.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 27 milletvekilinin, baz istasyonlarının insan sağlığına etkilerinin incelenerek olası zararları önleyici tedbirlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/195)

198.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 31 milletvekilinin, TRT'deki yurtdışı görevlendirmelerin incelenerek bu görevlendirmeler sırasında tahsis edilen kaynaklar ile kamunun zarara uğratılıp uğratılmadığının tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/196)

199.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 28 milletvekilinin, Hatay'da yerli hayvan yetiştiriciliğinin korunması ve geliştirilmesi için izlenmesi gereken yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/197)

200.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 31 milletvekilinin, Suriye'deki iç savaşın Hatay'a etkilerinin incelenerek olumsuz etkilerin bertaraf edilmesini sağlayıcı çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/198)

201.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 32 milletvekilinin, ekonomideki kötüye gidişin incelenerek halkın geçim sorununun ve ekonomik krizin önüne geçilmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/199)

202.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 26 milletvekilinin, Yusufeli'nin yeni bir yerleşim alanına taşınacak olmasından kaynaklanan sorunların incelenerek ilçe halkının mağduriyetlerinin giderilmesi için gerekli çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/200)

203.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 27 milletvekilinin, Hopa Limanı'ndaki yükleme-boşaltma faaliyetleri esnasında yayılan toz bulutlarının insan sağlığına olası olumsuz etkilerinin incelenerek liman çevresinde yaşayanların mağduriyetlerinin giderilmesi için gerekli çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/201)

204.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 24 milletvekilinin, Artvin'de faaliyet gösteren bir madencilik şirketinin faaliyetlerinin devamı amacıyla çeşitli kişilere maddi menfaat sağladığı iddialarının incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/202)

205.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 28 milletvekilinin, çeşitli firmalar tarafından yapılan dolandırıcılık faaliyetlerinin önlenmesi için gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/203)

206.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer ve 19 milletvekilinin, termik santrallerin insan sağlığına ve çevreye etkilerinin incelenerek başta Alpu Termik Santrali olmak üzere olası olumsuz etkilerin bertaraf edilmesi için gerekli tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/204)

207.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 26 milletvekilinin, Toplum Yararına Çalışma Programı kapsamında İŞKUR tarafından yapılan alımlarda haksızlık yapıldığına dair iddiaların incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/205)

208.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 26 milletvekilinin, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'nın iş güvenliği uygulamalarının incelenerek Başkanlığın işlerinde iş kazalarının önüne geçilmesi için alınması gereken tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/206)

209.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 25 milletvekilinin, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ve İl Müdürlükleri'nde çalışanların sorunlarının incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/207)

210.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 26 milletvekilinin, özel sektörde çalışan çevre mühendislerinin sorunlarının incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/208)

211.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 25 milletvekilinin, emeklilerin yaşadığı sorunların incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/209)

212.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 27 milletvekilinin, kamuda çalışan avukatların özlük haklarına dair sorunların incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/210)

213.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 24 milletvekilinin, bazı vakıf ve dernekler arasında ayrımcılık yapıldığına ilişkin iddiaların incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/211)

214.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 27 milletvekilinin, ulaşım sektöründe çalışanların sorunların incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/212)

215.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 25 milletvekilinin, Yusufeli Barajı ve bağlantılı HES projelerindeki uygulamaların incelenerek hukuka aykırı uygulamalar yapıldığına dair iddiaların değerlendirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/213)

216.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 25 milletvekilinin, cezaevlerinde tutuklu ve hükümlülere uygulanan disiplin ceza ve tedbirlerin incelenerek uygulamadaki sorunların önüne geçilmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/214)

217.- Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal ve 30 milletvekilinin, Kırıkkale'nin sorunlarının incelenerek başta sanayi alt yapısı olmak üzere şehrin tüm sorunları için çözüm üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/215)

218.- İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 30 milletvekilinin, hava kirliliğinin sebeplerinin incelenerek kirliliğin insan sağlığına ve çevreye olumsuz etkilerinin önlenmesi için gerekli çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/216)

219.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın ve 32 milletvekilinin, linyit rezervlerinin incelenerek çevreye duyarlı termik santraller kurulmasının sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/217)

220.- Denizli Milletvekili Haşim Teoman Sancar ve 32 milletvekilinin, TRT'nin maddi kaynaklarını kullanım biçiminin ve personel politikasının incelenerek tüm iş ve işlemlerde şeffaflığı sağlayıcı tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/218)

221.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun ve 25 milletvekilinin, Ergene Nehri’ndeki kirliliğin sebeplerinin incelenerek kirliliğin ortadan kaldırılması için gerekli çalışmaların yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/219)

222.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 24 milletvekilinin, Sarp Sınır Kapısı’nda yaşanan sorunların incelenerek başta fiziki yetersizlikler olmak üzere sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/220)

223.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 26 milletvekilinin, Arhavi’deki sel baskınlarının nedenlerinin incelenerek afetlerin olumsuz etkilerinin önlenmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/221)

224.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 22 milletvekilinin, yüksek gelir elde ettiği iddia edilen iş insanlarının vergi rekortmenleri arasına giremeyişinin nedenlerinin incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/222)

225.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 24 milletvekilinin, Artvin Cerattepe’deki maden sahası hakkında verilen bilirkişi raporunun bilimsel gerçeklere uygunluğunun incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/223)

226.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 24 milletvekilinin, Artvin’de yüksek gerilim enerji hatları güzergâhlarından kaynaklanan sorunların araştırılarak yaşanan mağduriyetlerin giderilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/224)

227.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer ve 27 milletvekilinin, şarbon hastalığının yarattığı tehlikenin tüm yönleriyle incelenerek gıda güvenliğinin sağlanması için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/225)

228.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier ve 25 milletvekilinin, ilaç fiyatlarındaki artışların yarattığı sorunların incelenerek ilaç teminindeki sıkıntıların bertaraf edilmesi ve yerli ilaç üretiminin desteklenmesine yönelik politikalar geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/226)

229.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 25 milletvekilinin, Artvin’de yaşanan elektrik kesintilerinin nedenlerinin araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/227)

230.- Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet ve 30 milletvekilinin, kâğıt fiyatlarındaki artışın yerel basına olan etkilerinin incelenerek yerel basının devamlılığı için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/228)

231.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 25 milletvekilinin, banka çalışanlarının çalışma koşullarının araştırılarak sorunların çözümü için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/229)

232.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut ve 26 milletvekilinin, tarladan sofraya ürün fiyatındaki artışın sebeplerinin incelenerek gıdaya ucuz erişimin sağlanması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/230)

233.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık ve 25 milletvekilinin, intihar vakalarının nedenlerinin tüm yönleriyle araştırılarak bu konuda geliştirilecek politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/231)

234.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu ve 23 milletvekilinin, trafik kazalarının önlenmesi için yapılması gereken çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/232)

235.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 29 milletvekilinin, Hatay’daki kültürel mirasın korunması ile bakım, onarım ve restorasyonunun sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/233)

236.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 29 milletvekilinin, cinsiyetçiliğin ve kadına karşı nefret suçunun boyutlarının belirlenmesi ve bunlara karşı mücadele yöntemlerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/234)

237.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve 25 milletvekilinin, şarbon hastalığının nedenlerinin tüm yönleriyle incelenerek hastalığın önlenmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/235)

238.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 30 milletvekilinin, cezaevlerinde bulunan engelli mahkûmların özel ihtiyaçlarının tespiti ve bunlara çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/236)

239.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 30 milletvekilinin, yoksulluğun çocuklar üzerindeki etkilerinin incelenerek maddi sıkıntı yaşayan çocuklar için gerekli çalışmaların yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/237)

240.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve 27 milletvekilinin, 10 Ekim 2015 tarihinde Ankara’da yaşanan terör saldırısındaki olası ihmallerin incelenerek olayın yaşanmasında sorumluluğu bulunanların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/238)

241.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 32 milletvekilinin, son 15 yıldaki orman yangınlarının sebep ve sonuçlarının araştırılarak gerekli önlemlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/239)

242.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 31 milletvekilinin, basın özgürlüğü konusundaki sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/240)

243.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 28 milletvekilinin, Kars ilinin göç vermesinin sebeplerinin araştırılarak bu durumun önüne geçmek için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/241)

244.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 30 milletvekilinin, döviz kurundaki dalgalanmaların sebeplerinin ve sonuçlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/243)

245.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 28 milletvekilinin, bilim ve sanayi alanındaki sorunların incelenerek bu alanlarda ilerlemenin sağlanması için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/244)

246.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 35 milletvekilinin, ihtiyaç sahiplerine ücretsiz kömür dağıtımında yaşandığı iddia edilen uygunsuzlukların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/245)

247.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 30 milletvekilinin, Erzurum ilinin göç vermesinin sebeplerinin araştırılarak bu durumun önüne geçmek için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/246)

248.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 29 milletvekilinin, öğrencilerin barınma ve hayatını idame ettirmede yaşadığı sorunların incelenerek sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/247)

249.- İzmir Milletvekili Mahir Polat ve 32 milletvekilinin, çam fıstığı üretimindeki düşüşün nedenlerinin incelenerek verimsizlik sorununun çözümü için gerekli çalışmaların sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/248)

250.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 33 milletvekilinin, büyükşehirlerde köylerin mahalleye dönüştürülmesinin yol açtığı sorunların araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/249)

251.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 24 milletvekilinin, bebek ve çocuk ticaretinin nedenlerinin incelenerek bu duruma sebep olan faktörlerin ortadan kaldırılması için gerekli çalışmaların saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/250)

252.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 31 milletvekilinin, deprem fonunda biriken paranın ve deprem toplanma alanlarının kullanım biçimlerinin araştırılarak gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/251)

253.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 29 milletvekilinin, kentsel dönüşüm nedeniyle mağdur olan vatandaşların sorunlarının araştırılarak çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/252)

254.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 26 milletvekilinin, Suriye iç savaşının Türkiye'ye etkilerinin incelenerek başta vatandaşlarımızın terör örgütlerince kandırılması olmak üzere savaş sonrası yaşanabilecekler için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/253)

255.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 40 milletvekilinin, Hatay'da uyuşturucu madde kullanımının nedenlerinin incelenerek kullanımla etkin mücadele için gerekli çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/254)

256.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 29 milletvekilinin, tarımda dışa bağımlılığın kaldırılması, yerli tohumculuğun geliştirilmesi ve Hatay'ın bir tarım merkezi olarak yapılandırılması için yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/255)

257.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve 29 milletvekilinin, bedelli askerlik uygulamalarından elde edilen gelirin nasıl harcadığının incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/256)

258.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 41 milletvekilinin, sağlık hizmetleri alanındaki sorunların çok yönlü olarak incelenerek saptanan sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/257)

259.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 29 milletvekilinin, iş kazaları sonucu meydana gelen ölümlerin nedenlerinin araştırılarak iş güvenliğinin tam olarak sağlanması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/258)

260.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 29 milletvekilinin, topluma kitap okuma alışkanlığının kazandırılmasına yönelik yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/259)

261.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve 28 milletvekilinin, başta Şile'deki gemi batması olayının nedenleri olmak üzere denizcilik sektöründeki sorunların ve denetim eksikliklerinin incelenerek alınması gereken önlemlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/260)

262.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 29 milletvekilinin, eğitim sistemindeki sorunların tespit edilerek özgür bir eğitim ortamı için gerekli önlemlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/261)

263.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 24 milletvekilinin, intihar vakalarının nedenlerinin tüm yönleriyle araştırılarak bu konuda geliştirilecek politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/262)

264.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve 29 milletvekilinin, İstanbul Otopark İşletmeleri Ticaret A.Ş.'deki yolsuzluk iddialarının incelenerek kamu zararının önlenmesi için gerekli çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/263)

265.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 29 milletvekilinin, İskenderun Körfezi’ndeki kirliliğin nedenlerinin incelenerek olası zararlı etkilerin bertaraf edilmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/264)

266.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 25 milletvekilinin, Suriyeli sığınmacıların neden olduğu sorunların tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/265)

267.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve 30 milletvekilinin, İstanbul’da hatalı yapılaşmanın sonuçlarının incelenerek gerekli yeşil alan ve deprem toplanma alanlarının sağlanması için gerekli çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/266)

268.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 25 milletvekilinin, beslenmenin insan sağlığına etkilerinin incelenerek insan sağlığına zararlı gıdalar için gerekli tedbirlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/267)

269.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, canlı hayvan ve karkas et ithalatında karşılaşılan hastalık vakalarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/268)

270.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 19 milletvekilinin, işçi ve emekçilerin yaşadıkları sorunların tüm yönleriyle araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/269)

271.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, Bolkar Dağlarının Ulukışla ilçesi sınırları içerisinde kalan kısmında yapılan tesislerin tamamlanamamasının nedenlerinin araştırılarak yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/270)

272.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç ve 30 milletvekilinin, Gediz Havzası’ndaki kirliliğin temizlenmesi ve Havza’nın korunması için alınacak önlemlerin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/271)

273.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 24 milletvekilinin, kamuda tasarruf politikalarının uygulamaya konulduğu son dönemde bazı kamu kurum ve kuruluşlarında yüksek harcamalar yapıldığı iddiasının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/272)

274.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, göç konusunun tüm yönleriyle araştırılarak gerekli politikaların geliştirilmesi için çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/273)

275.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal ve 30 milletvekilinin, Afyonkarahisar ilinde yaşanması muhtemel depremlerin etkilerinin en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/274)

276.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 26 milletvekilinin, Türkiye’deki erken çocukluk eğitimindeki durumun tespit edilerek ortaya çıkan sorunların giderilmesi için çözüm önerilerinin tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/275)

277.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 24 milletvekilinin, uygulanan tarım politikalarındaki yanlışlıkların belirlenerek durumun tüm yönleriyle ele alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/276)

278.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç ve 32 milletvekilinin, Aksu Çayı’ndaki kirliliğin sebeplerinin araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/277)

279.- İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 28 milletvekilinin, çöp ve atık yönetimi konusunda gerekli politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/278)

280.- Ankara Milletvekili Murat Emir ve 24 milletvekilinin, canlı hayvan ve karkas et ithalatında karşılaşılan hastalık vakalarının önüne geçmek için alınacak tedbirlerin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/279)

281.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın ve 27 milletvekilinin, sağlık sistemindeki eksikliklerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/280)

282.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık ve 32 milletvekilinin, SMA hastalığından muzdarip vatandaşlar ve ailelerinin sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/281)

283.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül ve 26 milletvekilinin, Menderes Nehri’ndeki kirliliğin nedenlerinin araştırılarak ortaya çıkan zararların giderilmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/282)

284.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer ve 24 milletvekilinin, zabıtalardan sorunlarının incelenerek bunların giderilmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/283)

285.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 31 milletvekilinin, taşımaya eğitimin yarattığı sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/284)

286.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve 32 milletvekilinin, devlet koruması altındaki çocukların 18 yaşından sonra karşılaştıkları sorunların tespit edilerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/285)

287.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 26 milletvekilinin, çay üretimi ve satışında yaşanan sorunların araştırılarak yaşandığı iddia edilen mağduriyetlerin giderilmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/286)

288.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi ve 35 milletvekilinin, Tuzla’da yapılan kimyasal atık deşarj işlemlerinin tüm yönleriyle araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/287)

289.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek ve 28 milletvekilinin, tarım alanındaki sorunların incelenerek yerli tarımsal üretimin tüm paydaşlarını destekleyici önlemlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/288)

290.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 25 milletvekilinin, Aile, Çalışma ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bünyesinde ek ders karşılığı çalışan personelin özlük haklarına ilişkin yaşadıkları sorunların araştırılarak bunların giderilmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/289)

291.- Denizli Milletvekili Haşim Teoman Sancar ve 32 milletvekilinin, basın sektörünün ve gazetecilerin sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/290)

292.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 26 milletvekilinin, Uzman Jandarmaların yaşadıkları sorunların araştırılarak bunların giderilmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/291)

293.- Ankara Milletvekili Levent Gök ve 32 milletvekilinin, Ankara’nın tarihi değerlerinin ortaya çıkarılması ve bu değerlerin korunması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/292)

294.- İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır ve 26 milletvekilinin, İzmir Bergama’daki altın madenciliği çalışmalarının insan sağlığına ve çevreye olası zararlı etkilerinin incelenerek gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/293)

295.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 27 milletvekilinin, hazırlanıp uygulanmayan kamu projelerinden kaynaklanan zararların araştırılarak bu konuda yapılacak çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/294)

296.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 26 milletvekilinin, Polis Meslek Yüksek Okullarında yaşandığı iddia edilen keyfi mülakat iddialarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/295)

297.- Ankara Milletvekili Levent Gök ve 27 milletvekilinin, Türkiye'ye göç ederek çevre dengesinin bozulmasına sebep olan canlıların tespit edilerek endemik canlıların korunması için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/296)

298.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 28 milletvekilinin, üniversite ve kamu hastanelerinde yaşandığı iddia edilen ödeme gecikmelerinin araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/297)

299.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun ve 30 milletvekilinin, ayçiçek üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/298)

300.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç ve 28 milletvekilinin, Elbistan Akbayır'da yapılması planlanan termik santralin bölge ekonomisine ve çevreye olası zararlı etkilerinin incelenerek gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/299)

301.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 27 milletvekilinin, ziraat mühendisi istihdamının yeterli olup olmadığının incelenerek milli tarımsal üretim için gerekli ziraat mühendisi istihdamının sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/300)

302.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 25 milletvekilinin, Arhavi'deki sel baskınlarının nedenlerinin incelenerek afetlerin olumsuz etkilerinin önlenmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/301)

303.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve 28 milletvekilinin, artış gösteren fabrika yangınlarının incelenerek nedenlerinin ortaya çıkarılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/302)

304.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 25 milletvekilinin, Artvin'deki tünellerde sıklıkla kaza yaşanmasının nedenlerinin incelenerek tünellerin standartlara uygunluğunun değerlendirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/303)

305.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 28 milletvekilinin, mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarının tespit edilerek bu sorunlara çözümler üretebilmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/304)

306.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ve 29 milletvekilinin, şarbon hastalığının nedenlerinin tüm yönleriyle incelenerek hastalığın ve bu konudaki ihmallerin önlenmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/305)

307.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 28 milletvekilinin, genç işsizliğinin nedenlerinin tespit edilerek sorunun çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/306)

308.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 25 milletvekilinin, tüp mide ameliyatlarında yaşanan sorunların incelenerek gereksiz yahut hatalı yapılan ameliyatların önüne geçilmesi için gerekli tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/307)

309.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ve 26 milletvekilinin, faili meçhul siyasi cinayetlerin tüm yönleriyle incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/308)

310.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 29 milletvekilinin, uyuşturucu kullanım oranlarındaki artışın nedenlerinin araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/309)

311.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun ve 26 milletvekilinin, et ve canlı hayvan ithalatındaki sorunların incelenerek yerli üretimi destekleyici politikalar üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/310)

312.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 25 milletvekilinin, Artvin esnafının sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümü için izlenmesi gereken yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/311)

313.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar ve 29 milletvekilinin, olası depremlere karşı bina onarım ve güçlendirme çalışmalarının incelenerek bu konuda yaşanan aksaklıkların saptanarak giderilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/312)

314.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcıer ve 28 milletvekilinin, bebek ölüm oranındaki yüksekliğin nedenlerinin incelenerek sorunun çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/313)

315.- Ankara Milletvekili Murat Emir ve 28 milletvekilinin, iş kazalarının nedenlerinin araştırılarak iş güvenliğinin tam olarak sağlanması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/314)

316.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcıer ve 31 milletvekilinin, Suriye’den gelen göçmen kadın ve çocukların sorunlarının incelenerek için dil, barınma ve okullaşma sorununun çözümü için gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/315)

317.- Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırılıoğlu ve 28 milletvekilinin, eğitim sistemindeki sorunların tespit edilerek eğitim kalitesinin artırılması için gerekli önlemlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/316)

318.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ve 32 milletvekilinin, gözü altında yaşandığı iddia edilen kayıp vakalarının incelenerek sorumluların ve kayıpların akıbetlerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/317)

319.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık ve 32 milletvekilinin, gıda güvenliğinin sağlanması ve zararlı gıdaların piyasaya girişinin önlenmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/318)

320.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ve 31 milletvekilinin, Tarsus Boğazpınar’da yapılması planlanan HES projesinin çevreye ve canlı yaşamına olası zararlı etkilerinin incelenerek gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/319)

321.- Mardin Milletvekili Pero Dundar ve 19 milletvekilinin, kadına yönelik şiddetle mücadelede etkin yöntemlerin araştırılarak gerekli tedbirlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/320)

322.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık ve 19 milletvekilinin, ekonomik gerekçelerle tedavi hizmetlerinde aksamalar olduğuna ilişkin iddiaların incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/321)

323.- Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya ve 21 milletvekilinin, fındık üreticilerinin sorunlarının incelenerek sorunlara karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/322)

324.- İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 21 milletvekilinin, stajda geçen sürelerin emeklilik kapsamında sayılmamasından kaynaklanan sorunlar hakkında çözüm önerileri belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/323)

325.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun ve 20 milletvekilinin, Trakya’da kanser vakalarındaki artışın nedenlerinin incelenerek sorun hakkındaki çözüm önerileri belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/324)

326.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan ve 19 milletvekilinin, emeklilerin yaşadığı sorunların incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/325)

327.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu ve 19 milletvekilinin, Kanun Hükmünde Kararname ile meslekten çıkarılanların avukatlığa kabul edilmemesinden ileri geldiği iddia edilen hak ihlallerinin incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/326)

328.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve 19 milletvekilinin, buğday üretiminde ve stoklarında yaşanan sorunların incelenerek sorunlara karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/327)

329.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve Kars Milletvekili Ayhan Bilgen’in, yargı bağımsızlığını olumsuz etkileyen durumların incelenerek tam bağımsız yargının sağlanması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/328)

330.- Tekirdağ Milletvekili Enez Kaplan ve 20 milletvekilinin, İstanbul’da bir okulun inşaatının mahkeme kararı hilafına devam ettiğine ilişkin iddiaların incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/329)

331.- İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğan ve 20 milletvekilinin, İstanbul üçüncü havalimanının ihale ve inşaat sürecindeki usulsüzlük iddialarının incelenerek olası riskleri bertaraf edici tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/330)

332.- MHP Grubu adına Grup Başkanvekili Samsun Milletvekili Erhan Usta’nın, fındık üreticilerinin sorunlarının incelenerek sorunlara karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/331)

333.- Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan ve 19 milletvekilinin, ekonomik durumun intihar vakalarına etkilerinin incelenerek bu konuda geliştirilecek politikaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/332)

334.- Adana Milletvekili Kemal Peköz ve 19 milletvekilinin, hava kirliliğinin sebeplerinin incelenerek kirliliğin önlenmesi için gerekli çalışmaların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/333)

335.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 19 milletvekilinin, ekonomideki kötüye gidişin ve halka etkilerinin incelenerek halkın geçim sorununun önüne geçilmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/334)

336.- Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak ve 19 milletvekilinin, Cumhurbaşkanlığı sistemine geçişle kurulan yeni yapının kamu çalışanlarının iş hayatına, verimliliklerine ve motivasyonlarına olan etkilerinin araştırılması ve tespit edilecek sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/335)

337.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan’ın, Sayıştay tarafından Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığına ilişkin hazırlanan 2017 denetim raporundaki bazı hususların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/336)

338.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan’ın, Sayıştay tarafından hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporundaki Sağlık Bakanlığına ilişkin bazı hususların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/337)

339.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, otomotiv sektöründe görülen daralmanın sonuçlarının araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/338)

340.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur ve 22 milletvekilinin, konkordato müessesinin yarattığı mağduriyetlerin tüm yönleriyle araştırılarak çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/339)

341.- CHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, TRT bünyesinde yaşanan sorunların incelenerek Kurum'un yayıncılık ve personel politikalarındaki sorunların ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/341)

342.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın ve 35 milletvekilinin, Türk Lirası'nın değer kaybetmesinin nedenlerinin incelenerek değer kaybının önlenmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/342)

343.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya ve 21 milletvekilinin, sanayi sektörünün başta enerji girdi maliyetleri olmak üzere tüm sorunlarının incelenmesi ve bu sorunlara çözüm üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/343)

344.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ve 21 milletvekilinin, iş hayatına bağlı olarak yaşanan intihar vakalarının incelenerek gençlerin iş dünyasında yaşadıkları sorunların önlenmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/344)

345.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin ve 22 milletvekilinin, mühendis, mimar ve şehir planlamacıların özlük haklarındaki sorunların incelenerek yapılması gereken iyileştirmelerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/345)

346.- Adana Milletvekili Ayhan Barut ve 22 milletvekilinin, Çukobirlik'in ekonomik durumunu iyileştirmek için yapılması gerekenlerin tespit edilerek Birliğin tarıma desteğinin artırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/346)

347.- Adana Milletvekili Ayhan Barut ve 21 milletvekilinin, mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarının tespit edilerek bu sorunlara çözümler üretebilmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/347)

348.- Adana Milletvekili Ayhan Barut ve 24 milletvekilinin, artış gösteren fabrika yangınlarının nedenlerinin incelenerek başta yüksek riskli fabrikalar olmak üzere bu yangınların önlenmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/348)

349.- Ankara Milletvekili Murat Emir ve 24 milletvekilinin, sağlık çalışanlarına uygulanan şiddetin nedenlerinin incelenerek önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/350)

350.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 21 milletvekilinin, dini inançları istismar etmek suretiyle ticari kazanç sağlamaya çalışanların tespit edilerek dini istismarın önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/351)

351.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 23 milletvekilinin, hasta mahpusların durumlarının araştırılarak tedavi koşullarının iyileştirilmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/352)

352.- CHP Grubu adına Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Cemal Kaşıkçı isimli gazetecinin Suudi Arabistan Başkonsolosluğu binasında öldürüldüğü iddialarının incelenerek süreçte yaşananların tüm yönleriyle ortaya çıkarılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/353)

353.- Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve 19 milletvekilinin, mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarının tespit edilerek bu sorunlara çözümler üretebilmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/354)

354.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu ve 31 milletvekilinin, İstanbul üçüncü havalimanı inşaatındaki çalışma koşulları ve iş kazalarının incelenerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/355)

355.- Van Milletvekili Murat Sarısaç ve 19 milletvekilinin, Van depremine bağlı olarak ortaya çıkan ve devam eden sorunların incelenerek sorunların çözümü için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/356)

356.- Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs ve 32 milletvekilinin, fındık üreticilerinin sorunlarının incelenerek sorunlara karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/357)

357.- Ankara Milletvekili Şenol Bal ve 20 milletvekilinin, besicilik sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/358)

358.- Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan ve 19 milletvekilinin, başta Gaziantep'te faaliyet gösterenler olmak üzere yerel basın sorunlarının incelenerek sorunlara karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/359)

359.- Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve 30 milletvekilinin, kamu yönetiminde israfın önlenmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/360)

360.- Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel ve 31 milletvekilinin, Türkiye'de futbol alanındaki ırkçı ve ayrımcı nitelikteki olayların incelenerek bu olayların yinelenmemesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/362)

361.- İzmir Milletvekili Murat Çepni ve 31 milletvekilinin, fındık üreticilerinin sorunlarının incelenerek sorunlara karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/363)

362.- İstanbul Milletvekili Fethi Açikel ve 19 milletvekilinin, üniversitelerde yaşanan sorunların tüm yönleriyle incelenerek sorunlara karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/364)

363.- Adana Milletvekili Muharrem Varlı ve 20 milletvekilinin, pamuk üreticilerinin yaşadıkları sorunların tüm yönleriyle incelenerek sorunlara karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/365)

364.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 22 milletvekilinin, yerli tıbbi cihaz üretiminin artırılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/366)

365.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 22 milletvekilinin, Ladik, Eber, Akşehir, Burdur ve diğer göllerdeki kurumunun nedenlerinin incelenerek kurumunun önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/367)

366.- Antalya Milletvekili Tuba Vural Çokal ve 20 milletvekilinin, madde bağımlılığındaki ve buna bağlı ölümlerdeki artışların nedenlerinin incelenerek bu konuda önleyici çalışmalar yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/368)

367.- Adana Milletvekili Muharrem Varlı ve 21 milletvekilinin, buğday üreticilerinin içinde bulunduğu sorunların tespiti ve çözümü konusunda alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/369)

368.- Konya Milletvekili Esin Kara ve 24 milletvekilinin, SMMM ve YMM’lerin mesleki sorunlarının araştırılarak bu sorunların çözümü için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/370)

369.- Adana Milletvekili Muharrem Varlı ve 20 milletvekilinin, mısır üreticilerinin içinde bulunduğu sorunların tespiti ve çözümü konusunda alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/371)

370.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir ve 20 milletvekilinin, ülkemizdeki su kaynaklarının korunması, yönetimi ve kirlenmesinin önlenmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/372)

371.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya ve 29 milletvekilinin, Kanal İstanbul projesinin doğal çevreye, insan sağlığına, ekonomik, sosyal ve siyasal hayata etkilerini araştırmak amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/373)

372.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul ve 30 milletvekilinin, Gaziantep ve tüm Türkiye’de artan uyuşturucu kullanımı ve madde bağımlılığının tüm boyutlarıyla araştırılarak alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/374)

373.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir ve 31 milletvekilinin, kadın sığınma evlerinin koşullarının ve ihtiyaçlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/375)

374.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin ve 30 milletvekilinin, Balıkesir’de faaliyet gösteren maden ocaklarının çevre ve insan sağlığı üzerindeki etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/376)

375.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin ve 25 milletvekilinin, taş ve kum ocaklarının çevreye, insan sağlığına ve tarihi yapılarla olası zararlarının incelenerek bu zararların önlenmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/377)

376.- İstanbul Milletvekili İzzet Ulvi Yönter ve 20 milletvekilinin, Uzman jandarma ve çavuşların yaşadıkları sorunların araştırılarak bunların giderilmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/378)

377.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan’ın, Tunceli’nin Nizamiye ilçesinde operasyon sırasında hipotermi nedeniyle iki askerin şehit olduğu olayın tüm yönleriyle araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/379)

378.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu ve 28 milletvekilinin, Alevi vatandaşların evlerinin işaretlendiği iddialarının araştırılarak gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/380)

379.- Diyarbakır Milletvekili Adnan Selçuk Mızraklı ve 32 milletvekilinin, 674 sayılı KHK ile kayyım atanan belediyelerdeki uygulamaların incelenerek hukuka aykırılık iddialarının değerlendirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/381)

380.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan’ın, 15 Temmuz 2016 tarihinde gerçekleşen darbe girişiminin başta siyasi ayağı olmak üzere bütün yönleriyle incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/382)

381.- İstanbul Milletvekili Yavuz Ağralıoğlu ve 21 milletvekilinin, Çin’de Doğu Türkistan bölgesinde yaşayan Uygur Türkleri’ne yönelik olumsuz uygulamaların incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/383)

382.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve 31 milletvekilinin, çiftçilerin kredi temininde ve borçların geri ödenmesinde yaşadıkları sorunların araştırılarak bu sorunlara çözüm önerileri getirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/384)

383.- Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş ve 20 milletvekilinin, Beyşehir Gölü’ndeki kurumunun nedenlerinin incelenerek kurumunun olumsuz etkilerini bertaraf etmek için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/385)

384.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 21 milletvekilinin, yükseköğretim kurumlarının sorunlarının incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/386)

385.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 21 milletvekilinin, ortaöğretim kurumlarındaki başarı düşüklüğünün ve sorunların incelenerek eksiklik ve sorunların giderilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/387)

386.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal ve 20 milletvekilinin, KHK ile kamu görevinden çıkarılıp takipsizlik veya beraat kararı aldığı halde görevine iade edilmeyenlerin yaşadıkları sıkıntıların tespiti ve mağduriyetlerinin giderilmesi için gerekli önlemlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/388)

387.- Samsun Milletvekili Kemal Zeybek ve 22 milletvekilinin, Ladik Gölü’nde görülen su seviyesindeki düşmenin nedenlerinin araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/389)

388.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir ve 19 milletvekilinin, havayolu şirketlerindeki çalışma koşullarının araştırılarak personelin çalışma koşullarının iyileştirilmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/390)

389.- CHP Grubu adına Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, 15 Temmuz Darbe Girişimi sonrası başlatılan dayanışma kapsamında toplanan yardımların hangi şekilde kullanıldığının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/391)

390.- İstanbul Milletvekili Ümit Özdağ ve 20 milletvekilinin, İstanbul Havalimanı’nın adının belirlenmesi ve yapım sürecindeki iş güvenliğine ilişkin iddialar hakkında bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/3)

391.- Adana Milletvekili Ayhan Barut ve 22 milletvekilinin, rektörlerin tutum ve davranışları ile akademik ve idari personelin unvan yükselmelerinde uygulanan kriterlerin araştırılarak gerekli çözüm önerilerinin getirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/393)

392.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran ve 30 milletvekilinin, kayyum atanan Gercüş Belediyesi’nde yaşanan sorunların incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/395)

393.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul ve 32 milletvekilinin, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi’nde yaşandığı iddia edilen hukuka aykırı uygulamaların Sayıştay raporları çerçevesinde incelenerek bu uygulamaların sona erdirilmesi için gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/396)

394.- Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ ve 32 milletvekilinin, üniversitelerde yaşanan sorunların tüm yönleriyle incelenerek sorunlara karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/398)

395.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk ve 19 milletvekilinin, kamuda istihdam edilen tüm sözleşmeli personelin kadroya geçişinin sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/399)

396.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş ve 20 milletvekilinin, tarımda yaşanan sorunların yerel ve ulusal çerçevede incelenerek bu sorunların çözümü için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/400)

397.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhuğlu ve 21 milletvekilinin, İstanbul’da yaşanan çökme, göçük ve toprak kaymalarının nedenlerinin incelenerek bu konularda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/402)

398.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 20 milletvekilinin, SMA hastalarının sorunlarının tüm yönleriyle incelenerek bunların çözümü için yapılacakların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/403)

399.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu ve 20 milletvekilinin, işsizliğin artmasının sebeplerinin incelenerek artışın önlenmesi için alınması gereken tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/404)

400.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal ve 25 milletvekilinin, Akarçay kapalı havzasında bulunan Akşehir ve Eber göllerinin kurummasının nedenlerinin incelenerek kurumunun önüne geçilmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/408)

401.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Yavuz Ağralıoğlu’nun, kadına yönelik şiddetin önlenmesi ile kadınların sosyal konumunun iyileştirilmesi için alınması gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/409)

402.- Adana Milletvekili Kemal Peköz ve 29 milletvekilinin, Kadri Boğdu isimli vatandaşın öldürülmesi olayının incelenerek olayın ve sorumluların ortaya çıkarılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/411)

403.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 32 milletvekilinin, HDP üyelerinin tutuklanmalarının topluma ve ülke demokrasisine etkilerinin incelenerek süreçte yaşanan olası hukuka aykırılıkların saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/412)

404.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap ve 22 milletvekilinin, sağlık çalışanlarına uygulanan şiddetin nedenlerinin incelenerek önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/413)

405.- Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve 19 milletvekilinin, tarım alanındaki sorunların incelenerek bu sorunlara karşı çözümler üretilmesi suretiyle Türkiye’nin tarım alanında söz sahibi bir ülke olmasının sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/414)

406.- Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve 19 milletvekilinin, Kazdağları Milli Parkı’nda yapılması planlanan projelerin incelenerek bunların çevreye olası olumsuz etkilerinin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/415)

407.- Balıkesir Milletvekili İsmail Ok ve 19 milletvekilinin, asgari ücretle çalışan vatandaşların sorunlarının incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/416)

408.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu ve 23 milletvekilinin, Bursa-Ankara hızlı tren projesinin zamanında bitirilememesinin nedenlerinin incelenerek projede yaşanan aksaklıkların giderilmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/417)

409.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu ve 23 milletvekilinin, sanayileşmiş kentlerdeki kirliliğin nedenlerinin ve enerji üretim tesislerinin çevreye etkilerinin incelenerek olası zararların önlenmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/418)

410.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu ve 21 milletvekilinin, İznik Gölü ile göl ve çevresindeki yaban hayatı korucu tedbirlerin belirlenerek göl yakınındaki deltalandaki kirliliğin giderilmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/419)

411.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu ve 23 milletvekilinin, Bursa’da ulaşımda nihai planın oluşturularak ulaşımdaki aksaklık ve koordinasyon bozukluklarının giderilmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/420)

412.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu ve 20 milletvekilinin, Bursa’daki hava kirliliği oranlarının incelenerek kirliliğin ve olası zararlı etkilerinin önlenmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/421)

413.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu ve 23 milletvekilinin, kentsel dönüşüm kapsamında gerçekteşen bina yıkımlarının hukuka uygunluğunun incelenerek bu binalar arasında asbestli yapılar olup olmadığının saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/422)

414.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu ve 21 milletvekilinin, dilencilige zorlanan insanların bu durumdan kurtarılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/423)

415.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu ve 20 milletvekilinin, Döllük-Güllüce Sulama Projesi kaynağına bor ve tuz karışıp karışmadığının tespit edilerek olası zararlı etkilerin bertaraf edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/424)

416.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu ve 21 milletvekilinin, Bursa’daki deprem riskinin incelenerek olası bir depreme karşı yapı stoku ve diğer gerekli tedbirlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/425)

417.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu ve 21 milletvekilinin, kamu ihalelerinin incelenerek iktidarın özel sektör üzerinde baskı kurduğu iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/426)

418.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu ve 21 milletvekilinin, Kestel’de hava ve toprak kirliliğinin incelenerek kirliliğin sağlık üzerindeki etkilerinin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/427)

419.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu ve 22 milletvekilinin, 17 ve 25 Aralık 2013 tarihinde gerçekteşirilen yolsuzluk operasyonlarına dayanak olduğu iddia edilen delillerin FETÖ terör örgütü tarafından üretilen sahte deliller olup olmadığının tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/428)

420.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu ve 25 milletvekilinin, Türkiye’de ortadan kaldırılan bazı hastalıkların yeniden nüksetmesinin nedenlerinin incelenerek bu hastalıkların yayılmasının önlenmesi için gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/429)

421.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu ve 20 milletvekilinin, Uludağ ve Bursa Ovaları’nın yer altı ve üstü zenginlerinin tespit edilerek bu zenginliklere zarar veren unsurların bertaraf edilmesi için gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/430)

422.- Niğe Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 milletvekilinin, fazla çalışmadan kaynaklanan sorunların incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/431)

423.- Niğe Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, hayvancılık alanında yaşanan sorunların incelenerek aile yetiştiriciliğine dayalı bir sistem oluşturulması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/432)

424.- Niğe Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 milletvekilinin, tarım kooperatiflerinin durumlarının, faaliyetlerinin ve sorunlarının incelenerek geliştirilmeleri için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/433)

425.- Hatay Milletvekili Serkan Topal ve 24 milletvekilinin, pamuk üreticilerinin yaşadıkları sorunların tüm yönleriyle incelenerek sorunlara karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/434)

426.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç ve 24 milletvekilinin, Türkiye’de depresyonun yaygınlaşmış durumunun incelenerek hastalığın nedenleri ve sonuçları konusundaki farkındalığı artırıcı ve hastalığı önleyici çalışmaların yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/435)

427.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 20 milletvekilinin, inşaat sektöründeki iş güvenliği uygulamalarının incelenerek iş kazalarının önüne geçilmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/436)

428.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan ve 21 milletvekilinin, İngiltere’den çöp ithal edilmesinin nedenlerinin incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/437)

429.- İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan ve 20 milletvekilinin, şarbon ve diğer hayvan hastalıklarının nedenlerinin tüm yönleriyle incelenerek hastalıkların önlenmesi ve sektörün sorunlarının bertaraf edilmesi için gerekli önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/438)

430.- İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 21 milletvekilinin, yurtdışına beyin göçünün nedenlerinin incelenerek bu göçün önlenmesi ve olası etkilerinin bertaraf edilmesine yönelik politikalar oluşturulması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/439)

431.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 27 milletvekilinin, Türkiye’de gelir dağılımındaki adaletsizliğin nedenlerinin incelenerek adaletsizliğin ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/440)

432.- İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 22 milletvekilinin, Türkiye’deki kaya gazı potansiyelinin tespit edilerek bu potansiyelin ekonomiye kazandırılması için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/441)

433.- İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 21 milletvekilinin, radyasyonlu alanlarda çalışan sağlık personelinin sorunlarının incelenerek bu personelin sağlığının korunması için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/442)

434.- CHP Grubu adına Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, Cemal Kaşıkçı isimli gazetecinin Suudi Arabistan Başkonsolosluğu binasında öldürülmesi olayının tüm yönleriyle incelenerek olayın Türkiye’nin itibarını zedelememesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/443)

435.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 32 milletvekilinin, kadına yönelik şiddetin nedenlerinin incelenerek bu şiddetin önlenmesi için alınması gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/444)

436.- Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç ve 30 milletvekilinin, cezaevlerinde yaşadığı iddia edilen hak ihlallerinin incelenerek bu iddiaların doğruluk durumunun saptanması ve ihlallerin önlenmesi için gerekli tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/445)

437.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal ve 20 milletvekilinin, bazı kamu çalışanlarının 3600 ek gösterge kapsamına alınması için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/446)

438.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü ve 22 milletvekilinin, çocuk gelin sayıları, çocuk işçiliği oranları ile kayıp çocuk ve çocuk istismarı vakalarındaki artışlar başta olmak üzere çocuk nüfusunun tüm sorunlarının incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/447)

439.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere ve 20 milletvekilinin, Adıyaman'ın turizm alanındaki potansiyeline ulaşamamasının nedenlerinin incelenerek bu konuda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/448)

440.- İstanbul Milletvekili Gökhan Zeybek ve 23 milletvekilinin, kaçak yapılaşma sorununun ve imar barışı düzenlemelerinin bu soruna etkilerinin incelenerek bu alanda alınması gereken tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/449)

441.- Ordu Milletvekili Cemal Enginyurt ve 20 milletvekilinin, başta Ordu ilinde faaliyet gösterenler olmak üzere arıcılık yapanların sorunlarının incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/450)

442.- Mardin Milletvekili Pero Dundar ve 31 milletvekilinin, Mardin Belediyesi'nde yaşadığı iddia edilen usulsüzlüklerin Sayıştay raporları çerçevesinde incelenerek bu uygulamaların önlenmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/451)

443.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir ve 29 milletvekilinin, kadınlara yönelik şiddet ve ayrımcılığın tüm boyutları ile incelenerek bu sorunlara karşı önleyici politikaların geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/452)

444.- Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç ve 30 milletvekilinin, çalışan kadınlara yönelik hak ihlallerinin incelenerek kadınların iş yaşamına katılmasının önündeki engellerinin kaldırılması için yapılması gerekenlerin tespit edilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/453)

445.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan ve Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, birçok Belediye bünyesinde yaşadığı iddia edilen usulsüzlüklerin Sayıştay raporları çerçevesinde incelenerek bu uygulamaların önlenmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/454)

446.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz ve 19 milletvekilinin, emeklilerin yaşadığı sorunların incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/455)

447.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Ege Denizi'nde yer alan Türk adalarının Yunanistan tarafından sahiplenildiğine ilişkin iddiaların incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/456)

448.- Gümüşhane Milletvekili Cihan Pektaş ve 22 milletvekilinin, koruma altındaki tabiat alanları ile tarihi alanların mevcut yönetim ve mevzuat yapısının incelenerek bu alanlarda etkin ve sürdürülebilir yönetimin sağlanması için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/457)

449.- Karaman Milletvekili Recep Şeker ve 22 milletvekilinin, alzheimer hastalarının sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümü ve hastalıkla mücadelenin etkin bir şekilde yürütülmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/458)

450.- Kars Milletvekili Yunus Kılıç ve 19 milletvekilinin, istilacı yabancı tür canlıların çevresel ve ekonomik olumsuz etkileri ile sağlık alanında yarattığı sorunların incelenerek bu konuda alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/459)

451.- Konya Milletvekili Abdullah Ağralı ve 33 milletvekilinin, obezite hastalığının kişi ve toplum sağlığına zarar vermemesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/460)

452.- Manisa Milletvekili Semra Kaplan Kıvrırcık ve 30 milletvekilinin, hayvanlara uygulanan şiddet ve kötü muamele olaylarının incelenerek bu olayların önlenmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/461)

453.- Trabzon Milletvekili Salih Cora ve 26 milletvekilinin, balıkçılık sektöründe yaşanan sorunların incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/462)

454.- Kayseri Milletvekili İsmail Tamer ve 41 milletvekilinin, kanser tedavisinde belli standartların oluşturularak ülke ekonomisini önceleyen bir sistem geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/463)

455.- Malatya Milletvekili Ahmet Çakır ve 20 milletvekilinin, kayısı üretim ve pazarlamasında yaşanan tüm sorunların incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/464)

456.- Bingöl Milletvekili Feyzi Berdibek ve 19 milletvekilinin, bal ve diğer arıcılık ürünlerinin üretiminde ve pazarlamasında yaşanan sorunların incelenerek ülkemizdeki arı varlığının korunması ve arıcıların sorunlarının giderilmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/465)

457.- Eskişehir Milletvekili Nabi Avcı ve 37 milletvekilinin, sosyal medya bağımlılığının etkilerinin incelenerek olası zararlarının bertaraf edilmesi ve sosyal medyanın kontrollü kullanımının sağlanması için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/466)

458.- Bursa Milletvekili İsmail Tatlıoğlu ve 19 milletvekilinin, otomotiv sektöründe yaşanan sorunların incelenerek bu sorunlara karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/467)

459.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 31 milletvekilinin, kent konseylerinde yaşanan sorunların incelenerek bu sorunlara çözümler bulunması ve vatandaşların yönetime katılımının artırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/468)

460.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 27 milletvekilinin, eğitim sistemindeki sorunlar konusunda bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/4)

461.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 28 milletvekilinin, çarpık kentleşmenin tarım alanlarına etkilerinin incelenerek verimli arazilerin korunması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/469)

462.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 29 milletvekilinin, çocuk ve genç çalışanların sorunlarının incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/470)

463.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 26 milletvekilinin, hayvancılık ve besicilik alanındaki sorunların incelenerek vatandaşların et ürünlerine ulaşımının kolaylaştırılması için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/471)

464.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 26 milletvekilinin, Suriye'den gelen göçmenlerin kayıt dışı çalışmalarının yarattığı sorunların incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/472)

465.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 25 milletvekilinin, sağlık sektöründeki tüm çalışanların sorunlarının incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/473)

466.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 25 milletvekilinin, orman alanlarının, orman çalışanlarının ve ormanların çevresinde bulunan yerleşim alanlarının durumlarının incelenerek tespit edilen sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/474)

467.- Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırhoğlu ve 21 milletvekilinin, Manisa Gördes'teki nikel madeninin çevreye ve insan sağlığına etkilerinin incelenerek olası zararlarının bertaraf edilmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/475)

468.- İstanbul Milletvekili Zeynel Emre ve 23 milletvekilinin, ekonomideki kötüye gidişin nedenlerinin tespit edilerek bu konuda alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/476)

469.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer ve 25 milletvekilinin, Ergene Nehri’ndeki kirliliğin sebeplerinin ve etkilerinin incelenerek kirliliğin ortadan kaldırılması için gerekli çalışmaların yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/477)

470.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin ve 21 milletvekilinin, radyoloji alanında çalışanların sorunlarının incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/478)

471.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 23 milletvekilinin, Yusufeli’nin yeni bir yerleşim alanına taşınacak olmasından kaynaklanan sorunların incelenerek ilçe halkının talepleri doğrultusunda sorunların giderilmesi için gerekli çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/479)

472.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu ve 24 milletvekilinin, Türkiye’de faaliyet gösteren çok uluslu maden şirketlerinin çevreye etkilerinin incelenerek tespit edilen sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/480)

473.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu ve 23 milletvekilinin, yurtdışına beyin göçünün nedenlerinin incelenerek bu göçün önlenmesi ve tersine çevirmeye yönelik politikalar oluşturulması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/481)

474.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu ve 21 milletvekilinin, toprak kayıplarının ve kirliliğinin nedenlerinin incelenerek bu konuda alınması gereken tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/482)

475.- Tunceli Milletvekili Polat Şaroğlu ve 22 milletvekilinin, Tunceli’deki HES inşaatlarının insan yaşamına ve çevreye etkilerinin incelenerek olası olumsuz etkilerin bertaraf edilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/483)

476.- Tunceli Milletvekili Polat Şaroğlu ve 22 milletvekilinin, arıcıların ve arıcılık ürünleri üreticilerinin sorunlarının incelenerek bu sorunların giderilmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/484)

477.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut ve 23 milletvekilinin, kamuda israfın önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/485)

478.- Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek ve 22 milletvekilinin, kamu ve özel sektörde çalışan avukatlar ile avukat stajyerlerinin tüm sorunlarının incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/486)

479.- Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek ve 20 milletvekilinin, taşınmaz eğitimin yarattığı sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/487)

480.- Adana Milletvekili Orhan Sümer ve 26 milletvekilinin, ceza infaz koruma memurlarının tüm sorunlarının incelenerek bu sorunlara çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/488)

481.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz ve 19 milletvekilinin, Tokat’ta yapılması planlanan HES projelerinin olası olumsuz etkilerinin ve proje kapsamındaki uygulamaların mevzuata uygunluğunun incelenerek bu konularda alınması gereken tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/489)

482.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz ve 19 milletvekilinin, bölgesel kalkınma ajanslarının etkinliğinin artırılması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/490)

483.- İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 22 milletvekilinin, su kıtlığı sorununa karşı alınması gereken önlemlerin belirlenerek konuya ilişkin bir stratejik eylem planı hazırlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/491)

484.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 28 milletvekilinin, kentleşme ve sanayileşmenin tarım alanlarına etkisi konusunda bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/5)

485.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 26 milletvekilinin, büyükşehirlerde şehir içi trafik ve ulaşım sorununun incelenerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/492)

486.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 26 milletvekilinin, doğum yapan çalışan kadınların çalışma hayatında karşılaştıkları sorunların araştırılarak bu sorunlara karşı çözüm önerileri getirmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/493)

487.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 28 milletvekilinin, internet ve oyun bağımlılığı sorunun tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/494)

488.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 27 milletvekilinin, 2003-2018 yılları arasında yapılan özelleştirmelerden elde edilen gelirlerin kullanım alanlarının araştırılarak özelleştirilen kurumların mevcut durumlarının tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/495)

489.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 28 milletvekilinin, üniversite öğrencilerinin sosyal ve kültürel etkinliklerden daha sık faydalanabilmeleri için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/496)

490.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 28 milletvekilinin, eski dönem su yapılarının korunması için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/497)

491.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 27 milletvekilinin, mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarının tüm yönleriyle araştırılarak bu sorunlara karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması önergesi açılmasına ilişkin önergesi (10/498)

492.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, asgari ücretli çalışanların yaşam standartlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/499)

493.- Tunceli Milletvekili Alican Önlü ve 19 milletvekilinin, Tunceli Belediyesi'nde yaşandığı iddia edilen hukuka aykırı uygulamaların Sayıştay raporları çerçevesinde incelenerek bu uygulamaların sona erdirilmesi için gerekli tedbirlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/500)

494.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 25 milletvekilinin, kadınlara yönelik şiddetin tüm boyutları ile incelenerek bu soruna karşı önleyici politikaların geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/501)

495.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 23 milletvekilinin, kamu kurum ve kuruluşlarının isimlerinin önünde yer alan T.C. ifadelerinin kaldırıldığı iddialarının incelenerek kaldırılma gerekçelerinin saptanması ve ifadenin yeniden eklenmesi için gerekli çalışmaların yapılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/502)

496.- İstanbul Milletvekili Memet Bülent Karataş ve 20 milletvekilinin, İstanbul Tuzla'daki bazı mevkiilerde gecekondü önlem bölgesi kapsamındaki uygulamalar ve imar planları nedenleriyle yaşanan sorunların incelenerek bu sorunların çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/503)

497.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir ve 20 milletvekilinin, hemzemin geçitlerde yaşanan kazaların önlenmesi için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/504)

498.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir ve 20 milletvekilinin, Kayseri’de ve ülke genelinde mobilyacılık sektöründe yaşanan sorunların incelenerek bu sorunlara karşı çözümler üretilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/505)

499.- Mardin Milletvekili Pero Dunder ve 19 milletvekilinin, kadına karşı şiddet ve kadın cinayetlerine karşı alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/506)

500.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 19 milletvekilinin, öğretmenlerin yaşadıkları sorunların incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/507)

501.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 19 milletvekilinin, son dönemde askerlerin şehit olmalarına sebep olan olayların incelenerek alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/508)

502.- Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırhoğlu ve 22 milletvekilinin, zeytin ve zeytinyağı sektörünün sorunlarının araştırılarak bu sorunlara çözüm önerileri getirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması kurulmasına ilişkin önergesi (10/509)

503.- İzmir Milletvekili Mahir Polat ve 20 milletvekilinin, ülkemizde yaşanan çevre sorunlarının nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/510)

504.- İzmir Milletvekili Mahir Polat ve 20 milletvekilinin, Gediz Nehri Havzası’ndaki kirliliğin nedenlerinin araştırılarak buna karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/511)

505.- İzmir Milletvekili Bedri Serter ve 21 milletvekilinin, Ege Denizi’ndeki kaçak göçmen vakalarında yaşanan artışın nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/512)

1.- (S. Sayısı: 13) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ve Birleşmiş Milletler Arasında En Az Gelişmiş Ülkeler İçin Teknoloji Bankası Kurulmasına Yönelik Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1247) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.11.2018) (X)

2.- (S. Sayısı: 14) Isparta Milletvekili Recep Özel ve 2 Milletvekilinin Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1287) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.11.2018)

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

TBMM Basımevi/2018

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 14

**Isparta Milletvekili Recep Özel ve 2 Milletvekilinin
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar
ve Borsalar Kanununda Değişiklik Yapılmasına
Dair Kanun Teklifi (2/1287) ve Sanayi, Ticaret,
Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Komisyonu Raporu**

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/1287 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4
- Genel Gerekçesi 4
- Madde Gerekçeleri 4

• Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji

Komisyonu Raporu 5

• Muhalefet Şerhi 8

• Teklif Metni 10

• Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji

Komisyonunun Kabul Ettiği Metin 10

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.

Gereğini arz ederiz.

Recep Özel
Isparta

Ramazan Can
Kırıkkale

Yusuf Başer
Yozgat

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYON (2/1287)	
ESAS	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Kanun Teklifiyle Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununda düzenleme yapılarak milletvekili ve mahalli idareler genel ve ara seçimlerinde adaylık için görevinden ayrılan Birlik Başkanı ve Birlik Yönetim Kurulu üyeleri ile oda ve borsa yönetim kurulu başkan ve üyelerine, aday olamamaları veya seçilememeleri halinde eski görevlerine dönme imkânı tanınmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Maddeyle, milletvekili ve mahalli idareler genel ve ara seçimlerinde adaylık için görevinden ayrılan Birlik Başkanı ve Birlik Yönetim Kurulu üyeleri ile oda ve borsa yönetim kurulu başkan ve üyelerinin, aday olmadıkları veya seçilemedikleri takdirde en geç Yüksek Seçim Kurulunca seçim sonuçlarının ilanı takip eden bir ay içinde eski görevlerine dönebilecekleri hükme bağlanmaktadır. Bu süreçte, Birlik Başkanı ile oda ve borsa yönetim kurulu başkanının yerine seçim yapılamayacağı ve yönetim kurulu üyelerinin yerine yedek üyenin çağrılacağı düzenlenmektedir.

Öte yandan Birlik Başkanı ile oda veya borsa yönetim kurulu başkanının eski görevlerine dönmeleri için öngörülen sürenin sonuna kadar en yaşlı başkan yardımcısının, bunun yokluğunda en yaşlı üyenin geçici olarak başkanlık görevini yürüteceği hükme bağlanmaktadır.

Madde 2- Yürürlük maddesidir.

Madde 3- Yürütme maddesidir.

Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar,
Bilgi ve Teknoloji Komisyonu
Esas No: 2/1287
Karar No: 3

16/11/2018

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Isparta Milletvekili Recep ÖZEL, Kırıkkale Milletvekili Ramazan CAN ile Yozgat Milletvekili Yusuf BAŞER tarafından 13/11/2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na sunulan ve Başkanlıkça 13/11/2018 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen 2/1287 esas numaralı “Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”, Komisyonumuzun 15/11/2018 tarihinde yaptığı 3’üncü Toplantısında, Kanun Teklifi imza sahibi Sayın Recep ÖZEL ile Ticaret Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu temsilcilerinin katılımıyla görüşülmüştür.

2/1287 esas numaralı Teklif ile; 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununda düzenleme yapılarak milletvekili ve mahalli idareler genel ve ara seçimlerinde adaylık için görevinden ayrılan Birlik Başkanı ve Birlik Yönetim Kurulu üyeleri ile oda ve borsa yönetim kurulu başkan ve üyelerine, aday olamamaları veya seçilememeleri halinde eski görevlerine dönme imkânı tanınmaktadır.

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Kanun Teklifinin ilk imza sahibi Sayın Recep ÖZEL tarafından;

➤ Kanun teklifiyle seçim hukuku çerçevesinde adaylık için görevinden ayrılan başkanlar ve yönetim kurulu üyelerinin aday olmadıkları veya seçilemedikleri takdirde eski görevlerine dönebilme imkânı sağlandığı,

➤ Konunun gelişimi içinde birçok kanun değişikliği yapıldığı, herkesin aday olmasının önünün açılmasının demokrasinin de bir gereği olduğu,

➤ Daha geniş kapsamlı bir seçim mevzuatı çalışmasının içinde diğer kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının da değerlendirilebileceği,

➤ Uygulamada görüleceği üzere bu imkânın tanınmasıyla her siyasi partiden bu camia içinden adayların çıkabileceği,

ifade edilmiştir.

Komisyon üyelerince;

➤ Temelde özerk olması gereken kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının Anayasa’dan aldıkları yetki ve görevleri yerine getirirken bu kuruluşların içine siyasetin günlük çıkarlarının nüfuz etmemesi gerektiği,

➤ Sayısı yirmiyi bulan kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının yetki ve görevleri, yönetim organlarının oluşumu, istifaları, görevlerine geri dönme olanakları açısından tutarlı, eşit ve adil yaklaşılması gerektiği, ilkesel olarak diğer kuruluşların da bu düzenleme kapsamına dâhil edilmesinin uygun olacağı,

➤ Demokrasi ve katılım ilkeleri açısından Türkiye ekonomisinin can damarı olan odalar ve borsaların yönetiminde yer alan kişilerin anayasal haklarını kullanımının güçlendirilmesinin olumlu karşılandığı,

➤ Esnaf ve sanatkâr meslek kuruluşlarının yönetim organlarında olanların da bu kapsamdan yararlandırılması gerektiği, bu çerçevede siyaset kurumunun güçleneceği, ifade edilmiştir.

Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmeleri müteakip maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir.

Teklifin;

➤ Çerçeve 1'inci maddesi, aynen kabul edilmiştir.

➤ 1'inci maddesi çerçevesinde yapılan düzenlemenin 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunu kapsamında tanımlı esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşları (oda, birlik, federasyon ve konfederasyon) için de yapılmasını temin eden bir düzenlemenin yeni çerçeve 2'nci madde olarak eklenmesi ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesi kabul edilmiştir.

➤ Yürürlük ve yürütmeye ilişkin 2 ve 3'üncü maddeleri, 3 ve 4'üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Ayrıca, verilen redaksiyon yetkisi doğrultusunda kanunların hazırlanmasında uygulanan usul ve esaslar çerçevesinde kabul edilen önerge doğrultusunda kanun teklifinin başlığı "Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu ile Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" olarak redaksiyona tabi tutulmuştur.

Kanun Teklifinin 1 ve 2'nci maddeleri ile 5174 ve 5362 sayılı kanunlara eklenen ek maddeler kapsamında seçimlere katılan yönetim kurulu üyesinin yerine çağırılan yedek üyenin geçici olarak asil üyenin yerine görev yapacağına açık olduğu, asil üyenin görevine dönmesi halinde bu kişinin kendiliğinden yedek üyelik konumuna döneceği, ancak asil üyenin seçilmesi veya görevine dönmemesi halinde adı geçen kanunların diğer maddelerindeki hükümler uyarınca yedek üyenin asil niteliği kazanacağı hususunun Komisyonumuzca tekraren vurgulanması benimsenmiştir.

İçtüzük'ün 45'inci maddesi uyarınca Teklifin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonun temsil edilmesi amacıyla Zonguldak Milletvekili Ahmet ÇOLAKOĞLU ve İstanbul Milletvekili İffet POLAT özel sözcü olarak seçilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Mustafa Elitaş</i>	<i>Fahri Çakır</i>	<i>Ahmet Çolakoğlu</i>
Kayseri	Düzce	Zonguldak
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Kâtip	Üye	Üye
<i>İffet Polat</i>	<i>Müzeyyen Şevkin</i>	<i>Abdurrahman Başkan</i>
İstanbul	Adana	Antalya

(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye <i>Vahit Kiler</i> Bitlis	Üye <i>Yasin Öztürk</i> Denizli (Muhalefet şerhim var)	Üye <i>Metin Bulut</i> Elazığ
Üye <i>Osman Boyraz</i> İstanbul	Üye <i>İzzet Ulvi Yöner</i> İstanbul	Üye <i>Tacettin Bayır</i> İzmir
Üye <i>Mehmet Cihat Sezal</i> Kahramanmaraş	Üye <i>Ahmet Vehbi Bakırluoğlu</i> Manisa	Üye <i>Semra Kaplan Kıvırcık</i> Manisa
	Üye <i>Hacı Özkan</i> Mersin	

MUHALEFET ŞERHİ

13.11.2018 Tarihli 2/1287 Esas Numaralı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi 3 AK Parti'li vekilin imzası ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na sunulmuş ve teklif aynı gün komisyona gönderilmiştir. Komisyonun gündeminde 56 tane kanun teklifi varken acele bir şekilde bu teklifin komisyonun gündemine alınması sağlıklı bir kanun yapma yöntemi değildir. Uygulanan bu yöntem, kanun teklifinin belirli kişiler için hazırlandığı izlenimi oluşturmaktadır. Kanun yapma ilkelerinin başında kanunun kapsayıcı olması, genel olması, kişilere ve durumlara özel olmaması gelir. Teklif, komisyon da Türkiye Odalar Ve Borsalar Birliği İle Odalar Ve Borsalar Kanunu İle Esnaf Ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi adını almıştır. Ve teklif komisyona gelmeden önce 3 Madde, 1 kanun da değişiklik içeriyorken; komisyon da 4 Madde ve 2 kanun da değişiklik yapılması halini almıştır.

13.11.2018 Tarihli 2/1287 Esas Numaralı Türkiye Odalar Ve Borsalar Birliği İle Odalar Ve Borsalar Kanunu İle Esnaf Ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi içeriği itibariyle odalar, esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşlarını siyasileştirecek ve meslek kuruluşu olma özelliğini sorgulanmaya açık bir hale getirecektir.

TOBB ve Esnaf Odaları Konfederasyonu Kamu Kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarıdır. 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu Madde 4 "Odalar; üyelerinin müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, meslekî faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, mensuplarının birbirleri ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere meslekî disiplin, ahlâk ve dayanışmayı korumak ve bu Kanunda yazılı hizmetler ile mevzuatla odalara verilen görevleri yerine getirmek amacıyla kurulan, tüzel kişiliğe sahip kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarıdır." der. Ve yine Madde 28 ilk fıkrâ "Ticaret borsaları, bu Kanunda yazılı esaslar çerçevesinde borsaya dahil maddelerin alım satımı ve borsada oluşan fiyatlarının tespit, tescil ve ilânı işleriyle meşgul olmak üzere kurulan kamu tüzel kişiliğine sahip kurumlardır." Demektedir. Aynı kanunun 54'üncü Maddesi "Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, odalar ve borsalar arasındaki birlik ve dayanışmayı temin etmek, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, oda ve borsa mensuplarının meslekî faaliyetlerini kolaylaştırmak, bunların birbirleriyle ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere, meslek disiplinini ve ahlâkını korumak, ülkenin kalkınması, ekonominin gelişmesi için gerekli çalışmaları yapmak ve bu Kanunda belirtilen hizmetleri yerine getirmek amacıyla kurulan, tüzel kişiliğe sahip, kamu kurumu niteliğinde meslek üst kuruluşudur." demektedir.

Yüksek Seçim Kurulu 04.10.2013 tarihli 404 nolu kararı ile konuyu açıklığa kavuşturmuş ve oda-borsa başkanları ve yönetim kurulu üyelerinin yerel yönetimlere aday adayı olmasında istifayı zorunlu kılmıştır. Yani kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları başkanları ya da yönetim kurulu üyeleri yerel yönetimlere aday adayı olabilmek için görevlerinden istifa etmek zorundadır. Bu konuyla ilgili hüküm ise Yüksek Seçim Kurulunun kararına göre 2839 sayılı Milletvekilleri Seçimi kanununun 18. Maddesi ile uygulanmaktadır.

5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu Madde 96'da sekizinci ve dokuzuncu fıkralar "Oda veya borsa üyeliği herhangi bir nedenle sona erenlerin, oda, borsa ve Birlik organlarındaki görevleri kendiliğinden sona erer ve yerlerine

yedek üye çağrılır. Oda, borsa veya Birlik organlarında yer alanların ölümü, istifası veya mahkeme kararı ile görevlerine son verilmesi gibi hallerde de yerlerine yedek üye çağrılır.” demektedir. Aday aday olmak için istifa eden başkan veya yönetim kurulu üyelerinin yerine yedek üyelerin çağrılacağı bu kanun maddelerince düzenlenmiştir. Aday olamayan ya da seçilemeyen başkan ya da yönetim kurulu üyeleri görevlerine geri döndüklerinde yönetim kurulu üye sayısı arttırılacak mı, yedek üyelere yönetim kuruluna gelen gelen üyeler tekrar yedek üye konumuna mı dönecek, teklifte düzenlenmemiştir. Yedek üyenin geçici olarak yönetim kuruluna alınması diye bir hüküm kanunun esasında yoktur. Bu husus bile kanun teklifinin özen gösterilmeden çok acele bir şekilde hazırlandığını açık bir şekilde göstermektedir.

Ayrıca Kamu kurumu niteliğinde olan kuruluşlar sadece ticaret odaları, borsalar veya esnaf birlikleri değildir. Türk Dış Hekimleri Birliği, Türk Eczacılar Birliği, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, Türk Tabipler Birliği, Türk Veteriner Hekimleri Birliği, Türkiye Barolar Birliği, Türkiye Noterler Birliği, Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavir Odaları Birliği, Türkiye Ziraat Odaları Birliği gibi kuruluşlar kanun kapsamına alınmayarak kanunun belirli kişilere özel çıkarıldığı düşüncesi oluşmaktadır.

Oda-Borsa başkanlarının-yönetim kurulu üyelerinin yerel yönetimlere aday aday olması ile 657 Devlet Memurları kanunu kapsamında aday odayı olanların durumları birbiri ile mukayese edilemez ve biri diğerine örnek gösterilemez. Oda-Borsa Başkanlarının statüsü Seçim öncesinde kamu görevinden istifa eden memurlar gibi değildir. Memur atanmıştır, bu sebeple seçim sonrası tekrar atanarak/göreve iade edilerek çalışmaya başlayabilir. Fakat belli bir süre için seçilmiş oda başkanı ya da yönetim kurulu üyesi görevinden istifa ederek milletvekilliğine ya da yerel yönetimlere aday aday olursa siyasi bir sıfat kazanmış olacak ve tarafsızlık ilkesini yitirmiş olacaktır. Bu sebeple Oda-borsa başkanlığına geri dönüşü atama ile değil tekrar seçimle, üyelere alacağı tarafsızlık ilkesini sağlayarak olmalıdır. Bu yasanın doğuracağı tek sonuç ticaret odaları, borsalarının ve birliklerin siyasileşeceği, ideolojik kutuplaşmaların olacağı bir alan olacaktır. İşadamlarının, sanayicinin, esnafın, tüccarın, zanaatkarın çatı kuruluşu olan oda, borsa ve birliklerin asıl konularından uzaklaşmasına izin verilmemesi gerekir. Oda, borsa, birlik başkan veya yönetim kurulu üyeleri görevinden istifa ederek milletvekilliğine veya yerel yönetimlere aday aday olursa siyasi bir sıfat kazanmış olacak ve tarafsızlık ilkesini yitirmiş olacaktır. Siyaset yapmak isteyen görevinden ayrıldıktan sonra geri dönmek isterse bunun yolu atama değil, demokrasidir yani yeniden seçimle gelmesidir.

Odalar, Borsalar ve Birlikler Türk Ticaretinin taşıyıcı kolunu, en önemli fay hattıdır. Bu önemli kurumların görevlerini daha iyi yürütebilmesi için ve belirttiğimiz gerekçelerle bu kanun teklifinin müzakerelerin arttırılarak komisyonda yeniden görüşülmesi gerekmektedir.

16.11.2018

Yasin Öztürk

Denizli

ISPARTA MİLLETVEKİLİ RECEP ÖZEL VE
2 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ
KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ
KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR
BİRLİĞİ İLE ODALAR VE BORSALAR
KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPIL-
MASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

**TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ
İLE ODALAR VE BORSALAR KANUNU
İLE ESNAF VE SANATKÂRLAR MESLEK
KURULUŞLARIKANUNUNDADEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- Milletvekili ve mahalli idareler genel ve ara seçimlerinde adaylık için görevinden ayrılan Birlik Başkanı ve Birlik Yönetim Kurulu üyeleri ile oda ve borsa yönetim kurulu başkan ve üyeleri, aday olamadıkları veya seçilemedikleri takdirde en geç Yüksek Seçim Kurulunca seçim sonuçlarının ilanını takip eden bir ay içinde eski görevlerine dönebilirler. Bu süreçte, Birlik Başkanı ile oda ve borsa yönetim kurulu başkanının yerine seçim yapılmaz; yönetim kurulu üyelerinin yerine ise yedek üye çağrılır.

Birlik Başkanı ile oda veya borsa yönetim kurulu başkanının eski görevlerine dönmeleri için öngörülen sürenin sonuna kadar en yaşlı başkan yardımcısı, bunun yokluğunda en yaşlı üye geçici olarak başkanlık görevini yürütür.”

MADDE 1- 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- Milletvekili ve mahalli idareler genel ve ara seçimlerinde adaylık için görevinden ayrılan Birlik Başkanı ve Birlik Yönetim Kurulu üyeleri ile oda ve borsa yönetim kurulu başkan ve üyeleri, aday olamadıkları veya seçilemedikleri takdirde en geç Yüksek Seçim Kurulunca seçim sonuçlarının ilanını takip eden bir ay içinde eski görevlerine dönebilirler. Bu süreçte, Birlik Başkanı ile oda ve borsa yönetim kurulu başkanının yerine seçim yapılmaz; yönetim kurulu üyelerinin yerine ise yedek üye çağrılır.

Birlik Başkanı ile oda veya borsa yönetim kurulu başkanının eski görevlerine dönmeleri için öngörülen sürenin sonuna kadar en yaşlı başkan yardımcısı, bunun yokluğunda en yaşlı üye geçici olarak başkanlık görevini yürütür.”

MADDE 2- 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- Milletvekili ve mahalli idareler genel ve ara seçimlerinde adaylık için görevinden ayrılan esnaf ve sanatkarlar meslek kuruluşları genel başkanı ve başkanları ile yönetim ve denetim kurulu üyeleri, aday olamadıkları veya seçilemedikleri takdirde en geç Yüksek Seçim Kurulunca seçim sonuçlarının ilanını takip eden bir ay içinde eski görevlerine dönebilirler. Bu süreçte, genel başkanın ve başkanların yerine seçim yapılmaz; yönetim ve denetim kurulu üyelerinin yerine ise yedek üyeler çağrılır.

(Isparta Milletvekili Recep Özel ve
2 Milletvekilinin Teklifi)

(Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve
Teknoloji Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

Genel başkanın ve başkanların eski görevlerine dönmeleri için öngörülen sürenin sonuna kadar başkan vekilleri, yoksa en yaşlı yönetim kurulu üyesi başkanlık görevini yürütür.”

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

